

Zābūrĩ

Dāwúđĩ 'bã ngolé rĩ

1

'Bá múké rĩ kí 'bá ũnzĩ rĩ abe

¹ 'Bá ímbátáná 'bá ũnzĩ rĩ 'badrĩ ãĩlěpi ku,
'bá ijó ũnzĩ idélěpi rĩ kí ũngúkú ãĩlěpi ku,
jòku ijó 'bá Ādróná 'bālěpi idemará rú
rĩ 'badrĩ kí ãĩlěpi ku rĩ ĩ'di drĩlěba rú.

² Wó ĩ'di u'á āyĩkō sī rá la āzítáná Úpí drĩ kí sī,
āzila ĩ'di ijó ũrā āzítáná 'dĩ kí drĩ gá ĩtú kí ĩnĩ
be.

³ ĩ'di adru cécé ife salé ĩyĩ tĩ gá rĩ áni,
ĩ'di ífí ka áyi mgbā rĩ agá.

Bĩ la icó kí nulé ku.
Ijó ālu-ālu ĩ'dinĩ idélě rĩ kí ífí ka rá.

⁴ Wó 'bá ijó ũnzĩ idélěpi rĩ adru kí 'dĩ 'bā áni ku,
kí cécé drējĩkō áni, ālúkúkũ la kí vu, kí dó sī
nga rá.

⁵ Ijó 'dĩ sī Ādróná la 'bá ijó ũnzĩ idélěpi rĩ kí ijó
lĩ rá,
āzila ála kí ĩsélé co 'bá Ādróná drĩ āla 'dĩ kí
abe ndú ndú.

⁶ 'Bá Ādróná drĩ ālá rĩ kí Úpí la kí tām̄ba āzila kí
drĩ ce gērĩ ĩ'di drĩ gá nĩ,
wó 'bá ijó ũnzĩ idélěpi rĩ kí mụ ĩlĩkĩlé rá.

2

Úpí Ādróná 'bā pēlé nĩ rĩ

¹ Súrú kí ñjọ itú sī mvujó Ādróná rụ rá ã'du ñjọ sī yā?

'Bá kí ñjọ ífí kọlị rĩ kí itú ã'du ñjọ sī yā?

² Ūpí ĩ'badrĩ mvu kí rá,
drĩlẹka ĩ'badrĩ itú kí ñjọ ũnzí āngũ ālu gá Úpí
urụ'bá gá,
āzıla 'bá Úpí Ādróná 'bā ādu ũsũjó drĩ la gá
rĩ urụ'bá gá.

³ Ūpí drĩ ũnzí 'dĩ jọ kí, “Lě āma ātrũ kí āma ũpĩ
ĩ'badrĩ agálé rá,
lě ã'be kí Úpí 'bā ũpĩ rá.”

⁴ Úpí la kí gụ úmvúke ĩ'didrĩ 'bũ gálé rĩ 'bā drĩ
gálé gụgũ,
Ādróná nzu ñjọ ĩ'bā kí itúlé rĩ kí sụ rá.

⁵ 'Dā 'bā ũngúkú gá, Ādróná la kí bĩlẹ ĩndụ li
ũmbā sī,
āzıla fē ĩ'baní ũrĩ ādrā ĩ'didrĩ sī jọ,

⁶ “Má iri Úpí mání pēlé rĩ
'bé mádrĩ ālá Zịyónĩ drĩ gá 'bo.”

⁷ Ma āzítáná Úpí drĩ kí azị:
Úpí jọ mání, “Mì mâ ngọpị 'i,
āndrũ má acá dó mì átépị rú 'bo.

⁸ Ízị ñjọ áma tị gá, ma sùrú kí fē acálé ímì drìlẹ
agá rá,
ũnókú la acá pírí āko mīni la rú.

⁹ Mì kí ũgbā túré aya rú rĩ sī;

Mi kí andi nírí nírí cécé úmvú 'bã andilé rĩ
ãni."

- ¹⁰ Ijọ 'dĩ sī, ũpî, ïmi adru ãndũwã trũ;
 áli ïmi bílẹ̀ ãndú, ïmi drĩlẹ̀ka ẓnókú gá 'dĩ.
¹¹ ïmi ãnzĩ Úpí 'i ẓrĩ trũ,
 ïmi ãnzĩ ãrútáná sī;
¹² ïmi ãnzĩ ngọpí 'i, jō ïni ku adrã ã'didrĩ la angá
 ïmi drĩ gá gbõ rú,
 ãzila icó ïmi ãlĩkĩlẹ̀ 'dĩ sī sáwã ïminí ãdrãjó
 rĩ acá drĩ ku rú.
'Bá ru tãmbalẹ̀pi Úpí agá rĩ kí pírí drĩlẹ̀ba rú.

3

Ãdróná zilé ẓ'bútí sī ãzãkoma a'ijó rĩ

- ¹ Úpí Ãdróná, méré'bá mádrĩ kí ã'bí ru!
 'Bá tì itúlẹ̀pi áma ẓrũ'bá gá rĩ kí ã'bí ru.
² 'Bá ã'bí kí jọ la mání,
 "Ãdróná icó áma palé ku."

³ Wó Úpí, mi gọbéré áma tãmbalẹ̀pi rĩ 'i;
 ífě mání ã'dĩ ndélé rá
 mí imbá áma ásí ãkpó ru.
⁴ Má umve Úpí 'i áma ãzã kolé,
 umvi ma angájó 'bé ã'didrĩ ãlá rĩ drĩ gálé rá.

⁵ Ma áma la vũ gá ãzila ma ẓ'dú ko;
 ma ángá ãdĩ la ã'dusĩku Úpí la áma tãmba
 nĩ.
⁶ Má idé ẓrĩ sī méré'bá álĩfũ-álĩfũ
 áma andre celẹ̀pi wókõ pírí gá rĩ kí sī ku.

7 Mí amú Úpí! Ípa ma Ādróná mádrî!
Ífê drîrima mérô'ba mádrî 'baní pírí
āzila mí a'be kí ũkpó kó ru.

8 Patáná la amú angájó Úpí drî,
Ásí ĩgbê mídrî 'ba adru 'bá mídrî kí drî gá.

4

Ādróná zilé ĩndró sī rī

1 Ādróná mí umvi ĩjó mání zilé rī,
mí 'bá áma tāmbalépi rī 'i.
Ífê mání ásí ũkpō ũcōgō mání isúlépi rī agá;
ími ásí 'ba adru mání ĩgbê ru āzila mí are ĩjó
mání zilé rī.

2 'Bá 'dī ĩmi mání drīnzá fê sáwā íngōpí?
Īmi ĩjó āzī kóru rī kí lē āzila ací ĩjó ĩnzō rú
rī kí vú gāsī sáwā íngōpí?

3 Lē ĩnī rá Úpí pē 'bá ālá rī ĩ'di āni la rú 'bo;
Úpí la áma tī are rá ádrī ĩ'di umve rī gá.

4 Ūmbā mídrî agá mí idé ĩjó ũnzí ku;
míní ími la agá gbóló sí gá 'dāá, mí ũrā ĩjó
ásí sī āzila mí ĩyāñā tú.

5 Mí idéÚpí ní idétáná mgbā rī 'i,
āzila í'bā ími ásí ĩ'di drī gá.

6 'Bá wēwē rú kí Ādróná zī:
“Úpí, ídrī tá āmaní mūkē i'da rá, ĩ'di tá adru
múkē fô!
Mí andré āma ízákĩzā fô!”

- 7 Āyīkō míní fēlé áma ásí gá rĩ
 ndē ĩ'bā kí ịsùlé ānā kalépi ĩ'baní wēwē rú
 āzıla zābíbũ ú'dí rĩ sī rĩ rá.
 8 Ádrĩ áma la vũ gá, ma ú'dú ko ásí ịgbẹ sĩ;
 Úpí, mi lú áma tām̄ba múké la mi 'i.

5

Āzākoma zijó Ādrónā tị gá

- 1 Úpí Ādróná, mí are ịjọ āfūlépi áma tị gá rĩ 'i;
 mí are áma áwáná mání sī āzākoma a'ịjọ rĩ
 ịndĩ.
 2 Mí are áwáná mání awálé sī āzākoma a'ịjọ rĩ,
 Ādróná āzıla úpí mádṛĩ!
 Ma ími zị Úpí Ādróná.
 3 Úpí, mí are áma ú'dúkọ ị'bútị sĩ;
 ịtụ 'bā agā gá ma ịjọ zị ími tị gá
 āzıla ma umvitáná míní áma umvijó rĩ tē.
 4 Mí adru Ādróná u'álépi ịjọ ũnzí sī āyīkō sī rĩ 'i
 ku.
 'Bá ũnzí rĩ kí abe mí u'á āngũ ālu gá ku.
 5 'Bá āfó rú rĩ icó kí pá tulé ími drīlẹ gá ku,
 Íngũ 'bá ịjọ ũnzí idélépi rĩ kí pírí ũnzí.
 6 'Bá ịnzō jọlépi rĩ kí, mi kí ịlịkị rá.
 Úpí, íngũ 'bá 'bá ārí asulépi rĩ kí
 'bá 'bá ulélépi rĩ kí abe ũnzí.
 7 Wó ásí ịgbẹ mídṛĩ āmbógó rĩ sĩ;
 ma amụ jó mídṛĩ gá;
 ma ími ịnzĩ jó mídṛĩ ālá rĩ agá

ma āvũ vŭrũ ārútáná fējó míní āzila ma drĩ
ja jó mídrĩ ālá rĩ gálé ru.

⁸ Úpí, méré' 'bá mádrĩ kí ũ'bí ru!
Íce áma drĩ sĩ ijó míní lélé rĩ ngajó;
Íko áma āzā sĩ acijó gērĩ mídrĩ ālá rĩ agā sĩ.

⁹ Ijọ méré' 'bá mádrĩ 'bā kí jolé rĩ sĩ útĩ ásí ku;
kí ásí gá ijọ 'bá dijó rĩ ga tré,
kí tị ũré ru sĩ 'bá uléjọ,
ĩnzō ga kí agá tré.

¹⁰ Ílā kí 'bá ũnzĩ la rú Ādróná;
ijọ ũnzĩ ĩ'badrĩ 'bā fē kí a'délé nĩ.
Ijọ ũnzĩ ĩ'badrĩ wēwē rú 'dĩ kí sĩ ídro kí rá,
ā'dusĩku mvu kí mí rú 'dā rá.

¹¹ Īmi u'á āyĩkō sĩ ĩmi 'bá Ādróná 'bā tāmbalé nĩ
'dĩ;
lē ĩngo úngó āyĩkō sĩ ụ'dụ pírí sĩ.
Ādróná ímba 'bá ími lélépí rĩ kí tā,
ā'dusĩku ími rú sĩ kí āyĩkō sĩ.

¹² Úpí āndá-āndá ru mí 'bá pịrị rĩ 'baní ásí ĩgbě
fē rá,
lētáná mídrĩ la kí tāmba góbéré áni.

6

Āzākoma zijó Ādróná tị gá sáwā ũcōgō drĩ sĩ

¹ Úpí, mí uzá jō áma drĩ gá ũmbā sĩ ku,
ífē mání drĩrịma ũmbā mídrĩ sĩ ku!

² Úpí, ími ásí 'ba adru drĩ mání ĩgbé ru ā'dusĩku
ma ũkpō kóru,
mí adrí ma Úpí, ā'dusĩku ma ũcōgō agá.

- ³ Áma ásí cāndí ru,
Úpí, mi dó tē sáwā íngōpí sī áma āzā kojó?
- ⁴ Úpí, mí amú áma palé;
lētáná mídrī ukólépi ku rī sī ípa ma drā agá
rī sī fō.
- ⁵ 'Bá drālépi rá rī icó íjọ ūrālé ími drī gá ku.
Ā'di icó ími ịcùlé angájó ĩnadrī agâlê nĩ yā?
- ⁶ Awájó ūcōgō sī rī fē mání āndēlé 'bo;
ma gbólọ mádrī drī ūsū mīndrẹ sī ịnị-ārā;
pílō mádrī la ĩmvũ áma mīndrẹ sī.
- ⁷ Áma mịfị kí dó ũkpō kóru ūcōgō sī;
mẹrọ'bá 'bā kí áma fējó awájó rī sī.
- ⁸ Ĩmi 'bá íjọ ũnzí ngalépi 'dī, ĩmi ĩdā ĩmi má rụ
'dā rī sī pírí rá,
ā'dusīku Úpí are áma ụ'dụkọ mání sī awájó
rī 'bo.
- ⁹ Úpí are māmálá mání 'bālê rī 'bo,
ā'ĩ íjọ mání zìlê ĩ'di tị gá rī rá.
- ¹⁰ Drīnzá la mẹrọ'bá mádrī kí rụ pírí cāndí
āmbógó la be;
kí drī la ru 'be rá, kí gō vúlê.

7

Íjọ lịná múké rī zijó Úpí tị gá

- ¹ Úpí Ādróná mádrī, mi āngū mání sī áma zijó
ala gá rī 'i,
ípa ma 'bá áma ĩndụ ndrũlépi rī kí drīlê gá;
mí anzé ma kí drīlê gá,

² jō íni ku kí áma uce kēmĩ 'bã ĩzá ucelé rĩ áni
 ãzĩla kí áma uce nířĩ-nířĩ, 'bá ãzĩ la adru áma
 palé yu.

³ Úpĩ Ādróná mádrĩ, ádrĩ ĩjọ ũnzĩ idé 'bá ãzĩ rụ,
 ádrĩ 'bá ãzĩ mélé mbe,

⁴ ádrĩ ũnzĩkãnã nga mã wõřĩ rụ
 jōku ádrĩ mã mērọ 'bá ra ĩjọ ãzĩ kóru rá,

⁵ lē mērọ 'bá mádrĩ 'bã adro ma ãzĩla 'bã rụ ma
 rá;
 lē 'bã co ma káyĩ
 ãzĩla 'bã a'be áma ävũ pũtrũ agá.

⁶ Úpĩ, mí angá ũmbã mídrĩ trũ!
 Mí angá ũmbã mídrĩ trũ mērọ 'bá mádrĩ kí
 urũ 'bá gá;
 Ādróná mádrĩ, mí angá ãzĩla ĩlĩ ĩjọ pĩrĩ rĩ.

⁷ Mí atrá 'bá pĩrĩ kí ímĩ andre gá,
 ína ũpĩ kí drĩlẹ gá angájó 'bũ gálé.

⁸ Úpĩ Ādróná mi 'bá kí ĩjọ lì mi 'i.

Úpĩ Ādróná urugá ãndãnĩ rĩ,
 ma ĩjọ kóru, ĩlĩ áma ĩjọ mání ĩjọ pĩrĩ ngajó rĩ
 sĩ.

⁹ Mi Ādróná ãlá
 'bá ũrátáná kí nĩlépi ásĩsĩná be cé rĩ,

Mí atrĩ ũmbã 'bá ũnzĩ rĩ 'badrĩ kí cí,
 ãzĩla ímba 'bá ãla rĩ kí tã fô!

¹⁰ Ādróná urugá ãndãnĩ rĩ ĩ'di góbéré mádrĩ,
 ĩ'di 'bá ásĩ mgbã trũ rĩ kí pa rá.

¹¹ Ādróná ĩ'di 'bá ĩjọ lìlépi pĩrĩ rĩ 'i,

- ĩ'di u'á ú'dú pírí sī ũmbā sī 'bá íjọ ũnzí idélé
rĩ 'baní.
- 12 Drĩ ásí uja ku,
Ădróná la ménéná ĩ'didrĩ sị jĩ,
ĩ'di úsụ ĩ'didrĩ tĩ sị kí ụgbéjọ rá.
- 13 Ădróná itú ăko ĩ'didrĩ ă'didrĩ kí 'bo,
itú 'é ĩ'didrĩ sị ăcí ru rĩ kí bábá.
- 14 'Bá íjọ ũnzí 'bā mbajọ ala gá rĩ la ũnzĩkănā tị
ăzĩla ũnzĩkănā la ĩnzō tị.
- 15 'Bá 'bụ galépi 'bá ăzí 'ba u'de kí rú sị ala gá rĩ
kí vúná la u'de 'bụ 'dā kí agá nĩ.
- 16 Íjọ ũnzí ĩ'di 'bā idélé 'bá ăzí ụrụ'bá gá rĩ la ru
uja ĩ'di ụrụ'bá gá;
ălĩ ĩ'di 'bā itúlé 'bá ăzí ụrụ'bá gá rĩ la ru uja
ĩ'di drĩ gá.
- 17 Ma ăwă'difô fē Úpí ní ă'dusĩku ĩ'di íjọ pịrị rĩ
nga nĩ,
ma úngó ngo Úpí ụrụgá ăndânĩ rĩ 'bā rú
ịcújọ.

8

Dĩzā Ădróná drĩ kí ĩnzītáná 'bá drĩ be

- 1 Úpí, Úpí ămadrĩ,
ími rú 'bā kúná 'bā ămbөгō ținókú drĩ gá 'dā
íngöpí yā!
- Dĩzā mídrĩ alị 'bụ kí drĩ gāsĩ cákádá.
- 2 Ífē ũkpó anzị nírí 'baní ũrekená kí abe,
sị ími ịcújọ méré'bá mídrĩ kí íjọ sị.
- Kí méré'bá mídrĩ kí fē 'bá

lēlépi ārígó tị ũfēlépi rĩ kí abe ãyāñālé tú.

³ Ádrĩ āngũ ndre ìní sī āko míní ũ'bālé 'bũ gá,
āzị ìmi drị 'bā ngalé rĩ kí drị gá,

ĩmbá kí lēlēgó abe
mí ũ'bā kí āngũ ã'badrị kí agá,

⁴ 'bá ã'di mgbā rĩ gá ā'du míní sī ãjọ ũrājọ drị la
gá,
míní sī ngótị 'bádrị tāmabajọ?

⁵ Ādróná, í'bā 'bá were ìmi vúlé gá,
mí ũsũ ã'di ãzā sī ārútáná be.

⁶ Í'bā ã'di úpí ru āzị míní ngalé ìmi drị sī rí kí
drīlẹ gá;

āzıla āko pírí kí ã'di pálé gá,

⁷ Kābīlō kí tị kí abe pírí,
ānākpá ásé agá rí kí,

⁸ āriṇa 'bũ gá rĩ kí,
ĩ'bị kí,
āzıla āko pírí ãyị wēlépi rĩ kí abe.

⁹ Úpí, Úpí āmadrị,
ìmi rú 'bā kụṇá 'bā āmbōgō ũnókú drị gá 'dā
íngō pí yā!

9

*Āwā'dīfō fējó Ādróná ní ã'di 'bā ãjọ lịjọ pịrị rĩ
sĩ*

¹ Úpí ma mụ ìmi ãcúlé áma ásí pírí sī;
Ma mụ ãjọ pírí míní idélé ũsūtáná ru rĩ kí
ũlūlé.

2 Ma mu u'alé āyĩkō sī āzila ma mu áma ũnũlé mĩ sī.

Ma mu úngó ngolé sī ími rú ịcújó Úpí ụrụgá
āndānĩ rĩ.

3 Mەرó'ba mádrị kí ru uja sī apájó vúlé,
kí u'de āzila kí ũdrā ími drịlé gá rá.

4 Ífē ịjó mádrị ní pá tujó pịrị 'bo;
úm vúke mídrị ũpĩ drị drị gá, ịlị ịjó áma drị
gá pịrị rĩ 'bo.

5 Mí uzá súrụ kí drị gá rá āzila mí ịlịkị 'ba ịjó
ũnzí idélẹpi rĩ kí 'bo,
mí ịnị kí rú kpítā rá.

6 Mەرó'ba āmadrị ukó kí dó kpítā rá,
mí andi táwũnị ị'badrị kí rá,
āzila kí ịjó āvĩ dó cīrīkīnị.

7 Úpí la ụpị na jā'dā,
'bā úm vúke ị'didrị sī ịjó ịjó rĩ 'bo.

8 Ādróná la ụnókú 'bā ịjó lị ịjó pịrị rĩ sī nĩ,
ị'di súrụ kí drị ce ịjó pịrị rĩ sī.

9 Úpí ị'di 'ba 'ba ịkpālẹ rĩ 'bā kí sī apájó ru zịjó
rĩ 'i,
ị'di āngũ sī ru zịjó sáwā ũcōgō drị agá rĩ 'i.

10 'Bá ími nīlẹpi rá rĩ kí ásị 'bā ími drị gá rá Úpí
ā'dusīku mí a'be 'bá ími ndrụlẹpi rĩ kí ku.

11 Īngo úngó sī Úpí rilẹpi úm vúke drị gá Zịyónị
gá rĩ ịcújó!

Ími ũlũ súrụ 'baní ịjó pírí ị'di 'bā ngalẹ rĩ kị,

12 ā'dusīku Ādróná la 'bá 'bá 'baní ụ'dịlẹ rĩ kí
ārígó tị ũfē rá,
āvĩ ịjó áwáná 'bá ịkpālẹ ịkpā rĩ kí awájó rĩ
drị gá ku.

- 13 Úpí mí adru mání asĩ ĩgbé sĩ!
 Índre cōcóná mērō'ba mádrĩ 'bã kí áma
 ĩcōcōñājó rĩ 'i, ípa ma drã agá rĩ sĩ rá Úpí
- 14 ma dó sĩ ímĩ rú ĩcú ũ'bĩ kí agá
 kējĩtĩ Ziyónĩ drĩ gá
 āzĩla ma dó sĩ u'á āyĩkō sĩ mínĩ áma pajó rĩ
 sĩ.
- 15 Súrú u'de kí 'bũ ĩ'banĩ galé 'bá āzĩ 'ba ní rĩ agá;
 Mātégō ĩ'banĩ 'bālé rĩ gbã kí 'bã pá vúná nĩ.
- 16 Úpí nze ru vú ĩjō lĩnã pĩrĩ rĩ sĩ,
 ĩjō 'bá ũnzĩ rĩ 'bã kí ngalé rĩ 'bã vúná la kí
 rụ nĩ.
- 17 'Bá ĩjō ũnzĩ ngalépi rĩ kí fi 'bũ gá
 súrú pĩrĩ Ādróná ti gālépi úmgbé rĩ abe.
- 18 Wó 'bá āzākoma lēlépi rĩ kí ĩjō āvĩ sáwã pĩrĩ sĩ
 ku;
 ásĩ 'bãnã 'bá lēmērí rĩ 'badrĩ icó drālé
 cĩrĩkĩnĩ ku.
- 19 Mĩ amũ, Úpí! Ífē 'bá 'bã ndē kí mĩ ku;
 mí ájĩ súrú kí ímĩ drĩlélé gá sĩ ĩjō lijó kí drĩ gá.
- 20 Úpí, ífē súrú kí 'bã ásĩ 'bã umvú kí ũřĩ sĩ;
 ífē 'bã nĩ kí rá kí 'bãngá lú 'bá.

10

Ādróná zijó 'bã ĩlĩkĩ 'bá ũnzĩ rĩ kí rá

- 1 Úpí, itu dó pá rá-rá ru la ā'du sĩ yã?
 Ízĩ dó mĩ sáwã ũcōgō drĩ sĩ cí la ā'du sĩ yã?
- 2 'Bá ũnzĩ rĩ kí āfó sĩ āzĩla kí 'bá lēmērí rĩ kí vú
 adro;
 ífē ĩjō ũnzĩ ĩ'bã kí itúlé rĩ 'bã rụ kí vúná nĩ.
- 3 'Bá ũnzĩ rĩ la adru āfó sĩ ĩjō ũnzĩ ĩ'di ásĩ gá rĩ sĩ,

ĩ'di 'bá rṓmgbṓ ru rĩ ịcụ āzıla ĩ'di Úpí 'i gā
úmgbé.

- 4 Āfó drị 'bá ũnzí rĩ ndrũ Ādrónâ ku;
ũrātáná ĩ'didrị agá 'bā ásí Ādrónâ drị gá ku.
- 5 'Bá ũnzí rĩ kí sáwā pírí sĩ ịjọ ĩ'bā kí lèlé rĩ ịsú
rá,
vā kí ịjọ Ādróná 'bā lile rĩ ku;
kí ru ịpị āfó sĩ mērọ'bá ĩ'badrị kí sĩ.
- 6 Kí jọ la ĩ'baní cénĩ-cénĩ rú, má icó yālé ịjọ āzĩ
sĩ ku;
ma ụ'dụ pírí sĩ adru āyĩkō sĩ, ịjọ āzĩ icó áma
rulé ku.
- 7 Ịjọ āfūlépí kí tị gá rĩ lú áwātáná, ĩnzō, āzıla
gbórókò;
kí ịjọ sĩ ru ngũjọ rĩ kí jọ ịjọ ũnzí rĩ be mbēlēná
ru.
- 8 Kí ru ũzĩ sĩ 'bá ũtējó tṓrómé kí agā sĩ,
sĩ 'bá ịjọ kóru rĩ kí ụ'dịjọ,
Kí 'bá ịjọ 'bā ndēlé rá rĩ kí ndrũ.
- 9 Āngũ ĩ'bā kí sĩ 'bá tējó rĩ gá kí ru la kēmĩ ani,
kí ru la sĩ 'bá ịkpālé ịkpā-ịkpā rĩ kí ũtējó;
kí kí rụ ịmbá sĩ selé ụ'dịlé rá.
- 10 Kí 'bá ũkpó kóru rĩ kí andi, kí dó sĩ u'de vūrụ,
'bá ịjọ 'bā ndēlé rá rĩ kí u'de ũkpō 'bá ũnzí
rĩ 'badrị sĩ.
- 11 'Bá ũnzí rĩ kí jọ la, “Ādróná āvĩ 'bāngá ịjọ 'dĩ
kí rá,
ụpị ru mịfị kí cí, icó dó sĩ ịjọ 'dĩ kí ndrelé
ku.”
- 12 Mí ángá Úpí, ífē drịrịma 'bá ũnzí rĩ 'banĩ;
mí āvĩ jō ịjọ 'bá ũkpō kóru rĩ drị gá ku fô!

- 13 'Bá ũnzí rĩ la Ādróná 'bã ápārākã rú la ã'du íjọ
sĩ yã?
Ī'di jọ la ĩ'diní cénĩ-cénĩ rú,
Ādróná icó 'bāngá drīrīma fēlé mání ku
- 14 Wó Ādróná índre ũcōgō āzıla āzá ĩ'bã kí fēlé
rĩ rá;
mi íjọ ũrā drī la gá āzıla āzị la nga rá,
'bá íjọ kóru rĩ tị kí ásị ími drī gá;
mi 'bá ĩmvú kí āzã kolépi rĩ 'i.
- 15 Mí anu 'bá ũnzí āzıla íjọ ũnzí idelépi rĩ kí drī
rá fô!
Ífē drīrīma ĩ'baní íjọ ũnzí ĩ'ba kí idélé rĩ sĩ
kpere ĩ'baní íjọ ũnzí a'be agá.
- 16 Úpí la adru úpí ru jã'dâ āzıla jã'dâ;
súrú ādroṇa ĩnzō rú rĩ kí ĩnzīlépi rĩ kí ĩlīkī
ũnókú ĩ'didrī drī gá 'dâ rá.
- 17 Úpí, mi zítáná 'bá ĩcōcōṇālé rĩ 'badrī are rá;
mi ĩ'bã áwáná are rá āzıla mi kí ásị imbá rá.
- 18 Mí ĩmvú anzị kí tām̄ba 'bá ĩkpālé ĩkpā-ĩkpā rĩ
kí abe rá,
íjọ 'dĩ sĩ 'bá ũnókú drī fē kí dó sĩ ĩ'baní ũrī
ĩdị ku.

11

Ásị tịjọ Úpí drī gá

- 1 Úpí ĩ'di 'bá mání sĩ apájọ áma zījọ ĩ'di rụ rĩ 'i;
ĩmi icó dó sĩ jolé la mání,
“Ínga apálé āríná áni 'bé agálé ígoní ru,
- 2 ã'dusīku 'bá ũnzí rĩ 'bã kí 'é úsụ ĩbá tị gá
āzıla ānzã kí úsụ 'bo,

sī 'bá òjò pìrì trū ásí gá rī gbẹ́jọ́ ìnì sī,
 3 Ẹ̀zítánjá pírí drī kí ru iza rá,
 òjò ǎzì 'bá ǎlá rī 'ba kí icólé idélé la cí yǎ?"

4 Úpí ì'di jó ì'didrí ǎlá rī agá;
 ì'dī 'bā úmvúke 'bù gǎlé 'dǎ;
 ì'di 'bá kí undré ǎngū pírí kí agá,
 ǎzila nǐ òjò ì'bā kí idélé rī kí pírí rá.

5 Úpí la 'bá mgbā rī kí ỳ'bī,
 wó ngū 'bá ǎgōbī ndrǐlépi rī kí ùnzí.

6 Ì'di 'bá ùnzí rī kí drī gá,
 ǎcí kúlú kí fě 'dìlé bārúṭí be,
 ì'di ì'baní drīrima fě ǎlúkúkù ǎcí rī sī.

7 Úpí ì'di 'bá òjò mgbā ngalépi rī 'i,
 lě òjò ngalé ǎlá rī kí;
 'bá òjò múké rī ngalépi rī kí amù ì'di drīlẹ́ gá
 rá.

12

'Bá ǎṣítánjá trū rī ukó kí dó rá

1 Íko ǎma ǎzǎ Úpí, ǎ'dusīku 'bá ǎzì múké acelépi
 la dó 'dáyù;

'bá ǎṣítánjá trū rī ukó kí ù'bí kí agá pírí rá.

2 'Bá pírí kí ìnzō alí ì'bā jīrání 'baní;
 kí pírí òjò jọ tì ùré sī ǎzila ásí ìrī sī.

3 Úpí, mí ỳpí 'bá òjò jolépi tì ùré sī rī kí tì
 ìdra ǎfó ru rī kí abe cí,

4 mí ỳpí 'bá jolépi la, "Ìjọ ǎmaní jolé rī la ǎma fě
 adrulé ùkpó trū,
 ǎma òjọ́ cí ǎmaní lélé jolé rī jọ́ rá, ǎ'di la ǎma
 atrì nǐ yǎ rī kí tì cí."

⁵ Úpí jọ, ìkpāṅá 'bá ũkpó kóru rĩ kí ìkpājó rĩ sī
 āzila ununuṅá 'bá āzākoma lēlēpí rĩ 'bā kí
 unujó rĩ sī,

Ma dó angá rá,
 ma dó sī 'bá ìcōcōṅālé rĩ kí tām̃ba āngũ
 ũcōgō kóru rĩ gá.

⁶ Ìjọ Úpí 'bā azilé rí kí 'bāṅgá ālá ru;
 cécé sīlīvā ũ'bījó ācí fúrúnũ gá rĩ sī
 pālé ázīřĩ rĩ áni.

⁷ Úpí, mi āma tām̃ba rá,
 mi āma tām̃ba 'bá ũnzí rĩ kí sī jā'dā.

⁸ 'Bá ũnzí rĩ kí āngũ pírí agá,
 'bá pírí kí ìjọ ũnzí rĩ ìpí-ìpí ũ'bí kí drīdrīṅĩ
 gá.

13

Ādróngá zijo sī āzākoma a'ijó

¹ Úpí, mi dó ìjọ āvī áma drī gá jā'dā kpere íngōpí
 yā?

Mi dó ími mēlētí zī mání ụ'dụ sí yā?

² Ma dó ìjọ ta kpere íngōpí?

Ūcōgō la dó áma ásí lì ĩtú kí ìnì be ụ'dụ
 íngōpí?

Mérọ'bá mádrĩ kí dó áma ndē ụ'dụ sí yā?

³ Úpí Ādróngá mádrĩ, mí andré drī āngũ mārú
 'dōlé āzila mí umvī drī ma fō,

Ífē mání ũkpó; ífē ádrā mání ku fō.

⁴ Mérọ'bá mádrĩ kí sī mụ jolé la, “Āndē dó ĩ'di
 'bo ìni ku,”

Ífě 'ba u'á kí ãyĩkō sī mání a'dé jó rĩ sī ku.

⁵ Wó á'bã ásí lětáná mídrĩ a'délépi ku rĩ drĩ gá;
áma ásí la u'á ãyĩkō sī la míní áma pajó rĩ
sĩ.

⁶ Ma úngó ngo míní Úpí,
ã'dusĩku mí ábí adrulé mání múké.

14

Íjọ ùnzí 'bá 'badrĩ

¹ 'Bá azalépi* aza azâ rĩ la jọ la ã'di ásí agâlê
"Ădróná 'bãngá 'dáyũ."

Fí kí pírí ã'baní ãzıla kí íjọ ùnzí 'dĩ kí nga áyũ,
'bá ãzí íjọ múké la idélépi la 'dáyũ.

² Úpí la āngũ andré angájó 'bũ gâlê,
'bá 'ba rụ vữrụ 'dôlé
sĩ 'bá ãzí ùndũwá ru,
ĩ'di ndrĩlépi la cí yā rĩ ndrejó.

³ 'Bá pírí uja kí tị búlú gá sī íjọ ùnzí ngájó,
acá kí pírí rọmgbọ ru,
'bá ãzí íjọ múké la ngalépi la 'dáyũ,
átã ãluná la yũ.

⁴ Úpí zị,
"'Bá pírí íjọ ùnzí idélépi 'dĩ nĩ kí íjọ ùnzí
ĩ'badrĩ kí ku yā?
Kí 'bá mádrĩ kí ra ãzıla zị kí ma ku."

⁵ Ụrĩ āmbógó la la kí rụ rá,
ã'dusĩku Ădróná 'bã adrujó 'bá ālá rĩ kí
andre gá cí rĩ sī.

* **14:1 14:1** 'bá ùndũwá Ădróná drĩ gâlêpi úmgbé rĩ.

⁶ Īmi 'bá ñjọ ũnzí idélépi 'dĩ ĩmi 'bá lēmērí rĩ kí
 'bā ásí ñgbé ñjọ ĩ'bā kí itulé rĩ kí agá,
 wó Úpí ĩ'di 'bá ĩ'bā kí sī apájó ru zījọ rĩ 'i.

⁷ 'Bárĩ, patáná drītá dó angá 'bá Ịsịrayílị drị 'baní
 Zịyọnị gâlê la tá múké fô!
 Úpí la 'bá ĩ'didrị kí fê acálê málĩ trũ āzıla
 āyĩkō sī ịdị ā'du tị yā?
 Lē Yākó'bō kí 'bá Ịsịrayílị drị kí abe 'ba adru
 kí āyĩkō sī.

15

Ịjọ Ādróná 'bā lēlé rĩ kí

¹ Úpí, ā'di la icó u'álé jó mídrị 'a gá nĩ yā?
 Ā'di la icó ímí ịnzílê 'bé mídrị alá Zịyọnị drị
 gá nĩ yā?

² 'Bá Ādróná tị arelépi ñjọ pírí gá āzıla ñjọ mgbārĩ
 idélépi,

ñjọ ĩ'didrị 'bā adrujó pịrị āzıla ịnzō kọlị,
 'bá ñjọ mgbā rĩ jọlépi angájó ĩ'di ásí gá,

³ ñjọ jọlépi 'bá āzị rụ ku,
 ĩ'di bā wọrịka kí idélépi ũnzí ku,
 káláná ujílépi ĩ'di 'bā jíránĩ ụrụ 'bá gá ku,

⁴ 'bá ũnzí rĩ ngũlépi ũnzí
 wó rá la ārútáná fēlépi 'bá Úpí rùlépi rĩ
 'baní,

'bá ũyō ĩ'díní nalé rĩ 'bā tāmбалépi rá
 tání ũyō 'dā drĩ ĩ'di idé ũnzí rá tí,

⁵ 'bá dẹnọ fēlépi ữrọdrị āzị ũ'bālépi drịlagá ku,

ãr ru mifî salé séndê sî sî ijô vú nzejó ñnzô
 rú 'bá ijô kôlî rî uryu' 'bá gá ku rî 'i.

'Bá ijô 'dî áni rî kí idélépi rî
 la pá tu ũkpó ru jã'dâ.

16

Ădróná zijó sî ásî ũkpô isújó

¹ Ímba áma tâ fô Ădróná,
 mání áma ásî 'băjó tãmbană mídrî drî gá rî
 sî.

² Ájô Úpí ní, “Mi úpí mádrî 'i;
 Mî kóru âko âzí ídri mádrî agá mání icolé
 idélé múké rá la yu.”

³ 'Bá âlá ângû drî gá 'dî kí, kí kējēñî mádrî mgbă
 rî kî,
 âyîkô fuma kî sî rá.

⁴ Ũcôgô 'bá ũcēlépi ādrona āzí kí vú gāsî rî 'badrî
 la tu drî gá drî gá.

Má icó ídétánă idélé sî ārí asujó rî idélé î'ba abe
 ângû âlu gá ku,
 Má icó ādrona î'badrî kí ñnzîlé áma tî sî ku.

⁵ Úpí, āwítă mádrî lú mi 'i, āzíla mi âko pírí mání
 lélé rî kí fê rá,
 Íjô mádrî drîlé gâlê rî kí pírí ími drî alé gá.

⁶ Ăwítă míní fêlé mání rî î'di âlá la,
 ândă ândă ru, āwítă mádrî î'di âlá ru!

⁷ Ma Úpî icú, î'dinî áma ímbájó rî sî;
 átă ñnî sî áma ásî la vâ áma ímbă.

- 8 Á'bā Úpí 'i ú'dú pírí sī áma drīlégá;
 Ī'díní adrujó áma drī āndá gá rī sī,
 ĭjó āzī icó dó sī áma ayalé ku.
- 9 ĭjó 'dī sī, áma ásí dó sī āyīkō sī, áma úrindí vā
 āyīkō sī ĩndī,
 āzīla má amá ĭjó āzī ũnzí la ku,
- 10 ā'dusīku mí icó áma ídri a'belé mụlé āngū 'bá
 drālēpi rá rī 'ba drī agá ku;
 jōku mí icó 'bá mí anī ālá rī a'belé ŋmalé 'bú
 agá ku.
- 11 Mí mání gērī sī mụjó ídri gá rī i'da mí 'i;
 míní adrujó áma andre gá rī la fē āyīkō la ga
 áma 'a gá tré
 ímí drī āndá rī gá āyīkō jā'dā rī cí.

17

'Bá ĭjọ kọlị rī ní Ādróná zìjọ

- 1 Úpí mí are drī māmálá mání 'bālégá ĭjọ mgbā sī
 'dī 'i,
 mí are áma áwáná mání sī āzākoma a'ĭjọ rī!
 Mí iga bīlégá ĭjọ mání zīlégá
 angálēpi tị ĩnzō jōlēpi ku rī gá rī.
- 2 Mí áma ĭjọ lị pịrị rá rī gá mí 'i,
 ímí mīfī la ĭjọ mgbārī ndre nī.
- 3 ĩnī áma ásí cé, ídrī tání amụ ĩnī sī sī áma ũ'bījọ
 Mí ũ'bī má pírí 'bo,
 āzīla mí ĩsú ĭjọ āzī ũnzí la áma tị gá ku.
- 4 Ájọ ĭjọ ũnzí 'bá āzī rī 'bā kí jōlégá rī áni ku
 Ámba āzītáná mīdrī kí tã rá

ám̃ba áma tã rá
 āzila má ũbĩ gẽrĩ 'bá āgõbĩ amba mba rĩ
 'badrĩ kí vù ku.

⁵ Ma ú'dù pírí sĩ ací gẽrĩ mídrĩ agâ sĩ
 má uja drĩ ma ala ga 'dâ bũlũ gá ku.

⁶ Ázi mi Ādróná, ā'dusĩku ánĩ rá mi mâ zítáná
 umvĩ rá,
 mí ajá ími bĩlẹ má rú 'dõlẹ āzila mí are
 zítáná mání zĩlẹ rĩ.

⁷ Mí i'da lětáná mídrĩ ũsũtáná ru rĩ
 mi 'bá 'bá kí palépi ũkpõ mídrĩ sĩ
 āzila mi 'bá 'bá kí sĩ ru zĩjó mērõ 'bá kí sĩ rĩ.

⁸ Ímba áma tã cécé míní ími mĩfĩ ífĩ tã mbajó rĩ
 áni;
 ízĩ ma cécé ā'ụ 'bã ĩ'di 'bã mvaka kí zĩjó ĩ'di
 'bã úpúpĩ agá rĩ áni,

⁹ Ímba áma tã 'bá ũnzĩ ā'dĩ 'dĩlépi má be 'dĩ kí
 sĩ,
 mērõ 'bá ũnzĩ la 'bã kí áma cejó trõkĩlĩrĩ rĩ sĩ.

¹⁰ 'Bá 'dĩ kí drĩ ũnzĩ,
 kí íjọ jọ āfó sĩ.

¹¹ Ũbĩ kí áma vù kpere ĩ'bã kí áma ce agá
 trõkĩlĩrĩ,
 kí mĩfĩ mgbọ sĩ gẽrĩ ndrũjó sĩ áma 'bejó vũrũ.

¹² Kí cécé kẹmĩ ābĩrĩ sĩ ĩzá ndrũlépi rĩ áni,
 cécé kẹmĩ ānākpá mbālẹpi rĩ áni.

¹³ Mí ángá Úpĩ sĩ kí drĩ arújó, índě mání kí rá fô!
 Ípa ma ménéná mídrĩ sĩ 'bá ũnzĩ 'dĩ kí drĩ
 gá.

14 Úpí ípa ma drī ũkpō mídrī sī 'bá 'dī kí drī gá,
'bá ũnókú 'dī 'bā mūkē lēlépi rī kí drī gá.

Ífē ābírī 'bá míní lēlé rī 'badrī 'bā tu pá cí;
ākónā 'bā cá anzi ī'badrī 'baní rá,
'bā mba kí málī tā anzi ī'badrī 'banī.

15 Wó ma ími mēlētī ndre rá la mání ijō mgbā rī
idéjō rī sī,
ádrī angá rá, ma u'á āyīkō sī míní adrujō
áma andre gá rī sī.

18

Úngó Dāwúdī 'bā ā'dī ndējó rī

1 Álē mi rá Úpí, mi ũkpō mádrī 'i.

2 Úpí ī'di 'bá áma tāmبالépi rī, ī'di bōrō ũkpō
mání sī áma zījō ala gá rī āzila 'bá áma
unzelépi rī 'i,
Ādróná mádrī ī'di áma tāmبالا, ma áma zī
ī'di agá,
ī'di áma atrī cécé góbéré ā'dī drī áni; ī'di 'bá
ũkpō trū áma palépi rī rī 'i.

3 Má umve Úpí 'i, pa ma mēró'bá kí drī gá rá.
İcū ī'di rú.

4 Ímbá drā drī ce má rī;
āvēvī līkī drī la dī áma drī gāsī īyī amúlépi
amū amū rī áni.

5 Ímbá īnadrī drī ce ma rī,
āzila ú'be ímbá drā drī mání gērī gá cí.

6 Cāndí mádrī agá má umve Úpí 'i;
Má umve Ādróná mádrī sī áma āzā kolé.
Are áma ũ'dúkó angájó jó ī'didrī agálé rá;

- are áma áwánǎ āzākoma drī rī rá.
- 7 'Dā 'bā ũngúkú gá, vū ũyā-ũyā āzila umvú umvū;
'bé 'bā ĩndú aco kí ru āzila yā kí yā yā,
ā'dusīku Ādrónǎ u'á ũmbā sī.
- 8 Ācīkā āfū ũmvu la gāsī tujó ɔrɔgá;
ācī āfūlépi tì la gá rī ivé āngū rá,
ācīkúlú akó kí dó sī velé.
- 9 Nzī 'bū kí āzila así dó sī vūrú,
ūrú'bū ĩnībīrīcīcī la ĩ'di pá ĩndulé gá cí.
- 10 Tụ ānākpá úpípí trū umvelé kērúbī rī drī gá āzila nga dó sī;
ri ungalé ālúkúkū sī.
- 11 Idé ĩ'diní āngū ĩnī la sī ru zījó,
ūrú'bū ānzī uzogó drī ce andre la cí.
- 12 Dīzā ĩ'di 'bā drīlé gá rī sī,
sí zō kí ācīkúlú be ũrú'bū ĩnībīrīcīcī rī agā sī.
- 13 Úpí kpě āvi áni 'bū gālé;
'bá ɔrɔgá āndānī rī za ú'dúkó sī,
sí zō kí ācīkúlú be uzogó áni.
- 14 Gbẹ 'é ĩ'didrī kí āzila iré sī mērọ'bá ĩ'didrī kí rá;
āvi 'bā ũnīǎ fē ĩ'baní apálé úngúlé sī.
- 15 Įyí mīrī drī 'bā ĩndú indré kí tondolo,
Āzila vū 'bā ĩndú sī ĩ'di sījó rī indré tondolo
Úpí míní uzájó mērọ'bá mīdrī kí drī gá,
āzila míní ũkpějó kí drī gá ũmbā sī rī sī.
- 16 Úpí įjū drī angájó 'bū gālé āzila 'dụ ma rá;
anzé ma įyí mgbi rī agālé āmvé.
- 17 Apá ma mērọ'bá mádrī ũkpó rī kí drīlé gá,

- angájó 'bá áma ngŭlépi ũnzí āzila mání
ũkpō sī āndānī rī kí drīlẹ́ gá.
- 18 Mání adrujó cāndí agá rī sī, amụ́ kí ā'dị́ 'dilé
má be,
wó Úpí ātī ma rá.
- 19 Ũfū ma rá, ufí vā ma āngū āmbógó la agá
pa ma rá ā'dusīku u'á māsī āyīkō sī.
- 20 Úpí ũfē ma rá ā'dusīku má idé òjọ́ pìrì rī;
wí mání sūsú ā'dusīku ma òjọ́ kọlì.
- 21 Ámba āzítáná Úpí drī kí tǎ rá;
má uja drī ma gẹrī Ādróná mádrì drì agá 'dā
rī sī búlú gá ku.
- 22 Ámba āzítáná ǐ'didrī kí tǎ pírí rá;
má a'be drī āzítáná ǐ'didrī kí ku.
- 23 Ma òjọ́ kọlì Úpí drīlẹ́ gá,
ámba áma tǎ rá, má idé dó sī òjọ́ ũnzí ku.
- 24 Úpí fē mání ũyá mání òjọ́ pìrì ngájó rī sī;
ā'dusīku nī rá ma òjọ́ ũnzí kóru.
- 25 'Bá ā'ítáná trū rī ní Úpími adru ā'ítáná trū;
'bá pìrì rī ní Úpími vā adru pìrì.
- 26 'Bá ālá rī ní mī adru ālá rú,
'bá ásì ũnzí rī ní ímī ásì la vā adru ũnzí.
- 27 Mī 'bá ru irilẹ́pi vū rú rí kí pa rá,
wó mī 'bá āfó ru rī kí ịsì vū gá.
- 28 Úpí tárā mádrì la dīdī;
Ādróná mádrì uja ịnì mádrì dīzā rú.
- 29 Āzākoma mīdrì sī ma ā'dị́ 'dị́ méré' 'bá mádrì
kí abe rá,
Ũkpó mīdrì sī ma mvu mére kí drī gāsī rá.
- 30 Òjọ́ Ādróná 'dī drì kí pìrì!

- Ala ásì tì ìjọ ì'didrî kí drî gá rá!
 Ì'di cécé gòbéré ã'dì drî áni
 'bá pírí tām̃baṅá ndrũlépi rĩ 'banî.
- 31 Úpí lú Ādróná rú á'dùsĩ;
 Ādróná ì'di lú mére ãmadrî rú nĩ.
- 32 Ì'di Ādróná áma 'bālépi ũkpó ru rĩ,
 gẽrĩ mádrî 'bālépi múké rĩ.
- 33 'Bā áma pá gá úngúlẹ cécé yéré drî áni,
 mba áma tã 'bé sị gálẹ múké.
- 34 Imbá ma ã'dì 'dijó,
 ma dó sị ụsụ ũkpó rĩ gbẹ áyụ.
- 35 Úpí, mi áma tām̃ba āzıla áma pa mi 'i;
 míní áma tām̃bajó rĩ fẹ má acá āmbógó ru,
 āzıla ũkpó mídrî mba áma tã múké.
- 36 Ím̃ba áma tã rá, úrụ drĩ vā sị ma ku,
 āzıla m̃erọ'bá ndě kí drĩ vā sị ma ku.
- 37 Má adro m̃erọ'bá mádrî kí āzıla árụ kí rá,
 átu pá ku kpere mání kí ìlìkì agā.
- 38 Má ì'ì kí ṽr̃r̃ú āzıla icó kí angálẹ ku;
 u'de kí áma pálẹ gá.
- 39 Ífẹ mání ũkpó sị ã'dì 'dijó,
 āzıla sị m̃erọ'bá mádrî kí ndějó.
- 40 Ífẹ m̃erọ'bá mádrî uja kí ũngúkú sị apájó má
 sị rá,
 Má ìlìkì 'bá áma ngũlépi ũnzí rĩ kí rá.
- 41 Awá kí sị āzākoma a'ìjọ, wó 'bá āzì kí palépi
 la yụ,
 umve kí Úpí 'i, wó Úpí umvi kí ku.
- 42 Má ì'ì kí rá, acá kí dó sị p̃t̃r̃r̃ú ālúkúkũ 'bā vulé
 rĩ áni,

- Má ũsũ kí vũ gá cécé ũdrí ũsũjó gẽrĩ agá rĩ áni.
- 43 Ípa ma 'bá ã'dĩ 'dìlépi má be rĩ kí drĩ gá rá,
 ifē ma adrulé úpí ru sùrú kí drĩlé gá;
 'bá mání nĩlé ku rĩ acá kí 'bá āzĩ ngalépi
 mání rĩ kĩ.
- 44 'Bá āmíyóná ru rĩ kí mụ òjọ arelé áma drĩ gá
 'bo, gbōgbō fē kí mání ārútáná;
 amụ kí āja tĩlé ỳrĩ sī áma drĩlé gá cénĩ.
- 45 Āmíyóná kí ásì mvu rá,
 āfũ kí āngũ ì'bā kí sī ru zījọ rĩ agālẹ ụrụ'bá
 yāńá trũ.
- 46 Úpĩ 'bāńgá ídri! Ícú Ādróná áma palépi rĩ ịcú
 ịcú!
- Íńga Ādróná áma palépi rĩ ụrụgá!
- 47 Ũfē áma ārígótị mērọ'bá áma idélépi ũnzí rĩ
 'barú rá;
 'bā sùrú ndú ndú kí áma pálé gá,
 48 āzĩla pa ma mērọ'bá kí drĩ gá rá.
- Fē mání mērọ'bá mádrĩ kí ndělẹ rá
 āzĩla pa ma 'bá ũmbā ũnzí rĩ 'badrĩ rá.
- 49 Íjọ 'dĩ sī, Úpĩ ma ími ịcú sùrú kí drĩdrĩńĩ gá;
 ma úńgó sī ími rú ịcújó rĩ kí ngo.
- 50 Ādróná fē úpí ì'didrĩ ní ã'dĩ āmbógó la ndělẹ;
 i'da lětáná ukólépi ku rĩ 'bá ì'di 'bā ã'du
 ũsũjó drĩ la gá rĩ ní,
 Úpĩ Dāwúđĩ ní āzĩla anzị ì'didrĩ mụlé tĩlé
 drĩlé gālẹ rĩ kí abe jā'dā.

19

Āko Ādróná 'bā ũ'bālẹ rĩ kí 'dīzā ì'didrĩ i'da

- ¹ Bū kí dīzā Ādróná drī i'da;
 āngū 'būgá rī kí āzī Ādróná 'bā ngalé rī i'da!
² Ụ'dụ ālu ālu la dīzā Ādróná drī i'da;
 ịnị ālu ālu la āmbōgō Ādróná drī i'da.
³ Jọ kí ịjọ tị sī ku,
 âre vâ kí ụ'dụkọ ku;
⁴ Wó ụ'dụkọ ị'badrī la iré ụnọkụ drī gá 'dâ pírí;
 ịjọ ị'baní jolé rī la ca kpere ụnọkụ ịndụ 'bā
 āsị agá.
 Ādróná idé ịtụ ní āngū 'bū gá 'dāá rá;
⁵ Ị'di agá ụ'bútị sī cécé ịzịgọ āfūlépi āyīkō sī
 ị'didrī jọ agâlé rī áni,
 ị'di cécé ágóbí ũkpó ụngúlẹ cẹlépi ābálá ru
 āyīkō sī rī áni.
⁶ Ịtụ la agá 'bū 'bā wókō āzī rī gá,
 ị'di mụ ịtụrụ kpere wókō 'bū 'bā sī āsịjọ rī
 gá.
 Ako āzī icó ru a'bólé kojá la ácí rī sī ku.
⁷ Āzítáná Úpí drī kí pịrị;
 kí ũkpō fē úrindí ní.
 Āzítáná Úpí drī kí drī gá ála ásị tị rá,
 kí ũndūwá fē 'bá ũndūwá ịcẹlépi rá rī nī.
⁸ Āzítáná Úpí drī kí alá ru,
 kí āyīkō fē 'bá ásị gá.
 Ịjọ Úpí 'bā azilé rī kí pịrị,
 kí āngū jì 'bá mịfị ní.
⁹ Úpí ụrịjọ rī ị'di alá ru,
 ị'di mụ drī gá āsịjá kó ru.
 Āzítáná Úpí drī kí pịrị,
 āzila kí pírí alá ru.

- 10 Ndě kí ãjë sĩ gólũdĩ rá;
ndě kí gólũdĩ ũnĩ ambamba rĩ rá
ãzĩla ñlĩkĩlĩ sĩ ndě kí ãnú rá,
ndě kí ãnú rá.
- 11 Kĩ ãtĩ'bó mídrĩ bĩlẹ ĩndụ li;
Kĩ tãmbajó rĩ la ũrõdrĩ ãmbógó la ajĩ.
- 12 'Bá ãzĩ ícò ũnzĩkãñã ĩ'didrĩ kí nĩlẹ ku.
Ípa ma ĩjó ũnzĩ mádrĩ ru zĩlẹpi zĩzĩ rĩ kí sĩ.
- 13 Mĩ atrĩ ãtĩ'bó mídrĩ ĩjó ũnzĩ idéjọ círĩ ru rĩ agá;
ífẹ ĩjó ũnzĩ 'ba adru áma drĩ gá úpí ru ku.
'Dã 'bã ũngúkú gá, ma dó sĩ adru ĩjó kọlị,
ãzĩla ma dó sĩ adru ĩjó ũnzĩ ãmbógó la kọlị.
- 14 Mĩ ã'ĩjõ mání ĩjó ãfũlẹpi áma tị gá rĩ kí rá,
ãzĩla ĩjó mání ũrālẹ áma ásị agālẹ rĩ 'bã fẹ
kújõ míní ãyĩkõ rá fõ!
Úpí, mi ũkpó mádrĩ 'i ãzĩla 'bá áma anzélẹpi
rĩ 'i!

20

Ádróná zijó sĩ ã'dị ndějó

- 1 Úpí 'bã umvi mi sáwã ĩjó ní ími ịsújọ rĩ sĩ!
Lẹ Ádróná Yākó'bõ drĩ 'bã mba ímitã!
- 2 Lẹ 'bã fẹ míní ãzākoma angájọ jó ĩ'didrĩ agālẹ
ãzĩla 'bã fẹ míní ũkpó angájọ 'bé Ziyonĩ gālẹ
- 3 Lẹ 'bã ã'ĩ idétáná mídrĩ kí rá
ãzĩla 'ba u'á ãyĩkõ sĩ idétáná mídrĩ kí sĩ.
- 4 Lẹ 'bã fẹ míní ĩjó ími ásị 'bã lẹlẹ rĩ rá
ãzĩla 'bã fẹ ĩjó pírí míní ụtĩlẹ rĩ 'bã idé kí ru
rá.
- 5 'Dã 'bã ũngúkú gá, ãma dó uzá ãyĩkõ sĩ úpí
míní ã'dị ndějó rĩ sĩ;

āzila āma dó āyīkō idé rú Ādróná āmadrī drī
sī.
Lē Úpí 'ba fē ijó pírí míní a'ílé rī kí rá.

6 Ú'dī'da ánī dó rá Úpí la 'bá ī'di 'bā sī ādu ūsūjó
drī la gá rá rī pa nī.

ī'di ī'di umvi angájó 'bū ī'didrī ālá 'dā gálé
āzila ī'di ī'di pa ūkpō ī'didrī āmbógó rī sī nī.

7 'Bá āzī tī kí ásī gārī ī'badrī ā'dīdrī kí drī gá;
āzī rī tī kí ásī fārāsī kí drī gá,
wó ātī ásī rú Úpí Ādróná āmadrī drī drī gá.

8 'Bá 'dī áni rī kí ru pá ūsī āzila kí u'de vū gá,
wó āma angá ʔrúgá āzila pá tu ūkpó ru.

9 'Bārī Úpí Ādróná ípa úpī rá fô!
Ādrī ími umve, mí umvi āma rá fô.

21

Āwā'dīfô fējó Úpí ní ā'dī ndēhá sī

1 Úpí, úpí la āyīkō idé ūkpō mídrī sī,
ī'di uzá āyīkō sī míní ī'di fējó ā'dī ndējó rī sī!

2 Ífē ī'diní ijó ī'di 'bā ásī 'bā lēlé rī rá;
āzila ijó āzī ī'diní zilé ími tī gá míní ugalé
úmgbé la 'dáyū.

3 Mí a'í ī'di, íwī ī'diní sūsú āmbógó la
āzila ísū ī'diní kōfíyā idélé gólūdī mgbā sī rī
ī'di drī gá.

4 Zī mídrī ídri, wó ífē ī'diní rá,
ídri sī u'ájó ʔ'dú āzo rú jā'dā rī 'i.

5 Úpí ísú dīzā āmbógó la āzākoma mídrī sī;
ífē ī'diní rú kuma āzila ūkpō.

- 6 Ífě ĩ'diní drīlēba jā'dâ rī 'i,
 āyīkō gá dó ásì la gá tré míní adrujó ĩ'di
 andre gá rī sī.
- 7 Úpí 'bā ásì 'bājó Úpí Ādróná drī gá rī sī;
 lētáná ukólépi ku Úpí Ūkpó 'dìpì drī sī,
 āko āzì icó ĩ'di ayalé ku.
- 8 Úpí la mù mēró'bá ĩ'didrī kí ndēlé pírí,
 ĩ'di mù 'bá pírí ĩ'di ngǔlépi ūnzì 'dī kí ndēlé
 rá.
- 9 Sāwā Úpí míní ími i'dajó rī sī,
 mì kí ĩlīkī ācí kalépi cécé úká gá rī áni rī sī.
 Ūmbā mídrī sī mì mù kí ọ'dilé rá,
 ācí mídrī sī mì kí ivé rá.
- 10 Anzì ĩ'badrī drīlē gālérī kí mì kí ĩlīkī rá,
 ūrì ĩ'badrī kí mù ĩlīkīlé ūnókú drī gá 'dâ pírí
 rá.
- 11 Drī kí tánì ìjọ ūnzì itú agá ími ọrụ'bá gá rá tí,
 wó icó kí drīlēba ịsúlé ku.
- 12 Úpí la 'é ĩ'didrī kí gbẹ ĩ'ba rùlé,
 kí dó sī ūngúkú uja sī apájó.
- 13 Úpí āma ími ĩnzì ūkpō mídrī āmbógó rī sī!
 Āma úngó ngo sī ūkpō mídrī ịcújó.

22

Āwú úngó kí úngó Ādróná ịcújó rī be

- 1 Ādróná mádrī, Ādróná mádrī, mí a'be dó ma rá
 ā'dụ ìjọ sī yā?
 Íse mì má rù rī sī rá-rá ru sī áma āzā kojó
 ku,

- āzila ijó mání sī iyijó rī kí arejó ku la ā'du ijó
sī yā?
- ² Ādróná mádrī, ma awá ĭtú sī, wó mí umvi ma
ku,
āzila ĭnī ārā wó má avī ku.
- ³ Wó ĭri mi úmvúke drī gá, mi Ādróná Ālá rī rú,
mi 'bá 'bá ĭsīrayĭlī drī 'bā kí ĭcúlé rī 'i.
- ⁴ Āmā áyīpīka 'bā kí ándrá ĭ'bā ā'ĭtáná ĭmi drī
gá,
tī kí ásī ĭmi drī gá āzila ípa ándrá kí rá.
- ⁵ Awá kí ándrá ĭmi drīlégá, ípa ándrá kí rá;
'bā kí ándrá ásī ĭmi drī gá āzila isú kí ándrá
drīnzá ku.
- ⁶ 'Bá jō kí ma cécé ũ'bū áni, má adru 'bá ku,
kí áma u'dá āzila 'bā kí ma idemará ru.
- ⁷ 'Bá pírī áma ndrelépi rī kí áma ide-idê;
kí áma u'dá drī yāná trū:
- ⁸ Jō kí "'Bā jō dó 'dā ásī Úpī drī gá yā
wó Úpī pa dó ĭ'di ku ā'du sī?
Úpī drī ĭmi lē rá,
ko dó ĭmi āzā ku ā'du sī?"
- ⁹ Úpī mi 'bá fēlépi la má āfū mā āndrē agâlé
múké rī 'i;
ĭfē átī ásī ĭmi drī gá rá sáwā mání mā āndrē
'bā ĭbā ndrujó rī gá.
- ¹⁰ Ā'be ma ĭmi drīgá ĭ'dójó ānzīrīñā sī,
āzila ĭri adrulé sáwā pírī sī Úpī mádrī rú mi
'i.
- ¹¹ Mí adru jō má rú 'dā rá-rá ru ku fô,
ũcōgō 'bā adrujó má be āníná rī sī

āzıla 'bá āzí áma āzā kolépi la 'dáyü.

- 12 Mèrọ' 'bá mọnĩgọ áni wēwē rú la ce kí áma
andre rị;
mọnĩgọ Bāsánĩ gá ũmbá rĩ ce kí áma andre
trọkíłiri,
- 13 kí cécé kẹmĩ nulépi ĩzá uceṇá gá rĩ kí áni;
nĩ kí mání tị mgbọ.
- 14 Áma ũkpó ukó rá, ukó cécé ĩyị asulépi vū gá
rĩ 'bā nzujó rĩ áni
āzıla áma ĩfākā sị unze kí ru rá.
Áma ásị aká cécé ísékísé áni;
ra má rụ 'dā rĩ sī rá.
- 15 Áma ụlị 'i cécé pụtrụ áni,
āzıla áma ĩdra ĩbĩ ru áma átrákũlẹ gá cí,
mí a'be dó ma pụtrụ drā drị gá 'bo.
- 16 Mèrọ' 'bá mádrị ce kí ma ágágá cécé ũcogo 'bā
kí 'bá cejó rĩ áni
'Bá ũnzí ũ'bí ce kí ma ágágá,
ipa kí áma drị kí pá kí abe rá.
- 17 Má ícọ ĩfākā áma ụrụ' 'bá gá rĩ kí lālẹ pírí rá,
Mèrọ' 'bá mádrị 'bā kí mịfị áma drị gá sī ụrị
fējó mání.
- 18 Awa kí mâ bōngó kí kí drĩdrĩgá,
āzıla 'be kí mâ bōngó kí jēgē sī.
- 19 Úpí, mí adru jō má be rá-rá ru ku fô;
mí amụ mbēlẹ rú sī áma āzāko jó!
- 20 Ípa mání áma ídri ménéná sị gá rĩ sī,
ípa ídri mádrị ājẹ rú rĩ ũcogo 'dĩ kí drịgá rĩ
sī.
- 21 Ípa ma kẹmĩ kí tị gá rĩ sī fô!

'Bārī ípa mání ma ũdrú 'bā újé gá rĩ sī fô!

22 Ma ími rú i'da má ádrípika 'baní;
ma ími ícú āngũ 'bá 'bā kí ru trajo ũ'bí ru sī
ími ĩnzĩjó rĩ gá.

23 Ĩmi 'bá Úpĩ rulépi 'dĩ, ĩmi ícú ĩ'di!
Ĩmi anzi Yākó'bō 'bā drĩlé ru 'dĩ, ĩmi pírí 'bā
ru kí ĩ'di!

Ĩmi ĩnzĩ ĩ'di ĩmi anzi Isirayĩlĩ drĩ 'dĩ,
24 ā'dusĩku Úpĩ gā 'bá ũkpō kó ru rĩ kí ku,
'bá drĩçilépi āzĩla ĩjó 'bā rulé rĩ kí ku.

Zĩ ru méléti ĩ'baní ku,
wó are áwāńá ĩ'badrĩ sī āzākoma a'ĩjó rĩ rá.

25 Ma mũ ími ícúlé 'bá ũ'bí ru tralépi rĩ kí agá;
'bá ími ĩnzĩlépi rĩ kí drĩlé gá ma ũyō mání
nalé rĩ idé rá.

26 'Bá lēmērí rĩ kí mũ ākónā nalé āzĩla kí aga rá;
'bá Úpĩ ndrũlépi rĩ kí ĩ'di ícú rá.
Kí ásĩ 'ba adru kí āyĩkō rú jā'dā.

27 'Bá pírí ũnókú drĩ gá 'dā rĩ kí mũ Úpĩ 'bā ĩjó
ũrālé rá,
āzĩla kí mũ ru ujalé ĩ'di rú,
súrú pírí ũnókú drĩ gá 'dā rĩ kí mũ ĩ'di ĩnzĩlé
rá.

28 Úpĩ ĩ'di úpĩ ru nĩ,
āzĩla ĩ'di ũpĩ na súrú pírí kí drĩlé gá.

29 'Bá pírí kúrēnĩ ru ũnókú drĩ gá 'dā rĩ kí mũ
ũmũ nalé āzĩla ĩ'di ĩnzĩlé;
'bá pírí ũdrālépi rá rĩ kí mũ āja tĩlé ĩ'di drĩlé
gá;

- 'bá āzĩ icólépi ru ídri tām̄balépi rá la 'dáyũ.
³⁰ Anzĩ āmadrĩ drĩlé gálé rĩ kí mũ Úpĩ ĩnzĩlé;
 kí mũ ĩjọ ũlũlé anzĩ kí ũngúkú gá rĩ 'banĩ ĩ'di
 drĩ gá.
³¹ Kĩ mũ ĩjọ ĩ'didrĩ ālá 'dĩ kí ũlũlé
 'bá drĩ tĩlé ku rĩ 'banĩ,
 kí jọ la Úpĩ pa āma nĩ.

23

Úpĩ ĩ'di 'bá āma tām̄balépi rĩ

- ¹ Úpĩ ĩ'di 'bá āma tām̄balépi nĩ rĩ, āko āzĩ mání
 lēlé la 'dáyũ.
² ĩ'di fē mání āma lalé vŭrũ ĩrēbĩ kpācĩ rĩ
 agá,
 ĩ'di āma drĩ 'de ĩyĩ ālá dīlépi lĩ rĩ 'bā tĩ gāsĩ.
³ ĩ'di mání ũkpō fē ú'dĩ ru nĩ,
 ĩ'di āma drĩ 'de gērĩ ālá rĩ gá
 rũ ĩ'di drĩ sĩ.
⁴ Ádrĩ táni acĩ á'bũ 'a drā drĩ agāsĩ rá tí
 má icó idélé ũrĩ sĩ ku
 ā'dusĩku mi má be cí,
 nángĩ āzĩla túré mīdrĩ kí sĩ
 mi āma ásĩ ũŋmĩ.
⁵ Mi mání ākónā idé
 mērọ'bá mádrĩ kí drĩgāsĩ;
 mi ādu ũsũ āma drĩ gá
 āyĩkō ga āma ásĩ gá tré drĩ la ayi vŭgāsĩ.
⁶ Āndá āndá ru mŭkē mīdrĩ kí lētáná mīdrĩ be kí
 āma vú ũbĩ
 ú'dũ mání adrujó ídri rú rĩ kí sĩ pírĩ,
 āzĩla ma mũ adrulé jó Úpĩ drĩ agá

jã'dâ.

24

Úpí dīzã drī

- ¹ Ụnókụ ỉ'di āko pírí ala gá rĩ kí abe,
 āngũ āzıla 'bá ala gá rĩ kí abe kí pírí Úpí āni,
- ² ā'dusĩku ũ'bã ụnókụ 'bã ịndụ mĩrĩ drī gá;
 āzıla fẽ ỉ'diní pá tujó ũkpó ru ịyị kịrị rĩ drī
 gá nĩ.
- ³ Ā'di la icó tụné 'bé Úpí drī 'bã sị gálé cữ rá la nĩ
 yã?
 Ā'di la icó filé jó ỉ'didrị alá rĩ agá rá la nĩ yã?
- ⁴ 'Bá drī āndị kóru āzıla ásị alá rĩ kí,
 'bá ādrona ịnzō rú rĩ kí ịnzịlépi ku rĩ kí,
 āzıla 'bá ịnzō jolépi ku rĩ kí.
- ⁵ Úpí la ỉ'baní sũsụ wí rá āzıla ỉ'di kí pa rá;
 Ādróná la kí 'bã 'bá ịjọ kó ru la kị rú.
- ⁶ 'Bá 'dĩ áni rĩ kí 'bá Ādrónâ ndrũlépi rĩ kí,
 'bá Ādróná Yākó'bō drī ndrũlépi rĩ kị.
- ⁷ Kējịtị 'dĩ, lē ịnzị ịmi tị mgbo,
 ịnzị kējịtị ídu rĩ kí,
 Úpí dīzã drī la dó sị afí.
- ⁸ Úpí dīzã drī 'dĩ dó ā'di 'i?
 'Dĩ Úpí ũkpó āzıla ũkpó 'dịpị rú rĩ 'i,
 Úpí ũkpó 'dịpị ā'dị gá ndělépi nĩ rĩ 'i.
- ⁹ Kējịtị 'dĩ ịnzị ịmi tị mgbo
 ịnzị kējịtị ídu rĩ kí,
 Úpí dīzã drī la dó sị afí.

- 10 Úpí dīzā drī 'dī dó ã'di 'i?
 Úpí ũkpó 'dípì rú rī 'i,
 ī'di Úpí dīzā drī rī 'i.

25

Ādróná zijó andre tēḡá sī

- 1 Úpí, áfē áma ídri mídrī.
 2 Ādróná mádrī átī ásī ími drī gá.
 Ífē má ṣsú drīnzá ku,
 ífē mēró'bá mádrī 'bā idé kí āyīkō ī'bā kí
 áma ndējó rī sī ku.
 3 'Bá ásī 'bālēpi ími drī gá rī icó drīnzá ṣsúlé ku,
 wó 'bá 'bá kí ngǔlēpi íjọ āzī kóru rī kí drīnzá
 ṣsú rá.
 4 Úpí, mí i'da mání gērī mídrī kī;
 mí imbá ma sī acíjọ gērī míní i'dalé rī kí
 agāsī.
 5 Íce áma drī íjọ mídrī mgbā rī gá āzila mí imbá
 ma,
 ā'dusīku mi Ādróná mádrī áma palēpi rī 'i;
 ú'dú pírí sī ma ásī 'bā ími drī gá.
 6 Úpí, mí agá drī íjọ ásī īgbé mídrī kí drī gá lētáná
 mídrī ukólēpi ku rī be
 ā'dusīku mí i'dó ándrá kí i'dalé āmaní ídu.
 7 Mí agá jō íjọ íjọ ũnzí mání idéle kārīlē sī rī kí
 drī gá
 jōku íjọ mání izalé rī kí drī gá ku;
 lētáná mídrī ukólēpi ku rī sī,
 ā'dusīku Úpí mi múké.

- 8 Úpí ĩ'di múké āzıla ĩ'di piri;
 ijó 'dĩ sĩ ĩ'di 'bá ũnzĩ rĩ kí imbá gẽrĩ ĩ'didrĩ kí sĩ.
- 9 ĩ'di 'bá ru irilépi vŭrũ rĩ drĩ ce ijó piri rĩ gá
 āzıla ĩ'di kí imbá gẽrĩ ĩ'didrĩ sĩ.
- 10 Gẽrĩ Úpí drĩ kí pírĩ piri āzıla lětáná ru
 'bá āzítáná tị icíma ĩ'didrĩ drĩ kí tāmبالépi rĩ nĩ.
- 11 Úpí rú mĩdrĩ sĩ, ítrũ ijó ũnzĩ mádrĩ kí rá,
 ijó ũnzĩ mádrĩ 'bā āmbōgō drĩ kí tání adru íngōpí tí ítrũ kí rá.
- 12 'Bá Úpí ní ārútáná fēlépi rá rĩ dó ā'di 'i?
 Úpí la ĩ'di imbá ijó ĩ'di 'bā lēlé 'bā ũbĩ kí vú rĩ kí sĩ.
- 13 'Bá 'dĩ la ú'dú pírĩ sĩ adru málĩ trũ
 āzıla anzĩ ĩ'didrĩ kí āngũ 'dú ĩ'banĩ āwítā rú.
- 14 Úpí ĩ'di wōrĩ 'bá ĩ'di rulépi rá rĩ 'bānĩ
 ĩ'di kí igá āzítáná tị icíma drĩ ĩ'didrĩ kí sĩ.
- 15 Ma āngũ ndre sáwā pírĩ sĩ Úpí rú,
 ĩ'di lú áma pa mērō'bá kí drígá nĩ.
- 16 Úpí mí ajá tị má rú 'dōlé āzıla ími ásĩ 'ba adru
 mánĩ ĩgbé ru
 ā'dusĩku ma á'dūsĩ āzıla ũcōgō agá.
- 17 Cāndĩ áma ásĩ gá rĩ 'bā úmgbó tų kí rá,
 mĩ anzé ma ásĩ mvuná mádrĩ kí agá fô!
- 18 Mĩ andré cāndĩ mádrĩ kí drĩçíná mádrĩ be
 āzıla ítrũ ijó ũnzĩ mádrĩ kí pírĩ rá fô!
- 19 Índre mērō'bá mádrĩ kí íngōpí yā rĩ rá;
 ínĩ ngũ kí ma ũnzĩ trẹyĩ rĩ gá rá.
- 20 Ímba ídri mádrĩ tã āzıla ípa ma!

Ífē má ɨsú drĩnzá ku;
ã'dusĩku ma áma zĩ ími agá.

²¹ Ífē ɨjó pĩrĩ rĩ 'bã mba kí áma tã ɨjó alá rĩ be nĩ,
ã'dusĩku á'bã ásĩ ími drĩ gá.

²² Ādrónjá, mí unze 'bá ɨsɨrayĩlĩ drĩ kí
cāndĩ ĩ'badrĩ kí agá rá fô!

26

Ādrónjá 'bá múké rĩ 'bã zilé rĩ

¹ Úpí ífē ma adru 'bá ɨjó kóru la rú
mánĩ ɨjó mgbã rĩ ngajó rĩ sĩ;
á'bã áma ásĩ Úpí drĩ gá, áma ɨrũ'bá icó yālé
ku.

² Úpí mí ũ'bĩ ma āzĩla mí amá ma,
mĩ ũ'bĩ áma ásĩ áma ũrātánjá be.

³ Lētánjá mídrĩ āsĩnjá kóru rĩ la áma drĩ ce nĩ,
ma acĩ ɨjó mídrĩ pĩrĩ rĩ agã sĩ jã'dâ.

⁴ Ārĩ 'bá úlétánjá trũ rĩ kí abe ku,
jōku má icó áma icílé 'bá mũlũmbē rú 'dĩ kí
abe ku.

⁵ Ángũ tranjá 'bá ɨjó ũnzĩ idélépi rĩ 'badrĩ ũnzĩ
āzĩla ágã u'ájó 'bá ɨjó ũnzĩ idélépi rĩ abe rĩ
úmgbé.

⁶ Úpí má ũjĩ áma drĩ kí rá sĩ i'dajó la ma ɨjó kó
ru,
āzĩla má amũ sĩ ími ĩnzĩjójó ālītārĩ mídrĩ gá.

⁷ Ma mínĩ úngó āwã'dĩfô drĩ ngo ú'dúkó ɨrũgá
sĩ
āzĩla ma ɨjó mínĩ idélé ũsũtánjá ru 'dĩ kí ũlũ.

⁸ Úpí álē jó mínĩ sĩ u'ájó rĩ rá,
'dĩ āngũ dīzã mídrĩ 'bã sĩ u'ájó alagá rĩ 'i.

- 9 Ífě ádrā 'bá òjò ùnzí idélépi rĩ kí abe ku
jòku 'bá 'bá àrí asulépi rĩ kí abe ku.
- 10 Kí 'bá òjò ùnzí idélépi sáwā pírí sī rĩ kí
āzila kí bábá sī āko 'bá mífí sajó rĩ a'òjò.
- 11 Wó ma áma ídri tām̄ba sī adrujò òjò kó ru,
mí anzé ma āzila mí adru má be ásí ògbě sī!
- 12 Úpí ma pá tu āngū ũkpó rĩ drĩ gá
'bá ũ'bí ru tralépi ímí rù ícúlépi rĩ kí agá, ma
ímí rù ícú rá.

27

Ādróná zilé sī Úpí ícújó rĩ

- 1 Úpí í'di dīzā mádrì 'i āzila 'bá áma palépi rĩ 'i;
má idé dó sī 'bá āzì sī ũrĩ sī ku.
- Úpí í'di āngū ũkpó mání sī áma zījò ala gá rĩ;
má ícò idélé ũrĩ sī ku.
- 2 Sáwā 'bá òjò ùnzí idélépi rĩ 'bā kí angájò
ámā drĩ gá trù,
ĩ'bā kí lējò áma 'dijó rá rĩ sī,
sáwā mērò 'bá mádrì 'bā kí ā'dì 'dijó má be rĩ sī,
kí ru pá sị āzila kí u'de vū gá.
- 3 Āsīkārī ũ'bí drĩ kí tání áma ce tròkìlìrì rá tí;
má ícò idélé ũrĩ sī ku;
mērò 'bá drĩ kí tání amù mārù ā'dígá rá tí,
áma ásí la mba ũkpó ru.
- 4 Ìjò mání zilé Úpí tì gá rĩ ālu,
òjò mání ndrùlé rĩ ālu,
sī adrujò jò Úpí drì agá jā'dā ọ'dù mání adrujò
ídri rĩ kí agá pírí,

sī ũnī Úpí drī ndrejó,
āzila ma dó sī ī'di zī jó ī'didrī agá 'dāá.

⁵ Ú'dú ījọ 'bā áma īsújọ rī sī,

Úpí la áma tām̄ba ījọ ũnzí kóru jó ī'didrī agá
āzila ī'di áma tām̄ba 'bé drī gá ụrụgá 'dāá.

⁶ ījọ 'dī sī ma dó m̄rọ' 'bā áma andre celépi rī kí
ndē rá;

jó Ādróná drī 'dī agá ma ídétáná idé āyīkō sī;
ma úngó sī Úpí rụ ịcújó rī ngo.

⁷ Úpí mí are ma mání ími umve agá;
mí adru mání ásí īgb̄ sī āzila mí umvi ma!

⁸ Áma ásí jọ, “Índrū Úpí 'bā m̄l̄l̄t̄ ndrelé,”
áma ásí umvi, “Ma mụ rá.”

⁹ Ízī ími m̄l̄l̄t̄ m̄ sī ku,
ígā ātī' 'bó mīdrī ũmbā sī ku;
mí ábī adrulé 'bā áma āzākolépi rī 'i.

Ígā jō ma ku jōku mí a'be ma ku,
Ādróná mī 'bā áma palépi rī.

¹⁰ Má átépī drī kí tání áma a'be m̄ āndrē be rá
tí,
Úpí la áma tām̄ba rá.

¹¹ Úpí mí imbá ma ījọ míní l̄l̄lé ánga kí rī kī sī;
í'de áma drī ḡr̄ p̄r̄ rī gāsī,
ā'dusīku m̄rọ' 'bā m̄drī kí ũ'bí-ũ'bí.

¹² Ífē má a'dé m̄rọ' 'bā m̄drī kí drī gá ku;
ā'dusīku kí áma tō ījọ āzī mání ngalé ku la
kí sī,
kí áma īgb̄r̄kō āḡb̄ sī.

¹³ Ānī rá ma adru ídri;

ma mûkê Úpí drî ndre rá
 āngũ 'bá ídri rî 'bã kí sî u'ájó rî gá.

- ¹⁴ Ítê Úpí 'i;
 mí adru ũkpó ru āzıla ími ásî 'bã mba-mbã;
 ítê Úpí 'i ásî jã sî.

28

Āzākoma a'ijó Úpí drî

- ¹ Úpí mi 'bé mání sî áma zījó rî 'i, ma ími umve,
 mí āzũ jō ími bîlé mání cí ku.

Ídrî áma tî ā'î ku,
 ma mụ drâlê rá.

- ² Mí are áwáná mání sî ásî ĩgbê zijó 'dĩ 'i,
 mání āzākoma a'î agá mídrî,
 mání drî ā'bã agá mírú
 jó mídrî ālá rî gâlê ru.

- ³ Ílî ĩjó áma drî gá 'bá ĩjó ũnzí idélêpi rî kí abe
 ku,
 'bá ũnzí rî kí abe ku,
 kí ĩjó jō jîránî kí abe tî gá 'dâ múké,
 wó kí ásî ga tré 'bá ngũjá sî.

- ⁴ Ífê ĩ'baní drîrîma ũnzîkânã ĩ'baní ngalé
 āzıla āzî ũnzí ĩ'baní idélê rî kí vú sî;
 ífê ĩ'baní drîrîma ĩjó ũnzí pírî ĩ'bã kí idélê rî kí
 vú sî;
 āzıla ũnzîkânã ĩ'bã kí adrujó ala gá rî kí vú
 sî,

- ⁵ ā'dusîku vā kí ĩjó Úpí 'bã ngalé rî kí ku
 jōku ĩjó ĩ'di 'bã idélê rî kí drî gá ku;
 ĩjó 'dĩ sî ĩ'di ĩ'baní drîrîma fê

āzıla ĩ'di kǐ ĩlĩkĩ rá.

- ⁶ Ma Úpĩ rú ịcụ,
 ā'dusĩku are áma áwáná rá.
- ⁷ Úpĩ ĩ'di ũkpó āzıla góbéré mádrĩ 'i;
 á'bā áma ásị ĩ'di drĩ gá āzıla ko áma āzā rá.
 Áma ásị u'á āyĩkō sī,
 āzıla ma āwā'dĩfô fē ĩ'diní úngó ngoná sī.
- ⁸ Úpĩ ĩ'di ũkpó 'bá ĩ'didrĩ 'badrĩ 'i,
 ĩ'di bōrō ũkpó 'bá ĩ'diní ādu ũsũjó drĩ la gá
 rĩ 'badrĩ 'i.
- ⁹ Úpĩ, ípa 'bá mídrĩ kǐ, íwi sũsũ 'bá mídrĩ míní
 pélé ndú rĩ 'baní.
 Mí adru 'bá kǐ tāmbalépi rĩ āzıla mí ují kǐ
 ími drĩ sī jā'dā.

29

Ú'dúkọ Úpĩ drĩ ālúkúkũ agá rĩ

- ¹ ĩmi mālāyíkā āzıla āko āzĩ 'bũgá 'dĩ, ĩmi ịcụ Úpĩ
 'i;
 ĩmi ịcụ dīzā āzıla ũkpō Úpĩ drĩ 'i.
- ² ĩmi ịcụ Úpĩ 'bā rú dīzā rú rĩ 'i;
 ĩmi āvũ vũ gá Úpĩ drĩlẹ gá ālā ĩ'didrĩ sī.
- ³ Ála Úpĩ 'bā ú'dúkọ are ĩyĩ kǐ drĩgāsĩ;
 Ādróná dīzā rú rĩ la ũkpẹ āvi áni,
 Úpĩla ũkpẹ āvi áni mĩrĩ āmbógó rĩ drĩ gá.
- ⁴ Ú'dúkọ Úpĩ drĩ ĩ'di ũkpó trũ;
 Ú'dúkọ Úpĩ drĩ la āmbōgō ĩ'didrĩ i'da.

- 5 Ụ'dúkọ Úpí drị la márígó anu,
Úpí la márígó Lébanōnī drị kí anu nírí nírí.
- 6 Ỉ'di 'bé Lébanōnī drị kí fē umvúlé kǎjónǎ áni,
ǎzıla ỉ'di 'bé Sírīyōnī fē umvúlé ụdrụ mvánǎ áni.
- 7 Ụ'dúkọ Úpí drị la ǎngũ ji lērēlērē
ǎcí idraká áni.
- 8 Ụ'dúkọ ỉ'didrị la ǎngũ kótórō rú rĩ aya;
Úpí la kótórō Kǎdēsī drị aya ỉndī.
- 9 Ụ'dúkọ Úpí drị la yéré fē tǐlẹ rá;
ỉ'di fē ife mịrị agá rĩ kí 'bǎ bǐ la zō rá,
Jó ỉ'didrị agá 'bá pírí kí uzá, "Dịzǎ 'ba adru
ǎdrónǎ ǎni!"
- 10 Úpí ỉ'di úpí ru ỉyị tǐlẹpi rĩ kí drị gá nĩ.
Úpí la ụpĩ na jǎ'dǎ.
- 11 Úpí la 'bá ỉ'didrị 'baní ũkpó fē nĩ;
Úpí la 'bá ỉ'didrị 'baní sǔsụ ásị ỉgbẹ drị wi
nĩ.

30

ǎdrónǎ zǐlẹ sī ǎwǎ'dīfô fējó rĩ

- 1 Ma mụ Úpí ímí ịcúlẹ míní áma pajó rĩ sī,
ǎzıla míní méré' 'bá mádrị kí a'bejó áma gujó
ku rĩ sī.
- 2 Úpí ǎdrónǎ mádrị, má umve mĩ sī ǎzǎkoma
a'ǐjó,
wó mí ǎtĩ ma rá.
- 3 Úpí, mí inga úrindí mádrị angájó ǎngũ 'bá
drǎlẹpi rá rĩ 'badrị agá rĩ sī 'bo;
ímba áma tǎ sī a'déjọ 'bụ drǎ drị agá ku.

4 Īmi 'bá Ādróná drī ālá 'dī, ĭngo úngó Úpí nī,
 ĩmi ĭcú rú ĭ'didrī ālá rī,

5 ā'dusīku ũmbā ĭ'didrī la lú u'á sáwā were,
 wó ásī ndrīná ĭ'didrī la adru jā'dā.

Áwáná drī tá nī adru ĭnī ārā rá tí,
 wó ũ'būtī sī āyīkō la adru cí.

6 Mání ĭtrīkā agá la ma ĭjọ kóru, ájọ,
 áma ụrụ'bá icó yālé ku.

7 Úpí, ĭmi ásī 'bā ndrījọ mání ndrīndrī rī sī,
 ífē átu pá ũkpó ru 'bé áni.

Wó mi mụ ĭmi méléti zīlé mē sī 'bo,
 má acá ũcōgō sī.

8 Ma awá mí rú, Úpí,
 má a'ī Úpí drī ásī ĭgbē, ájọ:

9 “Mí dó drā mádrī sī ā'du ĭsú
 ádrī dó fī 'bū gālé 'bo rī gá?

'Bá drālēpi rá rī la ĭmi ĭcú rá yā?

 ĭ'di ĭjọ pīrī mīdrī míní azīlé āzīla tāmبالé rī
 ũlū rá yā?

10 Úpí mí are drī, ĭmi ásī 'bā ndrī mání ndrīndrī
 'dō:

 Úpí íko áma āzā fô!”

11 Mí uja áwáná mádrī úngó tuná ru,
 mí ayu kōlībá áma ụrụ'bá gá rī 'bo, íce áma
 andre āyīkō sī,

12 áma ásī 'bā ngo dó sī úngó sī ĭmi rú ĭnzījọ, 'bā
 ĩyānā tú ku.

 Úpí Ādróná mádrī, ma āwā'dīfō fē míní
 jā'dā.

31

Úrindĩ fējó Úpí drĩ

- ¹ Úpí, má amú áma zĩlé ími pálé gá,
mí a'be jō ma drĩnzá ịsúlé ku,
ípa ma mũkē mídrĩ sĩ.
- ² Mí are ma fō,
mí amú áma palé mbēlēṅá ru!
Mi írā mání sĩ áma zĩjó ala gá rĩ 'i,
mi bōrō mádrĩ ũkpó áma palépi rĩ 'i.
- ³ Mi írā āzĩla bōrō ũkpó mání sĩ áma zĩjó ala gá
rĩ,
rũ mídrĩ 'bā ịjó sĩ mi áma drĩ ce āzĩla áma
tā mba rá.
- ⁴ Ímba áma tā ímbá 'belé sĩ lējó áma rujó rĩ agá,
ā'dusĩku mi āngũ mání sĩ áma zĩjó ala gá rĩ
'i.
- ⁵ Má a'be áma úrindĩ ími drĩlé agá,
Úpí Ādróná mí anzé ma, mi Ādróná pịrị rĩ 'i.
- ⁶ Ángũ 'bā ādroṅa ịnzō rú rĩ kí ịnzĩlépi rĩ kí ũnzĩ,
āzĩla á'bā áma ásị Úpí drĩ gá.
- ⁷ Ma adru āyĩkō sĩ lētáná mídrĩ ukólépi ku rĩ sĩ,
ā'dusĩku índre áma ịcāndịjó rĩ rá,
āzĩla ịnị ũcōgō áma ásị gá rĩ cé.
- ⁸ Ífē ma mērọ'bá mádrĩ kí drĩlé gá ku,
wó í'bā áma pá āngũ mgbọ la gá.
- ⁹ Úpí, mí adru mání ásị ịgbẹ sĩ ā'dusĩku ma cāndĩ
agá,
ũcōgō sĩ áma mịfị u'de kí dó u'de u'dē,
áma ũkpó de dó ru rá.

- 10 Má āndē ũcōgō sī 'bo,
 áwáná mání awájó rī isé áma ílī ālíná ru,
 áma ũkpō de dó ru rá ā'dusīku ma ũcōgō agá,
 āzila áma ifākā acá kí dó ũkpó kóru.
- 11 Mەرó'ba mádrī kí
 jírání mádrī kí abe pírí kí áma rú iza,
 mā wōrīka kí idé mā sī ũrī sī,
 drī kí áma ndre gērī agá kí apá mā sī apá
 apā.
- 12 'Bá pírí āvī kí íjọ áma drī gá cécé ádrā 'bā rī
 rá rī áni;
 má acá cécé úmvú léríkọ áni,
- 13 ā'dusīku má are 'bá ũ'bí kí kōyōkōyō jọ;
 ūrī fi áma ásí gá wókō pírí sī,
 icí kí tị áma ọrụ'ba gá,
 āzila itú kí íjọ sī áma 'dijọ.
- 14 Wó Úpí, á'bā ásí ími drī gá,
 ájọ dó sī, “Mí Ādróná mádrī 'i.”
- 15 Ídri mádrī ī'di ími drīlẹ gá,
 ípa ma mەرó'ba mádrī kí drígá
 āzila 'bá mání cāndí fēlẹpi rī kí drígá.
- 16 Ādróná, mí andré ātí'bó mídrī 'i ásí ịgbẹ mídrī
 sī,
 ípa ma lētáná mídrī ukólẹpi ku rī sī.
- 17 Úpí, ifē ma drīnzá ịsúlẹ ku
 ā'dusīku má awá mí rú rá.
 Ifē 'bá ũnzí rī 'bā ịsú kí drīnzá;
 āzila ifē 'bā fi kí kírí-kírí ru 'bụ gálẹ.
- 18 Mí ũpí ịnzó'ba kí tị cí,
 ā'dusīku kí āfó ru āzila ārútáná kóru,

kí ĭjọ jọ ípípíná sǝ 'bá mídrǝ álá rǝ kí urun' bá
gá.

- 19 Mũkē mídrǝ 'bā āmbōgō 'dō áni yā!
Ímba tā la 'bá ími rulépi rá rǝ 'bánî.
'Bá ālu-ālu nǝ ũnǝ mídrǝ rá,
mi 'bá apálépi ru zǝlépi mí rú rǝ kí tām̃ba
múkē-múkē.
20 Mi kí tām̃ba āzila ũzǝ ími índrǝkā gá
'bá tǝ itulépi kí urun' bá gá rǝ kǝ sǝ.
Āngū míní adrujọ rǝ agá mi kí tām̃ba
mērọ' bá kí u'dalépi rǝ kí sǝ.

- 21 Ma Úpǝ ĭcú,
ĩ'dinǝ lētáná ĩ'didrǝ ĩ'dajọ mání
sáwā 'bání áma tǝ cejọ rǝ rǝ gá rǝ sǝ.
22 Má idé ũrǝ sǝ, má ũrā dó,
“Dro dó ma ĩ'di mēlētǝ gá rá.”
Wó mí are áma áwáná rá
mání ími umve agá sǝ āzākoma a'ĭjọ rǝ sǝ.

- 23 Īlē Úpǝ 'i, 'bá pírǝ āĭtáná trū 'dǝ.
Úpǝ la 'bá āĭtáná trū rǝ kí tām̃ba nǝ,
wó ĩ'di 'bá āfó ru rǝ ní drǝrima fē rá.
24 Īmi adru ũkpó ru, ĩmi ásǝ 'bā mba-mbā
ĩmi 'bá pírǝ ásǝ tǝlépi Úpǝ drǝ gá 'dǝ.

32

*'Bá sǝ ĭjọ ũnzǝ ĩ'didrǝ kí trūjọ rá rǝ ĩ'di drǝlēba
rú*

- 1 'Bá 'bání sǝ ĭjọ ũnzǝ ĩ'didrǝ kí trūjọ rá,

sī ijó ũnzí ĩ'didrī kí drī akujó cí rī ĩ'di drīlěba
rú.

² 'Bá Úpí ní sī ijó ũnzí ĩ'didrī kí lājó ĩ'di drī gá ku
āzila úrindí ĩ'didrī agá ijó piri rī ngalépi rī
ĩ'di drīlěba rú.

³ Mání ándrá ijó ũnzí mádrī kí i'dajó ku rī gá,
má acá ándrá ũkpó kóru
mání awájó ĩtũrũ rī sī,

⁴ ā'dusīku ĩtú kí ĩnī be
íri áma colé ímbátáná ru;
áma ũkpó de dó sī ru rá
cécé ĩyí nzulépi ílí sī rī áni.

⁵ 'Dā 'bā ũngúkú gá, má i'da dó ijó ũnzí mádrī kí
Úpí ní rá,
āzila má ũzī kí ími drīlě gá ku;
ájọ, “Ma dó ijó ũnzí mádrī kí i'da
Úpí ní rá,”
āzila mí uja dó ijó ũnzí mádrī kí trūlé rá.

⁶ Ijó 'dī sī 'bá Ādróná ĩnzīlěpi rī kí ālu ālu 'bā zī
kí mī,
sáwā 'bā drī adru agá cí 'dī gá 'dī,
ijó 'dī sī ũlī rú sī ijó kí drī gá ijó ũ'bí amūlěpi ĩyí
galépi tré rī áni rī sī ku.

⁷ Mī āngū mání sī áma zījó ala gá rī 'i,
mī áma tām̄ba ijó cāndí ru rī kí agá,
mī áma andre ce 'bá úngó ngolépi patáná
míní áma pajó rī sī rī kí sī.

⁸ Úpí jọ, “Ma ími imbá āzila gērī míní sī mụjó rī
i'da,

ma ími imbá āzila áma mīfī la adru ími drī
gá.

⁹ Mí adru jō cécé fārásī jōku kāyīnō

ījō vālēpi ku rī kí áni ku,

ála kí tì gá aya su sī kí umbéjō íniríkó sī cí ká,
kí amú mí rú āni rú īndō.

¹⁰ Ūcōgō 'bá ījō ūnzī ngalēpi rī 'badrī kí adru
wēwē rú,

wó lētáná Úpí drī ukólēpi ku rī

la 'bá ásī tīlēpi ī'di drī gá rī kí tām̄ba nī."

¹¹ Īmi u'á āyīkō sī Úpī agá āzila Īmi ūnū Īmi ī'dī
sī,

īmī 'bá ī'di vú ūbīlēpi 'dī; īngo úngó āyīkō
sī Īmi 'bá ásī mgbā trū 'dī!

33

Lētáná Úpí drī ukólēpi ku rī

¹ Īmi 'bá pírī ālá 'dī, Īmi uzá āyīkō sī ījō Úpí 'bā
idélé rī sī;

icó rá 'bá ījō mgbā trū rī 'banī ī'di ịcújó.

² Īfē āwā'dīfō Úpí ní ū'dī sī,

īngo ī'diní úngó ū'dī ībáká trū ífī mụdrī rī
sī.

³ Īngo ī'diní úngó ú'dī la,

ico ū'dī ālīgō sī āzila Īmi uzá ú'dúkọ ụrụgá
sī,

⁴ ā'dusīku ījō Úpí drī ī'di ījō pịrị āzila mgbā rī 'i.
ījō ī'di 'bā ngalé rī kí pírī pịrị.

⁵ Úpí lē ījō múké rī kí ījō līl pịrị rī be;

ũnókù ga tré lētáná ī'didrī ukólēpi ku rī sī.

- 6 Íjọ́ Úpí 'bā jolé rī sī 'bū 'bā ru rá,
 'itú kí, ìmbá trū āzila lēlēgó kí abe ũ'bā kí ru
 íjọ́ āfūlépí 'ĩ'di tì gá rī sī.
- 7 Atrá 'iyí mīrī drī kí āngū ālu gá ngúlú ru,
 mba 'iyí kírì rī kí tã āngū sī 'iyí tã mbajó rī
 agá.
- 8 Lē āko pírí ũnókú drī gá 'dī 'bā 'inzī kí Úpí 'i;
 lē 'bá pírí ũnókú drī gá 'dī 'bā fē kí 'ĩ'diní
 ārútáná!
- 9 Íjọ́ 'ĩ'diní jolé rī sī, ũnókú 'bā ru rá;
 āzítáná 'ĩ'diní fē lé rī sī, āko pírí tu kí pá ũkpó
 ru 'ĩ'bā āngū gá.
- 10 Úpí la ítútáná sùrú 'badrì kí 'bā acalé āko āzì
 'dáyù la rú,
 'ĩ'di fē íjọ́ 'ĩ'bā kí itúlé rī 'ba nga kí ru ku la
 nī.
- 11 Wó íjọ́ Úpí 'bā itúlé rī la pá tu ũkpó ru jã'dā,
 íjọ́ 'ĩ'diní amalé 'ĩ'dī 'bā ásì gálé rī la alì anzì
 'ĩmidrì 'barú pírí.
- 12 Sùrú Ādróná 'ĩ'didrì 'bā sī adrujó Úpí 'i rī 'ĩ'di
 drīlēba rú;
 'bá 'ĩ'di 'bā pēlé 'ĩ'di ani la rú rī kí abe.
- 13 Úpí la āngū andré angájó 'bū gálé vùrú 'dōlé,
 'ĩ'di 'bá kí ndre pírí ce.
- 14 Angájó āngū 'ĩ'diní rijó rī gá,
 'ĩ'di 'bá pírí u'alépi ũnókú drī gá rī kí ndre
 cé.
- 15 Ũ'bā ásì 'bá pírí 'badrì kí nī,
 āzila nī íjọ́ pírí 'bá 'baní ngalé rī kí rá.
- 16 Úpí āzì ru palépi āsīkārī 'ĩ'didrì kí 'bā ũ'bīkānā
 sī la 'dáyù;

āsīkārī āzī ru palépi ũkpó ĩ'didrī ambamba
rī sī la 'dáyū.

17 Ītī jō ásī kāyīnō sī sī ru pajó ā'dī gá ku;
ũkpó ĩ'didrī drī tání adru āmbógó ru rá tí,
íco 'bá palé ku.

18 Índre, Úpí 'bā mīfī ĩ'di 'bá ĩ'dī ũrīlépi rī kí drī
gá;
āzila 'bá ásī 'bālépi lētáná ĩ'didrī ukólépi ku
rī drī gá rī kí drī gá.

19 Ī'di kí pa dra agá nī;
ĩ'di vā kí fē adrulé ídri sáwā rīlē drī agá nī.

20 Ātī ásī Úpī drī gá;
ĩ'di bá āma āzā kolépi āzila āma tāmbalépi
rī 'i.

21 Āma āyīkō sī ĩ'di sī;
ā'dusīku ātī ásī rú ĩ'didrī ālá rī drī gá.

22 Úpí, lētáná mídrī ukólépi ku rī 'bā ri āma drī
gá;
āmaní ásī tījó ími drī gá 'dīgá 'dā.

34

Ādrónā ịcújó mūkē ĩ'didrī sī

1 Ma Úpí ịcú sáwā pírí sī;
má íco ĩ'di ịcúnjá a'belé ku.

2 Ma āma ũnū Úpí sī;
'bá pírí ĩkpālé ĩkpā-ĩkpā rī 'bā are kí āzila
'bā ũnū kí dó ru āyīkō sī.

3 Īmi amú, āma amú kí āmbōgō Úpí drī i'dalé;
āma ịcú kí ĩ'di rú āngū ālu gá.

- 4 Ázì Úpí 'i, umvi ma rá;
anzé ma ũrĩ mádrĩ kí agá pírí rá.
- 5 'Bá āngũ ndrelépi ĩ'di rú sī āzākoma ndrũjó rĩ
kí adru dīzā rú;
icó kí adrulé drĩnzá sī āluṇá la ku.
- 6 'Bá ĩjó 'bā ndēlé rá rĩ umve Úpí 'i, Úpí are ĩ'di
tì rá;
pa dó sī ĩ'di ũcōgō ĩ'didrĩ kí agá pírí rá.
- 7 Mālāyíkā Úpí drĩ la 'bá ĩ'di rulépi rĩ kí andre tē
āzila pa nĩ.
- 8 Í'bĩ āzila índre drĩ Úpí 'bā mūkē!
'Bá ru zīlépi ĩ'di agá rĩ drīlēba rú.
- 9 Ĩmi ĩnzĩ Úpí 'i, ĩmi 'bá ĩ'didrĩ ālá 'dĩ;
ā'dusīku 'bá ĩ'di ĩnzīlépi rĩ kí ĩjó ālu ālu
ĩ'baní zīlé rĩ kí ĩsú rá.
- 10 Kēmĩ kí icó acálé ũkpó kó ru ābírĩ sī rá;
wó 'bá Úpĩ ndrũlépi rĩ ĩcē kí āko múké rĩ kí
ĩsú agá ku.
- 11 Anzĩ, ĩmi amú, ĩmi are drĩ ma;
ma ĩmi imbá sī Úpí ní ārútáná fējó.
- 12 'Bá ídri lēlépi rá rĩ ā'di 'i,
āzila lēlépi ú'dú ũ'bí múké drīlē gālē rĩ kí
ndrelépi rá rĩ ā'di 'i?
- 13 Ĩmba ími ĩdra tā ĩjó ũnzĩ sī;
āzila ími tì tā ĩnzō jóná sī.
- 14 Mí a'be ĩjó ũnzĩ cā āzila ínga ĩjó múké rĩ áyú;
índrũ ásĩ ĩgbē āzila mí ũbĩ vú la.
- 15 Mífĩ Úpí drĩ ĩ'di 'bá ālá rĩ kí drĩ gá;
āzila bīlé la mgbo rú sī áwáná ĩ'badrĩ arejó.

- 16 Mifj Úpí drĭ 'bá ĩjô ũnzí ngalépi rĩ kí drĭ gá;
ĩ'di fě kí ĩjô la āvĩ 'bá ũnókú gá 'dā rĩ kí
drĭdrĭnjĩ gá rá.
- 17 'Bá ālá rĩ drĭ kí Úpí umve, ĩ'di kí are rá;
ĩ'di kí pa ĩjô kí ĩsúlépi rĩ kí agá pírí rá.
- 18 Úpí ĩ'di 'bá ásĭ nŭlépi rá rĩ kí andregá āni rú;
āzĭla ĩ'di 'bá ũcōgō rú úrĭndí agá rĩ kí pa rá.
- 19 Ũcōgō 'bá ālá rĩ 'badrĭ kí ũ'bí ru,
wó Úpí la kí pa kí agá pírí rá.
- 20 Úpí la ĩ'di ĩfākā kí tām̃ba pírí rá,
āzĭ ālu la icó nŭlé ku.
- 21 ĩjô ũnzí la 'bá ũnzí rĩ kí ũ'dĭ nĩ;
āla drĭrĭma fě 'bá 'bá ālá rĩ kí ngŭlépi ũnzí
rĩ 'baní rá.
- 22 Úpí la ātĭ'bó ĩ'didrĭ kí pa rá;
icó ĩjô lĭlé 'bá apálépi ru zĭlépi ĩ'di rŭ rĩ drĭ
gá āluṇá la ku.

35

Úpí ĩ'di āmbógó ru

- 1 Úpí, í'dĭ ā'dĭ 'bá ā'dĭ 'dĭlépi má be rĩ kí abe
āzĭla íco ācójá 'bá ācójá colépi má abe rĩ kí
abe fô!
- 2 Í'du góbéré āzĭla āko mĭdrĭ ā'dĭ drĭ kí;
mĭ angá dó sĭ āma āzākojó!
- 3 Mĭ anzé ājŭ mĭdrĭ āmbógó rĩ kí ājŭ pĭrĭṇá rĩ be
sĭ mujó ā'dĭgá 'bá āma vŭ adrolépi rĩ 'barŭ.
ĩjô ídri mādĭrĭ ní,
“Ma patáná mĭdrĭ 'i!”

- 4 'Bá áma ndrũlépi 'dĩlépi rĩ
lẽ 'ba ịsú kí drĩnzá ẵzıla rụ izama.
'Bá ịjọ itúlépi sĩ lějọ áma 'dijó 'dĩ kí
'ba gồ kí vúlé ẵzıla drị la 'bã 'be kí ru rá.
- 5 Lẽ 'bã adru kí cécé ẵná drějịkỗ ẵlúkúkũ 'bã vulé
rĩ áni;
mǎlǎyĩkǎ Úpí drị 'bã dro kí rá!
- 6 Ífě gẹrị ỉ'badrị 'ba adru ịni rụ ẵzıla 'bã nzõnzõ;
mǎlǎyĩkǎ Úpí drị 'bã dro kí vú!
- 7 'Be kí mání ỉmbá ịjọ kóru;
ga kí 'bụ sĩ áma rụjọ ịjọ kóru.
- 8 Ífě 'bã ỉlịkị kí sáwǎ ỉ'baní nĩlé ku rĩ agá;
ífě 'bã 'de kí ỉmbá ỉ'baní 'belé rĩ 'bã vúnǎ gá
nĩ,
'ba a'dé kí 'bụ ỉ'baní galé rĩ gá, 'bã ỉlịkị kí sĩ
be nĩ.
- 9 'Dǎ 'bã ẵngúkú gá, ma dó sĩ u'á ẵyĩkỗ sĩ Úpí
agá;
ma dó sĩ u'á ẵyĩkỗ sĩ ỉ'diní áma pajó rĩ sĩ.
- 10 Ma dó jọ la áma ásị pírí sĩ,
“Úpí, 'bá mí áni rĩ dó ẵ'di 'i?”
Mi 'bá lēmērí rĩ kí pa 'bá kí ndēlépi ũkpỗ sĩ rá rĩ
kí drịgá,
mí 'bá lēmērí ẵzıla ũkpó kó ru rĩ kí pa 'bá kí
ralépi rĩ kí drịgá.
- 11 Sǎdínĩ ásị ẵnzí rĩ kí angá,
kí áma ẵzị ịjọ mání nĩlé ku la kị sĩ.
- 12 Kí ịjọ mání idélé múké rĩ tị ẵfě ịjọ ẵnzí sĩ;
fě kí mání cǎndí ẵmbógó la.
- 13 Wó ỉ'baní ándrá adrujọ ẵyǎnĩ rụ rĩ sĩ;
ásũ ma kōlĩbá sĩ;

- ári īsāyīmū lé;
ála dó mụ Ādróná mání zílé rī umvilé ku 'bo,
14 ári dó acílé áwáná trū ma 'bārī awá má
wōrī sī jōku āndrē sī rī áni,
má ilú áma drīkā vūrú ūcōgō sī
ma 'bā rī awá má āndrē sī rī áni.
15 Wó sáwā íjọ ní áma ísújọ rī sī, kí ándrá pírí
āyīkō sī,
tra kí ru áma andre gá sī áma gujó,
'bá mání nīlẹ ku la co kí ma āzila rí kí áma adilẹ
a'bejá kóru.
16 Ide kí ma ūnzí ūnzí cécé 'bá Ādróná rulépi ku
rī kī áni,
kí sị na má sī.
17 Úpí, mì dó áma ndre mífí sī ụ'dụ sị yá?
Ípa ídri mádrị íjọ í'bā kí itúlẹ sī lějọ áma
īlīkījọ rī gá;
ípa ídri mádrị ājẹ rú rī kēmī 'dī kí drígá.
18 Íjọ 'dī sī ma dó mụ āwā'dīfō fēlẹ 'bá ū'bí ru
tralẹ sī Ādróná īnzījọ rī kí drīlẹ gá;
ma ími rú ịcụ 'bá pírí kí drīlẹ gá.
19 Ífē mērọ'bá mádrị 'bā adru kí āyīkō sī
ī'baní áma ndējọ rī sī ku,
ífē 'bá áma ngūlépi íjọ kó ru 'dī;
'bā bī kí ma mífí sī kámị ku.
20 Jọ kí íjọ ásí ịgbẹ sī ku,
wó kí 'bá tō īnzō sī
'bá ásí ịgbẹ lēlépi rī kí tị gá.
21 Nzị kí tị má sī mgbọ rú,
sī gujó, “Āhá! Āhá!
Āndre dó íjọ 'dī āma mífí sī rá!”

- 22 Úpí, índre íjọ 'dĩ rá; mí ãyãñã tú ku.
Mí adru má be rá-rá ru ku Úpí.
- 23 Mí angá, mí angá sĩ íjọ mádrĩ arejó;
Ădróná ăzıla Úpí mádrĩ, mí angá sĩ áma
ũngúkú ătĩjọ íjọ múké mádrĩ gá.
- 24 Úpí Ădróná mádrĩ, mí i'da ma íjọ ũnzĩ kóru rĩ,
ũnĩ mídrĩ sĩ
ífě mەرө'ba mádrĩ 'bã gụ kí ma ũcögö mádrĩ
kí sĩ ku fô!
- 25 Ífě jô 'bã jọ kí, “Ăhá ăma ịsụ dó íjọ ămaní lělė
rĩ 'bo,
ătĩ dó sĩ ĩ'di ídri rú 'bo íni la ku.”
- 26 Ífě 'bá gụlėpi ũcögö mádrĩ sĩ rĩ
'ba ịsụ kí drĩnzá ăzıla drĩ la 'bã 'be kí ru rá;
'bá ru 'bălėpi má sĩ cĩkã rĩ
'ba ịsụ kí drĩnzá ărútáná ăkô be.
- 27 Ífě 'bá adrulėpi ăyĩkô sĩ íjọ pịrị mání ngalė rĩ
sĩ rĩ
'bã uzá kí ăyĩkô sĩ ăzıla 'bã ũnũ kí dó ru,
'bã jọ kí ụ'dụ pírĩ sĩ, ĩnga Úpí 'bã rụ ụrụgá.
Úpí ĩ'di ăyĩkô sĩ drĩlėba ătĩ'bó ĩ'didrĩ 'bã ịsúlė
rĩ sĩ.
- 28 'Dă 'bã ũngúkú gá, ma dó mụ íjọ pịrị mídrĩ 'bã
íjọ ũlŭlė
ăzıla ma dó ími rụ ícụ ĩtŭrŭ.

36

Íjọ ũnzĩ 'bádrĩ

- 1 Íjọ ũnzĩ la íjọ jọ
'bá ũnzĩ rĩ ăsĩ gálė;
gã dó sĩ Ădróná 'i úmgbé ăzıla

- fě i'diní ārútáná ku.
 2 I'di ijó ũrā i'di drī gá āndānī,
 i'di ũrā la Ādróná icó ijó ũnzí i'didrī kí nīlé
 ku āzila icó ijó līlé i'di drī gá ku.
 3 Ijó āfūlépi i'di tī gá rī lú ijó ũnzí kí ulétáná be;
 a'be ijó ngalé ũndūwā sī āzila mūkē sī rī kí
 cā.
 4 I'diní ru la agá gbóló sígá, i'di ijó ũnzí itú;
 fě ru pírí ijó ũnzí ngajó;
 gā ijó āzī ũnzí la ku.

Mūkē Ādróná drī

- 5 Úpí, lētáná mídrī ukólépi ku rī ca kpere 'bū
 gâlé;
 mī ijó míní azilé rī kí tām̄ba cajó kpere
 ūrū'bū kí agâlê.
 6 Ijó píri mídrī i'di cécé 'bé Ādróná drī áni;
 ijó līnā mídrī kí cécé īyī kíri rī áni;
 Úpí, mī 'bá kí tām̄ba ānākpá kí abe mī 'i.
 7 Ādróná, lētáná mídrī ukólépi ku rī 'bā ājē
 āmbógó ru 'dī áni yā!
 'Bá pírí kí apá ru zīlé ímī índríkā gá.
 8 Kí ru na mgbe-mgbe ínā calépi rá mídrī jó agá
 rī sī;
 mī i'baní īyī fě mvulé angájó īyī mídrī āyīkō
 drī agá,
 9 ā'dusīku mī kídí ídri drī 'i,
 dīzā mídrī sī āma āngū ndre rá.
 10 Ímū lētáná mídrī ukólépi ku rī trū drī gá 'bá
 ímī nīlépi rá rī 'baní;
 āzila mī idé mūkē 'bá ásí ālá rī 'baní!

- 11 Ífě 'bá äfó trũ rĩ 'bã ce kí ma ku;
jõku 'bá ũnzĩ rĩ 'bã dro kí ma ämvé ku.
12 Índre! 'Bá ijó ũnzĩ idélépi rĩ u'de kí 'bo!
U'de kí vũ gá 'bo äzĩla icó kí angálé ku.

37

Ädróná icó 'bá ř'di äni älä 'dĩ kí a'belé ku

- 1 Mí adru ũřĩ sĩ 'bá ũnzĩ rĩ kí ijó sĩ ku;
mí adru äjã sĩ 'bá ijó ũnzĩ idélépi rĩ kí sĩ ku,
2 ä'dusĩku kí mü 'ilé mbělěňá rú cécé ásé 'bã kí
'ijó rĩ áni;
kí mü ilé mbělěňá ru cécé ásé řbi rĩ 'bã ilé rĩ
áni.
3 Ířĩ ásí Úpĩ drĩ gá äzĩla ínga ijó múké rĩ kí áyu;
ijó 'dĩ sĩ mi dó sĩ u'á ängũ drĩ gá 'dã ijó kóru.
4 Índrũ äyĩkõ mídrĩ Úpĩ agá,
ř'di ijó ími ásí 'bã lělé rĩ kí fě rá.
5 Ífě ijó pírĩ mínĩ idélé rĩ kí Úpĩ drĩ;
í'bã ásí ř'di drĩ gá, ř'di ími äzãko rá.
6 ř'di mũkě mídrĩ fě đĩlé řtúkã řjígóná sĩ rĩ áni,
ř'di fě la ijó pĩřĩ mídrĩ la i'dá cécé đĩzã řtũ
írĩkĩrĩ sĩ rĩ áni.
7 Mí adru drĩňá Úpĩ drĩlě gá äzĩla ítě ř'di jã íni;
mí ũrã mi 'bá ũnzĩ rĩ 'bã kí málĩ řsũjó rĩ sĩ
ku,
jõku ijó ũnzĩ ř'bã kí itúlé ri kí sĩ ku.
8 Mí a'be ũmbã kí adrã be cã!

- Ími ásì 'bā umvú ku, ā'dusīku ī'di ími agu íjó
ūnzí gá rá,
9 ā'dusīku ála 'bá íjó ūnzí ngalépi rī kí dro āngū
ī'baní u'ájó rī agá rī sī āmvé,
wó 'bá ásì 'bālépi Úpīdrī gá rī kí āngū 'dā
'dū ī'baní āwītā rú.
- 10 Sāwā were vúlé gá 'bá ūnzí rī kí āvī rá,
īdrī tání kí ndrī, mí icó kí ịsúlé ku.
- 11 'Bá ru irilépi vūrú rī kí āngū ịsú āwītā rú,
kí ásì ịgbẹ āmbógó la ịsú.
- 12 'Bá ūnzí rī la íjó ūnzí itú 'bá múké rī drī gá;
ī'di ru sị na kīrī-kīrī 'bá múké rī 'bā íjó sī,
13 wó Úpí la 'bá ūnzí rī kí sī gụ gụ;
ā'dusīku nī rá ụ'dụ ī'bā kí ịlịkijó rī acá dó
ānirú.
- 14 'Bá ūnzí rī kí ménéjá ī'bādrī kí anzé
āzila kí ụsụ ī'badrī kí nzā
sī 'bá lēmērī āzila āzākoma lēlépi rī kí cājó,
sī 'bá íjó múké rī idélépi rī kí ụlịjó.
- 15 Wó ménéjá ī'badrī kí vúnjá la kí ūsō nī;
ụsụ ī'badrī kí anu rá.
- 16 Āko 'bá ālá rī drī werená rī
ndē mālī 'bá ūnzí wēwē rú rī 'badrī kí pírí
rá,
17 ā'dusīku ála ūkpō 'bá ūnzí rī 'badrī kí anu rá,
wó Úpí la 'bá ālá rī kí inga ụrụgá.

18 Úpí la 'bá ijó kóru rĩ kí tām̃ba ú'dú ālu ālu sī
nĩ,
āzĩla āwītā fēlé ĩ'banĩ rĩ la adru jā'dā.

19 Sāwā ijó 'bā kí acájó ũkpó rĩ gá, icó kí drĩcìlé
ku;
ú'dú rilē drĩ sī ākónā la adru ĩ'banĩ wēwē rú.

20 Wó 'bā ũnzĩ rĩ kí ĩĩkĩ rá;
mēró'bá Úpí drĩ kí zō cécé mǎwúwā ámvú
agá rĩ kí áni;
kí āvĩ cécé ācíkā áni.

21 'Bá ũnzĩ rĩ kí āko a'ĩ rá ũfē kí ārígó la ku;
wó 'bá ālá rĩ kí āko fē ásí pírí sī.

22 'Bá Úpí 'bā sī ĩ'banĩ sūsú wijó rá rĩ kí āngū ĩsú
āwītā rú;
wó āla 'bá ĩ'di 'bā wālé rá rĩ kí dro āmvé.

23 Úpí la 'bá ĩ'di lēlépi rá rĩ kí drĩ ce gērĩ ĩ'badrĩ
gá nĩ;
āzĩla ĩ'di 'bá ĩ'dinĩ sī adrujó āyĩkō sī rĩ kí
tām̃ba rá.

24 Drĩ kí táni a'dé vŭrú rá tí, icó kí u'álé vŭrŭlé
ku,
ā'dusĩku Úpí la kí inga ưrŭgá drĩ ĩ'didrĩ sī nĩ.

25 Ma ándrá kārĩlě, wó ma dó ú'di'da ĩdránígó;
wó ándre drĩ Úpí ní 'bá ālá rĩ gā agā ku
jōku anzĩnā ĩ'didrĩ 'banĩ ākónā a'ĩ agá ku.

26 ĩ'di sáwā pírí sī ĩndrā kōlĩ āzĩla āko fē ĩsálĩ;
anzĩ ĩ'didrĩ mŭlé tĩlé drĩlě gālé rĩ kí adru
drĩlěba rú.

27 Mí uja ásí, mí a'be íjọ ùnzí āzila ínga íjọ múké
rĩ áyọ;

íjọ 'dĩ sī mí dó sī u'á ỳnọkú drị gá 'dā jǎ'dā,

28 ā'dusīku Úpí lě 'bá ālá rĩ;

āzila a'be 'bá ĩ'didrị ā'ītáná trũ 'dĩ kí ku, ĩ'di
kí tām̄ba jǎ'dā,

wó anzíná 'bá ùnzí rĩ 'badrị kí
ála kí ọlị rá.

29 'Bá ālá rĩ kí ỳnọkú 'dụ ĩ'bā ni la rú nĩ,
āzila kí u'á ala gá jǎ'dā nĩ.

30 Íjọ āfūlépi 'bá ālá rĩ kí tị gá rĩ ĩ'di ùndūwá ru;
āzila ĩdra ĩ'bādrị la íjọ lị ālá ru.

31 Kí āzítáná Úpí drị kí tām̄ba kí ásí gá;
āzila ícọ kí ĩtrĩlé ala gá ku.

32 'Bá ùnzí rĩ kí ru ỳzĩ 'bá múké rĩ kí drị ùtējọ;
kí kí ndrũ sī kí ọ'dịjọ.

33 Wó Úpí ícọ kí a'belé méré' 'bá ĩ'bādrị kí drị alé
gá ku;
jōku ícọ kí fělé sī íjọ lịjọ kí drị gá sáwā kí
ájíjọ kẹsị gá rĩ sī ku.

34 Í'bā ími ásí Úpí drị gá āzila ímba āzítáná ĩ'didrị
tā.

Ĩ'di míní ārútáná sī āngũ fě 'dulé āwítā ru,
údrĩ 'bá ùnzí rĩ kí ọ'dị, mì kí ndre ịlịkị agá
cé.

35 André 'bá ùnzí āzila ásí ùnzí la rá;

- aja ru 'bá pírí kí drī gá cécé márígó 'bé
Lébānōnī gá rī 'ba ru ajajó ife kí drī gá rī
áni.
- ³⁶ Wó uja drālé gbō rú, ĩ'di dó sī 'dáyū;
mání ĩ'di ndrī agā, má įsú ĩ'di ku.
- ³⁷ Mí amá drī 'bá múké rī 'i, índre drī 'bá mgbā
rī 'i;
ā'dusīku 'bá ásı įgbē i'dalé pi rī ní drīlēba
drīlē gâlé cí,
- ³⁸ wó ála 'bá ũnzí rī kí įļķī rá;
āzıla 'bá ũnzí rī 'baní drīlēba drīlē gâlé
'dáyū.
- ³⁹ Patáná 'bá ālá rī drī la angá Úpí drī,
ĩ'di āngū ĩ'baní sī apájó ru zījó rī 'i.
- ⁴⁰ Úpí la kí āzāko āzıla kí unze nī;
ĩ'di kí anzé 'bá ũnzí rī kí drī alé gá āzıla ĩ'di
kí pa nī,
ā'dusīku kí apá ru zīlé ĩ'di agá.

38

Ādróná 'bá ũcōgō gá rī 'bā zīlé rī

- ¹ Úpí, mí uzá jō mání amā drī gá umba mídrī sī
ku fō,
jōku íco ma ímbátáná ru adrā mídrī sī ku fō,
- ² ā'dusīku 'é mídrī sō kí ma ngīrī-ngīrī;
āzıla drī mídrī inzí ma ũkpó ru.
- ³ Adrā mídrī sī, áma uryu 'bá la azá pírí azá azā;
įjō ũnzí mádrī sī áma įfākā kí dó kōlō-kōlō
rú.
- ⁴ Įjō ũnzí mádrī ndē kí ma rá;

cécé tẹrị ānzị mání icólé 'dulé ku rī áni.

- ⁵ Aza mádrị sī,
 ākōzá ce kí má rụ āzıla kí ngụ ñmá-ñmá.
⁶ Íjọ ũnzí mádrị agọ kí dó ma vữrụ, kí áma ni āzá
 trũ;
 ma dó sī awá ãtụrũ,
⁷ ā'dusīku áma ugoró ko tĩrĩ-tĩrĩ;
 ākō āzí áma ụrụ'bá gá múké la 'dáyụ.
⁸ Má āndě kpírĩ kpírĩ āzıla má andi fúfú;
 ma zu āzá áma ásị gá rī sī.
⁹ Úpí, ínị íjọ pírí mání lélé rī kí rá;
 mí áwáná mádrị kí are pírí rá.
¹⁰ Áma ásị la umvú-umvú, áma ũkpó la ukó-ukó,
 āzıla áma mífí la dó anị-anị.
¹¹ 'Bá áma lélépi rá rī kí mâ wõrịka kí abe utu kí
 pá rá-rá ru ākōzá áma ụrụ'bá gá rī kí sī;
 'bá mádrị lịcọ gá rī se kí vā ru má sī rá-rá ru
 ĩndĩ.
¹² 'Bá lélépi áma 'dilépi rī ũ'bā kí mání mātégō
 kí;
 'bá lélépi má adrá rá rī kí íjọ itú sī áma
 adrájó;
 kí íjọ ñnzō rú la kí itú áma drị gá ãtụrũ.

¹³ Ma cécé 'bá bīlẹ kóru íjọ arelépi ku rī áni,
 cécé ìdra gīlẹpi cí, íjọ jọlẹpi ku rī áni.
¹⁴ Má acá cécé 'bá íjọ arelépi ku;
 tị la 'bāsī nịjọ íjọ umvị sī ku rī áni.
¹⁵ Úpí mádrị, á'bā ásị ímí drị gá,
 mí áma umvị rá Úpí Ādróná mádrị,
¹⁶ ā'dusīku ájọ, “Ífě mẹrọ'bá 'bā gụ kí ku,

jõku ífê ĩ'baní ãfó fõjó áma pání ĩtrĩjó rĩ sĩ
ku.”

- 17 Ma ãnirú a'déjõ;
 ãzĩla ma ãzá ta sáwã pírĩ sĩ.
18 Ma ĩjõ ũnzĩ mádrĩ kí i'da;
 ma ũcõgõ sĩ ĩjõ ũnzĩ mádrĩ kí sĩ.
19 Mەرó'ba mádrĩ ũ'bí 'dĩ kí uring'ba ãlá ru ãzĩla
 kĩ ũkpó ru;
 'ba áma ngũlépi ĩjõ ífĩ kóru sĩ rĩ kí wẽwẽ rú.
20 'Bá ĩjõ mádrĩ múké rĩ 'bã árígõ tĩ ũfêlépi ĩjõ
 ũnzĩ sĩ rĩ kí
 mánĩ ũmbã sĩ ã'dusĩku mánĩ 'de ĩjõ múké rĩ
 vúgá rĩ sĩ.

21 Mĩ a'be ma ku fõ Úpĩ;
 mĩ adru mánĩ má rụ rĩ sĩ rá-rá ru ku fõ
 Ãdróná mádrĩ.
22 Mĩ amú áma ãzãkolé mbêlê,
 Úpĩ, 'ba áma palépi rĩ.

39

Ũ'dũ 'bánĩ adrujõ ídri rĩ kí lú were

- 1 Ájõ, “Álê adrulê mĩfĩ trũ ĩjõ mánĩ idélé rĩ kí sĩ,
 ãzĩla ma ámã idra tãmba ĩjõ ũnzĩ sĩ,
ma áma tĩ ãzũ cí;
 sáwã 'ba ũnzĩ rĩ 'bã kí adrujõ áma andre gá
 rĩ sĩ.”
2 Ájõ ándrá ĩjõ ku, má ĩyãgã tútú,
 ájõ ĩjõ ãzí múké la jõku ũnzĩ la ku,
 ũcõgõ mádrĩ ri tulé drĩ gá drĩ gá.
3 Áma ásĩ ko dó sĩ agâlê ãcí ru,

mání ijó ũrã agâ 'dĩgá 'dâ, áma ásị acá dó
ũcõgõ rú ìdị-ìdị
'dã 'bã ùngúkú gá ájọ dó ijó áma tị sĩ.

4 “Úpí, mí i'da mání ídri mádrị la ãsị ã'dutú yã
rĩ,
ãzıla ú'dụ mádrị 'bã kãlãfe kî;
ìlũ mání ídri mádrị la ãsị ã'dutú yã rĩ 'i.”

5 Índre drĩ, mí idé ídri mádrị ãlịṇá ru,
áma ídri la i'dá ími mėlẹtị gá ãzị kóru.
Ãndá-ndá ru ídri 'bá ãlu ãlu drị ì'di ãlúkúkũ
áni.

6 'Bá ì'di índréléndri áni ì'diní acị agá ándrá ãzıla
úrú:
ì'di ru ìcãndĩ úyẹ
ì'di málĩ tra rá, wó nị ã'di la mụ ayúlẹ la nĩ
yã rĩ gá ku.

7 Wó ú'di'da Úpí, ma dó ã'du ndrụ?
Átị ásị ími drị gá.

8 Ípa ma ijó ùnzị mádrị kí agá rĩ sĩ pírí,
ífẹ 'bá azalẹpi aza-azâ rĩ 'bã gụ kí ma ku.

9 Ánzị ándrá áma tị ku; má ìyãṇã ándrá tútú,
ã'dusĩku míní ijó 'dĩ idéjó mi 'i rĩ sĩ.

10 Mí a'be áma coṇá cã
áma ùkpó ukó rá míní áma cojó rĩ sĩ.

11 Mí uzá ãzıla mi 'bá kí ìndụ co ijó ùnzị ì'badrị
kí sĩ,
mí málĩ ì'badrị kí mbe cécé ùdũdũ 'bã kí
mbelẹ rĩ áni
'bá ãlu ãlu 'bã ídri ì'di cécé ãlúkúkũ áni.

12 Mí are áma zịtáná fô, Úpí,

mí are áma áwánjá āzākoma a'ijó rĩ;
mí iyāñā mání tú tú ku áma mīndrē 'bā asu
agā,
ma ací mí be cécé āmíyónjá áni,
ma 'bá amūlépi amū amū la cécé má áyípika
kí áni.
¹³ Mí a'be ma cā, ma dó sī mání āyīkō ịsụ ịdị
'dī sī ádrā drī ku rú āzila má āvī drī ku rú.

40

Āzākoma a'ijó Úpí drī

¹ Ári Úpí ūtēlé jājā rú,
uja ru tị má rú āzila are áma áwánjá rá.
² Anzé ma 'bū ūré rĩ agá rĩ sī rá,
anzé ma āmvé ūdrí agá āzila áté agá rĩ sī,
'bā áma pá írā drī gá,
fē mání pá tulé āngū ūkpó drī gá.
³ Imbá ma úngó ú'dí la ngolé,
úngó sī Ādrónjá āmadrī rú ịcújó rĩ 'i.
'Bá ū'bí kí ndre la āzila kí idé ūrī sī
āzila kí ásị 'bā Úpí drī gá.

⁴ 'Bá ásị tīlépi Úpí drī gá,
āngū ndrelépi 'bá āfó ru rĩ 'barú ku,
ru ịcílépi 'bá ādrónjá ĩnzō rú rĩ kí ĩnzīlépi rĩ
abe ku rĩ 'dī drīléba rú.
⁵ Úpí, Ādrónjá āmadrī,
mí idé āmaní ịjọ ịsūtánjá ru rĩ kí ū'bí ru.
Ịjọ míní ūtīlé āmaní rĩ kí,
'bā āzị ịcọ kí kālāfe lālé ku,
ádrī tá ịjọ jọ kí drī gá āzila kí ūlū yā áni,
kí tá adru mání ambamba sī kí 'dajó.

⁶ Ídétáná kí áwā'dīfô be fê kí míní āyīkô ku;
mí a'í ānākpá ídétáná ru ivélé ālītārī drī gá
rī kí,

ídétáná íjô ūnzí idejô rī kí abe ku.

Wó kējī la gá ífē mání bīlẹ sī íjô mídrī kí
arejô.

⁷ 'Dā 'bā ūngúkú gá, ájọ dó, "Ma 'dô, má amú dó
'bo,
úsī íjô áma drī gá 'dī búkū mídrī āzítáná drī
agá.

⁸ Ādróná mádrī, álẹ íjô míní lẹlé rī kí ngalẹ,
ám̄ba āzítáná mídrī kí tã áma ásī gá rá."

⁹ Úpí, āngū ū'bí mídrī 'bā kí ru trajó rī gá,
ma íjô pīrī mídrī míní sī áma pajó rī 'bā vú
nze.
Míní nīlẹ rá rī áni, má icó ãyāṅālẹ tú sī kí vú
nzejô ku la ku.

¹⁰ Āzī íjô pīrī mídrī 'bā íjô áma ásī gá ku;
sáwā pírī sī ma íjô jọ míní íjô míní azilẹ rī
tāmbajó rá rī drī gá patáná mídrī be.

Má ãyāṅā lètáná mídrī āzila íjô mgbā mídrī 'bā
íjô trū tú
ū'bí mídrī ru tralépi rī 'baní ku.

¹¹ Úpí, mí atrī ásī ãgbẹ mídrī mání ku fô!
Lètáná mídrī ukólépi ku rī kí íjô mgbā mídrī
be kí áma tāmba nī.

¹² Ūcōgō ū'bí lālẹ ku la ce kí áma andre nī;
íjô ūnzí mádrī ndẹ kí dó ma rá, má icó āngū
ndrelẹ ku;

ndẹ kí ū'bīkānā sī drī'bí áma drī gá rī kí rá,

âzîla ásî mbaná mádrî ukó dó rá.

13 Úpí, ípa ma!

Úpí, mí amú áma âzâkolé gbörú fô!

14 'Bá lélépi áma 'dîlépi 'dî

'ba ịsụ kí dr̄nzá âzîla 'bā ābā kí ābā-ābā;

lê ûja 'bá pírí lélépi áma ịl̄k̄l̄épi rĩ kí

vúlé âzîla 'bā acá kí dr̄nzá sī.

15 Lê 'bá jolépi la mâ sī, “Āhá! Āma ịsụ dó ịndụ
la 'bo” rĩ,

'bā acá kí dr̄nzá sī 'bání kí ndějó rĩ sī,

16 wó 'bá pírí ímì ndr̄l̄épi rĩ

'bā ũnū kí ru mī sī âzîla 'bā u'á kí āyīkō sī;

lê 'bá pírí patáná mīdr̄l̄épi rĩ

'bā jò kí, “Úpí, ị'di āmbógó ru!”

17 Ma mâ ngá lēmērí âzîla ũkpó kó ru,

Úpí, mí ũrā ịjọ áma dr̄l̄épi gá.

Mi 'bá áma âzâkolépi âzîla áma palépi rĩ 'i;

Ādróná mádrî mí iza sáwā ku fô!

41

Ādróná zijó āyánī sī rĩ

1 Dr̄l̄éba 'bá ịjọ ũrāl̄épi 'bá lēmērí rĩ kí dr̄l̄épi gá rá
rĩ nī;

Úpí la ị'di pa sáwā ũcōgō 'bā ị'di ịsújó rĩ gá
rá.

2 Úpí la ị'di andre tē âzîla ị'di ídri ị'didr̄l̄épi tām̄ba
nī;

ị'di ị'diní sūsụ wi āngū dr̄l̄épi gá 'dā rá

âzîla ị'di ị'di pa mēr̄p̄ 'bá ị'didr̄l̄épi kí dr̄l̄épi gá rá.

3 Úpí la ǐ'di āzāko gbóló ǐ'didrī āyánī drī drī gá
rá
āzila ǐ'di ǐ'di adrí ālá ru nī.

4 Ájọ, “Úpí, mí andré áma ízákīzā fô,
mí adrí ma ā'dusīku má iza íjọ mǐrú rá!”

5 Méré'obá mádrī kí íjọ jọ márú ásí ūnzí sī.
Kí jọ la, “ǐ'di dó drā ā'dutú rú la ní sī āvījó?”

6 'Bá āzī drī amú áma ndrelé ǐ'di amú ásí ǐrī sī,
ǐ'di íjọ ūnzí la kí tra áma drī gá;
'dā 'bā ūngúkú gá ǐ'di dó mụ rá āzila ǐ'di dó
íjọ la kí íré āngū pírí ga.

7 Méré'obá mádrī kí pírí íjọ jọ
áma drī gá yōkōlé sī kí drīdrīnī gá;
kí íjọ ūnzíkānā rī kí ūrā áma drī gá áyọ,

8 kí jọ la, “Āyánī ǐ'didrī dó ūnzí,
icó dó sī angálé gbóló sī gálé ku.”

9 Átā mā wōrī mgbā mání sī ásí tǐjó drī la gá,
íná nalépi má be ālu rī,
uja ru áma mélé mbelé nī.

10 Wó Úpí mí andré áma ízákīzā fô, mí inga ma
urugá,
ma dó sī áma ārígótì ūfē méré'obá mádrī kí
urubá gá benī.

11 Icó kí dó sī áma ndélé ku,
ma dó sī nī la rá mǐ mání āyīkō sī.

12 Mání íjọ múké rī idéjọ rī sī, mǐ áma āzāko mǐ
'i,
mǐ áma tām̄ba ím̄i andre gá jǎ'dā.

- 13 İcú Úpí, Ādróná İşirayîlî drî 'i!
İcú ĩ'di jã'dã! Āmĩnã! Āmĩnã!

Búkũ ĩrĩ rĩ

42

Ásì tĩjã mádrĩ ĩ'di Ādróná drĩ gá

- 1 Yéré 'bã ĩyí dīlépí ĩgbé rĩ ví tajó rĩ áni,
 ĩjọ 'dĩ sī, áma ídri la Ādróná ími ví ta.
2 Ma Ādróná ími ví ta, Ādróná ídri rĩ ví ta,
 ma dó mụ Ādróná drīlẹ gá sī ĩ'di ĩnzījọ
 ã'dutú?
3 Ma awá ĩtú kí ĩnị be,
 mĩndrẹ mádrĩ acá dó mání íná ru;
 sáwã pírí sī méré'bá mádrĩ kí áma zì,
 “Ādróná mĩdrĩ dó íngölẹ yã?”
4 Áma ásì la dó nũ-nũ
 ádrĩ ĩjọ ándrá ídu
 mání mụjọ ũ'bí kí abe,
 sī kí drĩ 'dejó jó Ādróná drĩ agá
 úzáná trũ àyĩkō sī āzıla āwã'dīfō fējá trũ
 ũ'bí 'baní ụmụ najó rĩ kí agá rĩ gá.
5 Ma dó u'á ũcōgō sī ā'du sī?
 Ā'du la dó mání ũcōgō fē nĩ?
Ma ásì 'bã Ādróná drĩ gá,
 ĩjọ 'dĩ sī ma dó ĩ'di ĩcú rá,
 ĩ'di 'bá áma palépi rĩ āzıla
6 Ādróná mádrĩ.

Áma ásì la dó nũ agá agá ru;
 ĩjọ 'dĩ sī ma dó ími ĩjọ ũrã áyụ;

āngũ Yōrīdānī drī agá āzila
 'bé Hērīmōnī drī 'bā drī gālē
 angájó 'bé Mízā gá.

⁷ Āpē ālūkúkū ūcōgō drī dilé áma ídri drīgāsī;
 ĭyī 'delépi kūrū rī 'bā ulé rī áni;
 ungańá la tūlā-tūlā rī āzila umvúná la abe
 dī kí áma drīgāsī.

⁸ Úpí la lētáná ĭ'didrī ukólépi ku rī i'da ĭtú sī,
 ĭnī sī ma úngó ĭ'didrī kí ngo,
 ma Ādróná mání ídri fēlépi rī zī.

⁹ Ázī Ādróná mádrī áma tāmبالépi rī 'i,
 “Mí āvī dó ĭjó áma drī gá ĭni ā'du ĭjó sī?”
 “Mā dó mụ ūcōgō ĭsúná trū
 mērō'bá mádrī 'badrī ĭni ā'du ĭjó sī?”

¹⁰ Mērō'bá mádrī kí áma u'dá,
 ú'dáná ĭ'badrī ĭ'di cécé ménéná 'bā áma
 ĭfākā sōjó rī áni,
 kí má rú ĭjó jō ĭtūtū sī áma zījó,
 “Ādróná la mīdrī dó ĭngōlé?”

¹¹ Ma dó u'á ūcōgō sī ā'du sī?
 Ā'du la mání ūcōgō fē nī yā?
 Ma dó mụ ásī 'bālē Ādróná drī gá,
 ma mụ ĭ'di ĭcúlé pālē ālu ĭ'di,
 ĭ'di 'bá áma palépi rī 'i āzila Ādróná mádrī
 'i.

43

Ásī tīńá mádrī ĭ'di Ādróná drī gá

¹ Ādróná, ìlì áma drī gá òjò pìrì rī 'i,
 ìlā ma 'bá òjò kòlì la rú 'bá Ādróná ā'ílèpì ku
 'dī kí agá;
 ípa ma 'bá ìnzó 'bá ru òjò mgbā lèlèpì ku rī kí
 drí gá fô!

² Mì Ādróná mádrì mání áma zījò ì'di agá rī 'i,
 “Mí a'be dó ma ìni ā'du òjò sī?”

“Mā dó mù ùcōgō ìsúná trū
 mērò 'bá mádrì 'badrì ìni ā'du òjò sī?”

³ Íjì mání ācì mídrì 'i, āzìlā òjò mání òjò mgbā rī,
 'bā 'de kí áma drī;

mí ají ma vùlé 'bé mídrì ālā Zìyónì drī gá,
 āzìlā jò mídrì míní sī u'ájò rī gá.

⁴ 'Dā 'bā ùngúkú gá, ma dó mù ālītārī Ādróná
 drī drī gá.

Ādróná mádrì, mì āyīkō mání sī áma ùnūjò
 rī,

ma míní úngó ngo ù'dì sī sī ìmì ìcújò,

Ādróná, mì Ādróná mádrì 'i.

⁵ Ma dó u'á ùcōgō sī ā'du sī?

Ā'du la dó mání ùcōgō fē nī yā?

Ma dó mù ásì 'bālé Ādróná drī gá,

ma mù ì'di ìcùlé pàlé ālu ì'di,

ì'di 'bá áma palépi rī 'i āzìlā Ādróná mádrì
 'i.

44

Ādróná drī āzākoma a'íjò

¹ Ādróná āma are òjò 'dī āma bìlé sī rá;
 āma áyìpìka nze kí āmaní òjò

míní idélé āmbogo āmbogo ú'dú ĩ'badrī agá
ú'dú ándrá ídu 'dā kí sī rī kí vú rá.

² Ídro ándrá sùrú kí āmvé ími drī sī
āzila í'bā āma áyīpīka kí āngū 'dā gá;

Mí andi ándrá sùrú 'dā kí rá,
ífē ándrá dó sī āma áyīpīka 'baní drīlēba,

³ adru 'bá mídrī ndē kí 'bá 'dā kí sī āngū 'dā 'dujó
ménéǵá sī la ku,
adru drī ĩ'badrī ají ándrá ũkpō sī ā'dí ndējó
nī la ku,

ĩ'di ándrá ũkpō āzila āvēvī drī mídrī āndá rī drī
'i,
āzila dīzā ími androko gá rī i'da ilē kí rá.

⁴ Mí úpí mádrī mání āzī ngájó ĩ'diní rī 'i āzila mí
Ādrónǵá mádrī mání ĩnzīlé rī 'i;
mí 'bá ĩsīrayīlī drī 'baní patánǵá fēlépi rī 'i,

⁵ āzila ũkpó mídrī sī āndē mērǵ' 'bá āmadrī kí rá.
Ími rú sī āma atu 'bá āma lēlépi ku rī kí pá
sī.

⁶ Á'bā ásī úsú mádrī drī gá ku;
ménéǵá mádrī pa ma nī ku,

⁷ wó ípa āma angájó mērǵ' 'bá āmadrī kí drīgá,
āzila índē vā 'bá āma ngūlépi ũnzí rī kí rá.

⁸ Āma ú'dú pírí sī Ādrónǵá mīsī āfó sī
āzila āma ími rú ĩcú jā'dā.

⁹ Wó ú'di'da ígā dó āma úmgbé āzila ífē úndē dó
āma rá;
mí ací dó āsīkārī āmadrī kí abe ku.

¹⁰ Ífē āmaní apálé mērǵ' 'bá āmadrī 'badrī,

- āzila mērō'ba āmadrī ra kí dó āko āmadrī kí rá.
- 11 Ífē dó āma ulilé kābīlō áni,
mí iré dó āma sūrú āmíyóná 'badrī kí agá.
- 12 Mí ụzị 'bá mídrī mgbārī kí ājẹ werenjá sī
cécé kí 'bā rī málī ājẹ kọlị la rī áni.
- 13 'Bá āmā jīránī rú rī ndre kí íjọ míní idélé āma
urū'ba gá rī kí rá,
kí āma u'dá u'dā āzila kí āma gụgụ.
- 14 Ífē āma acá dó idemará ru sūrú kí drīdrīnī gá;
kí drīkā yā sī āma idejó.
- 15 Ụ'dú pírí sī ma ịnzītáná ākō isụ;
drīnzá aku áma drī cí,
- 16 angájó nzumasụ āzila ú'dáná mání arelé
mērō'ba āzila 'bá āma ngūlépí ūnzí rī 'badrī
rī sī.
- 17 Íjọ 'dī idé kí ru pírí āma rú,
āmaní tání ímí íjọ āvījó ku
jōku tị ícímá āmaní ícílé mī trū rī nūjó ku rá
tí,
- 18 āma uja drī āma ásị vúlé ku,
āgā drī gērī mídrī kí ku.
- 19 Wó tí mí a'be āma āzākoma kóru ānākpá ásé
agá rī kí agá;
mí aku āma āngū ịnị kírị drā drī agá.
- 20 Ādrī tá íjọ āvī Ādróná āmadrī 'bā rú drī gá rá,
ādrī tá dó sī ādróná āmíyóná 'badrī kí ịnzị
la,
- 21 Ādróná mí ícọ tá íjọ 'dī nīlẹ rá,

ã'dusīku ínī òjò ru zīlèpi āma ásí gá rī kí ce.
 22 Wó ála āma ụ'dị ímí òjò sī ụ'dụ pírí,
 ụ'bā āma cécé kābīlō ụlílè ụlị ụlị rī kí áni.

23 Úpí mí ángá fô, mí ụ'dụ ko ã'du òjò sī yā?
 Mí inga mí, ígā āma jā'dā ku fô!

24 Mí ímí méléti zī āma sī íni ã'du òjò sī yā?
 Mí āvī drīcīrī āzila ūcōgō āmadrī ku fô!

25 Āma u'de vūrú púrú agá;
 āma kǔbǔ ībī ru vū be cí.

26 Mí amụ āma āzā kolé!
 Ípa āma lētáná mídrī ukólépi ku rī sī.

45

Úngó ngolé ūkú ògbāná úpí drī sī rī

1 Āma ásí ga tré òjò mídrī ūnī-ambamba rī kí sī,
 ángo dó sī úngó 'dī úpí nī;
 āma ídra ī'di cécé kālámū 'bā āko sīlèpi ālá
 ālīgō sī rī drī áni.

2 Mí 'bā āgọbị kí agá ndèlèpi ūnī sī rá rī 'i;
 mí òjò jọ tị alá sī;
 òjò 'dī sī Ādróná fē dó míní drīlèba jā'dā rī 'i.

3 Ísu ménéná mídrī ímí úpúcé gá úpí ūkpó 'dípí,
 mí dīzā rú āzila āmbógó ru.

4 Īnzītáná mídrī sī ícē sī mụjó ã'dị ndējó,
 mí dó sī òjò mgbā āzila òjò líná pírí rī kí
 tām̄ba òjò alá rī kí abe!
 Lē ūkpó mídrī 'bā fē ụrī méré' 'bā mídrī
 'baní!

- 5 'É mídrî kí sî ãcí ru, kí mērō'bá úpí drî kí ásí
gbẹ trā;
súrú pírí 'bā a'dé kí vŭrú ími pálé gá.
- 6 Ādróná, úmvúke mídrî la u'á jǎ'dā,
túré mídrî ìjọ ìjọ mgbā rī la sŭrú kí tām̄ba
nī.
- 7 Ílě ìjọ pìrì rī áyú wó íngŭ ìjọ ũnzí rī ũnzí;
ìjọ 'dī bāsī Ādróná, Ādróná mídrî 'bā sī ími
pějọ
sī ādu āyīkō drî ũsŭjọ ími drî gá ndě mí
wŏrīka kí pírí rá 'dī.
- 8 Ūyā bŏngó mídrî kí pírí ādu ājì ngŭlépi vīrī rī
sī āzīla lŭbánī sī;
'bá úngó colépi ũ'dí sī rī fě kí míní āyīkō
jó úpí drî u'bélé ĭwá sî sī rī gá;
- 9 ũkú mídrî ĭnzīlě ĭnzī rī kí agá, izonzi ũpi 'badrî
kí cí
āzīla úmvúke mídrî 'bā drî āndá rī gá, ũkú
úpí drî tu pá āzīla sŭ ru āko idélé gólŭdī
sī lērě-lērě la sī.
- 10 Mǎ ĭzépì mí are drī ĭjọ mání jolé rī;
mí āvī 'bá mídrî kí ĭjọ kāká kí abe rá.
- 11 Ūnī mídrî fě úpí ní ími lějọ nī,
ĩ'di āmbógó mídrî 'i, mí are tị lâ 'i.
- 12 'Bá Tŭrō gá rī kí míní fētáná ajì,
'bá málī trŭ rī kí lě wŏrī sīlě mí be.
- 13 ĭzóná úpí 'bā lělě ĭgbālě rī ĭ'di ũnī-ambamba
rú ĭ'didrî jó agâlě;
úcā bŏngó ĭ'didrî kí gólŭdī sī.

- 14 Bōngó ĩ'didrī u'bélé ũniyamba rĩ trũ âgụ ĩ'di
 úpí rûlé,
 ũtá ĩ'didrī bíkĩrã rú rĩ 'de kí ĩ'di vú gāsĩ,
 āzıla ají kí ĩ'di úpí rú.
- 15 Ú'de kí drī āyĩkō sī āzıla ũnũṇá trũ;
 fĩ kí dó sī úpí drī lịcọ gâlê.
- 16 Úpí mádrĩ, anzi mídrĩ kí acá úpí ru ĩ'bā áyípịka
 kí kējị gá;
 mĩ kí ũ'bā drīlẹ ru āngũ drī gá 'dā pírí.
- 17 Ma ímĩ ịpị 'bá mụlé tịlẹ drīlẹ gâlẹ rĩ 'bání jǎ'dā,
 āzıla 'bá pírí kí ímĩ ịcụ sáwā pírí sī.

46

Ādróná ĩ'di āngũ āmaní sī āma zījọ rĩ 'i

- 1 Ādróná ĩ'di 'bá āmaní apájọ āma zījọ ĩ'di rú rĩ
 'ĩ,
 ú'dú pírí sī ĩ'di bábá sī āma āzā kojọ ịjọ āma
 ịsụlẹpí rĩ kí agá.
- 2 Ịjọ 'dĩ sī āma ịcọ dó idélé ữrị sī ku, ụnọkụ drī
 táni ru aya ígoní tí,
 'bé drī kí táni u'de mĩrĩ kịrị rĩ kí agá tí;
- 3 mĩrĩ drī kí táni nu agá nunũ āzıla kọbútọ drī
 táni āfũ agá,
 'bé drī kí táni ru aya agá sáwā ũmbā drī sī
 tí.
- 4 Ịyị dīlẹpí dī-dī āyĩkō fèlẹpí táwũnĩ āmbógó
 Ādróná drī ní rĩ
 dị āngũ ālápítí Ādróná Ụrụgá Āndānĩ rĩ
 'bāsĩ u'ájọ alagá rĩ gá.

- 5 Ādróná ĩ'di táwũñĩ āmbógó 'dĩ agá cí, āzıla
táwũñĩ 'dĩ icó andilé ku;
āngũ sārā sī Ādróná la amụ sī ĩ'dinĩ
āzākoma fēlé.
- 6 Ādróná la ĩjọ jọ cécé āvi 'bā ũkpējó rĩ áni āzıla
ũnókú la aká ĩyị ru.
Súrú acá kí ũrĩ sī āzıla ũpi kí yā yā.
- 7 Úpí Ūkpó 'Dípí ĩ'di āma abe cí;
Ādróná Yākó'bō drị ĩ'di 'bá āmaní apájó āma
zījó ĩ'di rụ rĩ 'i.
- 8 Īmi amụ ĩjọ Úpí 'bā idélé rĩ kí ndrelé.
Īndre ĩjọ ũsūtáná ru ĩ'di 'bā idélé ũnókú drị
gá 'dĩ kī.
- 9 Fē ā'dị ũnókú drị gá 'dā rĩ de kí ru pírí;
anu ũsụ kí ājụ kí abe rá,
ivé góbéré ā'dị drị kí ācí sī rá.
- 10 Īmi adru dríná, āzıla lē ĩñĩ rá ma Ādróná 'i;
ála mụ áma ĩnzīlélé súrú kí agā sī,
ála mụ áma rụ ingalé ũnókú drị gá 'dā.
- 11 Úpí Ūkpó 'Dípí ĩ'di āma abe cí;
Ādróná Yākó'bō drị ĩ'di 'bá āmaní apájó āma
zījó ĩ'di rụ rĩ 'i.

47

Ādróná ĩ'di úpí ru ũnókú drị gá 'dā pírí

- 1 Īsa drị, ĩmi 'bá pírí ũnókú drị gá 'dĩ;
ĩmi icụ Ādróná 'i úngó ngolé ú'dúkọ ụrụgá
sī āzıla āyīkō sī rĩ kī sī!

- 2 Lē ũrī 'bā rụ ĩmi Úpí Ụrụgá Āndá nĩ rĩ sī;
 ĩ'di Úpí, Āmbógó, ụnókụ pírí drīlẹ gá nĩ rĩ 'i.
 3 Fē ũkpó āmaní sī sùrụ ụnókụ drī gá 'dā rĩ kí
 ndējó,
 Fē ũkpó āmaní sī 'bá ụnókụ drī gá 'dā rĩ kí
 rụjó.
 4 Pē āmaní āngũ āwítā rú āmaní sī rijó alagá 'dĩ
 nĩ,
 lē Yākó'bō 'i ĩ'diní u'ájó ĩ'di sī āfó sī rĩ sī.
 5 Ādróná tụ ụrụgá úzáná 'bá 'badrī āyīkō sī rĩ
 trū,
 Úpí tụ ụrụgá ú'dúkọ gũká drī trū.
 6 Īngo úngó Ādróná nĩ, ĩngo úngó sī ĩ'di ịcújó rĩ
 kī;
 ĩngo úngó sī Úpí ịcújó rĩ kī,
 7 ā'dusīku Ādróná ĩ'di Úpí ru ụnókụ drī gá 'dā
 pírí nĩ;
 ĩmi ịcụ ĩ'di zābūrī ngoná kī sī.
 8 Ādróná la ũpĩ na sùrụ kí drīlẹ gá;
 Ādróná rí úpí ru úmvúke ĩ'didrī ālá rĩ drī gá.
 9 Āmbogo sùrụ 'badrī tra kí ru āngũ ālu gá
 'bá Ādróná Ịburahīmũ drī drī kí abe,
 ā'dusīku ũpí ụnókụ drī gá 'dĩ kí pírí Ādróná pálé
 gá,
 ála ĩ'diní ĩnzītáná āmbógó la fē sùrụ kí agá!

48

Ziyonĩ ĩ'di táwũnĩ āmbógó Ādróná drī 'i

- 1 Úpí ĩ'di āmbógó ru, lē ịcụ ĩ'di ásị pírí sī

- táwũnĩ ãmbógó Ādróná ãmadrĩ drĩ agá, 'bé
ĩ'didrĩ alá rĩ gá.
- ² 'Bé Ādróná drĩ Ziyónĩ ĩ'di ũnĩ-ambamba rú
ãzila wĩlĩwĩlĩ;
ĩ'di táwũnĩ ãmbógó Úpĩ ãmbógó rĩ drĩ 'i.
- ³ Táwũnĩ 'dã agá, Ādróná
ĩ'da ru 'bá ĩ'di tãmbalépi rĩ rú,
- ⁴ ã'dusĩku ũpi tra kí ãsĩkárĩ ĩ'badrĩ kí ãngũ ãlu
gá,
amũ kí dó sĩ táwũnĩ ãmbógó 'dã celé.
- ⁵ Kĩ dó mụ ĩ'di ndrelé 'bo, acá kí dó ũsũtáná sĩ;
ũrĩ rụ dó kí ãzila apá kí dó sĩ rá.
- ⁶ 'Dãá ĩ'dó kí dó yãlé yã-yã,
rĩ kí dó ãzá ĩtrĩkālé cécé ũkú mụlépi ngótĩ
tĩlépi rĩ 'bã ĩtrĩkālé rĩ áni.
- ⁷ Mĩ andi kí cécé mēlĩ Tārāsĩsĩ gá
andilépi ãlúkúkũ angálépi ĩtũ 'bã ãfũ agálé
ru rĩ sĩ rĩ áni.
- ⁸ Cécé ãmanĩ arelé 'bo rĩ áni,
ãndre vã ãma mĩfĩ sĩ rá,
táwũnĩ Úpĩ Ũkpó 'dĩpĩ drĩ gá,
táwũnĩ ãmbógó Ādróná ãmadrĩ drĩ agá,
Ādróná la fē la ĩ'di pá tu ũkpó ru jã'dã.
- ⁹ Ādróná, jó ími ĩnzĩjó rĩ agá,
ãma ĩjó ũrã lētáná mĩdrĩ ukólépi ku rĩ drĩ
gá.
- ¹⁰ Ādróná, cécé ími rú 'bã kulé rĩ áni,
'bá kí ími ĩnzĩ ãngũ drĩ gá 'dã pĩrĩ.
Drĩ mĩdrĩ ãndá rĩ ga tré ĩjó mĩdrĩ alá rĩ kí sĩ.
Mĩ 'bá kí drĩ ce ĩjó lĩná pĩrĩ rĩ sĩ.

- 11 Ijọ ọ́nà mídrí ọ́rì rí sǐ,
 lẹ́ 'bá 'bé Zìyọ̀nǐ gá rí 'bá u'á kí àyíḱò sǐ,
 lẹ́ 'bá tọ̀rọ̀mẹ́ Yúdà drí agá rí 'bá u'á kí àyíḱò
 sǐ.
- 12 Ìmì 'bá Àdróná drí 'dǐ, ìmì apí Zìyọ̀nǐ 'i,
 ọ́lǎ gòrọ̀fá ala gá rí kǐ,
- 13 Ìmì amá drí bọ̀rọ̀ ń'dídrí ọ́lẹ́ méré rú rí,
 ìmì ačí àzila ìmì undré 'a la,
 ìmì dó sǐ ọ́jọ́ la wú nze anzi ìmidrí drílé gálẹ́
 rí 'baní,
- 14 ǎ'dusíku Àdróná 'dǐ ń'di Àdróná ǎmadrí já'dà
 rí 'i,
 ń'di ǎma drí ce já'dà kpere ǎmaní ńdrá agá.

49

Í'bá ásí málí drí gá ku

- 1 Ìmì are, ìmì 'bá ọ́rì u'álẹ́pí ǎngǔ drí gá 'dǐ;
 ìmì are, ìmì 'bá ọ́rì ǎngǔ drí gá 'dǐ,
- 2 'bá ǎmbogo rí kí 'bá nírí kí abe,
 'bá kùrẹ̀nǐ rí kí 'bá lẹ̀mẹ́rì rí kí abe ọ́rì,
- 3 ma mọ́ ọ́jọ́ ńdũwá drí kí ọ́lẹ́;
 ńrátáná ǎngálẹ́pí ǎma ásí gá rí la nítáná fẹ́.
- 4 Ma mọ́ ǎma bílẹ́ 'bálẹ́ sǐ ọ́jọ́ u'bélẹ́ rí arejó;
 ma mọ́ ifí la ujalé ń'dí mání colé rí sǐ.
- 5 Má ico idélé ńrǐ sǐ sáwá ọ́jọ́ ńnzí 'bá ǎma ọ́sújó
 rí sǐ ku,
 mẹ́rọ́'bá mádrí drí kí tání ǎma ce ágágá rá
 tí.
- 6 Kí 'bá ásí 'bálẹ́pí málí ń'badrí kí drí gá,
 ru ńnùlẹ́pí málí ń'badrí ńyọ́ rí kí sǐ rí kǐ.
- 7 'Bá ǎzì ico 'bá ǎzì 'bá ídri unzelé Àdróná drí ku,

- jōku icó ídri ī'didrī īgbālé ājē ídridrī ūfēná
sī ku,
8 ā'dusīku ídri 'bādrī 'bā ājē ambamba,
'bā āzī icó dó sī calé ūfēná la gá
9 sī adrujó ídri ru jā'dā
drājó ku la ku.
- 10 'Bá pírí ndre kí 'bā ūndūwā trū rī kí ūdrā-ūdrā
rī gá cé;
'bā azalépi aza-āzā rī kí 'bā ūnmī kóru rī kí
abe kí vā īlīkī ālu 'dī 'bā áni
āzila kí mālī ī'bādrī kí a'be 'bā āzī ndú la
'banī.
- 11 Īnādrī ī'bādrī kí ace jó ī'bādrī kī rú jā'dā,
kí adru 'dāā āsīná kóru,
drī kí tání adru ī'bā āngū kí trū rá tí.
- 12 'Bā 'bā mālī drī tání adru íngōpí tí, icó 'bāngá
ru palé drā drī ku;
ī'di drā cécé ānākpá 'bā kí drālé rī áni.
- 13 'Dī ījó ru idélépi 'bā apīlépi gērī ī'bādrī kí sī
cénī-cénī rī 'barú
'bā ījó āfūlépi kí tī gá rī kí vū ūbīlépi rī kí
abe rī 'ī.
- 14 Kí mụ ūdrālé cécé kābīlō áni sī fījō ĩnādrī gá,
drā la mụ kí ucélé nī
ū'būtī sī 'bā ālā Ādróná drī kí mụ kí drī celé nī.
Kí ūrū'bā la mụ ŋmalé ĩnādrī agá
āngū 'bā ūdrālépi rá rī 'bā kí sī adrujó rī gá
rá-rá ru līcō ī'bādrī kí abe.
- 15 Wó Ādróná la mụ ídri mádrī unzelé āngū
drādrī agá rī sī nī;

āndá āndá ru ɪ'di mụ áma 'dụlé ɪ'di rùlé nĩ.

¹⁶ Mí adru ỳrĩ sī 'bá āzĩ ní acájó kùrẹnĩ rĩ sī ku,
málĩ ɪ'didrĩ drĩ kí táni lịcọ ɪ'didrĩ ní ārútáná
ájí rá tí;

¹⁷ ā'dusĩku sáwā ɪ'di 'bā drājó rĩ sī, icó āko āzĩ
'dụlé ɪndĩ ku;
málĩ ɪ'didrĩ icó kí ɪ'di vú bīlé ārútáná be 'bụ
gālẹ ɪndĩ ku.

¹⁸ Āyĩkō drĩ táni ɪ'di fụ ɪ'dinĩ adrujó drīlẹba rú rĩ
sī rá,
'bá drĩ kí táni ɪ'di ịpị málĩ ɪ'didrĩ kí sī rá tí,

¹⁹ ɪ'di mụ ɪ'di 'bā áyịpịka 'barùlé drā agā sī,
icó dīzā ndrelẹ ịdị ku.

²⁰ 'Bá ru ùnùlẹpị málĩ ɪ'badrĩ kí sī rĩ icó kí vālẹ
la kí mụ drālẹ rá rĩ gá ku;
kí mụ drālẹ cécé ānākpá áni.

50

Ādróná la 'bá ịyọ lị nĩ

¹ Ādróná Úpí Ūkpó pírí 'Dịpị
jọ āzıla umve 'bá ụnọkụ gá 'dĩ kí pírí
angájó ịtụ 'bā āfũ agá cajó kpere ịtụ 'bā 'de
agā.

² Ādróná dī angájó
táwũnị Zịyónị drị ùnĩ sī āngũ pírí kí ndēlẹpị
rá rĩ agālẹ.

³ Ādróná āmadrĩ la amụ 'dĩ, icó ịyāṅālẹ tú ku;
wó ācị la mụ āngũ ivélẹ ɪ'di drīlẹ gá,
ālúkúkụ ũkpó la mụ lile ɪ'di andre gá nĩ.

- 4 Ādróná la 'bũ kí umve ũnókũ be adrujó ĩ'di 'bã
sā́dínĩ rú
sĩ 'bá ĩ'didrĩ kí ĩjó lĩjó.
- 5 Úpí Ādróná jọ, “Mí atrá mání 'bá mádrĩ ĩjó
mgbã ngalépi 'dĩ kí má rú 'dõlé,
'dĩ kí 'bá tị ícĩma ícĩlépi má be fětáná ídétáná
ru rĩ sĩ 'dĩ kĩ.”
- 6 'Bũ kí i'da la Ādróná la ĩjó lị pịrị,
ĩjó 'dĩ sĩ Ādróná la mụ ĩjó lịlẹ nĩ.
- 7 Ĩmi are 'bá mádrĩ 'dĩ, ĩmi are ĩjó mání ĩjó jọ agâ;
'dĩ kí ĩjó mání sĩ ĩmi tójó rĩ kĩ, 'bá Ịsịrayĩlĩ
drĩ 'dĩ;
Ma Ādróná, Ādróná ĩmidrĩ 'i.
- 8 Má uzá ĩmi drĩ gá ãnākpá ĩminí félé mání
āwā'dĩfô rú 'dĩ kí sĩ
jōku ídétáná ĩminí ivélé ivê áma drĩlẹ gá
ụ'dụ pírí 'dĩ kĩ sĩ ku.
- 9 Álẹ ídétáná ĩmi ãni
mọnĩgọ sĩ āzıla ĩndrĩ sĩ 'dĩ kí ku.
- 10 Ānākpá mịrị agá 'dĩ kí pírí mâni
āzıla tị 'bé álĩfũ álĩfũ drĩ gá 'dĩ kí mâni.
- 11 Ánĩ āriṇa 'bé agá 'dĩ kí pírí rá
āzıla āko ídri trũ ásé agá 'dĩ kí pírí mâni.
- 12 “Ābịrị drĩ táni áma fụ agá nĩ, má icó lùlé la
ĩminí ku,
ā'dusĩku ũnókũ mâni āko la ala gá 'dĩ kí abe
pírí.
- 13 Ma ĩzá mọnĩgọ drĩ na rá yā?
Jōku ārí ĩndrĩ 'badrĩ mvụ rá yā?
- 14 Ĩmi idé Ādróná ní ídétáná āwā'dĩfô drĩ 'i,

ĩmi ũfě ũyō ĩminí nalé rĩ 'bā tị Ādróná
Āmbógó Āndānĩ rĩ drị rá!

15 Sāwā ĩjọ 'bā ĩmi ịsụjọ rĩ sị mí umve ma 'i;
ma ĩmi pa rá, mì dó sị mání ārútáná fě.”

16 Wó 'bá ũnzí rĩ 'baní Ādróná jọ,
ĩmi āzítáná mádrị kí jọ drịkā sị
jōku ĩmi ĩjọ mádrị tị ícìma drị kí
jọ lú tị gá 'dā la ā'du sị?

17 Īngũ ímbátáná mádrị kí ũnzí
āzıla ĩmi uja ĩmi ũngúkú ĩjọ mádrị 'baní áyụ.

18 Īdrĩ ũgụ'bá ndre, ĩmi ĩmi ícì ĩ'di be,
āzıla ĩmi 'bá āwụ'bá ru rĩ kí ũngúkú ātị.

19 ĩmi tị ĩmidrị kí ayú sị ĩjọ ũnzí jojó,
ĩmi ĩnzō jọ ĩdra ĩmidrị kí sị.

20 ĩmi ĩjọ ũnzí jọ ĩmi ádrịpịka kí ụrụ'bá gá,
ĩmi ĩmĩ āndrē 'bā ngótị mgbārĩ u'dá ĩndĩ.

21 ĩminí ĩjọ 'dĩ kí idé agā pírí, má ĩyāñā tú tú,
ĩmi ũrā dó sị ma cécé ĩmi áni.

Wó ma dó íni uzá ĩmi drị gá
āzıla ma ĩjọ ũnzí ĩmidrị kí i'da ĩmi drịlẹ gá
tọndọlọ.

22 ĩmi ũrā drị ĩjọ 'dĩ 'i, ĩmi 'bá ĩjọ āvīlẹpi Ādróná
drị gá rá 'dĩ,
ma ĩmi uce kpékpé, 'bá āzị ícò ĩmi palé ku.

23 'Bá ídétáná ajílẹpi mání āwā'dífô rú rĩ ĩnzị ma
rá,
'bá gẹrị ĩ'didrị idélẹpi pịrị rĩ ní
ma patáná Ādróná drị i'da rá.

51

Trūtáná a'ijó Ādróná drī

- 1 Ādróná, mí adru mání ásì ìgbẹ sī
lètáná mídrì ukólépi ku rī sī.
Ásí ìgbẹ mídrì àmbógó rī sī
íwũ ìjọ ùnzí mádrì kí rá fô.
- 2 Mí ùjĩ ìjọ ùnzí mádrì kí pírí
āzila í'bā ma ālá ru ìjọ ùnzí mádrì kí sī,
- 3 ā'dusīku ánì ìjọ ùnzí mádrì kí rá,
āzila ánì ma sáwā pírí sī ìjọ ùnzí idé rī gá rá.
- 4 ìjọ ùnzí mání idélé rī ì'di lú mírù, mírù á'dùsī
āzila má idé ìjọ ùnzí la ími méléti gá.
ìjọ 'dī sī ìjọ míní lile áma drī gá rī ì'di pìrì
āzila ìjọ míní uzájó áma drī gá rī ì'di ìjọ
mgbā sī.
- 5 Āndá, útì ma ìjọ ùnzí trū,
à'bā ma mâ āndrē 'a gālè ìjọ ùnzí trū.
- 6 Āndá āndá ru, āyīkō la ími fù ìjọ mgbā rī 'bā
adrujọ 'bá agá cí rī sī.
Mí mání ùndūwā imbá agá agá ru ásì agālè.
- 7 Mí ùjĩ ìjọ ùnzí mádrì kí rá, ma dó sī adru ālá
ru,
mí ùjĩ ma, ma dó sī adru imve rú sí ní
āndānī.
- 8 Ífē āyīkō 'bā afí áma ásì gá ìdì,
mí anu ma rá, ífē má idé dó drī vā mání
āyīkō.
- 9 Mí ùpì ími mifì kí ìjọ ùnzí mádrì kí sī cí fô!
Mí ìnì ìjọ ùnzí mádrì kí pírí rá fô!
- 10 Ādróná, í'bā áma agá ásì ālá rī 'i,
mí uja úrindí pìrì rī áma agá ú'dí ru.

- 11 Ídro ma ími drīlẹ́ gá 'dā ku fô!
Í'dụ Úrindí mídrị Ālá rī má rụ 'dā ku.
- 12 Ífẹ́ mání āyīkō patáná mídrị drị ìdị,
mí inga áma ásị sī ìjọ mídrị kí ìnzījọ.
- 13 'Dā 'bā ũngúkú gá, ma dó mụ 'bá ũnzí rī kí
imbálẹ́ āzítáná mídrị kí sī,
āzila 'bá ũnzí 'dī kí dó sī ru uja vúlẹ́ mí rụ
'dólẹ́.
- 14 Ādróná, ítrū ma mání ārí asujó rī sī,
Ādróná áma palépi rī,
ma dó sī mụ úngó ngolẹ́ ú'dúkwọ́ ụrụgá sī ìjọ
mgbā mídrị i'dajó.
- 15 Úpí ìnzī áma tị,
ma dó sī ími ìcụ benī.
- 16 Ma tá icó míní ídétáná idélé rá, wó fẹ́ kí míní
āyīkō ku,
mí u'á āyīkō sī ídétáná ivélé ivé ivê rī kí sī
ku.
- 17 Ídétáná míní āyīkō fēlépi rá rī ì'di ásị nūlépi
rá rī i;
Ādróná, mí icó ásị nūlépi rá rī gālẹ́ ásị ujaná
'be ku.
- 18 Ādróná, mí i'da ásị ìgbé Ziyónī ní āzila íko ì'di
āzā;
ísì bōrō Yērúsālēmū drị kí ú'dí ru;
- 19 'dā 'bā ũngúkú gá mí dó sī u'á āyīkō sī ídétáná
idélé pìrì rī kī sī,
ídétáná ivélé ivé ivê rī kí ídétáná sī ānākpá
ivéjọ pírì rī be.

'Dä 'bã ũngúkú gá, ála dó mụ mọnĩgọ kí ivélé
ãlĩtarĩ mídrĩ drĩ gá.

52

Lětáná Ādróná drĩ uyaṇá kóru rĩ

¹ 'Bá ũkpó trũ rĩ, mi ími ipị ijọ ũnzĩ sĩ íni ādu sĩ
yã?

Mi 'bá drĩnzá ajílépi Ādróná mĩfĩ gá 'dĩ;
Ínĩ ijọ lịṇá Ādróná drĩ pịrị rĩ ĩ'di adru jã'dā
rĩ ku yã?

² Mi ijọ ụtĩ 'bá kí ĩlĩkĩjó;
ími ĩdra cí cécé ĩdrĩṇá sị áni.
Mi sáwā pírĩ sĩ ĩnzō ú'dí la alị.

³ Ílě ijọ ũnzĩ ndě ijọ múké rĩ rá,
ílě ĩnzō ndě ijọ pịrị rĩ nzejó rĩ rá.

⁴ Mi 'bá ĩnzō alílépi 'dĩ, ílě mi 'bá kí ũzāṇá sĩ ími
ĩdra sĩ íni ā'du ijọ sĩ yã?

⁵ Wó Ādróná la mụ ími ĩlĩkĩlé rá āndá āndá ru;
ĩ'di ími anzé mídrĩ jó agálé, ĩ'di ími andi
kpékpé rá;

Ādróná la ími anzé ízókí trũ gbụ 'bá ídri rĩ
kí drĩdrĩṇĩ gá rĩ sĩ rá.

⁶ 'Bá ālá rĩ kí ijọ 'dĩ kí ndre āzıla kí idé ữrĩ sĩ;
kí dó ími gụ āzıla kí jọ la,

⁷ “Īndre drĩ ágóbí ándrá ru 'bālépi Ādróná icó
ĩtā mbalé nĩ ku,

wó ásị 'bālépi málĩ ĩ'didrĩ wēwē rĩ kí drĩ gá,
āzıla ũkpō ĩsúlépi drĩ gá drĩ gá ijọ ũnzĩ ĩ'didrĩ kí
sĩ rĩ 'i!”

⁸ Wó ma cécé ife mĩzēyítũ drĩ dīlépi jó Ādróná
drĩ agá rĩ áni;

átī ásí lētáná Ādróná drī a'délépi ku jã'dâ rī
drī gá.

⁹ Ādróná, ma ími rú ịcụ ịjọ míní ngalé rī kí sī
jã'dâ.

'Bá mídrī kí drīgāsī, ma ími rú ịcụ ịjọ la, mi
múké.

53

Ịjọ ũnzī 'bá 'badrī

¹ 'Bá azalépi aza-azâ rī kí ịọ la kí ásí gâlé,
“Ādróná 'bāngá 'dáyụ.”

Iza kí ru pírí rá,
āzıla ịjọ ỉ'bā kí ngalé rī kí ũnzíríkānā rú
trẹyị;

'bá āzí ịjọ múké ngalépi la āluná la 'dáyụ.

² Angájó 'bụ gâlé, Ādróná la āngũ andré vū gá
'dōlé sī ndrejó la,

ũri 'bádrī agá 'bá āzí ũndũwā rú,
āzıla ỉ'di ndrīlẹpi la nō cí yā áni.

³ Wó 'bá pírí uja kí ru ũngúkú ỉ'díní áyụ,
iza kí ru pírí rá,

'bá āzí ịjọ múké rī ngalépi la 'dáyụ, átā ālu la
'dáyụ.

⁴ Ādróná la zị la, 'Bá ịjọ ũnzí ngalépi rī ịcọ kí ịjọ
ũnīlẹ ku yā?

“Kí 'bá mádrī kī na cécé mūkátī najó rī áni
āzıla zị kí ma ku.”

⁵ Wó 'dā 'bā ũngúkú gá ịrī āmbógó
jō drī ịdu kí rụlẹpi ku la, la dó kí rụ nī;

Ādróná la ỉfākā mérépó 'bá ỉmidrī drī kí iré
kpékpé.

Ịsịrayílị la mérépó 'bá ỉ'didrī kí ndē kpítā rá

Ādróná 'bã kí gãjó úmgbé rĩ sĩ.
 6 'Bárĩ, patáná drĩtá dó angá 'bá İşirayîlî drĩ 'baní
 Zîyônî gâlê la tá múké fô!
 Ādróná la 'bá ĩ'didrĩ kí fê acálê málĩ trũ āzıla
 āyĩkō sĩ ĩdĩ ā'du tú yā?
 Lē Yākó'bō kí 'bá İşirayîlî drĩ kí abe 'ba adru
 kí āyĩkō sĩ.

54

Ásî tîjó Ādrónâ drĩ gá ĩjó 'bá isúlêpi rĩ sĩ
 1 Ādróná, ípa ma ũkpō mídrĩ sĩ;
 ímba áma tā ũkpō mídrĩ āmbógó rĩ sĩ.
 2 Ādróná, mí are zítáná mádrĩ 'i;
 mí are ĩjó āfúlêpi áma tị gá rĩ.
 3 Āmîyóná kí ā'dĩ 'dị má be;
 'bá asĩ ũnzĩ rĩ kí áma ndrũ 'dìlé;
 'dì kí 'bá ásĩ 'bālêpi Ādrónâ drĩ gá ku rĩ kî.
 4 Īndre, Ādróná ĩ'di 'bá áma āzākolêpi rĩ 'i.
 Úpí la áma tām̃ba nĩ.
 5 Lē ĩjó ũnzĩ mērô'bá mádrĩ 'bã kí itúlê áma drĩ
 gá rĩ 'bã uja ru kí drĩ gá;
 Ādróná, mí ĩlĩkĩ kí cécé míní azilê rĩ áni.
 6 Ma ídétáná fêlê cénĩ rĩ idé mínĩ,
 ma ímĩ rụ ịcụ Úpí,
 ā'dusĩku mĩ múké.
 7 Ípa ma ũcōgō mádrĩ kí agá pírĩ rá,
 āzıla ándre mērô'bá mádrĩ kí ndē agá rá.

55

Ífê ũcōgō mídrĩ kí Úpí drĩ

- 1 Ādróná, mí are íjọ mání zilé rĩ,
ígà jǝ íjọ mání zilé ímí tị gá rĩ ku fô!
2 Mí are ma āzıla mí umvì ma;
má āndē íjọ ũrālē ũcōgō sǐ rĩ sǐ rá,
3 ụ'dụkọ méré'bá mádrị 'badrị sǐ,
gụnájá 'bá ũnzí rĩ 'bā kí áma gụjọ rĩ ají mání
ũcōgō,
kí u'á mání ũmbā sǐ āzıla ngụ kí ma ũnzí.
4 Íjọ la áma ásị lị agá agá ru,
ữrị drādrị rụ dó ma rá.
5 Áma ụrụ'bá la yā ữrị sǐ yā-yā,
áma ụrụ'bá yānájá ícọ dó pá tulé ku.
6 Ádrị tá mání adru agá ụpúpị trũ ālĩ'bō drị ání
la tá múké!
Ma tá dó mání nga sǐ avíjọ.
7 Ma tá dó mání nga álị;
lịcọ mádrị la tá dó sǐ adru kōtórō agālē.
8 Ma tá apá āngũ sǐ u'á jó la ịsújọ gbōrú
ālúkúkụ áma lilépi rĩ rụ rĩ sǐ álị.
9 Úpí, ífē méré'bá mádrị kí drị 'bā iza ru rá āzıla
íjọ ỉ'baní ữtịlẹ rĩ 'bā nga kí āzị ku;
ā'dusīku ándre ā'dị kí 'bá 'baní āwājó rĩ be
táwũnị agá 'dǎá cí.
10 'Bá āngũ andre ũtēlẹpi rĩ kí acị táwũnị agāsĩ
ĩtùrũ āzıla ịnị ārā,
wó íjọ ũnzí kí ũcōgō be ga kí táwũnị agá tré.
11 Kí āko andi āngũ pírí agá;
kí 'bá kí ịkpā āzıla ārāmũ na gẹrị agá sǐ.
12 Drị tá adru méré'bá la áma u'dá nĩ la,
ma tá ta la rá;
drị tá adru méré'bá la ru ịpị yā ání,
ma tá áma zĩ agá ỉ'di sǐ rá.

- 13 Wó ĩ'di 'bá āzĩ cécé mâ áni la,
ĩ'di 'bá u'álépi má be la āzĩla mâ wõrĩ mgbā
la.
- 14 Āma ándrājõ tị icíma idé ĩ'di be,
āma ándrá Ādróná ĩnzĩ ĩ'di be jó Ādróná drĩ
agá.
- 15 Ífě mērọ'bá mádrĩ 'bā ũdrā kí ĩ'baní vúlé gá
ĩ'baní nị́nà kóru;
'bā fi kí 'bụ gālẹ́ ídri-ídri rú;
ā'dusĩku ijọ ũnzĩ la u'á ĩ'badrĩ lị́cọ́ gá āzĩla
kí ásị́ gá.
- 16 Wó ma Ādróná umve,
āzĩla Úpí la áma pa rá.
- 17 Ụ'bụtị sị, ịtụ́ ágágá āzĩla ĩndró sị,
ma awá ũcōgō sị Ādróná rụ,
āzĩla ĩ'di áma ụ'dụkọ́ are rá.
- 18 Anzé ma 'ébí kóru āzĩla mba áma tã rá,
angájó ā'dị́ mērọ'bá 'bā kí 'dị́lẹ́ má be rĩ gá,
táni 'bá wěwě rú kí ā'dị́ 'dị́ má be nĩ tí.
- 19 Ādróná adrulẹpi Úpí ru jã'dā rĩ,
ĩ'di áma are rá, ĩ'di 'bá ru ádrízā ujalẹpi ku,
āzĩla ĩ'di rulẹpi ku
rị́ kí iri vùrú.
- 20 Mā wõrĩ la ā'dị́ 'dị́ ĩ'di 'bā wõrĩka kí abe;
anu tị́ icíma ándrá ĩ'di bā ícílẹ́ rĩ rá.
- 21 Tị́ la ũré'bílí ru ā'du áni;
wó ásị́ la gālẹ́ ngũtáná cí;
ijọ́ āfũlẹpi tị́ la gá rĩ ũré'bílí ru ndě ādu rá,
wó kí mgbā rĩ gá ménéná sị́ ácí rĩ áni.
- 22 Mí a'be tẹrị́ mídrĩ kí Úpí drị́,
ĩ'di ímí āzā ko rá;
icó sáwā pírí sị́ 'bá ālá rĩ fělé a'délé vū́ gá ku.

23 Wó Ādróná la 'bá ũnzí rĩ kí ĩsĩ vũ gá 'bụ drādrĩ
agá,
'bá 'bá ārí asulépi rĩ kí 'bá ĩnzō jolépi rĩ kí
abe,
icó kí calé ílĩ tá ĩ'bā kí u'ájó ídri rú rĩ 'bā nūsũ gá
ku,
Wó mâ rú rĩ, á'bā 'bāngá ásí ími drĩ gá.

56

Ásí tǐjọ Ādróná drĩ gá

- 1 Ādróná, ími ásí 'bā adru mání ĩgbé ru fô,
ā'dusĩku mērọ'bá mádrĩ kí sáwā pírí sī áma
ndrũ 'dìlé.
- 2 'Bá ā'dì 'dìlépi má be rĩ kí ũ'bí ru,
Kí áma vú ũbĩ ĩtũrũ.
- 3 Sáwā mání adrujọ ǔrĩ sī rĩ gá,
átĩ ásí ími drĩ gá.
- 4 Átĩ ásí Ādróná drĩ gá, má icó idélé ǔrĩ sī ku;
ma ĩ'di ịcụ ịjọ ĩ'di 'bā azilé rĩ sī.
'Bá 'bá ru rĩ la dó má rú ā'du idé?
- 5 ĩtũrũ mērọ'bá mádrĩ kí áma tị ụ'dụ;
kí sáwā pírí sī ịjọ itú sī áma adrájọ!
- 6 Icí kí tị sī áma ũmbājọ
ịjọ pírí mání ngalé rĩ kí agá,
sī lẹjọ áma 'dijọ.
- 7 Ādróná, ífē ĩ'baní drĩrĩma ịjọ ũnzĩ ĩ'badrĩ kí sī;
ũmbā mídrĩ sī í'be kí vữrụ fô!
- 8 Ínĩ ũcōgō mádrĩ ینگōpí yā rĩ gá rá;
ímba mĩndrẹ mádrĩ kí tǎ cùpā mídrĩ gá cí,
kālāfē la kí ísĩ kí búkũ mídrĩ agālé cí.
- 9 'Dā 'bā ũngúkú gá, ádrĩ ími umve sī áma āzā
kojó,

- mëřö'ba mádrĩ kí apá rá.
 İjô 'dĩ sĩ ma dó sĩ nĩ la rá Ædróná ãtĩ ma rá.
- ¹⁰ Ma Ædróná icú İjô ĩ'di 'bã azilê rĩ kí sĩ,
 maÚpĩ icú İjô ĩ'di 'bã azilê rĩ sĩ.
- ¹¹ Átĩ ásĩ Ædróná drĩ gá, má icó idélé ũřĩ sĩ ku;
 'bá 'bá ru 'dĩ la áma idé ã'du rú?
- ¹² Ædróná, ma İjô mání ũyô najó mínĩ rĩ kí idé
 rá;
 ma idétáná ãwã'dĩfô fějô mínĩ rĩ kí ajĩ rá,
- ¹³ ã'dusĩku mí apá ma drã sĩ gá rá
 ãzĩla ífê áma pá ní ĩtrĩlé ku.
- İjô 'dĩ sĩ Ædróná, ma dó acĩ ími drĩlé gá
 đĩzã idri drĩ agá.

57

Æzākoma a'İjô Ædróná drĩ

- ¹ Ædróná, ími ásĩ 'bã adru mání ĩgbé ru, ími ásĩ
 'bã adru mání ĩgbé ru,
 ã'dusĩku áma idri la ru zĩ ími agá.
 Ma áma zĩ ími úpúpĩ 'bã ĩndrĩlëndri gá kpere lĩkĩ
 'bã alĩ agá.
- ² Ma awá Ædróná Uřugá Ændânĩ rĩ rú,
 Ædróná ãko mání lėlé ri kí fėlépi pĩrĩ rá rĩ
 rú.
- ³ ĩ'di mání ãzākoma fê angájó 'bũ gá sĩ áma pajó;
 ĩ'di 'bá áma ĩkpālê pi rĩ kí ndê rá.
 Ædróná la mání lêtáná ĩ'didrĩ ukólépi ku rĩ i'da
 İjô mgbã ĩ'didrĩ be rá.
- ⁴ Ídri mádrĩ ĩ'di kēmĩ kí drĩdrĩĩ gá;

- ála ma 'bá lēlépi áma 'dīlépi rĩ kí drīdrīnĩ
 gá,
 sị la ci kí cécé ājụ āzıla 'é drī áni;
 ĩdra la kí ācī ru cécé ménéná áni.
 5 Ādróná, ĩnga ími rụ 'bā alị 'bụ drī gāsĩ rá!
 Dīzā mīdrī 'bā adru ụnókụ drī gá 'dā pírí!
 6 Mérép' 'bá mádrī 'be kí mání imbá sị áma rụjọ;
 ụcōgō mádrī ndē dó ma rá.
 Ga kí 'bụ mgbì gērī mání acījọ rĩ gāsĩ,
 wó kí vúná uja vā a'délé ala gá nĩ.
 7 Ādróná, átị ásị ími drī gá,
 áma ásị ũkpó ru mī sị,
 ijọ 'dī sị, mǎ dó mụ ími rụ ungolé āzıla ịcúlé!
 8 Úrindí mádrī, mí ángá urugá!
 Mí angá āngũ sārā sị
 ā'dụngụ colé ụtị be.
 9 Úpí, ma ími rụ ịcụ sùrụ kí drīdrīnĩ gá.
 Ma úngó ungo ími rụ ịcújọ 'bá pírí kí
 drīdrīnĩ gá,
 10 ā'dusīku lētáná mīdrī ukólépi ku rĩ ca kpere
 'bụ gálé;
 ijọ mgbā mīdrī ca kpere 'bụ gálé.
 11 Ādróná, ĩnga ími rụ 'bā alị 'bụ drī gāsĩ rá!
 Dīzā mīdrī 'bā adru ụnókụ drī gá 'dā pírí!

58

Ādróná ị'di 'bá ụnókụ 'bā ijọ lilepi rĩ 'i

- 1 ĩmi 'bá 'bá kí drī celépi 'dī, ĩmi ínīngá ijọ pịrị
 la jọ rá yā?
 ĩmi 'bá kí ijọ lị pịrị rá yā?

- 2 Yū! Īmi ásı̄ gâlé ĩmi ĩjô mŭlŭmbê rú rĩ kí ũrã áyū,
ĩmi ālĩ fē kp̄l̄é ũnókú drĩ gá 'dā ĩmi 'i.
- 3 'Bá ũnzĩ rĩ kí ũnzĩkânā trũ i'dójó kí āndrē agâlê,
kí ĩnzō trũ i'dójó kí āndrē agâlê.
- 4 Ūjũ ĩ'badrĩ cécé ĩnĩ drĩ áni;
kí cécé gala'bán l̄l̄épi ĩjô arelépi ku rĩ kí áni,
- 5 ĩjô 'dĩ s̄i are kí dó s̄i ũ'dúkó jaligó vulé rĩ drĩ ku,
'bá la vulépi la rĩ drĩ táni vu la ālīgō s̄i rá tí.
- 6 Ādróná, mí ũnũ kí s̄i rá;
Ūpí, mí aco s̄isō kēmĩ 'badrĩ kí rá!
- 7 Lē 'bā āvĩ kí cécé ĩyĩ d̄il̄épi rá rĩ 'bā nzul̄é rĩ áni;
drĩ kí ũs̄u ĩ'badrĩ kí 'a nzā, lē 'é ĩ'badrĩ kí s̄i
'bā c̄i ku.
- 8 Lē 'bā adru kí cécé átíríkó akálépi ũmv̄ús̄u ru
rĩ áni;
'bā adru kí cécé ngótĩná āf̄ul̄épi káyĩ ĩt̄u
ndrel̄épi ku rĩ áni.
- 9 Nĩ kí drĩ ku rú, ála k̄i l̄i v̄u gá cécé āvúkĩ áni;
ũmbā Ādróná drĩ āmbógó rĩ s̄i, ĩ'di k̄i vu rá,
drĩ kí táni adru ídri rú!
- 10 'Bá ālá ri kí u'á āyĩkō s̄i drĩ kí ndre la ála kí
ārígó t̄i ũf̄ē 'bá ũnzĩ rĩ kí ũr̄u'bán gá rĩ gá;
kí dó ru pá ũjĩ ārí 'bá ĩjô ũnzĩ ngalépi rĩ
'badrĩ agá.
- 11 'Dā 'bā ũngúkú gá, 'bán kí dó j̄o la,
"Āndá-āndá ru ála 'bán ālá ri kí ũf̄ē rá;
āndá-āndá ru Ādróná ĩjô 'bán ũnókú gá 'dĩ
'badrĩ l̄il̄épi la cí."

59

Tāmban̄á zijó Ādróná drĩ rĩ

1 Ādróná mádrī, mí apá ma mēró'ba mádrī kí drígá;
ímba ámatā 'bá amúlépi mārú ā'dī gá rī kí sī!

2 Ípa ma 'bá ūnzí kí drígá;
mí apá ma 'bá 'bá ārí asulépi rī kí drígá!

3 Índre drī Úpí! Kí áma ūtē 'dilé;
'bá ūnzí rī tra kí ru áma drī gá,
adru íjọ ūnzí mání ngalé la sī ku.

4 Má iza drī íjọ āzī ku, wó kí 'bāngá bábá sī lējọ
áma 'dijọ.

Úpí, índre drī íjọ ru idélépi 'dī kí,
mí angá dó sī áma āzākojọ!

5 Úpí Ādróná Ūkpó 'Dípí, mi Ādróná Ísīrayīlī
drī 'i,
mí angá sī drīrīma fējọ sūrú pírí 'baní;
mí i'da ásí ígbẹ 'bá ūnzí íjọ izalépi rī 'baní
āluná la ku.

6 Kí āgō vúlé índró sī,
kí āgbọ cécé ūcógó áni
āzīla kí táwūnī tị apí.

7 Mí are drī ú'dáná āzīla gbọrọkọ āfūlépi kí tị gá
rī,

Kí idra la 'bá sō cécé ménéná sī ācī rī áni,
ūrā kí 'bá āzī are drī íjọ ī'bā kí jolé rī ku.

8 Wó Úpí, mí kí gụgụ;
mí sūrú íjọ mídrī kí ā'ílépi ku rī kí gụgụ.

9 Ma ūkpó ru la mí sī;
Ādróná, mí bōrō ūkpó mání sī áma zījọ alagá
rī 'i.

10 Ādróná mádrī lē ma rá āzīla ī'di amú má
rú 'dōlé rá;

ĩ'di áma fě mērọ'ba mádrĩ kí 'bā ndēná ndrelé rá.

11 Ādróná, mí ụ'dị kí ku, jō íni ku 'bá mádrĩ kí ịjọ ímbátáná ru 'dĩ áni rĩ kí ǎvĩ rá.

Mí iré kí ũkpó mídrĩ sī āzila índē kí rá,

Úpí, 'bá āma palépi rĩ.

12 Ịjọ ũnzí āfūlépi kí tị gá rĩ sī;

ịjọ ĩ'bā kí jolé ĩ'bā tị sī rĩ sī, kí ũnzí-ũnzí;

ifě úru kí ǎfọ ĩ'badrĩ agá ǎ'dusĩku kí 'bá tri āzila kí ĩnzō jọ.

13 Mí ịlịkị kí ũmbā mídrĩ sī;

mí ịlịkị kí kpere ĩ'bā āzị ālu la 'bā ace gá ku.

'Dā 'bā ũngúkú gá, 'bá pírí kí dó sī nĩ la rá

Ādróná ĩ'di Úpí ru Ịsịrayịlị gá nĩ,

āzila ũpĩ ĩ'didrĩ ũnókú drĩ gá 'dā pírí.

14 Kí āgō vúlé ĩndró sī,

kí āgbọ cécé ũcógó áni

āzila kí táwũnĩ tị apí.

15 Kí āngū pi léru-léru cécé ũcógó ākónā ndrũlépi rĩ kí ani,

ko kí ụ'dụ ku kpere ĩ'baní aga agá rá ká.

16 Wó mã mụ úngó ngolé ũkpō mídrĩ drĩ gá;

ũ'bútị ālu-ālu sī ma úngó ngo ụ'dụkọ ụrụgá

sī lětáná mídrĩ ukólépi ku rĩ 'bā ịjọ sī,

ǎ'dusĩku mi bōrō ũkpó mádrĩ

mání sī áma zījọ ala gá sáwā ịjọ 'bā kí adrujó

ũkpó-ũkpó rĩ sī rĩ 'i.

17 Ādróná, mi ũkpó mádrĩ 'i, mã mụ úngó ngolé ími rụ ịcújọ,

ǎ'dusĩku mi bōrō ũkpó mání sī áma zījọ ala

gá rĩ,

mi Ādróná áma lēlépi ambamba rĩ 'i.

60

Āzākoma zijó Ādróná tị gá mērọ' bá kí ìjọ sī

¹ Ādróná, ígā dó āma úmgbé āzıla mí iré dó āma kpékpé;

ídri táni adru āmaní ũmbā sī rá tí, mí uja dri
mí āmarú 'dólé fô!

² Ifē vū āmadrị ní ru ayajó aya-ayâ; āzıla ínzi tị
la mgbọ rú;

íkũ āngũ ru tị nzilēpi rī kí cí i'di 'bā ru asujó
asu asū rī sī.

³ Ifē 'bá mídrị 'baní drịcìlé ũnzí-ũnzí 'bo;

mí imvú āma ũmbā mídrị sī rá, āma dó sī
acì cécé āmvú 'bā rī íwá rī áni.

⁴ Íli 'bá ími ìnzilēpi rī kí bílẹ ìndú 'bo,

ìjọ 'dī sī, kí dó sī apá ru zīlẹ ala gá lịkī
amúlēpi rī sī.

⁵ Ípa āma āzıla íko āma āzā ũkpó mídrị sī; mí
umvi zítáná āmadrị kī,

ìjọ 'dī sī 'bá mī āni míní lélé rì kí dó sī patáná
isú.

⁶ Ādróná ajọ ìjọ angájó jó i'didrị alá rī agâlé,

“Ma adru āyīkō sī mání táwũnī Sẹkẹmũ drị
'bā lőkókōrī 'bájó rī sī

āzıla ma á'bụ 'a Sũkótị drị awa 'bá mádrị
'banī.

⁷ Āngũ Gílédị drị kí Mānásē drị be má āni;

Āsīkārī mádrị ásị ũkpó rī kí mụ āfūlé
Ifurayimũ gá āzıla ũpi mádrị kí mụ āfūlé
Yúdā gá.

⁸ Mũwábũ la mụ acálé átí'bó mádrị vūrulé rī rú,

ãzıla Ídõmũ la mu adrulé ãtí'bó mádrĩ 'i.
Mã mu uzálé ỳ'dùkọ re sĩ mánĩ Fĩlĩsĩtĩyã
ndějọ rĩ sĩ."

⁹ ãDróná, ã'di la dó mánĩ áma agu táwũnĩ andre
celé bõrõ sĩ rĩ gá nĩ yã?

Ã'di la mánĩ áma drĩ 'de mujọ ã'dígá sĩ
táwũnĩ Ídõmũ ndějọ nĩ yã?

¹⁰ ãDróná, ãndá-ãndá ru ígã dó ãma úmgbé yã?
Mí ícọ dó mụlé ã'dígá ãsĩkárĩ ãmadrĩ kí abe
ku yã?

¹¹ Íko ãma ãzã méré'ba kí íjọ sĩ,
ã'dusĩku ãzãkoma angálẹpi 'bá 'bá ru rĩ drĩ
rĩ ì'di ãzĩkọ ru.

¹² Ûkpọ ãDróná drĩ sĩ, ãma ã'dị ndě rá;
ã'dusĩku ì'di méré'ba ãmadrĩ kí atu pá sĩ vũ
gá.

61

Andre tẽná zijo ãDróná drĩ

¹ ãDróná, mí are áma áwáná fô;
mí are íjọ mánĩ zilé ími tị gá rĩ!

² Ma awá mídrĩ sĩ ãzãkoma a'íjọ angájọ ãngũ
ũnókú ìndụ 'bã ãsĩjọ rĩ gá,
sáwã ùcõgõ 'bã áma ásị fějọ acájọ ùkpọ kọ
ru rĩ sĩ,
mí agu ma 'bé

zolẹpi mánĩ ãndânĩ rĩ 'bã drĩ gá,

³ ã'dusĩku mi 'bá áma andre tẹlẹpi rĩ 'i,
bõrõ ùkpọ áma atrilẹpi méré'ba kí sĩ rĩ 'i.

- 4 Ífě má u'á mání āngũ mídrj ālá rĩ agá jǎ'dâ;
ífě má adru ími kúkú'dĩ gá jǎ'dâ,
- 5 ā'dusĩku mí are ũyō mání sōlé rĩ 'bo Ādróná;
āzila ífě mání āwītā 'bá ími ũrĩlépi rĩ 'badrj
rá.
- 6 Mí ĩdrĩ ú'dú úpí ní adrujó ídri rĩ kí āzo rú,
ũpĩ ĩ'didrj 'bā ĩdrj ru á'bĩ anzi 'barú á'bĩ anzi
'ba rú!
- 7 Lě 'bā ri úmvúke drj gá Ādrónā drĩlé gá jǎ'dâ;
ímba ĩ'di tā lětáná āzila ĩjó mgbā mídrj
ukólépi ku rĩ sī.
- 8 ĩjó 'dĩ sī ma dó úngó sī ími rú icújó rĩ ngo,
āzila ma dó sī ũyō mání nalé rĩ 'bā āzĩ nga
ú'dú ālu ālu sī.

62

Tāmbanjá ĩ'di lú Ādróná agá

- 1 Úrindí mádrj la lú ávĩná ĩsú Ādróná agá;
patáná mádrj la angá ĩ'didrj.
- 2 ĩ'di lú áma tāmba āzila áma pa nĩ;
ĩ'di bōrō mádrj ũkpó rĩ rú nĩ; ĩjó āzĩ icó dó
sī áma ayalé ku.
- 3 Lě ĩmi pírĩ 'bā a'be kí ā'dĩ 'dĩná 'bā ālu ũkpó kó
ru,
cécé bōrō andilépi rá rĩ áni rĩ be rĩ jǎ.
- 4 Kí ĩjó itú sī lějó ĩ'di 'bejó vũ gá
angájó āngũ ĩ'didrj ārútáná drjgá;
kí u'á āyĩkō sī la ĩnzō sī.
Tĩ ĩ'badrj sī kí sũsú āla rĩ wĩ,

wó ásí sī kí 'bá wã.

⁵ Úrindí mádrî, mí avî lú Ādróná agá á'dûsî;
ã'dusîku ásí tîjá mádrî la angá î'didrî.

⁶ Î'di lú áma tãmba âzîla áma pa nî;
î'di bõrõ mádrî ûkpó rî rú nî; ïjõ âzî icó dó
sî áma ayalé ku.

⁷ Patáná mádrî kí dîzã mádrî be tu kí pá Ādróná
drî gá;
î'di bõrõ mádrî ûkpó, maní sî áma zîjõ ala
gá rî 'î.

⁸ 'Bá mádrî, î'bã ásí Ādróná drî gá sáwã pírî sî;
îlũ ûcõgõ ïmidrî kí pírî î'dinî,
ã'dusîku Ādróná î'di angũ âmaní sî âma zîjõ
rî 'î.

⁹ 'Bá kí pírî âlúkúkũ áni;
'bá málî trũ âzîla lēmērí rî kí ïnzó 'bá,
údrî kí 'bã kîlõ drî gá,
âlúkúkũ la ânzî î'baní ândânî.

¹⁰ Í'bã ásí 'bá raná drî gá ku;
mí adru âfó sî âko ûgũlé ûgũ ûgũ rî kí sî ku;
málî mídrî drî kí tánî tütũ rá tí, í'bã ásí kí
drî gá ku.

¹¹ Má are Ādróná 'bã jõ agâ la
pâlé û'bî ru;
ûkpõ pírî kí mâ âni,

¹² âzîla lêtáná Úpí drî ukó ku,
ã'dusîku mi 'bá âlu âlu ûfē
ïjõ î'di 'bã ngalé rî kí vú sî.

63

Ādróná ndrũjó rĩ

- ¹ Ādróná, mi Ādróná mádrĩ 'i;
 ma ími ndrũ ásí pírí sī;
 ími vī la áma fū
 cécé ỹyĩ vī 'bā áma ndějó rĩ áni,
 ídri mádrĩ la ími ndrũ
 cécé 'bá ỹyĩ vī 'bā ndēlé rá rĩ 'bā ỹyĩ ndrũjó
 āngũ ā'í gá rĩ áni.
- ² Āndre mi āngũ mídrĩ ālá rĩ gālé;
 āzila āndre ũkpō mídrĩ kí dīzā mídrĩ be.
- ³ Lētáná mídrĩ ukólépi ku rĩ 'bā ídri ndějó rá rĩ
 sī,
 ma dó ími ịcú áma tị sī.
- ⁴ Ịjọ 'dī sī ma dó ími ịcú ụ'dụ mání adrujó ídri rú
 rĩ kí agá pírí,
 Ma áma drĩ kí inga ụrụgá mání ími zị agā.
- ⁵ Mi ídri mádrĩ fē agalé cécé ána 'bāĩ íná ụmụ
 gá rĩ áni,
 ma míní úngó āyĩkō drĩ sī ími ịcújó ri kí ngo
 áma tị sī.
- ⁶ Mání āma la agá gbóló sị gá,
 ma ịjọ ũrā ími drĩ gá ịnị ārā;
- ⁷ ā'dusīku mi 'bá áma āzā kolépi rĩ 'i,
 ma úngó ngo ụpúpị mídrĩ 'bá tāmbalépi rĩ
 'bā índríléndrĩ gá.
- ⁸ Úrindí mádrĩ la ími ndrũ,
 ími drĩ āndá rĩ la áma tāmba nĩ.
- ⁹ 'Bá áma ndrũlépi sī lējó áma 'dijó rĩ kí

- fi mgbi āngũ 'bá drālépi rá rĩ 'badrĩ gá.
¹⁰ Kí ũdrā ā'dí gá,
 ũbaligo kí kí āvũ na nĩ.
¹¹ Wó úpí la u'á Ādróná agá āyĩkō sī,
 'bá pírí ũyō nalépi Ādróná 'bā rụ sī rĩ kí ĩ'di
 ịcụ rá,
 ála tị 'bá ĩnzō alìlépi rĩ 'badrĩ kí āzụ cí.

64

Ādróná zìjò 'bá tām̄bajó

- ¹ Ādróná mí are áma ú'dúkọ mání unu agá ími
 b̄lẹ́ gá ịjọ́ áma ịs̄ulépi rĩ kí sī;
 ímba áma ídri t̄a gb̄orók̄ọ́ m̄erọ́ 'bá 'badrĩ
 áma ụrụ 'bá gá rĩ sī.
² Ímba ámat̄a ịjọ́ 'bá ũnzí rĩ 'bā kí itúlẹ́ má rụ rĩ
 k̄i sī;
 ịz̄i ma 'bá ũ'bí ũnzí uzálépi rĩ k̄i sī.
³ Kí ĩdra ci cécé m̄énéná s̄i āc̄i rĩ áni,
 ịjọ́ ũnzí la āf̄ũ kí tị gá cécé 'é gb̄ejó rĩ áni,
⁴ kí dó sī 'bá ịjọ́ k̄ọlị rĩ gb̄e angájó āngũ ĩ'bā kí sī
 ru z̄ijó sī 'bá ũt̄ejó rĩ gá,
 kí ĩ'di gb̄e ĩ'di 'bā n̄j̄á kóru āz̄ila ụt̄r̄i k̄ọlị.
⁵ Kí ru ás̄i imbá kí dr̄idr̄in̄ĩ gá sī ịjọ́ ũnzí itújó;
 kí ịjọ́ itú sī ĩ'bā m̄ātégṓ kí 'bājó ũn̄i ũn̄i ru,
 kí z̄i la, “Ā'di la dó icó kí ndrelé rá rĩ gá n̄i
 yā?”
⁶ Kí ịjọ́ ũnzí itú āz̄ila
 kí jọ la, “Āma itú dó ịjọ́ p̄ir̄i la 'bo!”
 Āndá āndá ru ás̄i 'badrĩ kí ũrātáná 'badrĩ be
 'bá āz̄i icó kí n̄lẹ́ ku.

- 7 Wó Ādróná la kí gbẹ 'é ĩ'didrī kí sī,
kí 'ébí ịsú nị́nà kóru.
- 8 Ī'di ịjọ ĩ'bā kí itúlé rī kí uja kí ụrụ'bá gá,
ĩ'di lịkị ají kí drị gá;
'bá pírí kí ndrelépi rī kí ru drīkā aya ayā.
- 9 'Dā 'bā ũngúkú gá, 'bá pírí kí drúzí idé ữrị sī;
kí ịjọ Ādróná 'bā ngalé rí kí ũlū,
āzila kí ịjọ ũrā āko ĩ'diní idélé rī kí drị gá.
- 10 Lē 'bá ịjọ pịrị rī idélépi rī 'bā u'á kí pírí āyīkō
sī Úpí agá,
āzila 'bā zī kí ru ĩ'di agá!
Lē 'bá ásị alá rī 'bā ịcụ kí pírí ĩ'di.

65

Ādróná ịcújọ āwā'dīfô fēnà be

- 1 Ādróná, ĩ'di ịjọ múké la āmaní ími ịcújọ 'bé
Zịyónị drị gá,
āzila sī ũyō āmaní nalé rī tām̄bajó.
- 2 Mí 'bá zịtáná āmadrị kí arelépi rī 'i,
'bá pírí kí mụ amúlé mí rụ.
- 3 Ịjọ ũnzí āmadrị drī kí tání āma ũkpó ndē rá tí,
itrū āmaní kí rá fô!
- 4 'Bá míní pėlé āzila
ajílé āngū mídrị alá rī agá rī kí drīlẹba rú,
míní kí ajíjọ u'ájó jó mídrị agá rī sī.
- Āma dó aga āko múké mídrị jó
alá rī agá rī kī sī.
- 5 Ādróná āma palépi rī,

mi ijó ãmaní zilé rĩ kí umvi ijó ãlá míní idélé
 ʊsʊtáná ru rĩ kĩ sī,
 'bá ʊnókú drĩ gá 'dā rĩ 'bā kí pírí ásí ími drĩ gá,
 'bá mĩrĩ 'bā 'á 'dā sī rĩ 'bā kí vā ásí ími drĩ
 gá.

6 Mí i'da ũkpō mídrĩ
 míní 'bé ãmbogo rĩ kí 'bājó pá tujó āngũ
 ĩ'badrĩ kí agá rĩ sī.

7 Mi mĩrĩ kí 'bā nuṇá āzila
 ĩyĩ umvúlépi tũlā tũlā rĩ kí fē ĩyāṇājó tú,
 mi uzáná 'bá 'bā kí uzájó rĩ anụ mi 'i.

8 Ijọ 'dĩ sī 'bá pírí ʊnókú drĩ gá rĩ kí dó sī
 acá ʊsʊtáná sī ijó míní idélé rĩ kí sī;
 ijó míní idélé rĩ kí 'bá kí fē uzalé āyĩkō sī
 ʊnókú 'bā wókō ālu rĩ gá kpere āzĩ rĩ gá.

9 Mi ʊnókú tām̄ba āzila mi uzogó fē 'dilé drĩ la
 gá;
 mi ʊnókú fē adrulé mũ'dũ-mũ'dũ rú.

Á'bụ Ādróná drĩ ga tré ĩyĩ sī,
 mi ākónā kí fē kalé 'bá 'baní āngũ drĩ gá,
 ā'dusĩku mí itú ʊnókú sī ākónā kajó.

10 Mi uzogó fē t̄ilé amvú 'a dālĩ-dālĩ rĩ kí agá,
 mi ngōlō-ngōlō kí fē ʊd̄ulé ĩyĩ sī,
 mi vũ fē aṇmálé uzogó sī,
 mi s̄s̄s̄ wĩ ākónā kí drĩ gá ĩ'baní sī zojó.

11 Mũkē mídrĩ sī ífē ākónā 'baní kajó kp̄t̄é-
 kp̄t̄é,
 āngũ pírí míní m̄ujó rĩ kí agá āko kí ka kp̄t̄é-
 kp̄t̄é.

12 Āngũ k̄t̄órō rú rĩ kí agá andr̄el̄ká la ka s̄ĩr̄eb̄ĩ
 f̄ejó ānākpá 'banĩ,

túpũ kí pá ga tré āyĩkō sī,
 13 ásé kí 'a ga tré kābĩlō sī,
 á'bụ kí 'a ga tré āná sī;
 āko pírí kí uzá āzıla úngó ngo āyĩkō sī.

66

Ādróná ịcújọ āzıla āwā'dīfô fējô

- 1 Īmi uzá āyĩkō sī Ādróná ní ĩmi 'bá pírí ụnókú
 drị gá 'dĩ;
 2 ĩngo úngó 'dịzā drị rụ ĩ'didrị nī;
 ifē úngó ĩ'di ịcújọ rī 'bā adru kí dịzā rú.
 3 Ījọ Ādróná ní, “Āzị míní ngalé rī kí ụsūtáná ru
 'dī 'bā áni yā?
 Ūkpō mídrị āmbógó rī sī
 mērọ'bá mídrị kí ru a'be pírí ími drịgá.
 4 'Bá pírí ụnókú drị gá rī kí ími ĩnzī;
 kí úngó ngo sī ími ịcújọ,
 kí úngó ngo sī ími rụ ĩnzījọ.”
 5 Īmi amụ ịjọ Ādróná 'bā idélé rī kí ndrelé:
 ịjọ ĩ'diní idélé 'bá 'baní rī kí ụsūtáná ru.
 6 Uja mīrī āngũ ā'í la rú;
 āmā áyípịka za kí ịyị agā sī pá sī.
 Āma u'á dó sī 'dāā āyĩkō sī.
 7 Ūkpó ĩ'didrị sī, ĩ'di ũpī na āngũ drị gá 'dā jā'dā,
 mífí ĩ'didrị la sūrú kí undré,
 'bā āzị 'bā mvu kí ĩ'di rụ 'dā rī sī āmvé ku.
 8 Īmi 'bá pírí ụnókú drị gá 'dī, āfē kí āwā'dīfô
 Ādróná āmadrị nī,
 lē āre ú'dúkọ ĩminí ĩ'di rụ ịcújọ rī rá,

- 9 Ī'di Ādróná āma tām̄balépi ídri rī,
a'be āma pá ní ĩtrīlé ku.
- 10 Ādróná mí ũ'bī āma 'bo,
mí u'di āma cécé sīlīvā u'dijó rī áni.
- 11 Mí a'be āma a'déjọ ímbá agá rá,
āzıla í'bā tẹrị ānzị la āma ũngúkú gá.
- 12 Ífě mẹrọ'bá āmadrị acị kí āma drị gāsī 'bo;
āma acị ācị agā sī āzıla ịyị galépi tré rī agā
sī,
wó mí ají āma 'bālé āngū málī trū rī gá.
- 13 Ma amụ mídri jọ agá ídétáná ivélé ivé-ivé rī
trū;
āzıla ma ũyō mání nalé rī 'bā āzị nga rá,
- 14 'dī ũyō mání nalé áma tị sī
sáwā ịjọ 'bā ándrá áma ịsújọ rī sī rī 'i.
- 15 Ma míní ānākpá use rī kí ivé ídétáná ru,
ma kābīlō ágó kí fě ídétáná ru;
ma mọnịgọ kí fě ịndrị kí abe míní āwā'dífô
rú.
- 16 Īmi 'bá pírí Ādróná rulépi 'dī, ĩmi amụ āzıla
ĩmi are;
ĩmi ají álū drī ĩminí ịjọ ĩ'diní idélé mání rī
kí.
- 17 Má awá ĩ'di rụ áma tị sī;
má ịcụ ĩ'di úngó sī.
- 18 Ádrī tá ịjọ ũnzị mádrị kí zī áma ásị gá,
Úpí ịcọ tá áma arelé ku.
- 19 Wó Ādróná are má rá āndá-āndá ru;
are ịjọ mání zìlé rī rá.
- 20 Ma Ādróná ịcụ,

ã'dusīku gā ìjọ mání ì'di zìjọ rī ku,
jòku a'be lětáná ì'diní áma lějọ rī ku!

67

Úngó ãwā'dīfô fējó rī

- ¹ ãdróná, ímí ásí 'bā adru āmaní ìgbẹ ru āzila
íwí āmaní sùsù,
mí andré āngū āma rú 'dōlé ásí ìgbẹ sī fô,
- ² ìjọ 'dī sī 'bá ùnókú gá 'dī 'bā nī kí dó sī ìjọ míní
lélé rī kí,
āzila 'bá pírí 'bā nī kí dó sī mí 'bá mídrí kí
pa ígoní yā rī.
- ³ ãdróná, 'bá 'bā ịcú kí mí,
'bá pírí 'bā ịcú kí mí!
- ⁴ Sùrú pírí 'bā u'á kí āyīkō sī āzila 'bā ngo kí míní
úngó āyīkō sī,
ã'dusīku mí kí ìjọ lì ìjọ pírí sī
āzila mí sùrú ùnókú gá rí kí drí ce pírí mí 'i.
- ⁵ ãdróná, 'bá 'bā ịcú kí mí,
'bá pírí 'bā ịcú kí mí!
- ⁶ Āngū la ādū rá;
ãdróná, ãdróná āmadrí la āmaní sùsù wí
rá.
- ⁷ ãdróná wí āmaní sùsù rá;
'bá pírí āngū drí gá rī 'bā ru kí ì'di.

68

ãdróná la mụ méré'bá ì'didrí kí irélé rá

- ¹ ãdróná mí angá āzila mí iré méré'bá mídrí kí
rá.

- 'Bá ími ngũlépi ũnzĩ rĩ 'bã apá kí ími drĩlé gá
rĩ sĩ rá.
- ² Lẽ ídro kí rá cécé ũlíkã 'bã ãcíkã drojó rĩ áni,
cécé ísékísé 'bã akájó ãcí sĩ rĩ áni,
Ădróná, 'bá ĩjọ ũnzĩ idélépi rĩ 'bã ĩlĩkĩ kí ími
drĩlé gá rá.
- ³ Wó lě 'bá ãlá rĩ 'bã adru kí ãyĩkō sĩ
ãzĩla ãyĩkō 'bã fụ kí Ădróná drĩlé gá;
lě 'bã u'á kí ãyĩkō sĩ.
- ⁴ Ĩngo úngó Ădróná nĩ, ĩngo úngó sĩ Ădróná rụ
ĩnzĩjọ ri kí,
ĩmi ĩnzĩ ĩ'di, ĩ'dĩ 'bá cẹlépi ãngũ kōtórō rú rĩ
agâ sĩ rĩ 'i*,
rụ la Úpĩ 'i,
ĩmi u'á ãyĩkō sĩ ĩ'di drĩlé gá.
- ⁵ ĩ'di átépĩ ĩmvú 'badrĩ 'i, ĩ'di 'bá ãwúzĩ kí
tãmbalépi rĩ 'i.
Ĩ'di Ădróná u'alépi ãngũ ĩ'didrĩ ãlá rĩ agá rĩ
'i.
- ⁶ Ădróná la 'bá lĩkĩcọ ru rĩ 'banĩ lĩcọ fě nĩ,
ĩ'di 'bá mǎbúsũ gá rĩ kí trũ nĩ ãzĩla ĩ'di ĩ'banĩ
ãyĩkō fě rá.
Wó ĩ'di 'bá drĩ ũnzĩ rĩ kí a'be u'alé ãngũ ĩyĩ
kó ru rĩ agá.
- ⁷ Ădróná, sǎwǎ ándrá mínĩ 'bá mĩdrĩ kí drĩ a'déjọ
angájọ Mĩsĩrĩ gá rĩ sĩ,
mínĩ ándrá alijọ ĩ'ba abe kōtórō agâ sĩ rĩ sĩ,
- ⁸ Vũ aya ru aya-ãyǎ, uzogó asu angájọ 'bũ gǎlé,

* 68:4 68:4 ĩ'di 'bá cẹlépi ỳrũ'bũ agâsĩ rĩ 'i.

asu ími drīlẹ́ gá Ādróná Sīnáyī drī,
asu Ādróná Ịsịrayīlị drī drīlẹ́ gá.

⁹ Ādróná, ífẹ́ ándrá uzogó 'dị calépi rī sī,
āngū mídrị ru ịzalépi rá rī ní ũkpó fējó.

¹⁰ 'Bá mídrị uri kí ándrá ala gá,
Ādróná, ũnī mídrị sī, íri 'bá mídrị lēmērí rī
'baní āko fēlẹ́.

¹¹ Úpí fẹ́ āzítáná,
'bá āzítáná 'dā 'bā ịjọ ũlūlépi rī kí 'bā kālāfe
wēwē rú.

¹² Ūpi mērọ́ 'bá ru rī kí āsīkārī ị'badrị kí abe apá
kí rá,
ūkú Ịsịrayīlị rú acelépi lịcọ́ gá rī awa kí āko
arálẹ́ rī kí rá.

¹³ Ị'baní táni u'ájó āngū kābīlō 'bā kí sī ụ'dụ́ kojó
rī gá rá tí, ụ'dī'da āku dó kí sīlīvā sī āzila
gólūdī sī cí,
cécé ālī'bō 'bā ru akujó ị'di 'bā ụpụpị sī rī
áni.

¹⁴ Ādróná ũkpó 'dịpị iré ũpi mērọ́ 'bá ru rī kí cécé
uzogó 'dịlépi sí trū 'bé Zālīmónị drī gá rī
áni.

¹⁵ 'Bé Bāsánī ị'di 'bé Ādróná drī,
'Bé Bāsánī drī 'bā sị mbílí rī kí ũ'bí ru.

¹⁶ Īmi 'bé āzombílíkoko 'dī, ĩmi āngū andré
'bé Ādróná 'bā pėlẹ́ sī u'ájó sị la gá rī gá ājā
si ā'du ịjọ sī yā?
Āndá Úpí la mụ u'álẹ́ drī la gá jā'dā.

¹⁷ Úpí amụ angájó 'bé Sīnáyī drī gālẹ́ sī fịjọ āngū
ị'didrị ālá rī gá,

gārī ī'didrī ā'dī drī álīfū álīfū kālāfe lālé tí rī
ce kí ī'di andre nī.

- 18 Míni tujó 'bū gálé rī sī,
í'du 'bá mǎbúsū gá ri kí ū'bí ru mí be īndī,
'bá fē kí mīnī fētáná kí,
átā 'bá mvulépi mí rú 'dā rá rī fē kí vā mīnī
fētáná kí īndī,
Úpí Ādróná la dó sī u'á kí agá 'dǎá benī.

- 19 Āma ịcụ kí Úpí 'i, āma ịcụ kí Ādróná āma
palépi rī 'i,
ī'di 'bá ịjọ āmadrī ũkpó rī kí 'dulépi ụ'dụ ālu
ālu sī nī rī.

- 20 Ādróná āmadrī ī'di Ādróná 'bá palépi rī 'i,
Ādróná Ũkpó 'dịpị la āma pa drǎ agá nī.

- 21 Wó Ādróná la méré' 'bá ī'didrī kí drī gbā rá,
ī'di ụrúkú 'bá ịjọ ũnzí lélépi rī 'badrī kí andi
rá.

- 22 Úpí jọ, “Ma méré' 'bá īmidrī kí ají angájó Bāsánī
gá lé rī sī,
ma kí anzé mīrī ịndụ gálé rī sī āmvé,

- 23 'bá mádrī kí dó sī mụ ru pá ũjīlé ārí méré' 'bá
ī'badrī drī sī,
ūcogo īmidrī kí vā sī wókō ī'badrī ịsụ mbelé
ala gá īndī.”

- 24 Ādróná, ācī mīdrī sī ā'dī ndējó rī 'bá pírí ndre
kí dó nī,
ācī Ādróná Úpí mádrī drī sī fíjọ āngū alá rī
gá rī 'bá pírí ndre kí dó nī.

- 25 'Bá úngó ngolépi rī 'de kí drī nī, 'bá ũ'dí colépi
rī kí dó kí ũngúkú gá,
izonzi bíkīrā rú kùlīmva colépi rī kí dó
ágágá.
- 26 'Bá ũ'bí Ādróná drī ru tralépi 'dī, ĩmi ìcú
Ādróná 'i,
ĩmi ìcú Úpī 'bá Įsīrayīlī drī 'baní ũkpó fēlépi
rī 'i.
- 27 Súrú ĩmbíráná Bēnzāmīnī drī 'de kí drī nī,
'dā 'bā ũngúkú gá drīlēka Yūdā drī kí ũ'bí
ĩ'badrī kí abe,
drīlēka Zēbūlōnī 'badrī Nāfūtālī be rī a'dé kí
dó kí ũngúkú gá.
- 28 Ādróná, mí i'da ũkpō mīdrī 'i,
ũkpō mīdrī vúlélē ru míní ándrá ayulé sī āzī
ngajó āmaní rī 'i.
- 29 Jó mīdrī Yērúsālēmū gá rī 'bā ĩjó sī,
ũpi kí mụ fētáná kí ajílē míní.
- 30 Mí uzá 'bá Mīsīrī drī kí drī gá, 'bá u'álépi úṅmí
agá 'dī kí drī gá,
Mí uzá sūrú ru tralépi cécé kājona kí áni
mōnīgó 'bā kí drī 'delé nī rī kí drī gá,
kpere ĩ'baní pírí āvū agá ĩmi drīlē gá āzīla ĩ'baní
sīlīvā kí ají agá míní.
Mí iré 'bá ā'dī lēlépi ambamba 'di kí rá!
- 31 Drīlē gāmētē drī kí mụ āfūlé Mīsīrī gá rá,
'bá Įtópīyā gá rī kí drī inga Ādróná ā'įjó.
- 32 ĩmi sūrú ũnókú gá 'dī, ĩngo úngó Ādróná nī,
ĩngo úngó sī Úpī rú ìcújó rī kí,

- 33 ĩngo úngó 'bá cĕlépi ũrú'bũ ídu rĩ kí agâ sĩ rĩ
nĩ,
'bá uzálépi ú'dúkó re sĩ rĩ nĩ.
- 34 Mí ũlũ ĩjọ ũkpō Ādróná drĩ drĩ gá
ũpĩ ĩ'didrĩ aku Įsırayıĭlĩ drĩ cí,
ũkpō ĩ'didrĩ uruná ũrú'bũ kí agá.
- 35 Ādróná mi ũsūtáná ru āngũ mídrĩ ālápítĩ rĩ
agâlê,
Ādróná Įsırayıĭlĩ drĩ la ũkpó fê 'bá ĩ'didrĩ
'baní.

Āma ıćı kí Ādróná 'i!

69

Ādróná zijó sĩ āzākoma a'įjó

- 1 Ādróná, ípa ma,
ā'dusıku má a'dé ĩyı kırı agá.
- 2 Ma ĩyı kırı rĩ agá;
āngũ ā'ı mání sĩ pá tujó drĩ la gá la 'dáyı,
áfı āngũ ũdrı ru ĩyı kırı rĩ drĩ agá,
āzıla ĩyı tılépi tré rĩ sĩ ma ugólé ımıvúlé ımıvú
ımıvú.
- 3 Má awá dó ambamba sĩ āzākoma a'įjó,
áma ũkpó ukó dó rá.
Āma mıfı ũpı kí dó áwáná sĩ ũpı-ıpı
mání Ādróná mádrı ndrũ agá.
- 4 'Bá áma ngũlépi ĩjọ kóru ri kí
'bā kālāfe alı drı'bı áma drı gá ri kí rá.
Méró'bá mádrı kí ĩnzō alı áma uruná gá;
kí ũkpó ru āzıla lē kí áma 'dılé rá.
Kı áma ũıı sĩ āko mání

ũgũlé ma 'i ku rĩ kí tị ũfějó.

⁵ Ādróná, ínĩ má aza íngōpí yā rĩ gá rá;
íjọ ũnzí mádrị zĩ kí ru ími mịfị gá ku.

⁶ Lě 'bá ásị tịlépi ími drị gá rĩ
'bā isụ kí drīnzá áma íjọ sị ku,
Ādróná Ũkpó 'dịpị;

lě 'bá ími ndrũlépi rĩ
'bā isụ drīnzá áma íjọ sị ku,
Ādróná Ịsịrayílị drị,

⁷ ā'dusīku ála áma u'dá ími íjọ sị,
āzıla drīnzá rụ dó ma cí.

⁸ Ma cécé āmíyóná áni má ádrípịka 'baní,
ma mâ āndrē 'bā anzị kí agá āmíyóná áni,

⁹ jó mídrị 'bā vị 'bā áma ndējó ambamba rĩ sị;
āzıla ú'dáná sị ími u'dájó rĩ kí sị ála áma
u'dá.

¹⁰ Ádrị awá āzıla Ịsāyīmũ,
ála áma gụgũ,

¹¹ ádrị kōlībá sụ,
'bá kí áma ide idē.

¹² 'Bá rilépi kējịtị táwũnị drị gá rĩ kí íjọ jọ má rụ
āzıla 'bá íwá mvùlépi rĩ kí áma ngo úngó sị.

¹³ Wó Úpí ma ími zị,
sáwā míní āyīkō fēlépi rá rĩ agá;
lētáná Ādróná mídrị ukólépi ku rĩ sị,
mí umvị ma patáná mídrị pịrị rĩ sị.

¹⁴ Mí anzé ma ũdrị agá rĩ sị fô;
ífē ma 'delé ũdrị agálé kịrị ku,
ípa ma 'bá áma ngũlépi ũnzí rĩ kí drịgá,

- mí anzé ma angájó ãyí kírí rĩ agá.
- 15 Ífě ãyí galépi rĩ 'bā iti ma ku
ífě ma ãmvúlé ãyí kírí rĩ sī ku
jōku ífě úkũ ámadrĩ ãnadrĩ agálé ku.
- 16 Úpí, mí umvi mání ma, ã'dusīku lětáná mídrĩ
ukólépi ku rĩ ã'di múké;
ásí ãgbě mídrĩ ãmbógó rĩ sī, mí ajá tĩ má rú
'dōlé fō!
- 17 Ízĩ ãmi mėlétĩ áti'bó mídrĩ ní ku fō;
mí umvi ma gbōrú, ã'dusīku ma cāndĩ
ãmbógó la agá!
- 18 Mí asé mi mārú 'dōlé āzĩla mí anzé ma;
ípa ma mēró'bá mádrĩ kí drígá!
- 19 Ínĩ ãjọ sī áma u'dájó, drĩnzá mání ãsúlé āzĩla
ārútáná ākō mání ãsúlé rĩ kí drĩ gá rá;
ínĩ mēró'bá mádrĩ kí píri cé.
- 20 Ú'dáná sī áma u'dájó rĩ nũ áma ásí rá,
má acá dó sī āzĩ kóru;
ári 'bá icólépi áma ízákĩzā ndrélépi rá la ndrũlé,
wó má ãsú ã'di ku,
'bá icólépi áma ásí ãñmĩlépi rá la ndrũlé, wó
má ãsú ã'di ku.
- 21 Fě kí mání íná ãjĩkĩrĩlĩ ru 'bĩlépi ādrákĩ áni la
nalé;
fě kí mání āko ãjĩ la mvúlé ãyí kējĩ gá.
- 22 Lě mí uja mējā ãmũ gá ã'bālé kí drĩlé gá rĩ kí
ĩ'banĩ ímbá rú;
sáwā ã'banĩ adrujó ásí ãgbě agá rĩ sī, 'bā uja
ru ã'banĩ mātégō rú.

- 23 Ífě mīfī la 'bā anī kí cí 'bā ndre kí dó sī āngũ
ku,
āzila ífě ũgụ la 'bā lị kí jǎ'dā.
- 24 Mí ũsū adrā mídrī kí drī gá,
ífě ũmbā mídrī velépi ācí áni rī 'bā iti kí rá.
- 25 Lě lịcọ ĩ'badrī 'bā acá kí ándrú ru;
lě 'bá āzī ālu la 'bā u'á jó ĩ'badrī kí agá ku,
- 26 ā'dusīku kí 'bá míní ĩ'baní drīrīma fējó rī kí
īcōcōṅā;
kí íjọ jọ 'bá míní bīlēmī 'bājó kí ụrụ 'bá gá rī
kí 'bā āzá drī gá.
- 27 Mí ũ'bā ĩ'baní drīrīma-drīrīma drī gá,
ífě 'bā ịsụ kí patáná mídrī ku.
- 28 Lě mí ịnị kí rụ bụkụ ídri drī agá rá;
lě úsī rụ la kí 'bá ālá rī kí abe ku.
- 29 Wó ma āzá ta āzila ma drī cị;
Ādróná, patáná mídrī sī mí inga ma ụrụ gá.
- 30 Ma mụ Ādróná rụ ịcùlé úngó sī;
āzila ma mụ ĩ'di rụ 'bālé āmbógó ru
āwā'dīfō fējá sī.
- 31 Íjọ 'dī la mụ āyīkō fēlé Úpí ní ndě mọnīgọ fējó
ĩ'diní rī rá,
ndě mọnīgọ mbalépi lóló rī fējó ídétáná ru
rī rá.
- 32 'Bá lēmērí rī drī kí íjọ 'dī ndre, kí u'á āyīkō sī;
'bá Ādróná ndrūlépi rī kí ásị imbáná ịsụ rá,
- 33 ā'dusīku Úpí la 'bá lēmērí rī kí 'bā áwáná are
rá,
āzila āvī íjọ 'bá ĩ'di āni mǎbúsū rú rī kí drī
gá ku.

- 34 Īmi 'bá 'bũ gá āzila ũnókú gá 'dĩ, ĩmi ịcụ ĩ'di,
mĩrĩ kí āko pírí ídri trũ alagá 'dĩ kí abe 'bã
ịcụ kí ĩ'di,
- 35 ã'dusĩku Ādróná la mụ Ziyónĩ palé rá
āzila ĩ'di táwũnĩ Yúdã drị āmbogo āmbogo
rĩ kí sị rá.
'Dã 'bã ũngúkú gá, 'bá kí dó mụ rilé 'dãá
āzila kí dó āngũ 'dã 'dụ ĩ'bã āni la rú.
- 36 Āti'bo ĩ'didrị 'bã anzị kí dó mụ 'dulé la ĩ'baní
āwítã rú nĩ,
āzila 'bá rú ĩ'didrị lėlépi rá kí mụ u'álé ala
gá nĩ.

70

Ādróná ĩ'di 'bá āma palépi rĩ 'i

- 1 Ādróná, mí amụ mbělē rú sī áma pajó;
Úpí mí amụ mbělē sī áma āzākojó.
- 2 Ífē 'bá áma ndrũlépi sī lējó áma 'dijó 'dĩ
'bã ịsụ kí drĩnzá āzila únmĩ la 'bã 'be kí ru
rá.
- Ífē 'bá u'álépi āyĩkō sī mání adrájọ rĩ sī rĩ
'bã uja kí ru vúlé āzila 'bã ịsụ kí drĩnzá.
- 3 Lē 'bá jolépi la mā sī, “Āhá! Āma ịsụ dó ịndụ
la 'bo” rĩ,
'bã uja kí ru vúlé āzila 'bã ịsụ kí drĩnzá.
- 4 Lē 'bá pírí ĩmi ndrũlépi rĩ
'bã u'á kí āyĩkō sī āzila ũnũjá sī;
'bá patáná mídrị lėlépi rá rĩ 'bã jọ kí sáwā pírí
sī,
“Āma ịcụ kí Ādróná 'i, Āma ịcụ kí Ādróná
'i!”

⁵ Wó ma ũkpó kóru āzıla lēmērí;
 Ādrónjá, mí amų mărų 'dölē mbēlē rú.
Mi 'bá áma āzākolépi āzıla áma unzelépi rĩ 'i,
 Úpí, mí iza sáwā ku fô!

71

Ādrónjá 'bá delépi rá rĩ 'bā zilé rĩ

- ¹ Úpí, ma apá sī áma zījó ími agá;
 ífē má įsų jō drĩnzá ku fô!
- ² Ípa ma āzıla mí anzé ma mūkē mídrĩ sī;
 mí ajá ími bīlē má rų 'dölē sī áma arejó āzıla
 ípa ma.
- ³ Mí adru írā mádrĩ mání sī áma zījó ala gá rĩ rú,
 ma ú'dų pírí sī mų áma zīlē ala gá;
ífē āzítánjá sī áma pajó rĩ 'bo,
 ā'dusīku mi írā āzıla bōrō ũkpó mádrĩ 'i.
- ⁴ Ādrónjá mádrĩ, ípa ma 'bā ũnzí rĩ kí drīgá,
 ípa ma 'bā ásı ũnzí āzıla įjó ũnzí rĩ kí drĩ gá,
- ⁵ Úpí mádrĩ, mi 'bá mání sī ásı tījó drĩ la gá rĩ 'i,
 ā'dusīku á'bā ásı ími drĩ gá i'dójó ānzĩrĩņā
 sī.
- ⁶ Má i'dó áma ātīlē mırų sáwā áma tījó rĩ sī;
 sáwā áma tījó rĩ sī, mí ũfũ ma mâ āndrē agá
 rĩ sī mi 'i,
ma ími įcų jā'dā.
- ⁷ Ídri mádrĩ i'di 'bā ũ'bí 'baní ícétánjá ru,
 ā'dusīku mi āngũ ũkpó mání sī apájó áma
 zījó ala gá rĩ.
- ⁸ Ma ími įcų ú'dų pírí sī,
 āzıla ma đĩzā mídrĩ 'bā įjó ũlũ ú'dų pírí sī.

- 9 Ígā ma sáwā mání adrujó āmbá ru rĩ sĩ ku;
mí a'be jō ma sáwā áma ũkpō 'bā ru dejó 'bo
rĩ sĩ ku fô,
- 10 ā'dusĩku mērō'bá mádrĩ kí íjọ jọ áma drĩ gá,
kí íjọ itú āngũ ālu gá áma ọrụ'bá gá sĩ lějọ
áma 'dijó.
- 11 Jọ kí Ādróná a'be dọ ĩ'di 'bo;
ĩdro ĩ'di vú āzıla ĩmi arú ĩ'di;
'bá āzĩ icólépi ĩ'di palépi la 'dáyụ.
- 12 Ādróná mí adru má be rá-rá ru ku fô
Ādróná, mí ĩlāgũ ma gbōrú sĩ áma āzā kojó.
- 13 Ífě 'bá áma tōlépi rĩ 'bā ũdrā kí drĩnzá sĩ,
ífě 'bá áma ndrũlépi sĩ áma adrájọ rĩ
'bā ịsụ kí drĩnzá kí ārútáná ākō be fô.
- 14 Wó ma ásí 'bā ími drĩ gá,
ma mụ ími ịcúlé ĩdĩ-ĩdĩ
- 15 Ma mụ mũkē mídrĩ 'bā íjọ lūlé,
patáná mídrĩ ú'dú pírĩ rĩ sĩ rĩ be 'bá pírĩ
'baní,
ádrĩ táni kālāfe la íngōpí yā rĩ nĩ agá ku tí.
- 16 Ma mụ íjọ āmbogo āmbogo míní idélé rĩ kí
ũlūlé Úpí Ādróná;
Ma lú mũkē mídrĩ 'bā íjọ igá á'dūsĩ.
- 17 Ādróná, mí imbá ma mi 'i i'dójọ ānzĩrĩnā sĩ,
Kpere āndrũ ma drĩ íjọ míní idélé ụsūtáná
ru rĩ kí vú nze.
- 18 Ádrĩ táni de rá āzıla áma drĩ'bĩ drĩ táni mve
rá tí,
Ādróná mí a'be jō ma ku fô,
kperere mání ũkpō mídrĩ i'da agá anzĩ drĩlẹ gá lé
rĩ 'baní,

ũkpõ mídrĩ 'bá pírĩ mụlépi amụlépi rĩ 'banĩ
rĩ.

19 Ādróná, mũkē mídrĩ ca kpere 'bũ gálé 'dā,
mí idé āko āmbogo āmbogo 'dĩ kí mi 'i.

Ādróná, 'bá mí áni rĩ ā'di 'i?

20 Ídrĩ táni ándrá mání fē ũcõgõ ũ'bĩ la kí áma
rulé rá tí

mi mání mụ ídri fēlé ĩdí rá;

mi mụ áma ingalé ídri rú ĩdí,

angájó ũnókú mgbi rĩ agálé.

21 Mi mụ mání ārútáná āmbógó la fēlé ịsụlé
āzıla mi áma ásí ũnmĩ pâlé ālu ĩdí rá.

22 Ādróná, ma ími rú ịcú ũ'dĩ sĩ,

ā'dusĩku mi ịjọ mgbā rĩ nga.

Ma úngó ími rú ịcújọ rĩ ngo ũ'dĩ sĩ.

Mi Ādróná ālá Ịsịrayíłĩ drĩ 'i.

23 Míni áma pajó rĩ sĩ!

Ma uzá āzıla ma āyĩkō idé, ma úngó ngo sĩ

ími rú ịcújọ

áma ásí pírĩ sĩ.

24 Ma mụ ịjọ míni idélé ālápítĩ 'dĩ kí ũlūlé

ú'dú pírĩ sĩ

ā'dusĩku 'bá ndrũlépi sĩ áma adrálépi rĩ kí

úndē dó kí rá āzıla ịsú kí dó drĩnzá āmbógó

la 'bo.

72

Ādróná zijó Úpí nĩ

1 Ādróná, mí imbá úpí 'i ịjọ lịná mídrĩ pịrĩ rĩ sĩ;
āzıla ífē úpí ngópị ní ịjọ lịná múké rĩ 'i.

- 2 Ī'di dó sī 'bá mídrī kí ìjọ̀ lẹ̀ ìjọ̀ pìrì rī kī sī,
 ī'di dó sī 'bá mídrī ìkpālẹ̀ ìkpā 'dī kí drī ce
 ìjọ̀ mgbā sī.
- 3 Ifẹ̀ ụ̀nókù 'ba ají 'bá 'baní ásì ìgbẹ̀,
 ifẹ̀ túpù 'bā ka kí ífí mūkẹ̀ drī 'i.
- 4 Úpí la 'bá ìkpālẹ̀ ìkpā rī kí tām̄ba 'bá kí agá nī,
 āzila ĩ'di anzì 'bá lēm̄erí rī 'badrī kí āzāko
 nī;
 ĩ'di 'bá kí ìkpālẹ̀pi rī kí ìlìkì rá.
- 5 Lẹ̀ 'bá mídrī 'bā ìnzì kí mī á'bì anzì pírì sī jā'dā,
 kpere ìtù 'bā kí adru agá ìmbā be 'dáyù.
- 6 Úpí ùpí mídrī 'ba adru cécé uzogó 'dìlẹ̀pi ámvù
 mv̄lẹ̀ rá rī drī gá rī áni,
 cécé uzogó 'bā 'dijó ụ̀nókù drī gá rī áni.
- 7 Ụ'dù ĩ'didrī kí agá 'bá ālá rī kí tụtù
 ìmbā drī jō drī āvī ku ásì ìgbẹ̀ ĩ'badrī la adru
 jā'dā.
- 8 Ī'di Ūpí na i'dójó mīrī āzì rī gá cajó mīrī āzì rī
 gá,
 āzila ìyì Ūfūrātī gá kpere ụ̀nókù tì 'bā āsì
 agá.
- 9 Sùrù kōtórō agá rī kí mụ āv̄lẹ̀ ĩ'di dr̄lẹ̀ gá,
 m̄eró 'bá ĩ'didrī kí amù ru ūl̄lẹ̀ v̄r̄r̄ sī ĩ'di
 dr̄lẹ̀ gá.
- 10 Ūpi Tārāsīsī gá rī kí āzila āngū ā'ì ru l̄lẹ̀pi ìyì
 agá rī kí abe
 kí mụ m̄s̄or̄ 'belé ĩ'dinī;
 Ūpi sùrù Sébā gá rī kí
 Sībā gá rī abe kí mụ ĩ'diní fētáná ajílẹ̀.
- 11 Ūpi pírì kí mụ āv̄lẹ̀ ĩ'di dr̄lẹ̀ gá

āzila sūrū pírí kí mụ āzị ngalé ĩ'dinì.

12 Ījọ 'dī sī ĩ'di dó mụ 'bá lēmērí ru awálépi
āzākoma sī rī kí āzā kolé rá,
'dī kí 'bá ĩjọ 'bā ndēlé rá 'bá āzị 'bā icólé āzā
kolé ku rī kī.

13 ĩ'di mụ 'bá lēmērí ru āzila āzākoma lēlépi 'dī
kí ĩjọ 'dulé āmbógó ru ĩ'di 'bā ásị gá
āzila ĩ'di 'bá āzākoma lēlépi rī kí ídri pa drā
agá rá.

14 ĩ'di kí unze angájó ĩkpāṇá agá āzila ā'dị agá,
ā'dusīku ārí ĩ'badrī 'bā ĩjọ āmbógó ru ĩ'di
mifī gá.

15 Úpí 'bā u'á ídri ílì āzo rú!

Lē úfē ĩ'diní gólūdī angálépi Sébā gá rī i;
lē 'bá 'bā zì kí ĩ'diní Ādróná sáwā pírí agá;
lē ásị ĩgbē Ādróná drī 'bā adru ĩ'di be ụ'dụ
pírí sī!

16 Lē ākónā 'bā ka āngū drī gá pírí rá ru;
ākónā 'bā aku túpū kí drī pírí cí,
ife ífí ala gá rī 'bā ka kí Lébānōnī gá rī áni.
Lē táwūnī āmbogo-āmbogo rī 'bā ga kí 'bá
sī tré, cécé ásé 'bā dujú cíkī-cíkī ámvú agá
rī áni.

17 Lē Úpí 'bā rụ 'bā kụ jā'dā
ĩ'di 'bā rụ 'bā kụ jā'dā cécé ĩtū 'bā adrujó
jā'dā rī áni.

Sūrū pírí kí ásị ĩgbē isú ĩ'di rụ sī,
āzila kí ĩ'di umve 'bá Ādróná 'bā sī sūsú wíjọ
ĩ'diní rá rī 'i.

āzila kí ìjọ ùnzí itú únṣmĩ ì'badrī agá sáwā
pírí sī.

⁸ Kí 'bá kí gù āzila kí ìjọ ùnzí rī kí jọ;
āfó ì'badrī sī kí ìjọ itú sī 'bá kí ìkpājó.

⁹ Kí ìjọ ùnzíkānā ri kí jọ Ādróná 'bũ gálé rī uru 'bá
gá,
āzila kí āzítáná ù'bā āfó sī 'bá ùnókú gá 'dā
rī kí drī gá pírí.

¹⁰ Ìjọ 'dī sī 'bá Ādróná drī kí vā kí ùngúkú ātī
ásí pírí sī sī ìjọ ì'bā kí jolé rī ā'ìjọ.

¹¹ Kí jọ la, “Ādróná icó 'bāngá ìjọ 'dī kí nìlé ku;
Ādróná urugá āndānī rī icó 'bāngá ìjọ 'dī kí
ìndú uválé ku.”

¹² 'Bá ùnzí rī kí bāsī cécé 'dī 'bā áni,
ásí kí 'bāngá sáwā pírí sī ìjọ āzī sī ku, málí
ì'badrī kí tütü.

¹³ Āndá āndá ru ámba dó mání áma ásí tã ālá ru
úyé!
Má ùjī áma drī sī i'dajó la ánga ìjọ āzī ùnzí
la ku!

¹⁴ Ma cāndí Ìsú Ìtütü;
ála mání drīrīma fē ũ'bütü ālu-ālu sī.

¹⁵ Ádrī tá ìjọ jọ 'bá ùnzí rī 'bā kí ìjọ jojó rī áni la,
ámbe tá nō anzi ìmidrī kí mélé 'bo.

¹⁶ Má ũ'bī ìjọ ũrālé ìjọ 'dī drī gá í'dóná gá kpere
āsīnā gá,
wó wānā la mání ũkpó-ũkpó

¹⁷ kpere mání fi agā āngū ālá Ādróná drī agá.
'Dā 'bā vúlé gá ánī dó ā'du ìjọ la mụ ru ngalé
'bá ìjọ ùnzí ngalépi rī kí abe nī yā rī rá.

- 18 Āndá āndá ru Ādróná mi mu 'bá 'dī kī 'bālē
āngū ūrē sī dijó dī-dī la gá
āzila mi kī fē īlīkīlē rá.
- 19 Kí īlīkī sáwā were vúlē gá;
ūrī āmbógó la la kī we pírí.
- 20 Kí cécé urobí 'bá ūbīlēpi āvīlēpi sáwā angájó
ú'dú gá rī sī rá rī áni;
Úpí, ídrī angá ū'bútí sī 'bo,
mí gú kī sī gūgū.
- 21 Sáwā áma ásí 'bā adrujó ūcōgō sī
āzila mání āzá isújó agá agá ru rī gá,
- 22 má aza cécé ānākpá 'bā azajó rī áni;
ávā ijó mídrī kī ku Ādróná.
- 23 Isú ma sáwā pírí sī u'á mí be,
írū áma drī āndá rī 'i.
- 24 Mí áma drī ce ímbátáná mídrī sī,
āzila 'dā 'bā ūngúkú gá mí dó áma a'í dīzā
agá.
- 25 'Bá má āni 'bū gālē ndú la yū pēlú mí 'i
āzila āko āzī ūnókú drī gá 'dā mání sī ásí
'bājó drī la gá ímí drī gāsī āndānī la 'dáyū.
- 26 Áma urū'bá kī áma ásí be kī icó ūkpó ākō isulé
rá,
wó Ādrónā ī'di ūkpó mádrī gá rī 'i;
ī'di má āni jā'dā.
- 27 'Bá ímí lēlēpi ku rī kī īlīkī rá;
mí 'bā ā'ītānā kóru rī kī īlīkī pírí.
- 28 Wó ī'di mání múké adrujó Ādróná be āni rú.
Á'bā Úpí ūkpó 'dípí 'i āngū mání sī apájó
áma zījó rī rú;

ijó 'dĩ sĩ ma dó sĩ ãzĩ pírĩ mínĩ ngalé rĩ kí ijó
ũlũ.

74

Ādróná zijó sĩ sùrũ pajó

- ¹ Ādróná, mí a'be dó ãma yã íni ã'du ijó sĩ yã?
Ũmbã la dó ími rụ 'bá mídrĩ 'banĩ jã'dâ yã?
- ² Mĩ ũrã drĩ ijó 'bá mí ãni mínĩ ĩgbālé sáwã vúlêlé
rũ
mínĩ ándrá kí anzéjọ ĩ'bã kí dó sĩ acájọ sùrũ
mĩni la rú rĩ kí drĩ gá.
Mĩ ũrã drĩ vâ ijó 'bé Zĩyónĩ mínĩ u'ájọ ala gá
rĩ 'bã drĩ gá.
- ³ Ímụ ãzĩla mí undré drĩ ãko pírĩ méré' 'bá 'bã kí
andilé rĩ kĩ,
andĩ kí átã vâ ãko ãngũ mídrĩ ãlá rĩ gá rĩ kí
ĩndĩ.
- ⁴ Méré' 'bá mídrĩ uzá kí ándrá dó sĩ jọ ími ĩnzĩjọ
rĩ agá,
usú kí bēndérē ĩ'badrĩ kí 'dãá sĩ i'dajọ la ĩndē
dó mi rá.
- ⁵ Kĩ indré cécé 'bá nekená ingalépi ụrụgá
sĩ ife cájọ mĩrĩ agá rĩ kí áni.
- ⁶ Ayú kí nónđó kí kólóná abe sĩ kējĩtĩ kí andijó
ãzĩla ãko ãzĩ ãjē rú idélé báwũ sĩ rĩ kí abe.
- ⁷ Ivé kí ãngũ mídrĩ ãlá rĩ ácí sĩ rá,
iza kí ãngũ sĩ ími ĩnzĩjọ rĩ rá.
- ⁸ Jọ kí kí ásĩ gálé, “Āma mụ kí ĩ'ílé ãko ĩ'badrĩ kí
abe kpítã rá!”
Ivé kĩ dó sĩ ãngũ ándrá sĩ Ādróná ĩnzĩjọ ãngũ
'dã agá 'dãá rĩ kí pírĩ rá.

- 9 Āndre ícétáná āzí tálí ru la kí ku;
nábī āzí acelépi la 'dáyū,
āzila 'bá āzí āma drīdrīñĩ gá nīlépi la ūcōgō
la u'á ú'dú íngōpí yā la 'dáyū.
- 10 Ādróná, mērō'bá āmadrī kí dó ími ide íngōpí
yā?
Kí dó rú mídrī u'dá jā'dā yā?
- 11 Ígā dó āma āzākolé sī la ā'du íjō sī yā?
Mí anzé ími drī ūkpó trū rī bōngó agálé, mí
īlīkī dó sī kí rá.
- 12 Wó Ādróná, i'dóná gá mi Úpí āmadrī rú mi 'i;
ípa āma pālē ū'bí ru.
- 13 Ūkpō mídrī āmbógó rī sī, mí awa ándrá īyī
mīrī drī 'a rá
āzila mí aco ándrá ānākpá āmbogo-āmbogo
īyī mīrī drī agá rī kí rá.
- 14 Mí ī'ī ándrá ānākpá āmbógó Lēvīyātānī 'bā
drīkā rá
āzila ífē ī'di nalé ākónā rú ānākpá kōtórō
agá rī 'baní.
- 15 Ífē ándrá kídí 'baní wōrōná kí abe agbélé vū
gálé rī sī mi 'i;
ífē ándrá īyī sáwā pírí sī dīlépi dī-dī rī 'baní
nzulé rá.
- 16 Mí ū'bā ītū kí ínī be mi 'i;
āzila mí ū'bā ītū kí īmbā be āngū ī'ba drī kí
agá mi 'i.
- 17 Mí idé lōkókōrī ūnókū drī gá 'dā rī kí mi 'i;
Í'bā áyi kí ílī be mi 'i.

- 18 Úpí, Mí agá drĩ ñjọ mẹnọ' bá mídrĩ gụ mi íngoní
yã rĩ 'i,
'Bá azalépi azâ rĩ u'dá kí ími rụ íngõpí yã rĩ
drĩ gá ñjọ.
- 19 Mí a'be jô 'bá mídrĩ ùkpó kóru 'dĩ kí mẹnọ' bá
ĩ'badrĩ kí drĩ alé gá ku;
mí ãvĩjô ñjọ 'bá mídrĩ ìcôcôṅālélé 'dĩ kí drĩ gá
ñjọ ku fô!
- 20 Mí agá drĩ ñjọ tị ícìma míní ándrá icílélé ãma abe
rĩ 'bã ñjọ,
ã'dusĩku ùnókú 'dô ñnị-ñnị 'bá ùnzí rĩ ga kí
ala gá tré-tré.
- 21 Ífě jô 'bá ìkpālélé ìkpā-ìkpā rĩ 'bã ñsụ kí drĩnzá
ku;
ífě 'bá lēmērĩ āzĩla āzākoma lēlépi rĩ 'bã ñcú
kí ími rụ.
- 22 Ādróná, mí angá urugá,
Mí ātĩ 'bá mídrĩ kí ùngúkú
Lě mí agá drĩ ñjọ 'bá azalépi azâ rĩ 'bã kí ími
u'dájó ãtũrũ rĩ 'i.
- 23 Mí ãvĩ jô ñjọ mẹnọ' bá mídrĩ 'bã kí jolé rĩ drĩ gá
ñjọ ku.
Úzáná ì'bã kí uzájó sị ñjọ mídrĩ gājó rĩ 'bã
ù'dúkó la tũtũ.

75

Ādróná la 'bá kí ñjọ lị pịrị nĩ

- 1 Āma míní āwã'dĩfô fě, Ādróná, āma míní
āwã'dĩfô fě;
ã'dusĩku mí āma abe āni rú,

- 'bá kí ãngũ pírí gá òjò ùlũ òjò ùnĩ-ambamba
míní ngalé rí kí drĩ gá.
- ² Ādróná jọ, “Sáwā mání pèlé pìrì rĩ gá,
Ma mụ 'bá kí òjò lilelè pìrì.
- ³ Ọnókú drĩ ru aya 'bá ala gá rĩ kí abe ọrĩ sị rá,
ma 'bá ị'di ịndụ ịrilelè mgbe-mgbe rĩ 'i.
- ⁴ Ájọ 'bá ịfó ru rĩ 'baní, 'Ìmi a'be ịfó ịá,
ájọ 'bá ùnzí rĩ 'baní, 'Áfē ịzítáná 'bá òjò ùnzí
ngalépi 'dā 'baní sị ịfó a'bejọ ịá.'
- ⁵ Ịmi idé ịfó ku
ịjọ òjò drĩ ùnzí sị ku.”
- ⁶ 'Bá ịzị ịtụ 'bā agá gálé ru, ịtụ 'bā 'de agálé ru,
átā vā ịrilelè ru jọku ándrálé ru 'bá 'bá ru rĩ
ingalépi ọrụgá la 'dáyụ;
- ⁷ Wó Ādróná la lú 'bá 'bā òjò lị nĩ,
ị'di 'bá ịzị rí inga ọrụgá, ị'di ịzị rĩ isé vùrụ.
- ⁸ Ụpí 'bā drĩ gá kópó cí,
ùmbā Ādróná drĩ dra alagá cécé wáyĩnĩ ùká
usalé ịkúkí sị rĩ áni kọbútọ trũ;
ị'di ùsũ la kópó agá rĩ sị vũ gá ịzila 'bá ùnzí
ọnókú drĩ gá 'dā
rĩ kí pírí mvụ la kpere ịzèkí la gá.
- ⁹ Wó mā rú rĩ, ma mụ òjò míní ngalé rĩ kí vù nzelé
ịá'dā;
ma mụ ụngó ngolé Ādróná Yākó'bō drĩ 'bā
rụ ịcújọ.
- ¹⁰ Ma mụ ụkpó 'bá ùnzí rĩ 'badrĩ andilé rá
wó ma ụkpó 'bá ịlā rĩ 'badrĩ itụ ọrụgá.

- 1 Ụnī Ādróná 'i Yúdā gá rá;
rú la 'bá Ịsrayílī drī kí drīdrīnī gá āmbógó ru.
- 2 Lícó ĩ'didrī Yẹrúsālēmū gá;
ĩ'di u'á 'bé Ziyónī drī gá.
- 3 Ziyónī gálé, anu āko méré' 'bá 'badrī ā'dī drī 'é
kí góbéré trū āzila ménéná trū rá.
- 4 Ādróná, mi dīzā rú 'dī 'bā áni yā!
Dīzā mídrī āmbógó ru sáwā míní āgōjō
ā'dīgá míní méré' 'bá mídrī kí ndējō 'bé sị
gálé rī sī.
- 5 Ūpa āko āsīkārī ĩ'badrī ásị ũkpó rī 'badrī kí pírí
rá
āzila ũdrā kí dó rá;
ũkpō ĩ'badrī kí ālīgō abe āzị kóru.
- 6 Ādróná Yākó' 'bō drī, mi mụ uzálé kí drī gá 'bo,
fārāsī ĩ'badrī kí 'bá gārī ā'dīdrī kí ũcẹlẹpị
rī kí abe ũdrā kí dó rá.
- 7 Wó mi 'i Úpí, 'bá pírí kí idé mí sī ũrī sī.
Ā'di la ícọ pá tulé ímí drīlẹ gá nī ũmbā mídrī
drī angá 'bo rī gá!
- 8 Ífẹ ịjọ míní lịlẹ rī nịjọ angájọ 'bụ gálé;
'bá ụnókụ gá rī idé kí ụrị sī āzila ịyānā kí tú,
- 9 sáwā Ādróná míní angájọ ụrụgá sī ịjọ lịjọ,
sī 'bá pírí ụnókụ drī gá 'dā ịkpālẹ ịkpā-ịkpā
rī kí pajọ rī sī.
- 10 Āndá-āndá ru Ādróná, ũmbā mídrī 'bá kí
ụrụ' 'bá gá rī la míní ịcúná ají rá;
mì 'bá ịmbị acelẹpị adrā mídrī agá rī kí
tāmba mì 'i.
- 11 Īna ũyō Úpí Ādróná ĩmídrī drīlẹ gá āzila
īngá jō āzị la kí rá;

sùrú pírí ìmi andre gá rĩ 'bā ají kí ãko fētáná
ru rĩ kí 'Bá ǔrĩlé ǔrĩ-ǔrĩ rĩ nĩ.

¹² Ì'di ǔpi anzì kí iri vùrú rá
āzila ì'di ǔrĩ gbā ǔpi ǔnókú drĩ gá 'dĩ kí agá.

77

Asì ǔnmĩná isújó sáwā ũcōgō drĩ sī

¹ Má awá ụ'dúkọ ụrụgá sī Ādróná rú;
má awá Ādróná rú, 'ba are sī ma.

² Sáwā ũcōgō drĩ kí agá, ma Úpí Ādróná zì;
ìní sī ma áma drĩ kí inga ụrụgá sī Ādróná
zìjọ,
wó má isù ásí ǔnmĩná ku.

³ Ádrĩ ìjọ agá Ādróná drĩ gá, ma awá awá,
ádrĩ ìjọ ũrā drĩ la gá, áma úrindí la acá ũkpó
kóru.

⁴ Mi áma fē u'álé mífí mgbọ rú ìní ārā,
áma ásí ũcōgō rú, má icó dó sī ìjọ jolé ku.

⁵ Ma ìjọ ũrā ụ'dú ídu rĩ kí drĩ gá,
ílí ídu alìlèpi 'bo rĩ kí drĩ gá.

⁶ Má ũrā dó ìjọ úngó mání ngolé ìní sī rĩ kí drĩ
gá,
áma ásí la ìjọ ũrā āzila ì'di ìjọ ụzì áma agâlè.

⁷ “Úpí la dó āma gā kpítā rú jā'dā yā?
Ícó dó adrulé āmaní ásí ìgbè sī ìdì ku yā?

⁸ Lētáná ì'didrĩ ukólèpi ku rĩ de dó ru kpítā rá
yā?
Ìjọ ì'diní azilè rĩ icó dó ru idélé sáwā pírí agá
ku yā?

⁹ Ādróná āvĩ dó ìjọ ì'diní adrujó āma abe ásí ìgbè
sī rĩ rá yā?

- Ūmbā ī'didrī ndē dó ásī ĩgbē ī'didrī rá yā?"
- 10 'Dā 'bā ũngúkú gá, ájọ dó ĩjọ íni, "Ījọ áma azálépi āndānī rī ī'di 'dī:
Ādróná Ūkpó 'Dípì adru dó ũkpó trū ĩdì ku."
- 11 Ma ĩjọ Úpí 'bā idélé rī kí agá,
āndá, ma ĩjọ ídu ī'diní idélé ũsūtáná ru rī kí agá.
- 12 Ma ĩjọ ũrā āzì pírí míní ngalé rī kí drī gá,
āzila ma ĩjọ míní ngalé múké 'dī kí ĩjọ agá pírí.
- 13 Ādróná, gērī mídrī kí ālá ru.
Ādróná íngō icó dó adrulé ũkpó ru Ādróná āmadrī áni nī yā?
- 14 Mí Ādróná ĩjọ ũsūtáná ru rī kí idélépi rī 'i,
mí ũkpō mídrī i'da 'bá kí agá.
- 15 Drī ũkpó mídrī sī mí anzé ándrá 'bá mídrī kí rá,
'dī kí drīlẹka Yākó'bō 'badrī Yūsúfũ be rī kī.
- 16 Īyì mīrī drī ndre kí mí rá Ādróná,
ndre kí mí rá āzila idé kí ũrī sī,
īyì kírī rī yā kí ũrī sī yā-yā.
- 17 Ūrú'bū fē kí uzogó ní 'dilé,
ūrú'bū agá āvi la ũkpẹ nī,
'é mídrī āvi drī kí āngū jì wókō pírí agá.
- 18 Āvi mídrī ũkpẹ dó, āre ī'di lẹbìyọná agá.
Āvi mídrī la āngū jì ũnókú drī gá,
ŭnókú aya ru āzila ũyā-ūyā.
- 19 Írì acílé mīrī agāsī,
írì acílé ĩyì āmbógó rī kí agāsī,
wó 'bá āzì icó ímì pámvú ndrelé ku.

- 20 Íce ándrá 'bá mídrī kí drī cécé 'bá kâbîlô
ucélēpi rī 'bâ kâbîlô kí drī cejó rī áni,
drī mídrī sī ífē Músā ce kí ándrá 'bá mídrī kí
drī Āronī be rá.

78

Ādróná 'i āzila 'bá ĩ'didrī kí

- 1 'Bá mádrī ĩmi are ímbátáná mádrī 'i,
āzila ĩ'bâ ásī ĩjó mání jolé rī kí drī gá.
- 2 Ma mụ ĩjó ũndūwā āni la kí jolé
āzila ma mụ ĩjó ru zīlēpi zīzī ídu rī kí icélé,
- 3 ĩjó āmaní arelé rá, āmaní nīlé cé,
āzila ĩjó āmā áyípīka 'bâ kí lūlé āmaní rī kí.
- 4 Āma icó kí zīlé anzi āmadrī 'baní ku;
āma anzi mụlé tīlé drīlē gālē rī 'baní
ũkpō Úpí drī āzila ĩjó ĩ'diní ngalé āmbógó ĩ'didrī
'baní
rī kí vú nze ĩjó ũsūtáná ru ĩ'diní ngalé rī kí
abe.
- 5 Fē āzítáná 'bá Įsīrayīlī drī 'baní
āzila fē āzítáná anzi tīlé Yākó'bō 'bâ drīlē ru
rī 'banī.
- Imbá āmā áyípīka kí sī
āzítáná ĩ'didrī kí imbájó anzi ĩ'badrī 'banī,
- 6 ĩjó 'dī sī anzi mụlé tīlé drīlē gālē rī kí sī kí nī
angájó ĩ'badrī,
anzi drī tīlé ku rī kí
vâ sī amụ kí lūlé anzi ĩ'badrī 'banī.
- 7 'Dā 'bâ ũngúkú gá, anzi ĩ'badrī kí dó sī ásī 'bâ
Ādróná drī gá
āzila icó kí sī ĩjó ĩ'diní idélé rī kí āvīlé ku,

- wó ụ'dụ pírí sī kí dó sī āzítáná ì'didrī kí vù
ũbĩ.
- 8 'Ba adru kí cécé áyíṗìkà kī ání ku
kí ándrá 'bá drī ūnzí āzila 'bá 'bá arelépi ku
la kí,
'bá ásì 'bālépi Ādróná drī gá ku
āzila ì'di ā'ílépi ku la kí.
- 9 Āsīkārī Ifurayímū drī ru itúlépi úsù āzila 'é trū
rĩ
mvu kí apálé ụ'dụ ā'dīdrī sī rá.
- 10 Mba kí íjọ ì'baní tì ícìjọ Ādróná be rĩ tã ku;
gã kí āzítáná ì'didrī kí tãmbalé úmgbé.
- 11 Āvī kí íjọ ì'di 'bā idélé rĩ rá,
āzila tálí ándrá ì'diní idélé ì'baní ndrelé cé
rĩ kí rá.
- 12 Idé tálí kí āngū mgbo Mīsīrī drī Zōwānī gá
'dī sī ì'bā áyíṗìkà kí dī ndre sī la.
- 13 Awa ìyí mīrī drī āzila agụ kí ala gāsī,
fē ìyí mīrī drīnī pá tulé bōrō áni.
- 14 Ìtú sī, rì kí drī 'delé ỳrụ'bū ìdíná áni rĩ sī,
āzila ìnì sī rì kí drī 'delé ācì ìdíná áni rĩ sī.
- 15 Asì írā kōtórō agá 'dāá rĩ kí 'a mgbo,
āzila fē ì'baní ìyí calépi rá rĩ angájó ìyí kírì
rĩ agá.
- 16 Fē ìyí ní agbójó írā agá,
ìyí dī dó sī cécé mīrī áni.
- 17 'Bá rì kí mụlé drī gá íjọ izańá trū Ādróná rụ,
rì kí drī ūnzí idélé Ādróná Uṛugá Āndānī rĩ
urụ'bá gá kōtórō agâlé.
- 18 Drī ūnzí sī rì kí Ādróná ỳ'bīlẹ́ círí ru kí asì gá,
íná ì'baní nalé rĩ a'íjọ ũkpō sī.

- 19 Unu kí Ādróná uryú'báná gá jò kí,
“Ādróná icó āmaní íná fèlé kōtórō agá 'dâ
ku.
- 20 Ī'di āndá, gbā írā 'i āzila ĩyí agbé ala gá rá,
ĩyí dīlèpí 'dĩ tĩ āmbógó ru.
Wó icó 'bá 'baní ākónā fèlé rá yā,
jōku icó ĩzá fèlé 'bá ĩ'didrĩ 'baní rá yā?”
- 21 Úpí Ādróná la mụ ĩjọ ĩ'baní jolé 'dĩ arelé 'bo,
u'á dó ĩ'baní ũmbā sī;
ĩ'di 'a ve ācí áni anzĩ Yākó'bō drĩ 'baní āzila
adrā ĩ'didrĩ angá 'bá ĩsrayīlĩ drĩ kí drĩ gá,
- 22 ā'dusīku āĩ kí ándrá Ādróná 'i ku
jōku tĩ kí ándrá ásí ĩjọ Ādróná la kí pa rá rĩ
drĩ gá ku.
- 23 Wó Ādróná fē āzítáná ũrú'bũ ní uryúgâlê
āzila ũrú'bũ nzĩ ru tĩ rá.
- 24 Ādróná fē mǎnā ní zōjọ 'bá 'baní nalé,
āzila fē ĩ'baní ākónā angájó 'bũ gâlê.
- 25 'Bá na kí ākónā mǎlāyíkā 'badrĩ;
fē ĩ'baní ākónā pírí ĩ'bā kí lèlé nalé rĩ kí rá.
- 26 Fē ũlí ní lijó angájó ĩtũ 'bā āfũ agâlê ru,
ce ũlí ándrâlê ru rĩ 'bā drĩ ũkpō ĩ'didrĩ sī.
- 27 Fē 'bá ĩ'didrĩ 'baní āriṇa kí ĩzá ru zólê pùtrũ
áni angájó 'bũ gâlê,
āriṇa ũ'bĩ 'baní zōjọ cécé cínákí mĩrĩ tĩ gá rĩ
áni.
- 28 Fē āriṇa 'de kí kámბĩ ĩ'badrĩ agá ágágá
hémā ĩ'badrĩ kí andre gāsĩ trōkīlirĩ.
- 29 ĩjọ 'dĩ sī 'bá na kí āzila aga kí rá;
Ādróná fē āko ĩ'baní vī talé rĩ kí ĩ'baní rá.
- 30 Wó ĩ'baní drĩ āko ĩ'bā kí vī talé rĩ na agá 'dâ,
ĩzā drĩ adru agá kí tĩ gá 'dâ 'dĩ,

- 31 ũmbã Ãdróná drī acá ĩ'ba rụ
ụ'dị dó sī āgọbị ĩ'badrị ũkpō trũ,
anzị Ịsịrayīlị drị kārīlẹ rú rī kị rá.
- 32 Ịjọ 'dī kị agā sī pírí, 'bá rī kị ịjọ ũnzí idélé;
ịjọ ĩ'di 'bã idélé ụsũtáná ru 'dī kị agā sī pírí
tị kị ásị drị la gá ku.
- 33 Ịjọ 'dī sī Ãdróná ụ'dị dó kị rá acá kị dó āzị kóru
āzila ídri ĩ'badrị ga tré ụrị āmbógó la sī.
- 34 Ãdróná drī dó āzị rī kị ụ'dị 'bo, āzị acelépi cí
rī kị dó ĩ'di ndrụ rá,
kị ásị uja āzila kị Ãdróná ndrụ ásị pírí sī.
- 35 Agá kị ịjọ Ãdróná ĩ'di 'bá kị tāmbalépi
āzila Ãdróná Ụrụgá Āndānī ándrá kị
anzélépi nī rī rá.
- 36 Wó 'dā 'bã ũngúkú gá kị ịjọ jọ tị sī,
ịjọ ĩ'ba kị jolé rī kị pírí ĩnzō rú.
- 37 Fē kị ru ĩ'diní ásị mgbā sī ku;
kị vā ārītáná kọlị tị icíma ĩ'badrị Ãdróná trũ
rī gá.
- 38 Wó ĩ'di ásị ịgbé ru 'bá ĩ'didrị 'banī,
ũtrũ ĩ'bã ịjọ ũnzí kị rá
āzila ịlịkị kị ku.
Ĩ'di sáwā pírí gá ũmbã ĩ'didrị umvi vúlé
āzila inga ũmbã ĩ'didrị ku.
- 39 Ịjọ 'dī kị 'bá urụ'bá ārí trũ rī kị agá dó ĩ'diní,
kị cécé ālúkúkụ lilépi āgólépi ku rī ání.
- 40 Sáwā pírí sī ri kị ĩ'di tị gālẹ kótórō agâlẹ
úmgbé;
pá alé ũ'bí ru rī kị ĩ'diní ásị āzá fėlẹ!
- 41 Rì kị ĩ'di ụ'bīlẹ ịdị-ịdị,

- āzila fē kí ásí āzá Ādróná Ālá İsirayīlī drīnī.
42 Āvī kí ijō ũkpō ĩ'didrī āmbógó rī drī gá rá,
āzila ụ'dú ándrá ĩ'diní kí apájó mērọ'bá
ĩ'badrī kí drígá rī drī gá rá.
43 Āvī kí ijō ijō ũsūtáná ru āzila tálí ru ĩ'diní idélé
Mīsīrī gálé,
āzila ijō ũsūtáná ru āngū gbayi Zōwánī drī
agá rī kí drī gá rá.
44 Uja ĩyí kí ārí ru,
'bá Mīsīrī rú rī ícọ kí dó sī ĩyí ĩ'badrī á'bụ agá
rī kí mvulẹ ku.
45 Pē ụnụnụ ũ'bí kí tị kí drīdrīnī gá kí tilé,
āzila ụdrúgó kí āngū ĩ'badrī izalé.
46 Fē ụ'bụ iza kí ākónā ĩ'badrī kí rá;
úmbí na kí ākónā ĩ'badrī amvụ agá rī kí rá.
47 Pē sí tị sī zābībū ĩ'badrī kí cojó
āzila iza úlúgó ife ĩ'badrī kí sí filépi ndrú-
ndrú rī sī.
48 Ụ'dị tị ĩ'badrī kí sí sī
āzila kābīlō ĩ'badrī kí āvī sī.
49 Fē ũmbā ĩ'didrī ācí'bírító rī ní 'dejó kí ụrụ'bá
gá,
adrā ĩ'didrī, ásí vená āzila ũcōgō
amú kí dó mālāyíkā līkī ajílépi rī kí abe.
50 Pē ũmbā ĩ'didrī ũkpó trū rī tị;
fē 'bá Mīsīrī drī 'baní ũdrājó rá,
ụ'dị kí jụwẹ sī.
51 Ụ'dị anzi kājānī 'bá Mīsīrī rú rī 'badrī kí lịcọ
ālu ālu agá sī,
ụ'dị āgọbị anzi kājānī lịcọ Hámū drī agá rī
kí rá.

- 52 'Dā 'bā ũngúkú gá, ce dó 'bá ĩ'didrī kí drī cécé
kābīlō ũ'bí rī kí áni; 'bā kābīlō kí drī 'dejó
rī áni;
'de kí drī kōtórō agā sī múké múké.
- 53 'De kí drī múké múké, idé kí dó sī ũrī sī ku;
wó mīrī iti mērọ'bá ĩ'badrī kí mū'dū.
- 54 Ādróná agụ 'bá Ịsịrayílí drī 'dī kí kpere āngū
ĩ'didrī ālá rī gá,
āngū 'bé 'a ru ĩ'di 'bā 'dulé ũkpó ĩ'didrī sī rī
gá.
- 55 Adro sùrụ kí kí drīlẹ gá 'dāá
āzıla awa āngū ĩ'badrī kí ĩ'baní āwītā rú;
iri sùrụ ĩ'didrī Ịsịrayílí kí lịcọ ĩ'badrī kí agá.
- 56 Wó 'bá 'dī ũ'bī kí Ādróná 'i
āzıla gā kí Ādróná Ūkpó 'Dịpị tị arelé úmgbé
mba kí vā āzítáná ĩ'didrī kí tā ku.
- 57 Kí ịjọ kí idé mūlūmbē sī cécé áyịpịka kí áni
āzıla kí ā'ítáná kọlị,
útị ásị kí drī gá ku cécé ụsụ tīlẹ bēdē-bēdē
'é gbẹlẹpị ku rī áni.
- 58 Inga kí ũmbā ĩ'di ásị gá ĩ'bā kí āngū ādrona
ĩ'baní ĩnzō rú rī kí ĩnzījọ rī kí sịjọ rī sī,
inga kí ājā Ādróná ásị gá ādrona ĩ'bā āni
inzō rū rī kí sī.
- 59 Ādróná la mụ ịjọ 'dī kí arelé 'bo ũmbā na ĩ'di
trẹyị,
gā dó sī 'bá Ịsịrayílí drī kí kpítā úmgbé.
- 60 A'be dó āngū sī ĩ'di ĩnzījọ Sịlọ gá rī rá,
hémā ĩ'diní sī u'ájọ 'bá ĩ'didrī kí drīdríní gá
rī.

- 61 Fē mērō'ba āmadrī pa kí Sāndúkū tī ícīma drī
rá,
fē ícétáná ĩ'didrī dīzā drī mērō'ba kí drīgá.
- 62 Ādróná acá dó ũmbā sī 'bá ĩ'didrī 'baní,
Fē 'bá ĩ'didrī kí ulilé ménéná sī.
- 63 U'dī anzī kārīlē rú rī kí ā'dīgá rá,
āzila 'bá izonzi kí ĩgbālēpi ũkú ru la kí dó
'dáyū.
- 64 Ātalo ĩ'badrī kí u'dī kí ménéná sī,
āzila āwuzī ĩ'badrī kí ā'ī ĩ'baní awálé ku.
- 65 'Dā ũngúkú gá Úpí angá dó cécé angá 'bā rī
ú'dú gá rī áni,
cécé 'bá ũkpó u'álēpi āyīkō sī íwá sī rī áni.
- 66 Dro ĩ'di bā mērō'ba kí vúlé,
āzila fē ĩ'baní drīnzá ukólēpi ku la.
- 67 Gā anzī Yūsufū 'bā drīlēka rú rī kí úmgbé;
pē vā sūrú Ifurayīmū drī ku.
- 68 Pē sūrú Yūdā drī kí kējī gá
āzila 'bé Ziyōnī drī ĩ'díní lēlé rī áyū.
- 69 'Dāá sī dó sī jó ĩ'di ĩnzījó rī urugá 'bū áni,
idé ĩ'di ũkpó ru cécé ĩ'di 'bā ũnókú idéjé rī
áni.
- 70 Pē dó sī ātī'bó ĩ'didrī Dāwúdī 'i,
umve ĩ'di angájó āngū kābīlō kí ucéjé rī
agâlē,
- 71 ĩ'díní kābīlō kí ucé agá ásé agâlē
āzila 'bā ĩ'di 'bá ĩ'didrī Yākó'bō drī kí drīlē
gá upí ru
'bā Ādróná drī kí ucélé.
- 72 Dāwúdī mba kí tā ásī mgbā sī
āzila ce kí drī ālīgō sī.

79

Patáná Súrú 'bā zilé Ādróná tì gá rĩ

- ¹ Ādróná, Súrú méré'bá ru rĩ afí kí āngū mídrĩ
agá 'bo;
Iza kí Jó mídrĩ alá rĩ 'bo,
fě kí Yěrusālēmũ acá dó ándrú ru, bōrō la
andi kí dó rá.
- ² A'be kí āti'bo mídrĩ kí 'bā āvũ
acájó ākónā rú āriṇa 'bũgá rĩ 'banî,
fě kí āti'bo mídrĩ kí 'bā āvũ nalé ānākpá asé
agá rĩ 'banî.
- ³ Asu kí 'bá mídrĩ kí 'bā ārí cécé ãyĩ áni,
ārí dì cécé ãyĩ áni Yěrusālēmũ agā sī pírí
'bá āzĩ a'belé āvũ kí ãsīlěpi la 'dáyũ.
- ⁴ Súrú āmā jīránĩ rú rĩ kí āma u'dá u'dā,
kí āma gũgũ āzĩla kí āma ide ãdē.
- ⁵ Úpí, mi dó adru āmaní ũmbā sī kpere sáwā
íngōpí?
Ũmbā mídrĩ la dó ve āmaní ācí áni sáwā
íngōpí?
- ⁶ Mí ũsũ ũmbā mídrĩ súrú
gālěpi ími ãnzīlěpi úmgbé
rĩ kí drĩ gá
āzĩla ũpĩ ími ãnzīlěpi ku rĩ kí drĩ gá,
- ⁷ ā'dusĩku ãlĩkĩ kí ũri Ĭsīrayĩlĩ drĩ kí rá,
andi kí āngū ĩ'didrĩ rá.
- ⁸ Ífě āmaní drĩriṃa ĩjó ũnzĩ āma áyĩpĩka 'badrĩ
kí sī ku;
āma ízákízā 'ba afí míní gbōṇá ru fô!
Ásĩ ndrĩṇá mídrĩ 'bā asĩ āma drĩ gá gbōrú
ā'dusĩku ásĩ āmaní tĩlé rĩ ukó dó rá.

- 9 Ādróná, íko āma āzã āzila ípa āma
dĩzã ajíjọ rú mídrĩ ní;
ípa āma āzila ítrũ íjọ ũnzí āmadrĩ kí rá
dĩzã ajíjọ rú mídrĩ ní.
- 10 Ādróná, mí a'be 'bá sùrú āzĩ 'dĩ 'badrĩ kí sĩ
āma tị zịjọ jojọ la,
“Ādróná la ĩ'badrĩ dó íngölé íni ku!”
Ífě āndre drĩrĩma míní fělé sùrú ātĩ'bo mídrĩ kí
ārí asulépi rĩ 'baní rĩ āma mịfị sĩ cé,
ĩ'baní 'bá mídrĩ kí ārí asujọ rĩ sĩ.
- 11 Ífě áwáná 'bá Ịsịrayílĩ rú rulé mǎbúsũ gá rĩ
'badrĩ 'bã ca mí rúlé rá fô;
ũkpó mídrĩ sĩ
ípa 'bá mەرۆ'bá 'bã kí lělé ụ'dlělé rá 'dĩ kí rá.
- 12 Úpí, mí ũfě ārígọtị 'bá āmã jĩránĩ rú rĩ kí
urụ'bá gá pǎlé ázĩrĩ,
ú'dáná ĩ'bã kí ími u'dájọ rĩ 'bã íjọ sĩ.
- 13 'Dǎ 'bã ũngúkú gá, āma 'bá mídrĩ míní ucélé
'dĩ,
āma dó sĩ míní āwǎ'dĩfô fě jǎ'dǎ;
āzila ími rú ịcụ jǎ'dǎ.

80

Ādróná zịjọ sĩ sùrú Ịsịrayílĩ drị pajọ

- 1 Mí are āma, mi 'bá Ịsịrayílĩ drị kí tǎmbalépi rĩ,
mi 'bá anzị āfūlépi Yūsúfũ rú rĩ kí drị celépi
cécé kǎbīlō kí drĩ cejọ rĩ áni rĩ;
mi 'bá rilépi úmvúke ũpĩ drị Kẹrúbĩ kí 'bã
drĩdrĩnĩ gá rĩ,

- 2 mí i'da ũkpō mídrī sùrú Ifurayīmū drī,
Bénzāmīnī drī āzila Mānāsē drī 'baní rá.
Mí i'da āmaní ũkpō mídrī 'i,
mí amú āma palé fô!
- 3 Ādróná, mí uja āma mí rú vúlé,
mí i'da āmaní ásí ĭgbē mídrī 'i,
āma dó sī āmaní āmā pa benī!
- 4 Úpí Ādróná ũkpó 'dípí,
ími 'a la dó ve ũmbā sī ụ'dú
zịná 'bá mídrī 'bā kí ími zịjọ rī sī sáwā íngōpí
yā?
- 5 Ifē āmaní mịndrẹ ũsūlé íná naná kējí gá,
ifē āmaní ĭyí mvujó rī kējí gá mịndrẹ mvulé
áyụ.
- 6 Ifē sùrú āmā jírání rú rī kí ā'dí 'dijó sī āngū
āmadrī pajó,
āzila mērọ'bá āmadrī 'baní āma idejó.
- 7 Úpí Ādróná ũkpó 'dípí mí uja āma mí rú vúlé
fô,
mí i'da āmaní ásí ĭgbē mídrī 'i,
āma dó sī āma pa benī!
- 8 Mí ají ándrá zābībū ife* angájó Mịsịrī gâlé;
mí adro sùrú kí rá, ísa dó sī ĭ'di.
- 9 Mí idé dó ĭ'diní āngū;
ifē 'bā ízókí fí dó mgbi vữrùlé āzila aku dó
āngū cí.
- 10 Ifē aku 'bé kí drī índríkā ĭ'didrī sī cí,
kéní ĭ'didrī indré cécé márígó Ādróná drī
áni.

* 80:8 80:8 Ife Zābībū drī la ĭjọ jọ 'bá ĩsịrayīlī drī kí drī gá.

- 11 Ifê ìjũ kénĩ ì'didrī kí kpere mĩrĩ Mědětětērenīyā
drī 'bā drī gá
āzila iré bī ì'didrī ārūlépi āráná rĩ kí mĩrĩ
Ūfūrātī 'bā drī gá.
- 12 Ìnũ dó ú'dī'da bōrō sī ifē andre cejó rĩ kí vũ gá
'bá pírí alilēpi gērī tị gāsī rĩ 'baní āka la kí
ūtījō ā'du ìjō sī?
- 13 Ìzōgó ásé agá rĩ kí ì'di atu vũ gá pá sī,
āzila ānākpá ásé agá rĩ kí dó pírí ì'di na.
- 14 Ādróná ũkpó 'dípì, mí ajá tị āma rụ fô!
Mí andre āngū āmarú angájó 'bū gālé;
mí amú sī 'bá mídrī kí pajó!
- 15 Mí amú sī zābībū míní salé ími drī āndá sī
'dī palé,
ngótīnā míní izólé míní rĩ palé.
- 16 Mēró'bá āmadrī su kí zābībū 'dī ācí rá āzila
ga kí ì'di vũ gá;
ifē 'bā ìlīkī kí úzáná míní uzájó kí drī gá rĩ sī
rá!
- 17 Wó ímba sūrú míní lélé ambamba rĩ 'bā tā,
ímba ngótīnā míní pėlé rĩ 'bā tā!
- 18 'Dā 'bā ũngúkú gá, āma icó dó míní ũngúkú
ujalé áyū ìdī ku;
ifē āmaní ídri, āma dó si ími rụ umve!
- 19 Úpí Ādróná ũkpó 'dípì, mí ají āma mí rụ 'dōlé
vúlé,
mí i'da āmaní ásí ìgbē mídrī 'i,
āma dó sī patáná isú benĩ!

81

Úngó ngolé ũmũ gá rĩ

- 1 Īngo úngó ú'dúkó ɔruga sī Ādróná adrulépi
 ũkpó ãmadrī rú rī ní;
 ĩmi uzá ãyĩkō sī Ādróná Yākó'bō drī ní!
- 2 Īngo úngó! Īco kùlì mvá;
 ĩco úngó ãjì ambamba rī ã'dúngú sī ỹ'dì be.
- 3 Īvu gũká sī ỹmũ ĩmbá ú'dí rī drī ĩnzījó rī 'bā ĩjọ
 i'dajó,
 ĩvu gũká sáwã ĩmbâ 'bã agájó ú'dí rī sī,
 sáwã ĩmbá 'bã agájó gbɔrɔ pírí rī sī.
- 4 ĩjọ 'dī ĩ'di ĩsɪrayĩlĩ gá 'dâ ãzítáná ru,
 ãzítáná 'dī angá Ādróná Yākó'bō drī drī.
- 5 Ādróná fē ãzítáná 'dī 'bá ĩsɪrayĩlĩ drī 'baní,
 ĩ'díní ándrá mujó 'bá Mĩsĩrĩ drī kí drī arújó
 sī ãma trũjọ rī sī.
 Má are ú'dúkó ãzĩ mání nĩlé ku la jọ.
- 6 “Á'du tẹrĩ ĩmi drī gá rí 'bo;
 Átrũ ĩmi ãzĩ ũkpó ĩminí ngalé rī kí agá rá.
- 7 ĩminí ándrá adrujọ ũcōgō agá rī sī, ĩzĩ ándrá
 ma, wó má umvi ándrá ĩmi rá,
 Má umvi ĩmi ãngũ mání sī áma zījọ ãvi 'bã
 sī ũnījọ rī gá;
 Má ỹ'bĩ ándrá ĩmi ĩyĩ Měřĩbã drī agá 'dãá.
- 8 ĩmi are drī ĩjọ mání ĩmi bĩlé ĩndú lijó 'dĩ ĩmi
 súrú mǎdrĩ 'dĩ;
 ĩmi 'bá ĩsɪrayĩlĩ drī 'dĩ, ĩdrĩ tá ĩjọ mání jolé
 ĩminí rī are rá la múké fô!
- 9 Lē ĩmi ĩnzĩ ādróná āzĩ ndú la ku;
 lē ĩmi āvũ ādróná āzĩ ĩminí nĩlé ku la ĩnzījọ
 ku.
- 10 Ma Úpí Ādróná ĩmidrĩ,
 ĩmi anzélépi ãngũ Mĩsĩrĩ drī gálé rī 'i.

- Ƴnzĩ tị mgbo rụ, ma Ƴminĩ ãko múké ri kí fě
rá.
 11 Wó 'bá mádrĩ are kí áma ỳ'dúkọ ku;
 'Bá Ƴsịrayĩlĩ drĩ fě kí mánĩ ǎrútáná ku.
 12 Ƴjọ 'dĩ sī áfě dó mụ kí drĩ ũnzĩkǎnǎ Ƴ'badrĩ kí
 nganǎ trũ,
 sī Ƴjọ kí ásí 'bǎ lělé ri kí ngajó.
 13 'Bá mádrĩ drĩ kí tá áma are rá la múké;
 'bá Ƴsịrayĩlĩ drĩ drĩ kí tá gẹrĩ mádrĩ kí vú ũbĩ
 rá la tá múké!
 14 Ma tá méré' 'bá Ƴ'badrĩ kí ndě gbōnǎ ru,
 ma tá drĩ mádrĩ uja kí ụrụ' 'bá gá ũnzĩ.
 15 'Bá Úpĩ ngũlépĩ ũnzĩ rĩ kí amụ ǎvũlé drĩlẹ la
 gá Ƴrĩ sī;
 drĩrima Ƴ'badrĩ la mụ adrulẹ jǎ'dǎ.
 16 Wó Úpĩ la tá 'bá Ƴ'di lělépĩ rĩ 'banĩ ǎnǎ múké
 rĩ fě nalé rá,
 Ƴ'di tá fě Ƴ'banĩ agajó ǎnú Ƴrǎ agá rĩ sī rá."

82

*ǎDrónǎ Ƴpa 'bá ũkpó kóru rĩ kí 'bá lēmērí rĩ kí
abe*

- 1 ǎDrónǎ Ƴ'di drĩlẹ 'bá pírĩ ũkpó trũ ru tralépi rĩ
 'badrĩ 'i,
 Ƴ'di ǎdroṇa ǎzí rĩ kí drĩ gá Ƴjọ lị nĩ.
 2 Lě Ƴmi a'be Ƴjọ lịnǎ pịrĩ ku rĩ cǎ,
 Ƴmi a'be sī fịjọ 'bá Ƴjọ ũnzĩ ngalépi rĩ 'banĩ rĩ
 cǎ.
 3 Ƴtu pá 'bá lēmērí rĩ 'banĩ Ƴmvú kí abe,
 Ƴmba hákĩ 'bá lēmērí rĩ 'badrĩ 'bá Ƴkpǎlé
 Ƴkpǎ-Ƴkpǎ rĩ kí abe rĩ tǎ.

- ⁴ Īpa 'bá ũkpó kó ru rĩ kí 'bá lēmērí rĩ abe,
ĩmi apá kí 'bá ũnzí rĩ kí drĩ gárĩ sĩ.
- ⁵ Ādroṇa 'dĩ nĩ kí íjọ āzĩ ku, vā kí íjọ āluṇá la ku,
kí acĩ ínĩ agā sĩ
ũnókũ ĩndũ la ru aya ĩndĩ.
- ⁶ “Ájọ, ĩmi ādroṇa kí,
ĩmi pírĩ anzĩ Ādróná Ụrụgá Āndānĩ rĩ āni.
- ⁷ Wó ĩmĩ lú mụ drālẹ cécé 'bá áni
ĩmĩ mụ u'delẹ cécé āmbogo āzĩ rĩ kí áni.”
- ⁸ Ādróná, mí angá ụrụgá, ịlị ũnókũ 'bā íjọ,
ā'dusĩku sùrụ pírĩ kí āko mí āni la.

83

Ādróná mí ĩyāṇā jō tūtú ku

- ¹ Ādróná, mí ĩyāṇā jō tūtú ku;
mí a'bejō āma yā ku, Ādróná, mí adrujō
dríná ku!
- ² Īndre drĩ, méré' 'bá mídrĩ angá kí dó ũmbā trũ
'bo,
'dĩ kí 'bá ími ngũlépi ũnzĩ rĩ kĩ.
- ³ Kí íjọ ũnzĩ itú ũnĩ-ũnĩ ru 'bá mídrĩ kí ụrụ' 'bá gá,
kí íjọ ũnzĩ itú 'bá míní tāmbalé mĩ 'i rĩ kí
ụrụ' 'bá gá.
- ⁴ Jọ kí, “Ĩmi amụ, lē āma ĩlĩkĩ kí sùrụ ĩ'badrĩ rá,
sùrụ Ịsịrayĩlĩ drĩ 'bā íjọ 'bā āvĩ dó sĩ rá!”
- ⁵ Itú kí íjọ ásị ālu sĩ;
icĩ kí tị ālu sĩ ā'dị 'dijó mí be:

- 6 'Bá Ídōmũ rú āzila Isumayīlī rú;
'bá Mũwábũ rú āzila Hāgĩrītī rú;
- 7 'bá Gēbálī rú, Āmórī rú Āmālēkī rú
āzila Fīlīsītīyā rú rĩ kí 'bá Túrō rú rĩ kí abe.
- 8 Súrú Āsúrīyā drī ici vā tī ĩ'ba abe,
ũkpō fējó anzi āfūlépi Lótī rú súrú Āmórī
'badrī Mũwábũ be rĩ 'banī.
- 9 Mí idé kí uru'ba gá íjọ cécé ándrá míní idélé 'bá
Mīdīyānī drī,
'bá Sīsérā drī āzila Jābínī drī kí uru'ba gá ĩyí
Kísōnī gá rĩ áni.
- 10 Mí ĩlīkī ándrá kí Ēndórī gá,
āzila kí uru'ba ŋma ándrá dó sī acájó wórō
rú sī āngũ inmájó.
- 11 Ífē 'bá āmbogo ĩ'badrī 'bā ũdrā kí cécé Ūrébũ
'badrī Zēyébũ be rĩ áni,
ífē úpí anzi ĩ'badrī 'ba ũdrā kí cécé Zébā
'badrī Zālīmúnā be rĩ áni,
- 12 ā'dusīku jọ kí, “Ā'du kí āngũ
Ādróngá drī ĩrēbí ru rĩ kí āmaní.”
- 13 Ādróngá mádrī, mí iré kí cécé pùtrú ngalépi
ālúkúkũ sī rĩ áni,
cécé āná 'bā drējīkō ngalépi ālúkúkũ sī rĩ
áni.
- 14 Ācí 'bā mīrī ivéjọ rĩ áni
jōku ācí idraká 'bā 'bé kí sī ivéjọ rĩ áni,
- 15 íjọ 'dī sī ídro dó kí ālúkúkũ sī,
āzila ígbā dó ũrī kí ásí gá lōbīyọná sī.
- 16 Ífē drīnzá 'bā rú kí,

ijó 'dĩ sĩ 'bá kí dó sĩ Úpí ími rú ndrũ.

¹⁷ Lẽ 'ba adru kí drĩnzá sĩ ãzĩla ỹsũtáná sĩ jã'dâ,
lẽ 'bã ùdrã kí ásĩ ỹgbẹ kóru.

¹⁸ Lẽ 'bã nĩ kí mi lú Úpĩ rú mi 'i,
mi Ādróná Ụruga Āndānĩ āko pírĩ 'bũgá
ãzĩla ỹnókú drĩ gá rĩ kí drĩlẹ gá mi 'i.

84

Jó Úpí drĩ vĩ tajó

¹ Úpí Ādróná Ūkpó 'dĩpĩ,
u'ájó Jó mídrĩ agá rĩ 'bã ùnĩ 'dóni yã!

² Áma ídri la Jó Úpí drĩ 'bã vĩ ta;
áma ásĩ kí úngó ngo áma ụrũ'bá be āyĩkō sĩ
Ādróná ídri rĩ nĩ.

³ Átã bāyĩbāyíná ịsú jó ỉ'dinĩ rá,
ãzĩla lõpérēsúka sĩ ỉ'di 'bã jōrōvũ rá,
ỉ'di dó sĩ ỉ'di 'bã mvaka kí tãmba
ālītārĩ sĩ ídétáná idéjọ Úpí Ūkpó 'dĩpĩ drĩ gá,
Úpí ãzĩla Ādróná mádrĩ.

⁴ Drĩlẹba 'bá u'álẹpi lịcọ mídrĩ agá rĩ 'banĩ;
kí ụ'dụ pírĩ sĩ ími rú ịcú.

⁵ 'Bá ũkpó ỉ'badrĩ ịsúlẹpi ími agá,
ásĩ fẹlẹpi sĩ mụjó ǎcĩ ǎlā rĩ gá 'bé Ziyonĩ drĩ
'bã drĩ gá ri kí drĩlẹba rú.

⁶ Ỉ'banĩ alị agá á'bụ ǎ'í Bács drĩ agá sĩ 'dĩgá 'dâ,
idé kí ỉ'di ǎngũ ịyị ní sĩ agájọ rĩ rú,
ǎndá uzogó áyị drĩdrĩ rĩ agá rĩ la mụ drĩlẹba
ajilé.

- ⁷ Kí ũkpó la zo drĩ gá drĩ gá;
 'bá ãlu ãlu la mụ ru i'dalé Ādróná drĩlẹ gá
 Ziyónĩ gá.
- ⁸ Úpí, Ādróná ũkpó 'dípí, mí are áma zítáná;
 mí are ma fô, Ādróná Yākó'bô drĩ!
- ⁹ Ādróná, íwi sũsú úpí ãmadrĩ drĩ gá;
 úpí míní pélé mi 'i rĩ drĩ gá.
- ¹⁰ Adrujó Jó mídrĩ agá ú'dú ãlu rĩ ndě
 u'ájó ú'dú álĩfũ ãlu ãngũ āzĩ gá rĩ rá.
 Mání tá adrujó 'bá jó Ādróná drĩ tị tējó rĩ ĩ'di
 múkẹ
 ndě u'ájó 'bá ũnzĩ rĩ 'badrĩ lịcọ agá rĩ rá,
- ¹¹ ã'dusĩku Úpí Ādróná ĩ'di 'bá āma tāmbalépi rĩ
 āzĩla ĩ'di gọbẹrẹ ãmadrĩ 'i,
 Úpí la āmaní ásị ịgbẹ fẹ ārútáná be rá.
 Uga āko āzĩ múkẹ la
 'bá ịjọ múkẹ rĩ ngalépi rĩ 'baní ku.

- ¹² Úpí Ũkpó 'dípí,
 'bá ásị tịlẹpi ími drĩ gá rĩ ĩ'di drĩlẹba rú!

85

Ādróná zijó sùrụ 'bā adru sī múkẹ

- ¹ Úpí, mi ándrá ásị ịgbẹ trũ ãngũ mídrĩ sị;
 ífẹ ándrá Yākó'bô ní drĩlẹba ú'dí ru.
- ² Ítrũ 'bá mídrĩ kí 'bā ịjọ ũnzĩ kí rá
 āzĩla mí aku ịjọ ũnzĩ ĩ'badrĩ kí pírí rá.
- ³ Mí a'be ándrá míní u'ájó ĩ'baní ũmbā sī rĩ rá
 āzĩla ũmbā mídrĩ ācí ru rĩ ukó rá.

4 Ādróná mi 'bá āma palépi rĩ, mí uja āma vúlé fô!

Mí a'be u'ájó āmaní ũmbā sĩ rĩ cã.

5 Mí dó adru āmaní ũmbā sĩ jã'dâ yã?

Mí dó mụ adrulé ũmbā sĩ kpere anzi āmadrĩ
múlé tìlẹ drĩlẹ gálẹ rĩ 'baní pírí yã?

Ũmbā mídrĩ la dó ca á'bị anzi tìlẹ drĩlẹ gálẹ
rĩ 'ba rụ pírí yã?

6 Mí icó āma 'bālẹ ũkpó ru ìdĩ,

'bá mídrĩ 'ba ịsụ kí dó sĩ āyĩkō rĩ gá rá yã?

7 Úpí, mí i'da āmaní lětáná mídrĩ ukólépi ku rĩ
āzıla ífẹ āmaní patáná mídrĩ.

8 Ma mụ ịjọ Ādróná Úpí 'bā múlẹ jolé rĩ arelé,

azi ásị ịgbẹ fējó 'bá ì'didrĩ 'baní, 'bá ālá
ì'didrĩ ā'ītáná agá rĩ 'baní;

wó lẹ āma uja kí āma ịjọ aza rú rĩ kí idejó
ku.

9 Āndá-āndá ru ì'di bábá sĩ 'bá ì'diní ārútáná
fělépi rĩ kí pajó;

địzā ì'didrĩ la dó sĩ đị āngũ āmadrĩ agá 'dâ.

10 Lětáná ukólépi ku rĩ kí ịjọ sĩ ásị tịjó 'bá drĩ gá
rá rĩ be icí kí ru āngũ ālu gá;

ịjọ ālá rĩ kí ásị ịgbẹ be kí ru zị āvā sĩ.

11 Ịjọ sĩ ásị tịjó 'bá drĩ gá rĩ la zo ụnókụ drĩ gá;

āzıla ịjọ ālá rĩ la āngũ andré vürü 'dölẹ
angájó 'bị gálẹ.

12 Āndá-āndá ru Úpí la āko múké la kí fẹ rá

āzıla ụnókụ āmadrĩ la ākónā ũfũ rá.

13 Ịjọ ālá rĩ la alị Ādróná drĩlẹ gá cécé 'bá 'bá
tāmbalépi rĩ áni;

āzila ĩmi itú gērī ĩ'diní.

86

Ādróná zijó sī āzākoma a'ījó

- ¹ Úpí, mí are drī ĩjó áma tị gá rī āzila mí umvi
ma fô,
ā'dusīku ma lēmērī āzila 'bá āzākoma lēlépi
la.
- ² ĩmba áma ídri tā, ā'dusīku áfē ma pírí mínî.
Mi Ādróná mádrī 'i;
ípa ātí'bó mídrī ásị 'bālēpi ĩmi drī gá rī 'i.
- ³ Úpí, mí adru mání ásị ĩgbé sī,
ā'dusīku ma ĩjó zị ĩmi tị gá sáwā pírí sī.
- ⁴ Úpí, ífē āyīkō ātí'bó mídrī nî;
ā'dusīku ĩjó mání zilé ĩmi tị gá rī la ca kpere
mí rûlé rá.
- ⁵ Úpí, mi múké āzila mi 'bá 'bá trûlépi trû-trû rī
'i,
lētáná ukólēpi ku rī ga ĩmi ásị gá tré 'bá pírí
āzākoma a'ílēpi mídrī rī 'banî.
- ⁶ Úpí, mí are zịtáná mádrī fô;
mí are áwáná mádrī sī āzākoma a'ījó rī 'i.
- ⁷ Ma ĩmi umve sáwā ũcōgō drī sī la,
ā'dusīku mi áma umvi rá.
- ⁸ Úpí, ādroṇa kí agá 'bá āzị cécé mî áni la 'dáyụ,
kí āzị icólēpi ĩjó míní ngalé rī kí ngalēpi rá
la 'dáyụ.
- ⁹ 'Bá sùrụ pírí míní ũ'bālē rī agá rī kí amụ rá,
kí āja tị Úpí ĩmi drīlẹ gá sī ĩmi ĩnzījó;
āzila kí ārútáná fē rụ mídrī alá rī ní rá,

10 ā'dusīku mi āmbógó ru āzila mi ijó ũnĩ-
ambamba rĩ kí nga;
mi lú Ādróná rú mi 'i á'dûsĩ.

11 Úpí, mí imbá mání gērĩ mídrĩ 'i,
ma dó sī ací gērĩ mídrĩ mgbā rĩ agā sī;
ifē mání ásí ālá rĩ 'i,
ijó 'dĩ sī ma dó sī ārútáná fē míní benĩ.

12 Úpí Ādróná mádrĩ, ma ími rú ícú amā ásí pírĩ
sī;
āzila ma dīzā fē rú mídrĩ ní jā'dā,

13 ā'dusīku lētáná mídrĩ mání rĩ ĩ'di āmbógó ru;
mí apá ma 'bú tị gá.

14 Ādróná, 'bá āfó ru rĩ angá kí áma drĩ gá;
'bá ũ'bí ásí ũnzĩ rĩ kí áma ndrũ 'dilé,
kí 'bá ásí 'bālépi ími drĩ gá ku rĩ kī.

15 Wó Úpí, mi Ādróná ásí ālá āzila lētáná ru íni
la,
ũmbā rú mi gbōrú ku, ími ásí ĩgbé ru āzila
mí 'bá ijó mgbā rĩ kí ngalépi rĩ 'i.

16 Mí ajá drĩ ími tị má rú 'dōlé āzila ími ásí 'bā
adru drĩ mání ĩgbé ru;
ifē ātí'bó mídrĩ ní ũkpó mídrĩ 'i,
āzila ípa ātí'bó mídrĩ ĩzóná ru rĩ 'bā ngópì 'i.

17 Mí i'da mání ícétáná sī icejó la ilē ma rá rĩ,
'bá áma ngũlépi ũnzĩ rĩ kí dó sī ndre la āzila
kí dó sī drĩnzá isú,
ā'dusīku Úpí, íko amā āzā rá āzila mí ũmñĩ
áma ásí rá.

87

Yëřúsälēmũ rú icújó rĩ

- ¹ ÚPÍ sị táwũñĩ ì'didrĩ 'bé ãlá rĩ drĩ gá;
² Úpí lě táwũñĩ Yëřúsälēmũ drĩ ãndânĩ
 ndě ãngũ pírĩ Yākó'bō 'bã sị u'ájó ala gá ri
 kí rá.
³ Táwũñĩ Ādróngá drĩ, mí are
 ïjó ùñĩ-ambamba jolé ími drĩ gá 'di kí.
⁴ Sávã mání sùrú áma ñlěpi rá rĩ kí rú sịjó rĩ sị,
 ma sùrú Mịsịrĩ drĩ kí rú ufí sùrú Bābũlónĩ
 drĩ be kí agá ãndĩ;
 ma vā Túrõ kí ufí Kúsị be ala gá ãndĩ.
 Ma jọ la, “Útị ándrá ngótị 'dĩ Zịyónĩ gá.”

- ⁵ Wó Zịyónĩ drĩ gá ála jọ la,
 “Útị āgọbị 'dĩ kí pírĩ 'dā,
 āzıla Ādróngá Ụrụgá ãndânĩ rĩ la ì'di fē
 adrulé ũkpó trũ ñĩ.
⁶ Úpí la bụkũ ì'didrĩ sị 'bá kí rú sịjó rĩ gá
 'bá jolěpi la útị ándrá ágọbị 'dĩ Zịyónĩ gá rĩ
 kí rú sị.”
⁷ 'Bá úngó ngolěpi āzıla úngó tulěpi ri kí ngo la,
 “Sịsụ wílē āmaní rĩ kí ì'dó pírĩ 'bé Zịyónĩ drĩ
 gá.”

88

Awájó sị āzākoma a'ịjó

- ¹ Úpí, Ādróngá mi 'bá áma palěpi rĩ 'i,
 ma awá ími drĩlě gá ãtú kí ñnị be sị āzākoma
 a'ịjó.
² Mí are zịtáná mádrĩ 'i;

mí are áma áwájá mání sī āzākoma a'íjò rī
'i fô!

³ Ā'dusīku áma ídri ga tré ūcōgō sī,
āzila drā asé ru áma andre gá āni rú.

⁴ Úlā dó ma 'bá drālēpi rá ri kí 'bā āzī ru;
ma cécé 'bá ūkpó kóru rī áni.

⁵ Ā'be ma yā 'bá drālēpi rá rī kí drīdrīñī gá,
ma cécé 'bá ūlīlé rá 'belé 'búgá rī kí áni,
'bá míní icójó íjò agájó kí drī gá ìdī ku rī kí ani
ā'dusīku kí 'bá míní sī āzākoma fējó ī'baní
ku ri kí.

⁶ Í'bā ma 'bú kírī la agá,
'bú 'a ìnī āzila mgbi rī agá.

⁷ Ūmbā mídrī áma drī gá rī ī'di ānzī rú;
āzila iti ma īyī umvúlēpi umvú-umvú rī áni.

⁸ Ífē mā wōrīka a'be kí ma rá;
ífē má acá ī'baní āko āzī ngūlé ūnzī la rú.

Ma āngū āzī mání sī icójó āfūjó ala gá ku la agá.

⁹ Áma mīfī acá kí dó ūkpó kóru ūcōgō drī,
Úpí, ma ími umve ú'dú pírī sī;
ma áma drī kí aja ími drīlē mání ími zī agā.

¹⁰ Mī tálí kí idé 'bá ūdrālēpi rá rī 'baní rá yā?
'Bá ūdrālēpi rá rī kí icó angálé sī ími rú ìcújó
rá yā?

¹¹ Ála lētáná mídrī ukólēpi ku rī 'bā íjò ūlū īnadrī
drī gá rá yā?
Jōku ála íjò sī ásī tījó ími drī gá rī 'bā íjò ūlū
āngū 'bá ūdrālēpi rá rī 'badrī gá rá yā?

- 12 Ála ìjọ mídrì ẕsũtáná ru rĩ kí ndre āngũ ìnì
agá rá yā;
jōku ála ìjọ mídrì ālá rì kí ndre āngũ sī ìjọ
āvĩjó kí drì gá rá rĩ gá rá yā?
- 13 Wó Úpí, ma ímì umve sī āzākoma a'ìjọ mídrì;
ẕ'bùtì ālu-ālu sī ma ímì zì.
- 14 Úpí, ígā dó ma úmgbé,
āzila mí uja dó ímì tì mání bùlù gá ā'du sī?
- 15 I'dójó ānzĩrĩñā sī, má ìsù ẕcōgō ānirú drā tì
gá,
áma ẕkpó ukó rá tẹrì mídrì drĩrìma drì sī.
- 16 Adrā mídrì aku ru pírì áma drì gá;
ẕrĩ mínì félé rĩ 'dì ma 'bo.
- 17 Ìtùrù kí áma ce cécé ìyì tìlẹpì tì-tì rĩ anì;
ce kí ma ágágá.
- 18 Ífě mǎ wọrìka kí 'bá áma lẹlẹpì rĩ kí abe a'be
kí ma rá;
ìnì áca dó mǎ wọrì ānáyágágá rĩ rú.

89

Sáwǎ sùrù 'bǎ ẕcōgō ìsùjó rĩ

- 1 Úpí, ma mụ ẕngó ngolé lẹtáná mídrì ukólẹpì ku
rĩ 'bǎ drì gá jǎ'dǎ;
ma mụ ìjọ mínì adrujó ásì mgbǎ trũ rĩ 'bǎ ìjọ
ẕlũlẹ á'bì anzì 'baní jǎ'dǎ,
- 2 ā'dusìku ánì rá lẹtáná mídrì ukólẹpì ku rĩ la
adru jǎ'dǎ,
ìjọ mínì adrujó ásì mgbǎ trũ rĩ la adru 'bù kí
agálẹ jǎ'dǎ.

- ³ Úpí ìjọ, “Má idé tì icíma 'bá mání pēlé rī be 'bo;
 ásō ũyō la ātí'bó mádrì Dāwúḍḍì be 'bo.
⁴ “Bá āfūlépì mí rù rī la mù adrulé úpí ru sáwā
 pírí agá nǐ;
 ma mù úmvúke mídrì ùpí drì tāmبالé
 jā'dā.” ”
⁵ Úpí, 'bū kí ímì ịcụ ìjọ ụsūtáná ru míní idélé rì
 kí sǐ,
 mālāyíkā kí 'bū gālé úngó ngo ìjọ míní
 adrujọ ásì mgbā trū rī 'bā ìjọ sǐ,
⁶ ā'dusīku 'bá āzì 'bū gālé icólé ụ'bīlè Úpí mí be
 rá la 'dáyù,
 mālāyíkā mídrì 'bū gālé rì kí 'bā āzì icólé
 ụ'bīlè mí be rá la 'dáyù,
⁷ Āngū mālāyíkā 'bā kí ru trajó rī gá, kí Ādróná
 ímì ịnzǐ,
 āzila kí pírí adru ụrǐ sǐ mī sǐ.
⁸ Úpí Ādróná Ūkpó Pírí 'Dípì, 'bá āzì cécé mī áni
 la cí yā?
 Úpí, mī ūkpó 'dípì 'i āzila ásì ịgbè mídrì ce
 mī ágágá.
⁹ Ịyí mǐrǐ drì umvúlépi rī 'bā ūkpó mídrì,
 Mī ǐ'dì 'bā uváná ụrụgálé ru rī ịgbè rá.
¹⁰ Ịgbā Rāhábū* káyǐ cécé 'bá 'dìlé rá rī áni;
 drì ūkpó mídrì sǐ mī iré mērọ'bá mídrì kí rá.
¹¹ 'Bū ǐ'dì mī āni āzila ụnókù vā mī āni;
 mí idé ụnókù āko alagá 'dǐ kí abe pírí mī 'i.
¹² Mī ũ'bā āngū úrù kí ándrá rī be mī 'i,

* **89:10 89:10** Rāhábū ǐ'dì ānākpá ūkpō trū ndēlépì rá u'álépi
 mǐrǐ agá la āzila ǐ'da ūkpō úrindí ũnzí 'bā kí ngalé mǐrǐ agá rī 'i.

'bé Tābōrī kí 'bé Hēřīmōnī be kí úngó ngo
ími rú sī āyīkō sī.

13 Ūkpō mídrī āmbógó ru

āzila āvēvī mídrī vā āmbógó ru.

14 Ūpī mídrī i'dó ru ūnī sī āzila íjọ lị́nà pịrị rī sī,
lētánà kí íjọ sī ásị tị́jó ími drị gá rī be kí ru
i'da íjọ míní idélé rī kí sī.

15 Úpí, 'bá ími ìnzìlépí úngó sī rī kí,
'bá acìlépí dīzā mídrī agāsī rī kí abe drịlẹ́ba
rú!

16 Kí u'á āyīkō sī ìtùrū rú mídrī sī,
āzila kí ími ị́cú íjọ pịrị mídrī sī,

17 ā'dusīku mi dīzā āzila ūkpō ì'badrī 'i
Mi u'á āyīkō sī míní āma 'bājó ūkpó ru rī sī.

18 Úpí, mi āma tām̄ba mi 'i,
āzila Ādrónà Ālá Ịsịrayílị drị fē āmaní úpí
āmadrī 'bo.

Íjọ Ādrónà 'bā azilé Dāwúdī ní rī

19 Ándrá idu rī sī Úpí, mí i'da mi
ātī'bo mídrī ā'ītánà trū 'dī 'baní āzila íjọ,

“Áfē āzākoma āsīkārī rú kulépi rī ní 'bo;
áfē úmvúkē 'bá ālu mání pēlé angájó 'bá kí
agá 'dā rī drị.

20 Á'bā ātí'bó mádrī Dāwúdī úpí ru,
átị drị drị la gá ādu mádrī ālá rī sī.

21 Ūkpó mádrī la mụ adrulé ì'di drị gá sáwā pírí
sī,

Ma mụ ì'di fēlé adrulé ūkpó ru.

22 Méré' 'bá āzị ícọ kí ì'di ndélé ku;
'bá ūnzí rī ícọ kí ì'di ndélé ku.

23 Ma mụ méré' 'bá ì'didrī kí ìlịkìlẹ ì'di drị gāsī

- 'bá ĩ'di ngũlépi ũnzí rĩ kí ma kí ụ'dị rá.
 24 Ma mụ ĩ'di lélé āzıla ĩ'diní lētáná ukólépi ku rĩ
 ĩ'dalé;
 ma mụ ĩ'di 'bālé sáwā pírí sī 'bá ịjọ ndēlépi
 rá rĩ rú.
 25 Ma mụ sùrụ ĩ'didrị nzālé
 ĩ'dójó Mēđītērenīyānī gá kpere mīrī Ūfūrátī
 gá.
 26 ĩ'di mụ áma umvelé, 'Mi má átépi,
 Ādróná mádrị 'i āzıla 'bá áma palépi rĩ 'i.'
 27 Ma ĩ'di 'bā adrulé má ngópị kējānī rĩ rú,
 úpí ũpi kí ndēlépi āmbōgō sī pírí rá rĩ rú.
 28 Ma mụ ịjọ mání azilé ĩ'di be rĩ tāmبالé rá,
 āzıla tị icíma āmadrị ĩ'di be rĩ la mụ adrulé
 jā'dā.
 29 Ma ũri ĩ'didrị kí fē adrulé jā'dā cécé 'bū 'bā
 adrujó rĩ áni;
 ngótíná ĩ'di 'bā drīlẹ ru rĩ la sáwā pírí sī adru
 ũpī gá nī.
 30 “Wó anzí ĩ'didrị drī kí āzítáná mádrị kí a'be
 rá,
 drī kí kí vú ũbī ku,
 31 drī kí āzítáná mádrị kí 'bā idemará ru
 āzıla drī kí ịjọ mání azilé ĩ'baní rĩ kí vú ũbī
 ku,
 32 'dā 'bā ũngúkú gá ũnzīkānā ĩ'badrị sī ma dó
 drīrima fē ĩ'baní kējīká sī,
 ma kí fē colé ịjọ ũnzí ĩ'badrị kí sī rá.
 33 Wó má icó lētáná mání sī Dāwúđī lējó rĩ atrilẹ
 ku,
 jōku má icó ịjọ mání azilé ĩ'diní rĩ a'belé ku.
 34 Má icó tị icíma āmadrị Dāwúđī be rĩ andilẹ ku,

- jōku má icó íjọ ãfūlépi áma tị gá rĩ ujalé ku.
- 35 Ána úyó rụ mádrị ălá rĩ 'bã íjọ sĩ pâlé ălu
má icó ĩnzō alîlé Dăwúđĩ ní ku.
- 36 Ūri ãfūlépi ĩ'di rụ rĩ kí mụ ũpĩ nalé jă'dâ;
ma ũpĩ ĩ'didrị fê adrulé jă'dâ cécé ĩtụ áni.
- 37 Ma ĩ'di 'bã adrulé jă'dâ cécé ĩmbá,
'bã adrujọ sādínĩ rú 'bũ agá ágágá 'dâ rĩ
áni."
- 38 Wó ũmbã rụ dó mi úpí míní ădu ũsũjọ drị la
gá rĩ nĩ rá
mí a'be ĩ'di rá ăzıla ígă dó ĩ'di úmgbé.
- 39 Mí andi tị icíma ătí'bó mídrị be rĩ rá,
ăzıla í'be dó kōfíyă ĩ'didrị ũpĩ drị pútrụ agá
'bo.
- 40 Mí anu bōrō táwũnĩ ĩ'didrị andre cejó rĩ rá
ăzıla mí andi bōrō ĩ'didrị ũkpó rĩ kpékpé.
- 41 'Bá pírí alîlépi 'dă sĩ rĩ ra kí ăko Yĕrúsălémũ
gá rĩ kí ũkpó sĩ,
jĩránĩ pírí rĩ kí gulé Yĕrúsălémũ sĩ gugũ.
- 42 Ífê mĕrô'bá ĩ'didrị 'baní ă'dị ndĕlé rá,
ăzıla ífê ĩ'baní u'ájó pírí ăyĩkō sĩ.
- 43 Ífê ăko ĩ'didrị ă'didrị acá kí ăzĩ kóru
ăzıla ífê úndĕ ĩ'di ă'dị gâlĕ rá.
- 44 Ídụ túré ũpĩ drị ĩ'didrị 'dă rá
ăzıla úmvúke ĩ'didrị a'dé vŭrụ.
- 45 Ífê ĩ'di delé 'dĩ sĩ sáwă ĩ'didrị dejó rĩ ca drĩ ku
rú
ăzıla ífê ĩ'dinĩ drĩnză ũ'bí kí agá.
- 46 Úpí, mi dó ími zĩ ú'dụ íngōpí yă?
Ūmbã mídrị la ve ăcí áni ú'dụ íngōpí yă?

- 47 Mí agá drî ïjô ídri mádrî ãlîṇá ru ígoní yã rî
drî gá,
mí ûrã drî ïjô míní ãma û'bãjô 'bá ru rî drî
gá!
- 48 Æ'di la u'á ídri ãzîla drã ku rî gá nî?
'Bá kí icó ru unálé ïnádrî sî ígoní ru?
- 49 Úpí Ædróná, lêtáná mídrî ukólépi ku rî dó
íngölé?
Lêtáná mgbã mídrî míní ándrá ûyô la najó
Dãwúḍî ní ásî pírí sî rî dó íngölé?
- 50 Úpí mí agá drî ïjô ãtí'bó mídrî u'dájó rî,
ïjô sùrú pírí 'bã kí áma idejó rî kí tajó rî 'i.
- 51 Úpí, méré' 'bá mídrî u'dá kí dó úpí míní sî ãdu
ûsûjó drî la gá rî 'bo!
Ængû cí î'diní mujó rî gá u'dá kí î'di rá.
- 52 Ícú Úpî rú jã'dã!
Ámîñã ãzîla Ámîñã.

Búkû 4.

90

Ídri 'bá drî î'di ãlîṇá ru

- 1 Úpí, mí ábí adrulé 'bá ãma tã mbalépi
ílí pírí kí agá rî 'i.
- 2 Mí û'bã drî 'bé kí ku rú
jôku í'bã drî 'bû kí ûñókú be ku rú,
mí mî ngá Ædróná ru jã'dã.
- 3 Mí 'bá kí uja vúlé acájó ûñókú ru,
ãzîla mí jô la, "Ûri 'bádrî, ïgô vúlé ûñókú
gá!"
- 4 Ílí álîfû ãlu rî la í'dá ími mîfî gá
cécé ú'dú ãlu áni,

- jōku cécé sáwã ní acíjò mbêlê mbêlê rĩ áni.
5 Mi 'bá kí ídri ù'dù ò'pò galépi tré rĩ 'bã 'bá ù'dujó
rĩ áni,
ãma i'dá ò'di ku cécé urobí gárĩ áni. Ìma
cécé ásé angálépi ù'bútì sī rĩ áni,
6 drĩ táni ángá ù'bútì sī ò'pò rú,
ò'di jò ca ò'dró sī ò'di nu ázila ò'di 'i rá.
7 Ìma ò'pò adrã mídrì sī,
ò'pò la ãma rù ò'mbã mídrì sī.
8 Ìnì ò'pò ò'nzì ãmadrì kí píri cé,
ãdrĩ táni kí idé ò'nì-ò'nì ru.
9 Ídri ãmadrì kí ãsì ãlìjã ru ò'mbã mídrì sī,
ílì ãmadrì kí ru de mìnḍrè mvunã sī.
10 Ílì ãmaní u'ájò ídri rú ambamba rĩ kálì ázírĩ
'bá ò'kpò rĩ la icó calé ílì kálì ãrò gá ñ,
ò'pò alagá ambamba rĩ kí ò'cōgō kí drìcìrì be,
ílì 'da kí alì gbòrú ázila ãma dó ãvĩ rá.
11 Ì'di ñì adrã mídrì 'bã ò'kpò rá rĩ gá ñ yã?
Ì'dusìku adrã mídrì ãmbógó ru ãrútánã fêlè
mínì rĩ be.
12 ò'pò 'dì sī mí ò'mbã ãma sī ò'jò la ù'dù ãmadrì kí
'bã kálãfe were rú,
ãma dó sī u'á ò'ndũwá sī.
13 Úpì, ò'mbã la dó ò'mi na ù'dù ò'ngòpì?
Àti'bo mídrì 'bã ò'zákìzã 'ba agá drĩ mínì.
14 Ífè ãmaní ù'bútì sī agalé lètánã mídrì ukólépi
ku rĩ sī,
ò'pò 'dì sī ãma dó sī ò'ngó ngo ãyìkò sī ù'dù
ãmadrì kí agá píri.
15 Ífè ãmaní u'álé ãyìkò sī ù'dù ò'bì ru cécé mínì
ãmaní ò'cōgō fējó rĩ áni,
ã'dusìku ãma isù ò'cōgō ílì ò'bì rú.

- 16 Ífê ïjò míní idelé rĩ bã i'da kí ru âti'bo mídrî
'banî,
địã mídrî 'ba i'da ru anzi ï'badrî 'banî.
17 Úpí Ādróná āmadrî, lětáná mídrî 'bã rĩ āma
drî gá;
Ífê āzị āmaní ngalé rĩ 'ba adru kí drîlẹba rú,
āndá āzị āmadrî 'bã adru kí múké.

91

Ādróná ï'di 'bá āma tām̄balépi rĩ

- 1 'Bá ālu ālu mụlẹpi tām̄baná ïsụlẹpi Úpí rụ rĩ,
ĩ'di mụ avílẹ Ādróná Ūkpó Pírí 'Dịpị 'bã
índrĩkã gá rá.
2 Ma jọ la Úpí ní, “Mi āngũ mání sĩ áma zījó āzıla
bōrō mání sĩ áma tã mbajó rĩ 'i,
Ādróná mádrî mání sĩ ásị 'bājó drî la gá rĩ
'i.”
3 Āndá-āndá ru ï'di ími pa ímbá 'bá ũnzí rĩ 'bã kí
'belé rĩ agá
āzıla jụwẹ ũkpó rĩ kí agá.
4 Ĩ'di ími aku úpúpị ï'didrî sĩ,
mí dó sĩ ími zị ụrị kóru;
ïjọ sĩ ásị tịjọ ï'di drî gá rá rĩ la mụ adrulé
míní góbéré ru sĩ ími tām̄bajó.
5 Mí icó idelé ữrị sĩ úríndí ũnzí ìnị sĩ rĩ kí sĩ ku,
jōku 'é agbélé ịtụ sĩ rĩ kí sĩ ku,
6 jōku jụwẹ 'bá rụlẹpi ũnị ũnị ru ìnị sĩ rĩ kí sĩ ku,
jōku jụwẹ 'bá kí sĩ ũdrājó ịtúkã íríkírí sĩ rĩ kí
sĩ ku.
7 'Bá álífũ ālu kí u'de ími andre gá 'dâ,
álífũ mụdrî rĩ kí u'de ími drị āndá gá rĩ gá,
wó icó kí ími adrálé ku.

- 8 Mi lú kí ndre ími mĩfĩ sĩ
 āzila mi drĩrĩma fēlé 'bá ũnzĩ 'banĩ rĩ kí ndre
 rá.
- 9 Ídrĩ Ādróná Ʋruga Āndānĩ rĩ 'bā āngũ mínĩ sĩ
 u'ájó rĩ rú,
 Úpĩ drĩ adru āngũ mínĩ sĩ ími zĩjọ rĩ 'i,
 10 Ĳjọ ũnzĩ icó dó sĩ ími rulé ku,
 lĩkĩ icó amúlé āni rú lĩcọ mídrĩ gá ku.
- 11 Ādróná la ími Ĳjọ azĩ mālāyíkā ĩ'didrĩ 'banĩ sĩ
 ími tā mbajó āngũ mínĩ sĩ acĩjọ rĩ kí agá.
- 12 Kĩ ími rụ drĩ ĩ'badrĩ kí sĩ Ʋruga 'dā
 mí icó dó sĩ ími pá sīlé írā gá ku.
- 13 Mi mụ kēmĩ kí u'dilé ĩnĩ gala 'bá ru rĩ kí abe,
 kēmĩ ũmbá rĩ kí ĩnĩ ũjũ trũ ambamba rĩ kí
 abe.
- 14 Úpĩ jọ, “Ma 'bá áma lēlépi rĩ pa rá
 āzila ma 'bá ásĩ 'bālēpi áma drĩ gá rĩ kí
 tām̃ba rá.
- 15 Drĩ kí áma umve rá, ma kí tị āĩ rá,
 drĩ kí adru ũcōgō agá, ma adru ĩ'ba abe.
 Ma mụ kí palé āzila ma ĩ'banĩ ārútáná fē rá.
- 16 Ma mụ kí fēlé u'álé ílĩ āzo rú
 ma kí fē patáná mádrĩ ndrelé rá.”

92

Úpĩ rú Ĳcújọ mũkē ĩ'didrĩ 'bā Ĳjọ sĩ rĩ.

- 1 ĩ'di Ĳjọ múké la sĩ Úpĩ Ĳcújọ,
 āzila úngó ngojọ Ādróná Ʋruga Āndá nĩ rĩ
 nĩ.
- 2 ĩ'di Ĳjọ múké la sĩ Ĳjọ ũlũjọ lētáná mídrĩ ukólēpi
 ku rĩ drĩ gá ũ'bútĩ sĩ,

āzila ijó sī ásì tǐjò ími drī gá rá rī 'bā drī gá
ínì sī.

3 Ī'di ijó múké la úngó ngojó Úpí ní ā'dúngú sī,
ũ'dí ú'dúkó ũnī-ambamba rī sī āzila kōyō sī,

4 ā'dusīku Úpí, ifē mání u'álé āyīkō sī ijó pírí míní
idélé mání 'dī kí sī.

Ma úngó ngo āyīkō sī ijó míní idélé 'dī kí sī.

5 Úpí, āzì míní ngalé rī kí 'bā āmbōgō 'dō áni yā!
Ūrātáná mídrī kí álì 'dō áni yā!

6 'Bá ũndūwá kóru rī nī kí ijó 'dī ku,
'bá azalépi aza-azâ rī vā kí vā ijó 'dī ku,

7 'bá ũnzí rī drī kí tání angá cécé ásé áni rá tí
'bá pírí ijó ũnzí idélépi rī drī kí tání drīlèba
ìsù rá tí,

ála kí ìlìkì kpítā rá.

8 Wó Úpí, ála ími inga urugá jǎ'dâ,

9 ā'dusīku Úpí, méré'bá mídrī kí ũdrā rá, kí ìlìkì
rá āndá āndá ru,

'bá pírí ijó ũnzí idélépi rī kí ála mụ kí irélé
rá.

10 Wó ifē mání acájó ũkpó ru cécé ũdrú ásé agá
rī áni,

mí ũsū áma drī gá ādu ālá rī rá.

11 Ándre méré'bá mádrī kí nde agá áma mífí sī,
āzila má are 'bá ũnzí rī kí 'bā áwáná áma
bílè sī.

12 'Bá ālá rī kí zo gǎnā rú cécé káci ife áni,
āzila kí zo cécé mǎrígó Lébānōnī gá rī kí áni.

13 Kí adru cécé ife salé jó Úpí drī andre gá rī áni,
kí zo jó Ādróná drī andre gá ālá ru.

14 Drī kí tání de agá rá tí, kí ífí ka rá,
kí adru ālá ru āzila ìbì rú,

- 15 Kí jò la, “Úpí la íjò lì pìrì,
 ĩ'di āngũ mání sǐ áma zǐjò rĩ āzıla íjò ũnzí
 ĩ'di agá 'dáyũ.”

93

Úpí ĩ'di Úpí 'i

- 1 Úpí la ũpĩ na nĩ;
 sũ dǐzǎ ũpĩ drĩ ĩ'di uryú'bá gá cí;
 Úpí sũ ũkpõ ĩ'di úpícé gá cécé sérĩ sũjò rĩ áni;
 ũnókũ tu pá ũkpó ru ĩ'didrĩ;
 āzıla ícò ru ayalé ku.
- 2 Úmvúke mídrĩ ũpĩ najó rĩ i'dó ándrá ídu,
 mí ábĩ adrulé jǎ'dâ.
- 3 Úpí, mĩrĩ inga kí ru ú'dúkò 'bo,
 mĩrĩ inga kí ú'dúkò ĩ'badrĩ nujó rĩ rá,
 inga kí ú'dúkò ĩ'badrĩ nujó rĩ rá.
- 4 Úpí ĩ'di úpí ru 'bá pírí kí drĩlé gá,
 ndě ũkpõ sǐ nuńá mĩrĩ drĩ rá,
 ĩ'di ũkpó ru ndě mĩrĩ rá.
- 5 Úpí, āzítáná mídrĩ kí ícò kí ujalé ku;
 jó mídrĩ ĩ'di ālá ru,
 āsĩńá kóru jǎ'dâ.

94

Ādróná la 'bá pírí kí íjò lì nĩ

- 1 Úpí, mi Ādróná drĩrima fêlépi rĩ 'i,
 mí i'da ũmbã mídrĩ 'i.
- 2 Mi 'bá pírí kí íjò lì mi 'i.
 Mí angá āzıla mí ũfê 'bá āfó ru rĩ kí íjò ĩ'baní
 ngalé rĩ kí vú sǐ.

- 3 Úpí, 'bá ũnzí rĩ kí u'á āyĩkō sī ụ'dụ íngōpí?
Ụ'dụ íngōpí yā?
- 4 'Bá ũnzí rĩ kí u'á āfó sī ụ'dụ íngōpí?
Kí ru ịpí ịjọ ũnzí ị'badrị kí sī ụ'dụ íngōpí?
- 5 Úpí, 'bá 'dĩ kí 'bá mídrị kí ụ'dị
āzıla kí kí ịkpā.
- 6 Kí āwụzị kí ụ'dị ịmvú kí abe,
āzıla kí 'bá āmịyọná ru rĩ kí ụ'dị.
- 7 Kí jọ la, “Úpí ndre āma ku,
Ādróná Ịsịrayílị drị 'bā ásị ku.”
- 8 Ịmi ũrā drị ịjọ, ịmi 'bá ũndūwā kóru 'dĩ;
Ịmi 'bá azalépi aza-azā 'dĩ, ịmi dó ịjọ nị ā'du
tú yā?
- 9 Ādróná 'bá kí bīlẹ 'bālẹpi nĩ rĩ icó ịjọ arelé ku
yā?
Ādróná 'bá kí mịfị 'bālẹpi nĩ rĩ icó āngū
ndrelé ku yā?
- 10 Ị'di 'bá sūrụ kí imbálẹpi rĩ icó ị'baní drịrịma
fēlẹ ị'bā ní ku yā?
Ị'di 'bá 'bá kí ímbápị pírí rĩ ị'di icó adrulé
ũndūwā kóru rá yā
- 11 Úpí nĩ ịjọ 'bá 'bā kí ũrālẹ rĩ kí cé;
ũrātáná ị'badrị rĩ kí ífí kọlị.
- 12 'Bá Úpí míní imbálẹ āzítáná mídrị kí sī nĩ rĩ
la adru drīlẹba ru,
- 13 Mị ị'di fē avílẹ ụ'dụ ũcōgō drị kí sī rá
kpere 'baní 'bá ũnzí rĩ 'baní 'bụ ga agā sī kí
rụjọ.
- 14 Ā'dusīku Úpí gā 'bá ị'didrị kí ku;
icó 'bá ị'didrị kí a'belé ku.

- 15 'Bá ïjó lîlépi rî kí mụ ïjó pîrî rî lîlé
 ãzîla 'bá ásí ãlá rî kí mụ u'álé pírî ãyîkô sî.
- 16 ã'di la mání angá 'bá ïjó ùnzí rî kí ụrụ'bá gá
 nî yā?
 ã'di la mání pá tu 'bá ïjó ùnzí idélépi rî kí
 drî arújó nî yā?
- 17 Úpí drî tá áma ãzā ko ku la,
 áfí tá nõ 'búgá 'bo.
- 18 Ádrî jọ la, “Áma pá la ïtrî-ïtrî,”
 Úpí, lêtáná mídrî la áma ãzā ko nî.
- 19 Sávā mání adrujó ùrātáná sî ãzîla ùrî sî rî sî,
 mí ùñmî áma ásí rá ãzîla má u'á ãyîkô.
- 20 Mí ícọ ímí ícílé drîlé ùnzí rî abe ku
 ã'dusîku kí ïjó lî mûlûmbê sî.
- 21 Kí tị ícì 'bá ãlá rî kí ụrụ'bá gá
 ãzîla kí ïjó lî 'bá ïjó kó ru rî kí drî gá sî kí
 ụ'díjọ rá.
- 22 Wó Úpí ï'di dó 'bá áma tã mbalépi rî 'i;
 ãzîla ãdróná mádrî ï'di ãngũ mání sî áma
 zìjọ rî.
- 23 ï'di kí ùfê ïjó ùnzí ï'ba drî kí sî nî,
 ãzîla ï'di kí ïlîkî ïjó ùnzí ï'ba kí ngalé rî kí sî rá;
 Úpí, ãdróná ãmadrî la kí ïlîkî rá.

95

Úngó sî ãdróná ìcújó rî

- 1 Ìmí amụ, áma amụ kí úngó ngolé Úpí, nî;
 ãngo kí úngó ụ'dúkọ ụrụgá sî ãdróná áma
 tãmbalépi rî nî.

- ² Āma amú kí ĩ'di drīlẹ́ gá āwā'dīfô fēṇá trū
āzila āngo kí úngó ụ'dúkọ ụruga sī sī ĩ'di rú
ịcújó.
- ³ Ā'dusīku Úpí ĩ'di Ādróná āmbógó rī 'i,
āzila ĩ'di úpí āmbógó ādrona pírí kí drīlẹ́ gá
rī 'i.
- ⁴ Rụ ụnókụ pírí ĩ'didrí alé gá,
i'dójó ụjígó mgbi rī kí agá cajó kpere 'bé drī
mbílí rī kí agá.
- ⁵ Mīrī pírí kí Úpí āni ā'dusīku idé kí nī,
āzila drī ĩ'didrí idé āngū ā'í rī kí nī.
- ⁶ Īmi amú, āma āvụ́ kí vūrú sī ĩ'di ĩnzījó,
ātị́ kí āja Úpí āma 'bālẹ́pí rī drīlẹ́ gá,
- ⁷ ā'dusīku ĩ'di Ādróná āmadrī 'i,
āzila āma 'bá ĩ'diní tā mbalé rī kī,
kābīlō ĩ'diní ucélé rī kī.
- Īmi are āndrū ĩjó ĩ'di 'bā jọlé rī,
⁸ Īmi ásị́ 'bā mba cécé ándrá ĩmī áyípika kí
'bā ásị́ 'bā mbajó Mēribā gá rī ani ku,
cécé ĩ'baní idélé āngū kōtórō rú Másā gá rī
áni ku.
- ⁹ Īmī áyípika ụ'bī́ kí ándrá áma ásị́ rá,
drī ándrá tání ĩjó pírí mání idélé rī kí ndre
agá rá tị́.
- ¹⁰ ĩjó 'dī sī má u'á ándrá 'bá ílī 'dā agá rī 'baní
ūmbā sī ílī kālị́ sụ́,
āzila ájó ĩ'baní, "'Bá 'dī uja kí tị́ mārú 'dā
búlú gá,
gā kí ĩjó mání jọlé ĩ'baní rī kí ngalé úmgbé"
- ¹¹ ĩjó 'dī sī ūmbā mádrī sī ána ūyō,

“Ícò kí filé āngũ mádrĩ sĩ avĩjó rĩ gálé ku.”

96

Ādróná úpí Ũkpó 'dĩpĩ

¹ Īngo úngó ú'dí la Úpí nĩ!

Īngo úngó Úpí ní 'bá pírĩ ũnókú drĩ gá 'dĩ!

² Īngo úngó Úpí ní āzĩla ĩmi ĩcú ĩ'di.

Ŭ'dú pírĩ sĩ ĩmi ũlũ ĩjó mgbā ĩ'didrĩ ĩ'dinĩ sĩ
āma pajó rĩ.

³ ĩmi ũlũ dīzā ĩ'didrĩ 'bā ĩjó sùrú pírĩ 'banĩ,

ĩmi ũlũ ĩjó ũsũtáná ru ĩ'dinĩ idélé rĩ kí 'bá
pírĩ 'banĩ.

⁴ Ā'dusĩku Úpí ĩ'di āmbógó ru wó, lē ĩcú ĩ'di ásí
pírĩ sĩ;

lē úfē ĩ'dinĩ ārútáná ādrona pírĩ 'banĩ
āndānĩ,

⁵ ā'dusĩku ādrona sùrú āzĩ 'dĩ 'badrĩ kí pírĩ
ādrona idélé drĩ sĩ la kí,

wó Ādróná 'bā 'bũ kí nĩ.

⁶ Dīzā kí āmbögō be ce kí andre la nĩ;

ũkpó kí ũnĩ be ga kí jó ĩ'di ĩnzĩjó rĩ agá tré.

⁷ ĩmi ĩcú Úpí 'i ĩmi 'bá pírĩ ũnókú drĩ gá 'dĩ,

ĩmi ĩcú Úpí 'i, ũkpō āzĩla dīzā ĩ'didrĩ sĩ!

⁸ ĩmi ĩcú Úpí 'i ũkpō āzĩla dīzā rú ĩ'didrĩ drĩ sĩ!

ĩmi ajĩ idétáná ĩmidrĩ kí āzĩla ĩmi afĩ lĩcọ 'a
ĩ'didrĩ agá!

⁹ ĩmi ĩnzĩ Úpí 'i ũnĩ āzĩla ālā ĩ'didrĩ sĩ;

lē ũnókú 'bā yā pírĩ yā-yā ĩ'di drĩlẹ gá.

- 10 Ìlũ sùrù pírí 'baní, “Úpí ì'di Úpí 'i.
 Ùnókù tu pá ùkpó ru ǎngũ ì'didrì gá, icó ru
 ayalé ku;
 ì'di 'bá pírí kí ìjọ lị trũtrũ.”
- 11 Lẽ ǎko pírí 'bùgá rĩ 'bã u'á kí ǎyĩkõ sĩ, lẽ ùnókù
 'bã u'á ǎyĩkõ sĩ!
 Lẽ mĩrĩ 'bã ìcù kí ì'di ǎko ala gá rĩ kí abe pírí.
- 12 Lẽ amvù ǎzıla ùri ǎla gá rĩ kí abe 'bã uzá
 kí ǎyĩkõ gá!
 Lẽ ife mĩrì agá rĩ 'bã ìcù kí ì'di.
- 13 Kí dó mù úngó ngolé Úpĩ drĩlẹ gá sáwã
 ì'diní amújọ rĩ sĩ.
 ì'di mù amúlẹ ùnókù ìjọ lilé,
 ì'di ùnókù ìjọ lị ìjọ pìrì sĩ,
 ǎzıla ì'di 'bá kí ìjọ lị ìjọ mgbã sĩ.

97

Ádróná ì'di Úpí ùkpó 'dìpì 'i

- 1 Úpĩ ì'di úpí ru nĩ! Lẽ ùnókù 'ba u'á ǎyĩkõ sĩ!
 Ìmì 'bá u'álépi ìyì tì gá 'dĩ, ìmì u'á ǎyĩkõ sĩ.
- 2 ✧ Ùrù'bù ìnì ǎnzì la ce kí ì'di cí,
 Úpĩ ì'didrì tu pá ìjọ mgbã drì gá ǎzıla ìjọ lìná
 pìrì rĩ drì gá.
- 3 ǎcì la mù ì'di drĩlẹ gá
 ǎzıla ì'di méré'ó'bá ì'didrì kí ivé wókõ pírí
 gàsĩ.
- 4 ǎvi ì'didrì la ùnókù jì,
 ùnókù la ndre la ǎzıla ì'di ru aya ayá.
- 5 Úpĩ drĩlẹ gá, 'bé kí aká cécé isékisé áni,

- Úpí ũnókú drîlé gá pírí rî drîlé gá.
⁶ 'Bũ kí ïjọ ũlũ ïjọ alá ï'didrî drî gá
 āzila 'bá pírí kí dīzā ï'didrî ndre.
⁷ 'Bá pírí ādroṇa ïnzō rú rî kí ïnzîlépí rî
 āzila adrulépí āfó ru ādroṇa ïnzō rú rî kí sî
 kí drînzá ïsú rá.
 Lē ādroṇa pírí 'bā ïnzî kí Úpí 'i.
⁸ 'Bá Ziyónî drî are kí rá āzila u'á kí dó āyîkō sî,
 āzila 'bá tǝrǝmǝ Yúdā drî agá rî kí āyîkō sî,
 ïjọ Úpí míní lîlé rî kí sî,
⁹ ā'dusîku Úpí mi ũnókú drî gá 'dā āndānî,
 āmbǝgǝ sî índē ādroṇa pírí kí rá.
¹⁰ Lē 'bá Úpí lēlépí rá rî 'bā ngũ kí ïjọ ũnzí rî ũnzí,
 ā'dusîku Úpí la 'bá ï'didrî āṭtáná trũ rî kí tã
 mba
 āzila ï'di kí upa angájó 'bá ũnzí rî kí drîgá
 rá.
¹¹ Dīzā la dī 'bá alá rî kí drî gá,
 āzila 'bá ásí mgbā trũ rî kí āyîkō ïsú rá.
¹² Ĩmi u'á āyîkō sî Úpí agá ĩmi 'bá alá 'dī,
 āzila ĩfē ĩ'diní āwā'dīfô rú ï'didrî alá rî sî.

98

Ādróná ĩ'di Úpí ũnókú drî 'i

- ¹ Ĩngo úngó ú'dí la Úpí nî,
 ā'dusîku idé ïjọ ũsṭtáná ru la kí!
 Ũkpó ï'didrî sî āzila ālā ï'didrî sî
 fē 'bá ï'didrî 'baní patáná.
² Úpí i'da sùrú 'baní,
 'I ũkpó trũ sî 'bá kí pajó,
 āzila sî kí ïjọ lijó pìrì.

³ Mba ìjọ ì'di 'bã azilé 'bá ì'didrĩ İsrayılĩ drĩ 'baní
rĩ 'bã tã rá
lêtáná ì'didrĩ ãmbógó rĩ sī.

Úndre patáná ì'didrĩ
ũnókú drĩ gá 'dâ pírí.

⁴ Ĭmi 'bá pírí ũnókú drĩ gá 'dĩ, ĩngo úngó ãyĩkō
sĩ ãzıla ú'dúkọ ưugá sĩ Úpí nĩ,
ĩmi ịcụ ì'di úngó ãyĩkō drĩ kí sĩ.

⁵ ĩngo úngó Úpí ní ù'dĩ sĩ,
ĩngo úngó ù'dĩ sĩ ãzıla ú'dúkọ ùniyamba
mba rĩ sĩ.

⁶ Ĭvu gũká kí jaligó be,
ĩmi uzá ãyĩkō sĩ Úpí nĩ, ã'dusĩku ì'di úpí 'i.

⁷ Mĩrĩ ãmbogo rĩ kí ãzıla ãko alagá rĩ kí abe pírí
'bã ịcụ kí ì'di,
ũnókú 'bã ngo úngó ãko pírí u'álépi alagá rĩ
kí abe.

⁸ Lẽ ãyĩ mĩrĩ rú rĩ 'bã sa kí drĩ,
lẽ 'bé 'bã ngo kí úngó ãngũ ãlu gá ãyĩkō sĩ,

⁹ lẽ 'bã ngo kí úngó Úpĩ drĩlẹ gá,
ã'dusĩku ì'di amụ ìjọ lile ũnókú drĩ gá nĩ.

Ì'di ìjọ lì ãngũ drĩ gá ìjọ mgbã sĩ
ãzıla ì'di 'bá kí ìjọ lì ìjọ pírí sĩ.

99

Ădróná ì'di Úpí ndēlépi rá rĩ

¹ Úpĩ ì'di úpí ru nĩ, lẹ sùrú 'bã yā kí yā yā;
rì úmvúke ùpĩ drĩ drĩ gá kẹrúbĩ kí drĩdrĩnĩ
gá; lẹ ũnókú 'bã aya ru aya-ayā.

² Úpĩ ì'di ãmbógó ru ãngũ Ziyónĩ drĩ gá;
ĩnga ì'di sùrú pírí kí drĩlẹ gá.

- 3 'Bá pírí 'bā ĩnzĩ kí rú ĩ'didrĩ āmbógó ũrĩ-ũrĩ rú
rĩ 'i!
Rú ĩ'didrĩ ĩ'di ālápítí ru.
- 4 Mí úpí ũkpó trũ ĩjó ɓná mgbā rĩ lēlépí rĩ 'i.
Mí ají ĩjó ɓná pírí rĩ Ịsịrayíłĩ gá,
mí idé ĩjó pírí āzıla mgbā rĩ
Yākó'bō gá.
- 5 Ĩmí ịcú Úpí Ādróná āmadrĩ 'i;
āma āvũ kí ĩ'di drīlẹ́ gá,
ā'dusīku ĩ'di ālá ru.
- 6 Músā kí ándrá Ārónĩ be ātalo ĩ'didrĩ kí agá ĩndĩ,
Sámũwēłĩ ándrá 'bá ĩ'di zílẹ́pí rí kí 'bā āzĩ;
zĩ kí ándrá Úpí 'i sī āzākoma ịsújó
āzıla Úpí umvĩ kí rá.
- 7 Jọ ándrá ĩjó ĩ'ba abe angájó ũrũ'bũ ịdíná ru rĩ
agá;
mba kí ĩjó ĩ'dinĩ vú nzelé rĩ kí tā āzítáná ĩ'dinĩ
ándrá fēlé ĩ'banĩ rĩ kí abe rá.
- 8 ÚpíĀdróná āmadrĩ,
mí umvĩ ándrá kí rá;
mí i'da ándrá 'bá Ịsịrayíłĩ drĩ 'banĩ mĩ Ādróná
'bá trūlépí ĩndĩ rĩ 'i,
wó ífē ándrá ĩ'banĩ drīrĩma ĩjó ũnzĩ ĩ'badrĩ
kí sī rá.
- 9 Āma ịcú kí Úpí Ādróná āmadrĩ 'i
āzıla āma ĩnzĩ kí ĩ'di 'bé ĩ'didrĩ ālá rĩ drĩ gá,
ā'dusīku Úpí Ādróná āmadrĩ ĩ'di ālá ru!

100

Úngó Úpí ịcújó rĩ

- 1 Ĩmí 'bá pírí ụnókú drĩ gá 'dĩ, ĩngo úngó Úpí nĩ!
2 Ĩmí ĩnzĩ Úpí 'i āyĩkō sī!

Īmi amú ĩ'di drīlẹ́ gá úngó āyīkō drī kī trū!

³ Lē ĩmi ā'ĩ rá Úpí ĩ'di Ādróná 'i!

Ū'bā āma nī āzila āma ĩ'di āni*;
āma 'bá ĩ'didrī kī, ĩ'di āma tām̃ba nī.

⁴ Īfi ĩ'didrī kẹ́jĩ tị gāsī āwā'dīfô fējā trū
āzila ĩ'didrī lịcọ́ agâlẹ́ ĩ'di ịcụ́nà trū

Īfẹ́ ĩ'diní āwā'dīfô; ĩmi ịcụ́ ĩ'di rụ,

⁵ ā'dusīku Úpí ĩ'di múké; lětáná ĩ'didrī la adru
jā'dā,
āzila ịjọ́ sī ásị tịjọ́ ĩ'di drī gá rī la adru á'bị
ānzị pírí sī.

101

Ịjọ́ úpí Dāwúdị 'bā azilẹ́ rī

¹ Ma úngó ngo lětáná mídrī drī gá āzila ịjọ́ lịnà
mídrī pịrị rī drī gá,

Úpí, ma úngó sī ími ịcụ́jọ́ rī ngo.

² Ālẹ́ adrulẹ́ múké múké sī u'ájọ́ ídri mgbā rī sī.
Mì dó amú áma āzākolẹ́ ā'dutụ?

Ālẹ́ u'álẹ́ ídri mgbā rī sī
lịcọ́ mádrī agá.

³ Ālẹ́ filẹ́ ịjọ́ ịjọ́ ūnzí nganà gá ku,
ángũ 'bá ịjọ́ ūnzí ngalẹ́pí rí kí ūnzí.

Ālẹ́ áma ịcílẹ́ ĩ'ba abe ku.

⁴ Ālẹ́ filẹ́ ịjọ́ ūnzí nganà gá ku,
ma áma se 'bá ịjọ́ ūnzí ngalẹ́pí rī 'barụ́ rī sī
rá rá ru.

⁵ 'Bá káláná ujílẹ́pí ĩ'di 'bā jīránī rụ́ rī,
ma ĩ'di 'dị rá,

* **100:3 100:3** Āma ū'bā āma cénī ku.

má icó 'bá ãfó ru rĩ
'bã ãjọ talé ku.

6 Ma ásì 'bã 'bá ãĩtáná trũ ãngũ drĩ gá 'dâ rĩ kí
drĩ gá,

ma kí ãĩ u'ájó má be rá,
'bá ãjọ mgbã rĩ ngalépi rĩ
kí ãzĩ nga mání nĩ.

7 'Bá ãnzó 'bá ru rĩ
icó u'álé mádrĩ jó agá ku,
'bá ãnzõ jolépi rĩ icó
pá tulé áma andre gá ku.

8 Ụ'dú ãlu ãlu sī, ma mụ 'bá ãnzĩ rĩ kí
ĩĩkĩlẽ ãngũ drĩ gá 'dâ rá,
ma 'bá ãnzĩ rĩ kí adro
táwũnĩ Ụpĩ drĩ agá rĩ sī rá.

102

Kārĩlẽ ãjọ 'bã ndēlẽ rá rĩ 'bã Ādróná zījó rĩ

1 Ụpĩ, mí are áma zītáná,
mí are drĩ māmálá mádrĩ 'i!

2 ãjọ drĩ áma ịsụ, mí a'bejõ ma ku fõ!
Mí are ãjọ mání zìlẽ rĩ 'i,

ãzĩla ádrĩ ímì umve sī ãzākoma a'ijó, mí umvi
ma gbõñá ru fõ,

3 ã'dusĩku ídri mádrĩ la ãvĩ gbõñá ru cécé ãcíkã
áni,
ãzĩla áma ãfākã la ve cécé ãcíkúlú áni.

4 Áma ásì ãzá-ãzá, 'i cécé ásé áni,
ãzĩla ãkónã kí ãjĩ mání yu.

5 Mání ãzá tajó rĩ sī,
ánzu dó ãrĩ-ãrĩ, áma ínĩ ace kí dó ãfākã be
nĩ.

6 Má acá dó cécé ịnmáná kōtórõ agá rĩ áni,

- cécé íṡmáṡá ĩmbíráṡá kōtórō álī rĩ agá rĩ áni.
- 7 Ma áma la mīṡī mgbọ rú,
má acá dó cécé āríṡá jó drī gá á'dūsī rĩ áni.
- 8 Ụ'dú pírí sī mērọ'ba mádrī kí áma u'dá u'dā;
'ba áma ngūlépi unzí rĩ kí áma rú ayú sī
áwātáṡá wājó.
- 9 Íjọ 'dī sī ma úfóró na íná ru,
áma mīndrẹ la dó ñi āko mání mvulé rĩ agá,
- 10 ā'dusīku adrā mīdrī āmbógó rĩ sī,
mí inga ma ụrugá āzīla mí a'bé ma vū gá.
- 11 Ídri mádrī la alī gbōṡá ru cécé índréléndri
alīlépi ĩndró sī rĩ áni.
Ma nụ cécé ásé áni.
- 12 Wó Ụpí mī rú rĩ, íri úmvúke ũpī drī drī gá
jā'dā,
ála íjọ ũrā rú kuma mīdrī drī gá á'bī anzí
pírí kí agá jā'dā.
- 13 Mī mụ angálé āzīla mī Zīyónī 'bā ízákīzā ndre
rá,
ā'dusīku 'dī dó sáwā míní pēlé sī lētáṡá
i'dajó ĩ'díní rĩ 'i,
sáwā míní pēlé sī ĩ'di āzākojó rĩ acá dó 'bo,
- 14 āti'bo mīdrī lē kí ĩ'di rá,
údri táni ĩ'di andi rá tí,
kí ĩ'di 'bā ízákīzā ndre rá,
drī táni andi rá tí.
- 15 Súrú kí mụ idélé ũrī sī rú Ụpí drī sī,
āzīla ũpi ũnókú drī gá 'dā rĩ kí mụ ārútáṡá
fēlé míní ũkpō mīdrī sī rá,
- 16 ā'dusīku Ụpí la Zīyónī sì ú'dí ru rá,
ĩ'di ĩ āmbōgō íngōpí yā rĩ i'da 'bā 'baní rá.

17 Ī'di zītáná 'bá ijó 'bá ndēlé rá rĩ 'badrī umvi
rá,
icó māmálá ĩ'badrī 'bā ijó idelé ku.

18 Lē úsĩ ijó 'dĩ 'bá mụlé tìlé drīlẹ gálẹ rĩ 'banĩ,
ijó 'dĩ sī 'bá drī tìlé ku rĩ kí dó sī Úpĩ ìcụ.

19 Úpĩ andré āngũ angájó lícọ ĩ'didrī ālá 'bũ gálẹ
rĩ gá.

André āngũ vũ gá 'dōlé angájó 'bũ gálẹ,

20 sī nuńá 'bá sulé mǎbúsũ gá rĩ 'badrī kí arejó,
sī 'bá ijó lijó kí drī gá 'bā drā kí rá rĩ kí trũjó.

21 Ījó 'dĩ sī ála dó sī Úpĩ 'bā rụ ũlũ táwũnĩ Zīyónĩ
drīgá,

āzila ĩ'di ìcụ Yẹrúsālẹmũ gá,

22 sáwā sūrụ 'bā kí ru trajó ũpi abe āngũ ālu gá
āzila sī Úpĩ ĩnzĩjó rĩ sī.

23 Úpĩ fē mání acájó ũkpō kóru mání adru agá
kārīlẹ rú 'dīgá 'dā,

lì dó sī ụ'dụ mádrī kí 'bā kālāfe ālịńá ru.

24 Wó ajọ dó Ādróná mádrī ní,
ífē ádrā drī 'dĩ sī ma kārīlẹ rú ku fô!

Ílĩ mídrī kí mụ drī gá á'bị anzị vúsĩ á'bị anzị vúsĩ.

25 Í'bā ándrá ụnókũ 'bā ĩndụ ídu,
āzila í'bā ándrá 'bũ kí ími drī sī.

26 Āko 'dĩ kí āvĩ rá, wó mi mīngá ace jǎ'dā;
kí mụ delé pírí cécé bōngó áni.

Mi kí uja cécé bōngó ujajó rĩ áni
āzila kí āvĩ rá.

27 Wó mi ace ími vúná sī jō ídu rĩ áni,
āzila mi mụ u'álé jǎ'dā.

28 Anzị āmadrī kí mụ u'álé ími andre gá;

anzī ĩ'bā drīlēka rú rī kí mụ mụlé pá tulé ími
drīlē gá ũkpó ru.

103

Lētáná Ādróná drī

- ¹ Ásị mádrī mí ịcụ Úpí 'i,
ídri mádrī agá pírí, ma ĩ'di rụ ālá ri ịcụ,
- ² Ásị mádrī mí ịcụ Úpí 'i,
āzıla mí āvī jō ịjọ ữrōdrī Úpí drī drī gá ku.
- ³ ĩ'di ịjọ ũnzí mádrī kí trũ pírí rá
āzıla adrí āyánĩ mádrī kí pírí rá.
- ⁴ Apá ma drā agá rī sī rá,
wí mání sūsú lētáná drī āzıla andré áma
ízákĩzā rá.
- ⁵ Fē mání agalé āko múké rī kí sī,
ịjọ 'dĩ sī ma dó sī ũkpó kārīlē drī isụ ú'dí ru
cécé yúkú drī áni.
- ⁶ Úpí la ịjọ mgbā rī nga,
āzıla ĩ'di hákĩ 'bá ĩkpālē ĩkpā-ĩkpā rī 'badrī
kí fē rá.
- ⁷ Úpí lū ịjọ ĩ'di 'bā ữtīlē rī kí Músā nĩ rá,
āzıla i'da ịjọ ĩ'diní mụlé ngalé ũkpó ĩ'didrī sī
rī kí 'bá Ịsịrayīlī drī 'baní rá.
- ⁸ Úpí 'bā ásị ịgbẹ ru āzıla lētáná uyaná kóru rī
trũ.
Ũmbā rụ ĩ'di gbōrú ku āzıla lētáná ĩ'didrī
ukó ku.
- ⁹ Úpí uzá āma drī gá sáwā pírí sī ku,
ũmbā rụ ĩ'di jǎ'dā ku.
- ¹⁰ Fē āmaní drīrima calépi rī sī ịjọ ũnzí āmaní
ngalé rī kí vúná sī ku,

- āzila ijó ũnzí āmaní idélé rĩ 'bā ārígó tị ĩ'diní
lələ rĩ áni ku.
- 11 Cécé ũrú'bũ bā adrujó vũ drĩlẹ gá ụrụgá rĩ áni;
ijó 'dĩ sī lětáná ĩ'didrĩ ĩ'di āmbógó ru 'bá ĩ'di
rulépi rá rĩ 'baní.
- 12 Cécé āngũ ĩtụ 'bā agájó rĩ 'bā adrujó rá-rá ru
āngũ ĩtụ 'bā 'dejó rĩ be rĩ áni,
Úpí wũ vā ijó ũnzí āmadrĩ kí āma rụ 'dā rĩ
sī álí.
- 13 Cécé átẹpi 'bā adrujó ásị ịgbẹ sī anzi ĩ'didrĩ
'barụ rĩ áni,
Úpí 'bā ásị vā ịgbẹ ru 'bá ĩ'di rulépi rĩ 'baní,
- 14 ā'dusīku nĩ ũkpó ākō āmadrĩ cé;
āma pụtụ rĩ 'bā ijó la agá ĩ'diní rá.
- 15 Ídri 'bádrĩ ĩ'di ālíná ru cécé áse drĩ áni,
cécé mǎwǎwǎ áse agá rĩ kí áni, āma zo rá
āzila ũdrā rá.
- 16 Ālúkúkũ drĩ li la 'bo, ĩ'di āvĩ rá,
'bā āzĩ ndre ĩ'di ĩdĩ ku.
- 17 Wó Úpí 'bā lětáná la adru 'bá ĩ'di rulépi rĩ 'baní
jǎ'dā,
mũkē ĩ'didrĩ la ru ĩdrĩ anzi 'bā anzi 'ba rụ,
- 18 āzila 'bá mgbā tị icíma ĩ'didrĩ ā'ĩlépi rá,
'bā āzítáná ĩ'didrĩ kí vú ũbĩlépi rĩ 'banĩ.
- 19 Úpí 'bā úmvúke ĩ'didrĩ ũpĩ drĩ 'bũgá 'dǎá ũkpó
ru,
āzila ũpĩ ĩ'didrĩ la āngũ na pírí nĩ.
- 20 Īmi ịcú Úpí 'i, ĩmi mǎlāyíkā ũkpó trũ 'dĩ,
ĩmi āzítáná ĩ'didrĩ kí vú ũbĩlépi 'dĩ,
āzila ijó ĩ'di 'bā jolé rĩ kí arelépi 'dĩ.

- 21 Īmi mālāyīkā ā'dī 'dīlēpi 'dī, ĩmi ịcụ Úpí 'i,
 ĩmi ātí'bó ĩ'didrị ịjọ ĩ'di 'bā lēlé rĩ ngalēpi 'dī.
 22 Āko pírí Úpí 'bā 'bālē 'dī, ĩmi ịcụ Úpí 'i
 āngũ pírí ĩ'diní sī ũpĩ najó rĩ kí agá.
 Ásị mádrị mí ịcụ Úpí 'i.

104

'Bā āma 'bālēpi rĩ ịcụjọ

- 1 Ásị mádrị, mí ịcụ Úpí 'i,
 Úpí, Ādróná mádrị, mi āmbógó ru;
 Ísũ ĩmi rụ'bágá rụ kuma kí đĩzā be.
 2 Ísũ ĩmi rụ'bágá đĩzā cécé bōngó áni.
 Mí aja 'bũ cécé hémā ajajó rĩ áni,
 3 ịsị ịcụ mídrị ụrụgá ữrụ'bũ ĩyị fēlēpi rĩ kí drị
 gá.
 Mí idé ữrụ'bũ kí gārĩ mídrị ā'di drị kī ru
 āzila mi unga úpúpị ālúkúkũ drị sī.
 4 Ālúkũ kí ịjọ mídrị kí ují nĩ,
 ācị 'bā idraká tị kí ātí'bó mídrị kī.
 5 Í'bā ụnókũ 'bā ĩndụ mi 'i,
 ịjọ 'dī sī ịcụ ru ayalé ku.
 6 Mí aku ụnókũ mĩrĩ āmbógó rĩ kī sī cécé bōngó
 áni;
 ĩyị iti kí 'bé kí rá.
 7 Ụ'dúkọ míní uzájó rĩ sī, ĩyị mvu kí apálé rá,
 ụ'dúkọ mídrị āvi drị áni rĩ sī, afụ kí ru apálé
 rá,
 8 dị kí 'bé kí drīgā sī,
 dị kí vữrụ á'bụ kí agāsī,
 āngũ pēlé ĩ'baní sī āsĩjọ rĩ gá.

- 9 Í'bā ĩ'baní lōkókōrī ĩ'baní icólé drī alilé ku la,
ĩyí icó ũnókú drī akulé ĩdī ku.
- 10 Mi ĩyí fē agbélé kídí kí agálé 'dilé á'bụ kí agá
sĩ,
kí dī 'bé kí drīdrīĩ gāsĩ.
- 11 Kí ĩyí fē ānākpá ásé agá rĩ 'baní pírí,
ĩyí vī kǎyīnō ásé agá rĩ 'badrī kí dejó.
- 12 Āríná 'būgá rĩ kí jōrōvū sị ife ĩyí tị gá rĩ kí sịgá;
kí úngó ngo ife 'bā kénĩ kí sị gāsĩ.
- 13 Ĩ'di uzogó ũsū 'bé kí drī gá angájó lịcọ ĩ'didrī
'būgálé rĩ gá,
āzıla ũnókú la ga tré āyīkō sī āzị míní ngalé
rĩ sī.
- 14 Mi ásé kí fē zolé tị 'baní ĩrēbị ru,
mi āko dūlépí rĩ kí fē 'bá 'baní ayúlé,
mi kí fē ākónā ũfūlé angájó ũnókú gá,
- 15 mi āyīkō aị kí ásí gá wáyīnī sī,
mi ādu fē ĩ'bā mēlétị ní sī dījọ dī-dī,
āzıla ākónā fē ĩ'baní ũkpó ịsụjọ.
- 16 Ife Úpí drī kí ĩyí ịsụ ĩyō rú,
'dī kí mārígó ife ĩ'di 'bā salé Lébānōnī gá rĩ
kī.
- 17 Āríná kí jōrōvū ĩ'badrī kí sị kí sịgá 'dāá;
kápáya kí jōrōvū ĩ'badrī kí sị ife āzo rĩ kí
sịgá.
- 18 Ānākpá ásé agá indrélépí ĩndrī áni rĩ kí u'á 'bé
āzo mbílíko rĩ kí sịgá,
āzıla kílē kí ru ũzī ũjígó 'bé sị gá rĩ ká agá sī.
- 19 Īmbá la áyi kí uja nī,
āzıla ĩtụ nī sáwā ĩ'diní sī 'dejó rĩ cé.
- 20 Í'bā ịnị mi 'i, āngū la dó sī nị,

- ānākpá ásé agá rī kí āfũ acílé.
21 Kēmī kí ākónā ĩ'baní rī ndrũ áwánjá trũ
āzila kí ākónā ĩ'badrī ĩsũ angájó Ādróná drī.
22 Ĩtũ drī agá 'bo, kí gō vúlé,
kí ru ula vŭrũ ĩ'badrī ũjígô agá 'dǎá.
23 'Bá kí mụ āzī ĩ'badrī kí agálé,
kí āzī nga kpere ĩndró gá.
24 Úpí, mí idé āko ídri trũ rī kí ũ'bí ru!
Mí idé kí pírí ũndũwǎ sī;
ũnókũ gá tré āko ndú ndú míní ũ'bǎlé rī kí
sī.
25 Mīrī ĩ'di 'dǎ, ĩ'di āmbógó ru āzila mgbo ru,
ga tré āko míní ũ'bǎlé āmbógó āzila nírínjá
ídri trũ rī kí sī, ícó kí lǎlé ku.
26 Méléí kí ací drī la gāsī, 'dǎlé āzila 'dǎ gǎlé,
āzila ānākpá āmbógó rī kí avá alagá 'dǎá.
27 Tī kí pírí ásī ĩmi drī gá,
míní sī ākónā ĩ'baní nalé rī kí fējó sǎwǎ
múké rī gá.
28 Ídrī ĩ'baní fē la 'bo,
kí ũkũnǎ la,
ídri ĩmi drī nzī 'bo,
kí aga tré āko múké rī sī.
29 Ídrī ĩmi méléti zī cí,
kí idé ũrī sī,
ídri kí ává nze 'bo
kí ũdrǎ rá āzila kí gō pŭtrũ gá vúlé.
30 Ídrī úrindí mídrī tī pē 'bo,
ídri ú'dí la la ru 'bǎ nī,
āzila mí ídri ú'dí la fē ũnókũ ní.
31 Lē dīzǎ Úpí drī 'bǎ mụ drī gá jǎ'dǎ,

- lě Úpí 'ba u'á āyīkō sī āko ī'diní idélé rī kí sī.
 32 Úpí drī āngū andré ũnókú gá 'dōlé, ũnókú la
 yā yā,
 drī 'bé kí aló, ācīkā la āfū nī.
 33 Ma Úpí ní úngó ngo áma ásí pírí sī,
 Ma Ādrónā ịcụ ụ'dụ mání adrujó ídri rī kí sī
 pírí.
 34 Lě ịjó mání ũrālě rī 'bā adru kí āyīkō rú mínî,
 ma āyīkō mádrị ịsụ Úpí agá.
 35 Wó lě î ịlịkị 'bá ịjó ũnzí ngalépi rī kí ũnókú drị
 gá 'dā rá,
 lě 'bā āvī ũnókú drị gá 'dā rá.
 Ásị mádrị, mí ịcụ Úpí 'i.
 Ícụ Úpí 'i.

105

Ādrónā kí 'bá ī'didrị kí abe

- 1 Ífě āwā'dīfô Úpí ní, mí ũlū āmbōgō ī'didrị 'bā
 ịjó,
 ífě sùrụ pírí 'bā nī kí ịjó ī'dī 'bā ngalé rī kī.
 2 Īngo úngó ī'diní, ĩngo úngó sī ī'di ịcụjó rī 'i,
 ĩmi ũlū ịjó ī'diní ngalé ụsūtáná ru rī kí 'bá
 pírí 'banî.
 3 Dịzā 'ba adru rụ ī'didrị ālá rī nī,
 lě 'bá Úpī ndrụlépi rī kí 'bā ásị 'bā u'á āyīkō
 sī.
 4 Īndre āngū Úpí rụ sī āzākoma ịsụjó,
 ĩmi ịcụ ī'di sáwā pírí sī.
 5 Īmi agá ịjó ī'di 'bā idélé ụsūtáná rū rī kí,
 ịjó tálí ru rī kí, ịjó lịná ī'diní fēlě rī kí abe.

- 6 Īmi anzi Īburaḥīmũ drī ĩ'dĩ 'bã ätĩ'bó ru 'dĩ,
ĩmi anzi Yākó'bō drī ĩ'dinĩ pēlé 'dĩ.
- 7 Ī'di Úpí Ādróná āmadrī 'i,
āzítáná ĩ'didrī ĩ'di 'bá ũnókú gá 'dĩ 'baní pírí.
- 8 Ī'di ĩjó ĩ'dinĩ azilé rĩ tām̃ba jã'dã,
ĩjó ĩ'dinĩ azilé rĩ ĩ'di á'bĩ anzi álĩfũ álĩfũ 'baní
pírí.
- 9 Mba tĩ icĩma Īburaḥīmũ be rĩ tã rá,
āzĩla mba ũyō ĩ'dinĩ nalé Īsákã be rĩ tã rá.
- 10 'Bã ĩjó la ũkpó rũ Yākó'bō ní āzítáná ru,
'bã vã ĩ'di 'bá Īsīrayīlī drī 'baní āzítáná jã'dã
rĩ rú.
- 11 “Ma āngũ kãnánĩ drī fē ĩminĩ,
ĩ'di adru āko ĩminĩ 'dylé ĩmĩ āni la rú rĩ 'i.”
- 12 'Bá Ādróná drī kí 'bã kālãfe were rú,
ĩ'baní adru agá āmīyóná ru Kãnánĩ gá 'dãá.
- 13 Ī'baní wãyá co agá sūrú āzĩ rĩ gá cajó sūrú āzĩ
gá,
angájó sūrú ālu gá cajó sūrú āzĩ rĩ gá.
- 14 Wó Ādróná a'be 'bá āzĩ kí kí ĩkpājó ku,
kĩ ĩjó sī, uzá ũpi kí drī gá rá.
- 15 “Īmi aló 'bá má āni mánĩ sī ādu ũsũjó kí drī gá
rá rĩ kí ku;
ĩmi idé ĩjó ũnzĩ nábĩ mádrī 'barú ku.”
- 16 Ajĩ rĩlẽ āngũ kãnánĩ drī drī gá,
iza dó sī ākónã ĩ'badrī kí rá,
- 17 pē 'bá āzĩ tĩ kí drīlẽ gālẽ
'dĩ Yũsũfũ uzilẽ ätĩ'bó ru rĩ 'i.

- 18 Mābūsū gālé ícǐ ǐ'di pá ímve sǐ cí, pá la kǔ kí
dó sǐ rá,
āzila úsū dó ǐ'di imbe gá aya,
19 kpere íjọ ándrá ǐ'di 'bā jolé rǐ 'bā ru idé agá,
Íjọ Úpí drị ụ'bǐ dó Yǔsúfǔ 'i, ịsú ǐ'di pịrị.
20 Úpí Mịsírǐ drị pē dó 'bá tị āzila anzé dó ǐ'di rá,
āmbógó 'bá 'badrị trũ dó ǐ'di rá.
21 'Bā Yǔsúfǔ āmbógó ru āko úpí drị ịcọ gá rǐ kí
drịlẹ gá,
Úpí 'bā vā ǐ'dī āmbógó ru āko ǐ'didrị kí drịlẹ
gá pírí
22 sǐ 'bá úpí 'bā pálégá rǐ kí imbájọ ǐ'diní lélé rǐ
áni,
āzila vā sǐ 'bá ịyǒ rǐ 'baní ũndũwā imbájọ.
23 'Dā 'bā ũngúkú gá, Ịsịrayǐlǐ acá dó Mịsírǐ gá;
Yākó'bō rì dó u'álé āmíyóná ru āngū Hámũ
drịgá.
24 Úpí fē 'bá ǐ'didrị tị kí dó ũ'bí ru,
fē 'bá 'dī acá kí dó ũkpó trũ ndē kí méré' 'bá
ǐ'badrị kí rá.
25 Fē 'bá Mịsírǐ drị ngū kí dó 'bá Ịsịrayǐlǐ drị kí
ājị ũnzí,
ítú kí íjọ ũnzí āti'bo ǐ'didrị 'barú.
26 Úpí Pē ātí'bó ǐ'didrị Músā kí tị
Ārónǐ be, 'dì kí 'bá ǐ'diní ándrá ũpélé rǐ kǐ.
27 Idé kí tálí ǐ'didrị ịcétáná ru rǐ kí 'bá kí drịdrịgá
gá,
íjọ Úpí drị ụsútáná ru rǐ kí 'bá Mịsírǐ drị kí
drịdrịgá.
28 Ādróná Pē dó ịnị tị, āngū Mịsírǐ drị nị dó sǐ ịtú
sǐ kpákpá,

- ā'dusīku uga kí 'bá Ịsịrayílī drị 'baní mụlé
úmgbé.
- 29 Uja ịyị ị'badrị kí ǎrí ru,
fě sī ị'bi ị'badrị ịyị agá rī 'baní ũdrǎlé rá.
- 30 Ụdrúgó ga kí dó tré ǎngũ Mịsírī drịgá,
ufí kí jọ 'a ǎmbógó ị'badrị drị kí agá sī, ụtụ
kí gbọlọ sị gāsī sī ịndī.
- 31 ǎdróná jọ dó ịjọ, ụnụ ũ'bí ǎkpẹ kí dó,
ǎzıla údráníná tị kí dó ǎngũ Mịsírī drị drị gá
pírí.
- 32 Uzogó kẹjị gá ǎpẹ
sí kí tị ǎvi be ǎngũ Mịsírī drị agá pírí,
- 33 co zābíbū ị'badrị kí úlúgó ife abe vùrụ,
ǎzıla anu ife sùrụ ị'badrị agá rī kí vùrụ.
- 34 ǎdróná jọ ịjọ, úmbí ǎkpẹ kí dó ũ'bí ru
íse abe lǎná kóru.
- 35 Na kí dó ǎko dụnépi ǎngũ drị gá 'dǎá rī kí pírí,
mbe kí ǎko ǎkónǎ rú ị'baní salé rī kí pírí.
- 36 'Dǎ 'bǎ ũngúkú gá, ụ'dị dó anzi kǎjǎní 'bá
Mịsírī gá rī 'badrị kí rá,
ǎfó ǎzıla ǎyīkō ị'badrị lịcọ drị anụ dó rá.
- 37 Anzé 'bá Ịsịrayílī drị kí rá, ǎzıla a'dụ kí sílīvǎ
kí gólūdī trū ịndī,
angájó sùrụ ị'badrị agálé kí ũkpó ru ǎyání
kóru rụ'bá ǎlá sī.
- 38 'Bá Mịsírī drị u'á kí dó ǎyīkō sī ị'baní ǎngũ
ị'badrị a'bejó rī sī,
ā'dusīku ụrị rụ kí 'bá Ịsịrayílī drị kí sī rá.
- 39 Aja ụrụ'bū sī kí drị akujó,
ǎzıla jì ị'baní ǎngũ ịnị sī ǎcí sī.
- 40 ǎ'ị kí ị'didrị ịzá, ǎfě ị'baní ǎlị'bonjá nalé,

- āzila fē ābírí ĩ'badrī ní ukójó mǎnǎ sī, 'dī
mūkátī angálépi 'bǔgá rī 'i.
- 41 Nzī ándrá ĩ'baní írā, āzila ĩyí agbẹ dọ ala gǎlé;
ĩyí dī dọ āngū kōtórō rú rī agā sī cécé ĩyí
dīlépi dī-dī rī 'bā dījọ rī áni,
- 42 ā'dusīku agá ándrá tị ícǐma ĩ'díní icílé
ātí'bó ĩ'didrī ĩburaħímū be rī 'bā ĩjọ rá.
- 43 Ají dọ 'bá ĩ'didrī kí āmvé 'dōlé āyīkō trū,
'bá ĩ'di āni ĩ'díní pélé pēpē rī ngo kí dọ úngó
āyīkō sī.
- 44 Fē dọ āngū 'bá āzī 'badrī ĩ'baní,
āzila fē ĩ'baní ākónǎ 'bá āzī 'bā kí salé nī rī
kí.
- 45 ĩjọ 'dī sī 'bá ĩ'didrī kí dọ sī āzítánǎ ĩ'didrī kí tā
mba,
āzila ĩjọ pírí ĩ'di 'bā āzítánǎ fējọ 'bā mba kí
kí tā rī kí kí tām̄ba rá.

Ịcụ Úpí 'i!

106

Īfē āwā'dīfō Úpí ní ā'dusīku ĩ'di múké

- 1 Īmi ịcụ Úpí 'i!
Īfē āwā'dīfō ĩ'díní, ā'dusīku ĩ'di múké,
lētánǎ ĩ'didrī ĩ'di lētánǎ mgbā rī 'i āzila jǎ'dā
rī 'i.
- 2 Ā'di ícọ dọ ĩjọ āmbogo āmbogo Úpí ní ngalé rī
kí vú nzelé rá la nī yā,
jōku ā'di ícọ ĩ'di ịcúlé calépi rī sī rá la nī yā?
- 3 'Bá āzítánǎ ĩ'didrī kí tām̄balépi rī kí,
'bá ú'dụ pírí sī ĩjọ pịrī rī ngalépi rī kí adru
drīléba rú.

- 4 Úpí, mí ũrã áma íjọ ìndĩ míní lètáná i'da agá
'bá mídrî 'banî,
míní kí pa agâ, í'bã ma kí agá ìndĩ.
- 5 Ífě má ịsụ málî 'bá míní pėlé rĩ 'bã kí ịsúlẹ rĩ kí
ìndĩ,
ma dó sị adru ì'ba abe äyĩkō gá,
āzila ífě má ịcụ mi 'bá mídrî kí abe ìndĩ.
- 6 Āma idé íjọ ũnzí cécé āmā átépika 'bã kí adrá
idélẹ rĩ áni,
āma 'bá ũnzí āzila vā ũnzĩkānā idélẹpi la kî.
- 7 Āma áyípika 'bã kí ándrá adrujọ Mịsírî gá rĩ sị,
'bã kí ándrá ásị tálí míní idélẹ rĩ kí drî gá ku,
āvĩ kí ándrá íjọ lètáná míní kí lějọ rĩ drî gá rá,
mĩrĩ ika rĩ gá 'dāá, gā kí ándrá Úpí 'bã tị
úmgbé.
- 8 Wó ípa kí rá sị ārútáná rụ mídrî drî tā mbajó,
'bã nị kí rú dó sị ũkpō mídrî 'i.
- 9 Uzá dó mĩrĩ Ika rĩ drî gá āzila mĩrĩ awa dó sị ru
'a ãrĩ,
'de kí drî mĩrĩ mgbi rĩ agâ sị cécé āngū ā'í
kōtórō agá rĩ áni.
- 10 Pa kí mەرۆ'bá ì'badrî kí drīgá rĩ sị rá;
āzila unze kí mەرۆ'bá kí drî gá rá.
- 11 Mĩrĩ 'bã ãyĩ āgō vúlẹ iti mەرۆ'bá ì'badrî kí
mũ'dũ,
kí āzī ālu la pa ru ku.
- 12 'Dā 'bã ũngúkú gá, 'bá ì'didrî ā'ĩ kí ándrá íjọ
ì'di 'bã azilẹ rĩ rá,
ngo kí dó úngó sị ì'di ịcújó.

- 13 Wó 'dā 'bā vúlé gá āvī kí ándrá ìjọ ì'di 'bā ngalé
rĩ kí mbēlējá ru
āzila nga kí ìjọ ì'di tị kó ru.
- 14 Ūlě ga dó ándrá kí 'a gá kōtórō gālě,
rĩ kí dó sī Ādróná ỳ'bīlě kōtórō agá 'dāá.
- 15 Ìjọ 'dī sī fě ì'baní āko ì'bā kí a'ílě rĩ kí rá,
wó ají júwẹ ũnzí la 'bá kí drị gá.
- 16 'Bá kámǎ agá 'dāá rĩ idé kí Mụsā 'baní Ārónĩ
be ājǎ sī,
'bání kí 'bājó ndú Úpí ní rĩ sī.
- 17 Vū nǎ dó sī ru tị mgbo āzila ti Dátānĩ rá;
āzila ịsị vā Ābīrámũ kí 'bá ũ'bí kí abe.
- 18 Ācí a'dé ándrá 'bá kí vú bīlěpi rĩ kí drị gá,
ācí idraká tị ivé ándrá 'bá ũnzí rĩ kí kícíkí.
- 19 'Bá idé kí ándrá kājóná 'bé Hōrēbũ gá 'dāá
āzila ịnzị kí ándrá ādróná í'dá ru idélé
gólūdĩ sī rĩ.
- 20 Uja kí ándrá dīzā Ādróná ì'badrị gá rĩ drị,
í'dá mọ̀nịgọ drị āzila ānākpá ịrẹbị nalépi rĩ
'ba drị kí sī.
- 21 Āvī kí ìjọ Ādróná kí palépi,
ìjọ āmbogo āmbogo kí idélépi Mịsịrị gá,
- 22 tálí idélépi āngũ Hámũ drịgá,
āzila ìjọ ụsụtaná ru rĩ kí idélépi mīrĩ Ika rĩ
gá rĩ drị gá rá.
- 23 Ìjọ 'dī sī Ādróná jọ ándrá dó sī, “Ma mụ kí
ịlịkílẹ rá
'bá ì'diní pėlẹ pẹpẹ Mụsā
drị ájẹ pá tu agá kí drīdrīnĩ gá Má be

sī māmálá 'bājó ũmbā Mání lējó kí ĩlīkījó rī
atrijó ku rī gá.”

24 'Bá 'dī gā kí ándrá dó filé āngũ ũnĩ-ambamba
'dā gâlê úmgbé,
ā'dusīku ā'ī kí ándrá ĩjọ Ādróná 'bā azilē rī
ku.

25 Unu kí ĩ'badrī hémā agâlê
āzila gā kí Úpí 'bā tị arelê úmgbé.

26 ĩjọ 'dī sī Ādróná na dó ándrá ũyō jọ, āndá āndá
ru

'I mụ kí ụ'dílê āngũ kōtórō rú rī agâlê rá,
27 āzila 'I mụ anzị ĩ'badrī mụlê tìlê drīlê gâlê rī
kí iré sūrū āzī kí agá,
āzila 'I kí dro āmīyóná āngũ gá.

28 'Dā 'bā ũngúkú gá, Pẹyórī gá 'dāá, 'bā Ādróná
drī fi kí dó Bāálī ĩnzīná gá,
āzila na kí íná fēlê ídétáná ru ādroṇa ídri
kòlì rī 'baní rī kí,

29 inga kí Úpí 'bā ũmbā ĩjọ ũnzí ĩ'baní idélê rī kí
sī,
āzila jūwẹ a'dé dó kí drī gá.

30 Wó Fēnásī tu dó pá ụrụgá āzila fē dó 'bá ịsúlê
ĩjọ ũnzí trū rī 'baní drīrīma rá,
Ādróná atri dó sī jūwẹ 'dā rá.

31 ĩjọ 'dī sī úlā dó ĩ'di 'bā ālá la ru
ì'dójó sáwā 'dā sī mụjọ drī gá āsīná kóru.

32 ĩyị Mērībā drīgá 'dāá iza kí ándrá Úpí 'bā ásí,
fē kí dó sī Úpí u'á dó ũmbā sī,
ĩjọ 'dā ají dó Músā ní ũcōgō āmbógó la.

33 Iza kí Músā ásí,
Músā mụ dó sī ĩjọ ụjọ trū aza rú.

- 34 Úpí fě ándrá āzítáná 'bá Ịsīrayīlī drī 'baní sī
'bá sūrú Kānānī gá 'dǎá rī gá rī kí ụ'dịjọ
rá,
wó ụ'dị kí kí ỉ'di 'bā jolé ỉ'baní rī áni ku.
- 35 Kējị la gá ri kí ru ịgbǎlé 'bá Ādróná nīlẹpi ku
rī kí abe
āzila andré kí dó sī lǎ'bī ỉ'badrị ũnzíkānā 'dǎ
kí.
- 36 Ịnzị kí ādroṇa ỉ'bāni ỉnzō rú rī kí,
fě dó sī kí ũdrājó.
- 37 Fě kí anzi ỉ'badrị kí izonzi kí abe ídétáná ru
úrindí ũnzí 'baní.
- 38 Asu kí 'bá ịjọ kọlị rī kí 'bā ārí,
ārí anzi āzila izonzi ỉ'badrị 'badrị kí,
'bá u'dịjọ ga āngū Kānānī drī gá tre,
āzila āngū izaru ārí ỉ'badrị sī.
- 39 Andị kí ándrá ru ịjọ ỉ'baní idélé ũnzí rī kí sī rá
ỉnzị kí ándrá ādroṇa ndú la kí áyụ.
- 40 Ịjọ 'dī sī Úpí acá dó ũmbā sī 'bá ỉ'didrị 'baní,
āzila gá dó sī 'bá ỉ'di āmgbā rī kí úmgbé.
- 41 Fě dó sī kí sūrú Ādróná nīlẹpi ku rī kí drị gá,
āzila mẹrọ'bá ỉ'badrị ri kí dó sī ũpī nalé nī.
- 42 Mẹrọ'bá ỉ'badrị ịkpā kí kī
āzila acá kí dó sī kí pálégá.
- 43 Pá alé wēwē rú Úpí ri kí apálé,
wó ri kí mvulé ỉ'di rụ 'dǎá rá
āzila ri kí dó sī filé ịjọ ũnzí gá ịdị-ịdị.
- 44 Wó tí Úpí are kí rá ỉ'baní awá agá ỉ'di rụ,
'bā dó ásị ỉ'bā áwáná drị gá rá.

- 45 Tì icíma ì'didrì ì'ba abe rĩ 'bã ìjọ agá ándrá dó
 ì'diní rá
 āzila lētáná ì'didrì āmbógó rĩ sī uja ru ásì
 rá.
- 46 Fē 'bá kí ìkpālēpi rĩ 'baní
 kí tāmбайó ásì ìgbē sī.
- 47 Ípa āma, Úpí, Ādróná āmadrì,
 sùrù āzì 'dā kí agâlē rĩ sī mí uja āma vùlé,
 āma dó sī āwā'dīfô fē míní,
 āzila āma dó sī rù mídri alá rĩ ìcù āyīkō sī
 fô.
- 48 Ícù kí Úpí, Ādróná Ísīrayīlī drì 'ì,
 ìcù ì'di āndrū āzila āsīnájá kóru.
 Lē 'bá pírí 'bã jọ kí “Ámīnā”
 Ícù Úpí, 'I!

107

Ādróná la āmaní āzākoma fē nī

- 1 “Ìfē āwā'dīfô Úpí ní ā'dusīku ì'di múké,
 Lētáná ì'didrì la adru jã'dâ.”
- 2 Īmi 'bá pírí Úpí 'bã palé rá 'dī,
 īmi ìcù ì'di. Apá īmi mērọ'bá kí drīlẹ gá rá.
- 3 Ají īmi vùlé angájó āmíyóná āngū gâlē,
 angájó ìtù 'bã āfū agá āzila ìtù 'bã 'de agá,
 āngū úrù āzila ándrá rĩ kí agâlē.
- 4 'Bá āzì rĩ rì kí wāyá colé kōtórō agā sī gērì kóru,
 āzila ìsù kí gērì sī cajó táwūnī ì'baní sī icójó
 u'ájó rĩ agá ku.
- 5 Ābírì fù kí, ìyìvì ndē kí,
 āzila 'bá pírí 'bã ásì tīnájá ukó rá.

- 6 Sāwā 'dā sī ūcōgō ī'badrī agá awá kí Úpí rú sī
āzākoma a'ijó
āzila Úpí pa kí ūcōgō ī'badrī kí agá rá.
- 7 'De kí drī gērī pīrī rī agā sī
cajó kpere táwūnī ī'baní sī mụjó u'ájó rī agá.
- 8 Lē īfē āwā'dīfō Úpí ní lētáná ī'didrī āmbógó rī
sī,
āzila ijó ūsūtáná ru ī'diní idélé 'bá 'baní rī kí
sī.
- 9 Fē 'bā īyīví 'bā ndélé rá rī kí 'bā īyīví ukó rá,
āzila 'bā ābīrī ru rī ní agajó ijó múké rī sī.
- 10 'Bá āzī rī rī kí ándrá adrulé āngū inī agá āzila
drā 'bā índréléndri agá,
āzila úmbé ándrá kí mābúsū gálé nōrórō sī,
- 11 ā'dusīku mvu kí ándrá āzítáná Ādróná Uṛugá
Āndānī rī drī kí agá rī sī rá,
āzila gā kí āzítáná ī'didrī kí úmgbé.
- 12 Kí ūkpō ukó ándrá dó ru rá āzī ūkpó ī'bā kí
ngalé rī kí sī,
u'de kí vū gá āzila 'bā āzī ándrá ālu icólépi
kí āzā kolépi rá la 'dá yū.
- 13 Sāwā 'dā sī ūcōgō ī'badrī agá awá kí Úpí rú sī
āzākoma a'ijó
āzila pa dó sī kí ūcōgō ī'badrī agá rá.
- 14 Anzé dó kí angájó āngū inī ī'bā kí ándrá adrujó
drā 'bā índréléndri gá rī gá,
āzila anu nōrórō sī kí umbéjé rī kí rá.
- 15 Lē 'bā īnzī kí Úpí 'i lētáná ī'didrī āmbógó rī sī,
āzila ijó ūsūtáná ru ī'di 'bā idélé ī'baní rī kí
sī.
- 16 Anu kējīti būrōnzī rú rī kí rá
āzila ulī aya la kí rá.

- 17 'Bá āzī rī aza kí ándrá aza zā, acá kí ándrá drī
 ũnzí ru,
 cị kí dó sī drī ìjọ ũnzí ì'badrī kí sī.
- 18 Ākónā pírí kí vī fū ándrá ì'baní rá
 kí ándrá dó sī ānirú drājó.
- 19 Sávā 'dā sī ũcōgō ì'badrī agá awá kí Úpí rú sī
 āzākoma a'ìjọ
 āzila pa dó sī kí ũcōgō ì'badrī agá rá.
- 20 Adrí kí ìjọ ì'di 'bā jolé rī sī,
 āzila pa kí drā agá rī sī rá.
- 21 Lē 'bā ìnzī kí Úpí 'i lētáná ì'didrī āmbógó rī sī,
 āzila ìjọ ũsūtáná ru ì'di 'bā idélé ì'baní rī kí
 sī.
- 22 Lē 'bā fē kí ídétáná āwā'dīfô rú rī kí
 āzila 'bā ngo kí úngó āyīkō drī kí sī āzī ì'diní
 ngalé rī kí vú nzejó.
- 23 'Bá āzī rī rí kí ándrá acìlé ìyí mīrī drī drī gāsī
 mēlī kí sī,
 rī kí āko ì'badrī kí ìsùlé ìyí drī gá.
- 24 Ndre kí ìjọ Úpí 'bā idélé rī kí,
 āzila ìjọ ũsūtáná ru ì'di 'bā idélé mīrī agá
 'dāá rī kí rá,
- 25 ā'dusīku fē ándrá āzítáná āzila ālúkúkù ũkpó
 la ì'dó dó lilé,
 āzila ālúkúkù lilépi rī fē mīrī ní umvújó
 tūlātūlā.
- 26 Īnga ándrá mēlī ì'badrī kí urugá ālúkúkù agá
 āzila 'de kí ándrá vū gá ìyí ìndú gálé.
Ìjọ drīlẹ ũnzí ru 'dī agá 'bá mēlī agá rī kí ásí mvu
 rá,
- 27 kí ru ũsī āzila kí ací pāṛā-pāṛā 'bá
 īmērālẹpi rá rī kí áni

- ālīgō ī'badrī acá kī āzī kóru.
- 28 Sāwā 'dā sī ūcōgō ī'badrī agá awá kī Úpí rú sī
āzākoma a'ījō
āzīla anzé kī ūcōgō ī'badrī kī agá rá.
- 29 Fē ándrá ālúkúkū ūkpó rī ní pá tujó rá,
āzīla īyī umvúlēpi tūlātūlā rī ní pá tujó rá.
- 30 U'á kī ándrá āyīkō sī īyī umvúlēpi rī 'bā pá tujó
rī sī,
āzīla agu kī īyītī ī'bā kī lējó mujó rī gá.
- 31 Lē īfē āwā'dīfō Úpí ní lētáná ī'didrī āmbógó rī
sī,
āzīla ījō ūsūtáná ru ī'dinī idélé 'bá 'baní rī kī
sī.
- 32 Lē 'bā īcū kī ī'di rú āngū 'bá 'bā kī ru trajó rī
gá,
āzīla 'bā īnzī kī ī'di 'bá īyō ru tralēpi rī kī
drīlélé gá.
- 33 Úpí fē mīrī 'baní nzulé kpītā rá,
āzīla atrī īyī kídí ru rī 'baní dīnā cí.
- 34 Fē āngū mū'dūmū'dū rī 'baní acájó āngū ā'ī
ru rī rú,
'bā ūnzīkānā ngalēpi rī 'bā kī u'ájó alagá
'dāá rī sī.
- 35 Uja ándrá āngū kōtórō rú rī kī āngū īyī 'bā sī
agájó rī rú,
āzīla āngū ā'ī rī kī āngū īyī kídí ru rī 'bā sī
dījó rī rú.
- 36 Fē 'bā ābīrī ru rī 'bā kī adrujō 'dāá,
āzīla sī kī táwūnī sī u'ájó alagá.
- 37 Sō kī ándrá āngū la kī ámvū ru, sa kī zābībū,
āzīla tra kī āka la calēpi rī sī.
- 38 Wī dó sūsū 'bā ī'didrī 'baní, tī kī dó sī anzī kī
wēwē rú,

- mba tị ĩ'badrī kí tã rá, ícò kí dó sī ukólé ku.
- 39 Ála dó mụ 'bá Ādróná drī kí ndélé āzila kí
 ĩcōcōṅālé 'bo,
 kālāfe ĩ'badrī ásị dó rá kí ĩkpājó rī sī, lịkī
 a'délépi kí drī gá rī sī āzila ũcōgō ĩ'baní
 ịsụlé rī sī,
- 40 'bā ándrá 'bá drīlẹ rú rī kí idemará ru
 āzila fẹ ĩ'baní wāyá colé āngū gẹrī kóru
 kōtórō rú rī agā sī.
- 41 Wó inga 'bá āko kóru rī kí 'bālé ụrụgá angájó
 ũcōgō ĩ'badrī kí agá rī sī,
 āzila fẹ anzi ĩ'badrī acá kí ũ'bí ru cécé kābīlō
 ũ'bí rī kí áni.
- 42 'Bá ālá rī ndre kí ịjọ 'dī rá āzila acá kí dó sī
 āyīkō sī,
 wó ụpị dó 'bá pírí ũnzí rī kí tị cí.
- 43 'Bá ũndūwá ru rī 'bā 'bā ásị ịjọ 'dī kí drī gá,
 āzila lẹ 'bā 'bā kí ásị lētáná Úpí drī āmbógó
 rī drī gá.

108

Ādróná zịjọ 'bā ko āma āzā mẹrọ' 'bá kí ịjọ sī

- 1 Ādróná, áma ásị tu pá ũkpó ru!
 Ma úngó ngo āzila ma ími ịcụ ásị pírí sī!
- 2 Mí angá āngū sārā sī ā'dúngụ colé ụ'dị be!
 Ma dó sī angá úngó ngolé!
- 3 Úpí, ma mụ míní āwā'dīfō félé 'bá kí drīlẹ gá,
 ma mụ úngó ngolé sī ími ịcụjọ sụrụ kí
 drīdrínjị gá,
- 4 ā'dusīku lētáná mídrị jā'dā rī alị 'bū kí agā sī
 cáká'dá,
 ịjọ mgbā mídrị ca kpere ụrụ'bū 'ba rùlé.

- ⁵ Ādróná, mi 'da āmbōgō mídrī 'bū agā 'da,
āzila dīzā mídrī 'bā adru ụnókụ drī gá 'dā
pírí.
- ⁶ Ípa āma āzila íko āma āzā ũkpó mídrī sī, mí
umvi zítáná āmadrī kī,
íjọ 'dī sī 'bá mí āni míní lélé rī kí dó sī patáná
ịsụ.
- ⁷ Ādróná ajọ íjọ angájọ āngū ĩ'didrī ālá rī gálé
“Ma Sẹkẹmụ awa āyīkō sī. Ma á'bụ 'a Sụkọtí
drī awa 'bá mádrī 'baní.
- ⁸ Gílédí má ni āzila Mānásē vā má ni,
Ífụrayímụ ĩ'di kōfíyā mádrī 'i,
āzila Yúdā ĩ'di túré mádrī ũpí ārī.
- ⁹ Wó Mụwábụ ĩ'di Káláyā mádrī mání sī áma
ũjǐjọ rī 'i,
ma mụ āko mádrī pá gá ri kí trúlé Ídōmū gá.
Ma uzá āyīkō sī mání 'bá Fīlīsītíní drī kí
ndějọ rī sī.”
- ¹⁰ Ādróná, ā'di la dó mání áma agụ táwụnī andre
celé bōrō ũkpó sī rī gálé nī yā?
Ā'di la mání áma fē Ídōmū ndélé nī yā?
- ¹¹ Ādróná, āndá-āndá ru ígā dó āma úmgbé
yā?
Mí icó dó mụlé ā'dígá āsīkārī āmadrī kí abe
ku yā?
- ¹² Íko āma āzā méré' 'bá kí íjọ sī,
ā'dusīku āzākoma angálépi 'bá 'bá ru rī drī
rī ĩ'di āzíkó ru.
- ¹³ Āzākoma Ādróná drī sī, āma ā'dí ndē rá;
ĩ'di méré' 'bá āmadrī kí ndē rá.

109

Ununuṇá 'bá ịjọ 'bā ịsùlé rĩ drị

- ¹ Ẽdróná ma ímí ịcụ,
mí ịyāṇā jọ mání tú ku fô.
- ² 'Bá ụnzí rĩ kí 'bá ịnzó 'bá rĩ kí abe
kí ịjọ jọ áma ụrụ 'bá gá,
kí ịnzô ụtrā áma ụrụ 'bá gá tị ị'badrị sị.
- ³ Ce kí áma andre trọkịlịrị kí ịjọ 'bá ngũjọ ụnzí
rĩ kí jọ
kí áma ụndrụ ịjọ ífí kó ru.
- ⁴ Ẽlẹ́ kí rá Ẽzıla ma ị'baní Ẽdróná zị,
wó kí kẹjị la gá áma tō áyụ.
- ⁵ Ma mũkẹ́ idé ị'baní, wó kí áma ụfẹ́ ịjọ ụnzí sị
álẹ́ kí ambamba, wó ngũ kí ma ụnzí.
- ⁶ Ịpẹ́ 'bá Ẽzị ụnzí la sị Ẽgátā gajọ ị'di be,
ífẹ́ méré' 'bá ị'didrị 'bā tō ị'di nĩ.
- ⁷ Ụdrị ịjọ lị drị la gá, lẹ́ ịjọ 'bā rụ ị'di rá,
Ẽdróná ị'diní zịlẹ́ rĩ 'bā adru ịjọ ụnzí la rú.
- ⁸ Lẹ́ ụ'dụ ị'didrị 'bā adru kí were rú,
Lẹ́ 'bá Ẽzị 'bā 'dụ drị vā Ẽbōgō ị'didrị nĩ.
- ⁹ Ịfẹ́ anziná ị'didrị 'ba acá kí drị vā ịmvú ru,
Ẽzıla ụkú ị'didrị 'ba acá drị vā Ẽwúzị ru.
- ¹⁰ Ịfẹ́ anziná ị'didrị 'ba acá kí lịcọ́ kóru 'bá Ẽko
a'ílẹpi la kí,
mí andi lịcọ́ ị'badrị kí rá Ẽzıla ídro kí ala gá
'dāá rá.
- ¹¹ Ịfẹ́ 'bá ị'diní dẹnọ́ fẹlẹpi rĩ 'bā 'dụ kí Ẽko ị'didrị
kí pírí,
Ẽzıla ịfẹ́ Ẽmịyóná 'bā 'dụ kí Ẽko ị'diní Ẽzị
ngalẹ́ rĩ kí nĩ.
- ¹² Ịfẹ́ 'bá Ẽzị Ẽlu la 'ba i'da ị'diní Ẽsị ịgbẹ́ ku,

- ifē 'bá āzī 'ba i'da ásī ĩgbē ĩmvú anzī ĩ'diní
a'belé rī 'baní ku.
- 13 Ma ímí zī sī anzī ĩ'di 'bā drīlẹ ru rí kí fējó
ũdrājó pírí,
ifē anzī ĩ'di 'bā drīlẹ ru rī ũdrā kí pírí 'bá āzī
agá ĩjó ĩ'di drī gá ĩdī ku.
- 14 Lē Úpí 'ba agá ĩjó ũnzí ĩ'di 'bā áyípíka 'badrī
kí,
āzila lē 'ba trū ĩjó ũnzí ĩ'di 'bā āndrē drī kí
ku.
- 15 Lē Úpí 'ba agá ĩjó ũnzí ĩ'badrī kí ụ'dụ pírí sī,
āzila 'bá 'bā āvī kí ĩjó lícọ ĩ'badrī kí drī gá
ũnókú drī gá 'dā rá,
- 16 ā'dusīku abí ásī ĩgbē i'dalé gērī sī ku;
rī 'bá lēmērī, 'bá āzākoma lələpí, āzila 'bá
ĩ'bā 'bá āzī āzākoma fələpí la 'bā sī adrujó
yụ rī kí,
ĩkpālẹ āzila u'dílẹ.
- 17 Lē ru áwātáná sī
lē wāṇá lékō 'bā bī ĩ'di vú,
ngū sūsú wīṇá ũnzí
lē 'bá āzī 'bā wī ĩ'diní sūsú ku.
- 18 Sū áwātáná ĩ'di ụrụ'bá gá cécé bōngó ání,
áwātáná la dī ĩ'di ụrụ'bá gá cécé ĩyí ání
āzila áwātáná ufí ĩfākā la gá cécé ādu ání.
- 19 Lē áwātáná 'bā āgō kí ĩ'di akulé cécé bōngó
ání,
āzila lē 'bā sū kí ĩ'di úpícé gá cécé sērī ání.
- 20 Úpí, lē ĩjó 'dī 'ba adru ĩjó míní sī 'bá áma tōlẹpí
rī kí ũfējó
'bá ĩjó ũnzí jolẹpí áma ụrụ'bá gá rī kí abe rī
'i.

- 21 Wó Úpí Ūkpó 'Dìpì,
ípa ma rú mídrì 'bā ìjọ sī,
lētáná mídrì āmbógó rī sī, ípa ma míní
adrujó múké rī sī,
- 22 ā'dusīku ma 'bá lēmērí la āzila álē mání
āzākoma rá,
áma ásì la dó sī azá agá agá ru.
- 23 Ma úgólé āvīlé cécé índríléndrì ìtòlọ́nà sī rī
áni,
ma cécé nzénzéná ālúkúkù 'bā 'dùlé 'dù-'dù
rī áni.
- 24 Áma āja aco kí dó ru rá mání ìsāyīmūjọ rī sī,
áma ínì ace kí lú ru ìfākā be nī.
- 25 'Bá drī kí áma ndre, kí áma gùgù,
kí ru drī aya māsī aya-ayā.
- 26 Úpí Ādróná mádrì, íko áma āzā fô!
Ípa ma lētáná mídrì āmbógó rī sī!
- 27 Ífē mērọ́'bá mádrì 'bā nī kí rá
mì Úpí áma palépi rī 'ì!
- 28 Kí áma wā rá, wó mì mání sūsù wì rá,
Kí angá ā'dì 'dìlé má be, mì ì'banì drīnzá fē
rá,
wó ātì'bó mídrì la u'á āyīkō sī.
- 29 Ífē 'bá áma tólépi rī 'ba ìsù kí drīnzá,
lē 'bā sù kí drīnzá ọ̀rù'bá gá jūrū cécé kánzū
áni.
- 30 Ma Úpí ní āwā'dīfō fē ọ̀'dúkọ mgbo sī;
má ì'dì rú ịcù āngū ū'bí 'bā kí sī ru trajọ rī
agá,
- 31 ā'dusīku ì'dínì 'bá lēmērí rì kí ūngúkú ātījọ rī
sī,

ĩ'di 'bá 'bá sī kí pajó 'bá ijó lilepi kí drĩ gá ri
kí drĩgá.

110

Úpí kí úpí ĩ'diní Pělé rĩ be

¹ Úpí jọ úpí mádrĩ ní:

“Íri áma drĩ ãndá rĩ gá 'dâ,
kpere mání méré'óbá
mídrĩ kí 'bã agá ími pálé gá.”

² Úpí la ãngũ mídrĩ ùpĩ drĩ 'a nzã angájó Zĩyónĩ
gá,

Mi dó sī mụ ùpĩ nalé méré'óbá mídrĩ kí
drĩdrĩgá.

³ Āsīkārĩ mídrĩ kí mụ ru fělé ã'dĩ 'dĩlé ásí pírí sī
ù'dù ã'dĩdrĩ gá.

Ụ'bútĩ nínĩ āsīkārĩ mídrĩ kí ru ụtĩ bōngó alá
sī
andrelĩ ãngūsārā sī rĩ áni,
kí dó sī amụ mịrụ 'bé alá rĩ sịgá 'dōlé.

⁴ Úpí na ùyō 'bo,
āzıla ícọ ru úgmĩ ujalé ku

Mi adru átáló ru jã'dâ,
cécé Měļēkīzēdēkī 'bã ándrá adrujó rĩ áni.

⁵ Úpí ĩ'di ími drĩ ãndá rĩ gá,

Ụ'dù ĩ'didrĩ adrā drĩ sī, ĩ'di ùpi kí ụ'dị rá.

⁶ ĩ'di ijó lị sūrú kí drĩ gá, ãngũ ã'dĩ drĩ la ga tré
āvũ sī

āzıla ĩ'di ùpi ụnókú drĩ gá ri kí ụ'dị pírí rá.

⁷ Úpí la mu ãyí mvulé á'bụ gẽrĩ tị gá rĩ gá;
 ãjọ 'dĩ sĩ ã'di méré' 'bá ã'didrĩ kí ndẽ rá.

111

Ādróná ãcújó mūkē ã'didrĩ sĩ rĩ

¹ Ĭmi ãcú Úpí 'i!

Ma āwā'dĩfô fẽ Úpí ní áma ásí pírí sĩ,
 āngũ 'bá ã'didrĩ ālá rĩ 'baní ru trajó rĩ gá.

² Ĭjọ Úpí míní idélé rĩ kí ũsūtáná ru,
 'bá pírí ásí 'bālépi kí drĩ gá rĩ kí kí vā rá.

³ Ĭjọ ã'di 'bā idélé rĩ kí pírí ārútáná āzila dĩzā
 ã'didrĩ i'da,
 mūkē ã'didrĩ la adru jā'dā.

⁴ Úpí fẽ 'bání Ĭjọ ũsūtáná ru ã'di 'bā idélé rĩ kí
 agájó rá,
 Úpí āmadrĩ 'bā ásí ĩgbé ru!

⁵ Ĭ'di ākónā fẽ 'bā ārútáná fēlépi ã'diní rĩ 'baní,
 ã'di tị ícìma ã'didrĩ Ĭjọ agá jā'dā.

⁶ I'da ũkpō ã'didrĩ 'bá ã'didrĩ 'baní,
 ã'diní āngũ sūrú āzì 'badrĩ kí fējó ã'diní sĩ.

⁷ Āzì ã'di 'bā ngalé rĩ kí ã'di kí nga Ĭjọ mgbā sĩ
 āzila Ĭjọ pìrì sĩ,
 āzítáná ã'didrĩ kí drĩ gá pírí ála ásí 'bā rá.

⁸ Āzítáná ã'didrĩ kí 'bā ngá sáwā pírí sĩ adru cí,
 āzila fẽ kí Ĭjọ kpì āzila mgbā sĩ sĩ.

⁹ Trū Ĭjọ ũnzì 'bá ã'didrĩ 'badrĩ kí rá,
 āzila idé tị ícìma ukólépi ku sĩ ã'di abe.
 ã'di Ālápítítì ru āzila Ũkpó ru.

¹⁰ Úpí ní ārútáná fējó sĩ ã'di ũndūwā 'bā i'dóná
 ã'di Ĭjọ lìná pìrì sĩ sĩ fẽ 'bá pírí āzítáná ã'didrĩ kí
 ālélépi rá sĩ 'baní.

Lě ícú ĩ'di jǎ'dâ.

112

'Bá Ādrónǎ rulépi rĩ kí adru ũkpó ru jǎ'dâ

¹ Īmi ícú Úpí 'i!

'Bá Úpí ní ārútánǎ fēlépi,
āzila āzítánǎ ĩ'didrĩ kí vú ũbīlépi rá rĩ la adru
āyīkō agá.

² 'Bá múké rĩ 'bǎ anzi kí adru ũkpó trũ ũnókú gá
'dâ,
anzi ĩ'didrĩ kí adru drīléba rú.

³ 'Bá ĩ'didrĩ kí adru kápa trũ āzila málĩ trũ,
íjọ mgbǎ ĩ'badrĩ kí adru jǎ'dâ.

⁴ Īnĩ sī dīzǎ la dī 'bá múké rĩ 'baní,
ĩ'di ásí ĩgbẹ ru, íjọ múké rĩ ga kí ásí la gá íjọ
pìrì rĩ be tré.

⁵ 'Bá bīsírǎ ngalépi ásí pìrì sī rĩ 'i,
ĩ'di séndě fě 'bá 'baní mǝrĩ ru ásí mgbǎ sī rĩ
la adru drīléba rú.

⁶ 'Bá múké rĩ 'bǎ íjọ ícọ āvīlé ku,
ála rĩ ĩ'di íjọ igálé jǎ'dâ.

⁷ Ícọ idélé ũrĩ sī íjọ akúlépi ũnzí rĩ kí sī ku,
āĩtánǎ ĩ'didrĩ la pá tu ũkpó ru āzila ĩ'di ásí
'bǎ Úpí drĩ gá.

⁸ Ásí lǎ ícọ umvúlé jǝku ícọ idélé ũrĩ sī ku,
kpere ĩ'diní ndre agá la mǝrǝ 'bá ĩ'didrĩ 'baní
īlīkĩ agá rá.

⁹ ĩ'di āko fě 'bá āko kóru rĩ 'baní ásí pírì sī,
ásí ĩgbẹ ĩ'didrĩ ícọ ukólé ku,
ĩ'di adru 'bá ũkpó la āzila ála ĩ'diní ārútánǎ
fě rá.

10 'Bá ũnzí rĩ drĩ kí ñjọ ì'di 'bã idélé rĩ kí ndre 'bo,
 kí acá ũmbã sī,
 kí trītrī na āzila kí āvī rá,
 ásí 'bāṇá ì'badrī la ukó kpītā rá.

113

Úpí ìcújó mūkē ì'di 'bã ngalé rĩ kí sī

1 Ìmi āti'bo Úpí drī 'dī,
 ìmi ìcú Úpí 'i

ìmi ìcú Úpí 'bã rú!

2 Lě ìcú Úpí 'bã rú,
 ú'dī'da āzila jā'dā.

3 Ì'dójó ìtù 'bã āfū agá kpere ìtù 'bã 'de agá,
 ìmi ìcú Úpí 'bã rú!

4 Úpí la sùrú pírí kí drī ce nī,
 dīzā ì'didrī alì 'bū kí rá.

5 'Bá āzī ālu cécé Úpí Ādróná āmadrī áni la
 'dáyū.

Ì'di u'á āngū uryú gá rĩ gá,

6 wó 'bã ru vūrúlé
 sī ñjọ 'būgá āzila ùnókú gá rĩ kí ndrejó.

7 Ì'di 'bá lēmērī rĩ kí inga angájó pùtrú agâlé,
 ì'di 'bá ñjọ 'bã ndélé rá rĩ kí inga ũcōgō agá rĩ sī
 rá

8 āzila ì'di kí 'bã drīlẹka kí abe āngū ālu gá,
 'bá drīlẹka 'badrī kí abe.

9 Ì'di ārútánjá fē ũkú úndó rĩ ní rá,
 ì'di ì'di fē u'álé āyīkō sī ì'diní fējó la ì'diní anzì
 kí tìjọ rá rĩ sī.

Ìmi ìcú Úpí 'i!

114

Úngó ǽmũ sī alijó 'bá drīgāsī rī drī 'i

- ¹ 'Bá Iṣṛayīlī drī kí mụ Mīṣīrī a'belé 'bo,
'bá Yākó'bō drī kí mụ ǣngũ kí ándrá sī adrujó
ǣmīyóná rī a'belé 'bo,
- ² Yúdā acá dó 'bá Úpí drī ǣlá rī kī rú,
Iṣṛayīlī acá dó 'bá ĩ'di ǣni la rú.
- ³ Mīrī ika rī ndre ĩjó 'dī kí íni ǣzila mvu úngú gá,
mīrī Yōrīdánī tu pá dīnǎ gá cí.
- ⁴ 'Bé umvú cécé kǣbīlógó kí áni,
túpū umvú kí cécé kǣbīlōmvaka kí áni.
- ⁵ Ǻ'du idé ru mīrī mí be nī yǎ, míní mvujó apájó
rá gá?
Mi mīrī Yōrīdánī, itu pá dīnǎ gá cí la Ǻ'du sī
yǎ?
- ⁶ Ĩmi 'bé ǣmbogo 'dī, ĩmi umvú ĩndrī kí áni nī
yǎ?
Ĩmi 'bé were 'dī, ĩmi umvú kǣbīlōmvaka kí
áni Ǻ'du sī yǎ?
- ⁷ Ụnúkú ími ụrụ'bá 'bǎ yǎ yǎ Úpí 'bǎ amúnǎ sī,
Ǻdrónǎ Yākó'bō drī la adrujó cí rī sī.
- ⁸ Uja andrá írǎ ǣngũ ĩyí 'bǎ sī tǣjó la rú,
ǣzila fē ándrá írǎ ũkpó rī kí ụrụ'bá gá kídí
ní agájó nī.

115

Ǻdrónǎ mgbǎ rī lú ǣlu

- ¹ Dīzǎ 'ba adru ǣmaní ku Úpí, 'bǎ adru ǣmaní ku,
'bǎ adru lú rú mídri ní á'dūsī,
Ǻ'dusīku lētánǎ mídri ukó ku ǣzila ími ásí
ĩgbé ru.

- 2 Sùrù kí ìjọ zì,
“Ādróná ì'badrì íngòlé la ã'dusĩ yā?”
- 3 Ādróná āmadrì gá 'bũ gâlê 'dā,
ì'di ìjọ ì'diní lèlé rĩ idé cécé ì'diní lèlé rĩ áni.
- 4 Ādroṇa ì'badrì kí ādroṇa idélé gólūdĩ sī āzila
sīlīvā sī rĩ kī
'bá 'bā kí idélé drì sī nĩ rĩ kī.
- 5 Kí tì trũ, wó jọ kí ìjọ ku,
kí mīfì trũ wó ndre kí āngũ ku.
- 6 Kí bìlẹ trũ wó icó kí ìjọ arelé ku,
kí ūmvu trũ wó icó kí āko āzì ājì ngǔlé ku.
- 7 Kí drì trũ wó icó kí ìjọ ngalé kí drì sī ku,
kí pá trũ wó icó kí acílẹ ku,
icó kí ìjọ jolé ẹ'dúkọ sī ku.
- 8 Lẹ 'bá ādroṇa 'dĩ áni rĩ kí idélẹpi rĩ 'bā adru kí
ũkpó kóru,
āzila 'bá ásì 'bālẹpi kí drì gá rĩ 'bā adru kí
vā ũkpó kóru.
- 9 Ịsìrayílì, ì'bā ìmi ásì Úpí drì gá,
ì'di ìmi āzāko āzila ì'di ìmi tā mba nĩ.
- 10 Ìmi ātalo Ārónì drì jó gá 'dĩ, ì'bā ìmi ásì Úpí
drì gá
ì'di 'bá ìmi āzākolẹpi āzila ìmi tāmбалépi nĩ
rĩ 'i.
- 11 Ìmi 'bá Úpí ẹrìlẹpi 'dĩ, ì'bā ìmi ásì ì'di drì gá,
ì'di 'bá ìmi āzākolẹpi āzila ìmi tāmбалépi nĩ
rĩ 'i.
- 12 Úpí igá āma ìjọ 'bo āzila ì'di āmaní sùsù wí rá,
ì'di Ịsìrayílì ní sùsù wí rá,
ì'di sùsù wí lícọ Ārónì drì ní rá.
- 13 Úpí la 'bá ì'diní ārútáná fèlẹpi rĩ 'baní sùsù wí
rá,

- 'bá āmbógó rú rĩ kí 'bá adrulépi āmbógó ru
ku rĩ kí abe.
- 14 Úpí 'bā fē ĩminí tìlé āzıla kpělé kpěkpě,
ĩmi 'i āzıla anzì ĩmidrî kí abe.
- 15 Úpí 'bũ kí 'bālěpi ũnókù be rĩ
'bā wi ĩminí sũsũ.
- 16 'Bũ urugá wílíwílí rĩ Úpí āni,
wó fē ũnókù 'bá 'banî.
- 17 'Bá drālěpi rá rĩ ịcù kí Úpí 'i ku,
'bá filěpi ĩnadrî gá 'bo rĩ ịcù kí Úpí 'i ku.
- 18 Wó āma ịcù Úpí rú ịcùlé rá la āma 'i,
i'dójó ú'di'da āzıla jã'da.
- Ĩmi ịcù Úpí rú.

116

*Āwā'dĩfô fējó Ādróngá ní ĩ'diní 'bá pajó drā agá
rĩ sĩ*

- 1 Ālě Úpí rá, ā'dusĩku are ma mání ĩ'di umve agá,
umvi ịjọ mání zìlé ĩ'di tị gá rĩ rá.
- 2 Sāwā pírí sĩ mání ĩ'di zị agá,
Ĩ'di áma tị are rá.
- 3 Ībáká drā drî ce ma ágágá,
āzā drājó 'búgá rĩ rụ ma rá,
má ịsù ũcōgō āzıla ũrî rụ dó ma rá.
- 4 'Dā 'bā ũngúkú gá, má umve dó rú Úpí drî,
“Úpí, má a'ị mi, ịpa mání ma fô!”
- 5 Úpí 'bā ásị ịgbé ru āzıla ālá ru,
Ādróngá āmadrî 'bā ásị ndrî āmaní rá.
- 6 Úpí la 'bá ũkpō kóru rĩ kí tām̄ba rá,
mání ándrá adrujọ drā sịgá rĩ sĩ, pa ma rá.
- 7 Ásị mádrî, mí adru ũkpó ru

- ã'dusīku Úpí ri adrulé má be múké.
8 Úpí pa ma drā agá rá,
fē áma mīndrē ní ũngújó rá
āzila mba áma tā mání sī a'déjọ ku.
9 Íjọ 'dī sī ma dó ací Úpí drīlẹ gá,
āngū 'bá ídri rī 'badrī agá.
10 Má āī mi rá íjọ 'dī sī ájọ dó sī míní,
“Íkpā dó ma ambamba.”
11 Mání tání u'á gá ũrī sī rá tí ájọ,
“‘Bá āzī sī icójọ ásí 'bājọ drī la gá rá la
'dáyọ.”
12 Ma dó Úpí ní ã'du fē
mūkē pírí ĩ'diní idélé mání rī kī sī?
13 Ma Úpí ní wáyīnī ají fēlé fētáná ru,
sī ĩ'diní āwā'dīfô fējọ ĩ'diní áma pajọ rī sī.
14 Ma ũyō mání nalé rī kī 'bā íjọ idé Úpí ní rá,
ma kī idé 'bá ĩ'didrī kī drīlẹ gá pírí.
15 'Bá ālá rī kī Úpí ní āko ājẹ rú rī áni,
ĩ'bā āzī ālu la drī drā 'bo ĩ'di Úpí ásí gá ũcōgō
ají ndē rá.
16 Úpí, ma ātí'bó mīdrī 'i,
ātí'bó mīdrī ũkú ru rī 'bā ngópí 'i.
Ítrū ma íjọ áma umbélẹpi rī kī agá 'bo.
17 Ma ídétáná āwā'dīfô rú rī idé míní,
āzila ma dó rú Úpí drī umve.
18 Ma ũyō mání sōlé Úpí ní rī tā mba rá,
'bá pírí ĩ'didrī kī drīlẹ gá ma kī idé rá.
19 Īmi 'bá Yẹrúsālẹmū gá 'dī,
Īmi icú Úpí 'i
Lícọ 'a Jó Úpí drī andregá.

117

Úpí rú ịcújó rĩ

- ¹ Súrú pírí 'bã ịcú kí Úpí 'i,
 'bá pírí 'bã ịcú kí ĩ'di.
² Lětáná ĩ'diní sī āma lējó rĩ ĩ'di lětáná ukólépi
 ku rĩ 'i,
 āzıla ásị ịgbẹ ĩ'didrị la adru jã'dâ.
 ĩmi ịcú Úpí 'i!

118

Āwā'dīfô fējó ā'di ndēná sī rĩ

- ¹ Ífē āwā'dīfô Úpí nī ā'dusīku ĩ'di múké,
 “Lětáná ĩ'didrị ĩ'di jã'dâ.”
² 'Bá Ịsịráyílị drị 'bã jọ kí,
 “Lětáná ĩ'didrị ĩ'di jã'dâ.”
³ 'Bá lịcọ Ārónị drịgá rĩ 'bã jọ kí,
 “Lětáná ĩ'didrị ĩ'di jã'dâ.”
⁴ 'Bá Úpí ữrịlépi rĩ 'bã jọ kí,
 “Lětáná ĩ'didrị ĩ'di jã'dâ.”
⁵ Ūcōgō mádrị agá, má awá Úpí drịlẹ gá,
 umvi ma rá āzıla fē mání drịlẹmgbọ rá.
⁶ Úpí ĩ'di má be cí. Má ịcọ idélé ữrị sī ku.
 'Bá 'bá ru rĩ ịcọ dó mǎrụ rá rĩ gá ā'du idélé?
⁷ Úpí ĩ'di má be cí, ĩ'di 'bá áma āzākolépi rĩ 'i.
 Ma dó mǎrọ'bá mádrị kí ndre 'bá mání ndēlé
 rá la rú.
⁸ ĩ'di múké sī ru zījọ Úpí agá
 ndē ásị tịjọ 'bá drị gá rĩ rá.
⁹ ĩ'di múké sī ru zījọ Úpí agá,
 ndē ásị tịjọ drịlẹka kí drị gá rĩ rá.

- 10 Súrú pírí ce kí ma rí,
wó ũkpó Úpí drị sī, má ỉlịkị kí rá.
- 11 Ce kí ma wókō pírí gāsī,
wó ũkpó Úpí drị sī, má ỉlịkị kí rá.
- 12 Tra kí ru áma andregá cécé ănụkụfị 'bā kí ru
trajó rī áni,
na kí sị áma drị gá cécé ăcí velépi ụ'dụkọ trū
rī áni,
wó ũkpó Úpí drị sī, má ỉlịkị kí rá.
- 13 Mەرó 'bá mádrị ữ'bị kí ásị pírí sī lějó áma 'dijó,
wó Úpí pa ma kí drịgá rá.
- 14 Úpí la mání ũkpó fē nī ăzıla ỉ'di áma tām̄ba
nī,
acá dó sī 'bá áma palépi rī rú.
- 15 Ála úngó ăyĩkō drị kí ngo ă'dị ndēnjá drị kí abe
hémā 'bá ălá rī 'badrị kí agá,
“Ũkpō Úpí drị ămbógó rī sī idé ijọ 'dī nī.
Úpí 'bā drị ăndá rī idé ijọ ũkpó la kí!
16 Úpí inga ru drị ăndá rī ụrugá fē sī ămaní
ă'dị ndélé rá,
Úpí 'bā drị ăndá rī idé ijọ ũkpó la kí!”
- 17 Má ícọ drălé ku wó rá la sī ma adru ídri rú,
ăzıla ma dó sī ijọ Úpí ní idélé rī kí ũlū.
- 18 Úpí fē mání pángá ũkpó ru,
wó fē ádră gērị sī ku.
- 19 Ínzī mání kējị ijọ pịrị rī drị 'i,
Ma dó sī fi agá ăzıla ma dó sī ăwā'dífô fē Úpí
nī.
- 20 'Dī kējịtị Úpí drị 'i,
'bá ălá rī 'baní sī fijó agâlé rī 'i.
- 21 Ma míní ăwā'dífô fē, ă'dusīku mí umvi ma rá,

- mí acá dó 'bá áma palépi rĩ rú 'bo.
 22 Írā 'bá jó sīlépi rĩ 'bā kí gālé sī rĩ
 acá dó āko ũrōdrī trũ āndānĩ pírí.
 23 Úpí idé ñjọ 'dĩ nĩ,
 ñjọ ĩ'di 'bā idélé 'dĩ āma mīfī gá ũsūtáná rú!
 24 'Dĩ ụ'dụ Úpí drī ĩ'dinĩ sī ā'dị ndējó rĩ 'i,
 lē āma idé kí ũmụ, lē āma u'á kí dó sī āyĩkō
 sī!
 25 Ípa āma, Úpí, ípa āma!
 Úpí ifē āmaní ā'dị ndélé fô!
 26 'Bá amúlépi Úpí 'bā rú sī rĩ ĩ'di drīléba rú.
 Āwī míní sūsú angájó jó Úpí drī agá.
 27 Úpí ĩ'di Ādróná 'i, fē dīzā ĩ'didrī ní dīlé āma
 drī gá 'bo.
 Īmi umbé dó ānākpá idétáná ru rĩ ĩbáká sī áló
 ālītārī drī uru' 'bá gá.
 28 Mī Ādróná mádrī 'i, āzīla áfē míní āwā'dīfô,
 ma ñjọ míní idélé ũsūtáná ru rĩ kí vú nze.
 29 Ífē āwā'dīfô Úpí ní, ā'dusīku ĩ'di múké,
 āzīla Lētáná ĩ'didrī ĩ'di jā'dā.

119

Āzītáná Úpí drī kí

- 1 'Bá gērī ĩ'badrī 'bā kí sī adrujó kpí āzīla ñjọ ũnzī
 ngalépi ku,
 ímbátáná Úpí drī kí tā mbalépi rá rĩ kí
 drīléba rú.
 2 'Bá āzītáná Úpí drī kí vú ũbīlépi
 āzīla kí tāmبالépi ásí pírí sī rĩ kí drīléba rú.
 3 Idé kí ñjọ ũnzí ku,

- kí ací gěřī Úpí drī kí agâ sī.
4 Mí azī ándrá āmaní sī āzītáná míní imbálé
āmaní 'dī
kí tā mbajó múké-múké.
5 Íjọ mání idélé rī kí agá ádrī tá āzītáná mídrī kí
tāmba rá la
ma tá pá tu mgbemgbe sī íjọ míní azilé rī kí
idéjọ rá.
6 Ma icó dó adrulé drīnzá sī ku,
ádrī āzītáná míní azilé mání 'dī kí tāmba pírí
rī gá.
7 Ma ími icú ásí mgbā sī
mání íjọ líná mídrī pírí rī kí ũnījọ rī sī.
8 Ma āzītáná mídrī kí tāmba rá,
mí a'bejō ma ku fô!
9 'Bá kārīlẹ rú rī la icó ru ídri tāmbalé alá ru rá
rī gá ígoní ru yā?
Í'diní āzītáná mídrī kí vú ũbījọ rī sī.
10 Ma ími ndrū áma ásí pírí sī,
ífē jō ámu mání abá trū āzītáná mídrī kí agá
rī sī āmvé ku fô!
11 Ámba íjọ mídrī kí tā áma ásí gá rá,
má iza rú dó sī íjọ ími ọrụ'bá gá ku.
12 Úpí, ma ími icú,
mí imbá ma āzītáná mídrī kí sī.
13 Áma tị sī,
ma āzītáná mídrī pírí āfūlépí ími tị gá rī kí
la.
14 Ma āyīkō sī mání āzītáná mídrī kí vú ũbījọ rī
sī
cécé 'bá málí trū rī 'bā u'ájọ āyīkō sī rī áni.
15 Ma íjọ ũrā āzītáná mídrī kí drī gá
āzila á'bā ásí gěřī mídrī kí drī gá.

- 16 Ma u'á āyīkō sī āzītáná mídrī 'dī kí sī,
má icó ijó āvīlé kí drī gá ku
- 17 Mí adru ātí'bó mídrī be mūkē sī āzila ma dó sī
u'á ídri rú,
ma dó sī ijó mídrī tā mba benī.
- 18 Ínzī áma mīfī kí, ma dó sī
ijó ūnī-ambamba āzītáná mídrī agá rī kí
ndre.
- 19 Ma u'á ūnókú drī gá 'dā sáwā were,
lē ízī mání āzītáná mídrī kí ku.
- 20 Á'bā áma ásī,
sī ijó ūnījó ijó līná mídrī pīrī rī drī gá sáwā
pírí.
- 21 Mí uzá 'bá drī ūnzī āzila wālé rá
āzila 'bá fūlépi āzītáná mídrī agá āmvé rī kí
drī gá 'bo.
- 22 Mí anzé ma idemará āzila u'dáná ī'badrī agálé
rá,
ā'dusīku ámba āzītáná mídrī kí tā rá.
- 23 Ūpi anzi drī kí tání tī icí āzila ijó itú áma drī
gá rá tí,
ātí'bó mídrī la mụ ijó ūrālé āzītáná mídrī kí
drī gá.
- 24 Āzītáná mídrī kí mání āyīkō fē,
kí áma imbá nī.
- 25 Má a'dé vū gá pútrú agá, áma ūkpó ukó dó rá,
ífē mání ūkpó ijó mídrī sī fô!
- 26 Má i'da míní ijó pírí mání idélé rī kí rá āzila
mí umvī ma rá.
Ú'dī'da mí imbá dó ma āzītáná mídrī kí sī.
- 27 Íko áma āzā sī āzītáná mídrī kí vājó,

- āzila ma dó sī ásī 'bā ímbátáná mídrī
űsűtáná ru rī kí drī gá.
- 28 Áma ásī gá űrī fi kí űcögő be nī,
ífē mání űkpó įjő mídrī sī fō!
- 29 Ífē má acı gęřī űnzí rī kí agā sī ku,
āzila mŭkē mídrī sī mí imbá mání āzítáná
mídrī 'i.
- 30 Ápē įjő piri rī 'bo,
á'bā áma ásī sī āzítáná mídrī tāmbarjő.
- 31 Úpí, ma āzítáná mídrī kí vú űbī rá,
lē mí a'be ma drīnzá įsŭlé ku.
- 32 Ma āzítáná mídrī kí vú űbī ásī piri sī,
ā'dusīku mi mání įjő vāŋá fē rá.
- 33 Úpí, mí imbá mání āzítáná mídrī kí 'bā ífī,
āzila ma dó sī kí vú űbī sáwā piri sī.
- 34 Mí icé mání āzítáná mídrī 'i āzila ma dó sī ĩ'di
āřī,
ma ĩ'di tã mba áma ásī piri sī.
- 35 Íce áma drī āzítáná mídrī kí sī
ā'dusīku ma āyīkő įsŭ kí agá.
- 36 Ífē mání āvā sī āzítáná mídrī kí lējő,
adru āvā mání sī málī ndrűjő áyŭ rī 'i ku.
- 37 Ífē á'bā ásī āko āzī kóru rī kí drī gá ku,
āzila ífē įjő mídrī 'bā fē mání idri.
- 38 Ímba įjő míní azilé ātí'bó mídrī ní rī tã,
įjő 'dī sī ála dó sī ími űrī rá.
- 39 Įpa ma ú'dáná sī áma u'dájó mání sī idējő űrī
sī rī kí agá,
gęřī míní įjő lijő rī ĩ'di múké.
- 40 Índre, álē āzítáná míní imbálé rī kí āvā sī,
ífē mání idri ú'dí la űnī mídrī sī.

- 41 Úpí ífě mání lētáná mídrī āmbógó rī sī,
āzila patáná míní ijó la azijó mání rī 'i.
- 42 'Dā 'bā ūngúkú gá, ma dó sī ijó umvi 'bá áma
u'dálépi rī kí tì gá rá
ā'dusīku mání áma ásí 'bājó ijó mídrī kí drī
gá rī sī.
- 43 Ífě sáwā pírí sī ájọ ijó mgbā rī,
ā'dusīku á'bā ásí ijó lịná mídrī drī gá.
- 44 Ụ'dụ pírí sī ma āzítáná mídrī kí vú ūbī,
jā'dā āzila āsịná kóru.
- 45 Ma dó sī mụ adrulé drīlẹmgbọ agá
ā'dusīku má ụ'bị ímbátáná mídrī kí vú ūbīlẹ
rá.
- 46 Ma āzítáná mídrī kí vú nzelé ūpi 'baní
āzila má icó adrulé drīnzá sī ku.
- 47 Má ịsụ āyīkō mání āzítáná mídrī kí vú ūbījọ rī
sī
ā'dusīku álẹ kí rá.
- 48 Áfě ārútáná āzítáná mídrī mání lẹlé rī 'baní
rá,
ma ijó igá ímbátáná mídrī kí drī gá.
- 49 Mí agá drī ijó ándrá míní azilẹ átí'bó mídrī ní
rī 'i,
ijó 'dī fě mání ásí 'bāná rá.
- 50 Drīcịná mádrī agá, má ịsụ ásí ūnmīná rá
ā'dusīku ijó míní azilẹ rī fě mání ídri rá.
- 51 'Bá áfó ru rī kí idemará idé māsī ambamba,
wó má uja ma búlú gá sī āzítáná mídrī kí
a'bejó ku.
- 52 Úpí, ma ijó igá ijó míní lịlé ándrá ídu rī kí drī
gá,
kí áma ásí ūnmī nī.

- 53 Ádrī 'bá ũnzí rĩ kí ndre āzítáná mídrī kí anu
agá,
ma acá ũmbā sī.
54 Sāwā mádrī werená mání sī u'ájó ũnókú drī
gá 'dā ídri rĩ kí agá,
ma úngó āzítáná mídrī kí drī gá rĩ kí ngo.
55 Úpí, íní sī ma íjọ ũrā ími drī gá,
íjọ 'dī sī ma dó sī āzítáná mídrī kí tā mba.
56 Má ịsụ āyīkō mádrī
mání āzítáná mídrī kí vú ũbījó rĩ sī.
- 57 Úpí mi āko mání lélé ídri mádrī agá pírí rĩ 'i,
ána ũyō sī íjọ mídrī kí vú ũbījó.
58 Ma ími ndrū áma ásị pírí sī.
Ími ásị 'ba adru mání ịgbé ru cécé míní íjọ
lā azijó 'bo rĩ áni.
59 Mání íjọ ũrā agá íjọ mání ngalé rĩ kí drī gá,
má uja dó ma sī āzítáná mídrī kí vú ũbījó.
60 Sāwā izańá kóru,
ma áma afụ sī āzítáná mídrī kí vú ũbījó.
61 'Bá ũnzí rĩ ũ'bī kí ímbá 'belé sī áma agujó íjọ
ũnzí,
wó má āvī íjọ āzítáná mídrī kí drī gá ku.
62 Má angá ími ịnzīlé íní ágágá,
ā'dusīku íjọ ịńá mídrī kí pịrị.
63 'Bá pírí āzị ngalépi míní rĩ kí mâ wōrịka kí
āzila 'bá āzítáná mídrī kí vú ũbīlépi rĩ kí abe.
64 Úpí, ũnókú ga tré létáná mídrī āmbógó rĩ sī,
mí ímbá mání āzítáná mídrī kí.
65 Úpí, mí idé íjọ átí'bó mídrī be múké 'bo,
cécé míní jolé íjọ mídrī agá rĩ áni.
66 Ífē mání ũndūwā āzila íjọ nịńá,

- ā'dusīku á'bā ásí āzítáná mídrī kí drī gá.
67 Míni drī mání drīrima fējó ku rī sī, ári íjọ ūnzí
kí idélé,
wó ú'dī'da ma dó íjọ mídrī vú ūbī rá.
68 Mí 'bá múké la āzila mī íjọ múké rī kí nga,
Mí imbá mání āzítáná mídrī kí fô!
69 'Bá āfó ru rī kí ĩnzō jọ áma uru'bá gá,
wó ma āzítáná mídrī kí vú ūbī áma ásí pírí
sī.
70 Vā kí íjọ ku,
wó ma āyīkō ịsụ āzítáná mídrī agá.
71 Ī'di múké mání mání drīrima fējó rī sī,
ā'dusīku fē mání āzítáná mídrī kí ũnjọ.
72 Āzítáná mání fēlẹ rī kí mání ũnī-ambamba rú,
ndẹ kí gólūdī āzila sílīvā álífū-álífū kí rá.
73 Í'bā ma rá āzila mī áma tā mba múké,
ífē mání íjọ vāná, íjọ 'dī sī ma dó sī āzítáná
mídrī kí ũnī.
74 'Bá mání ārútáná fēlépi rá rī kí adru āyīkō sī
drī kí áma ndre,
ā'dusīku á'bā ásí íjọ mání jọlé rī drī gá.
75 Úpí, ánī rá íjọ mání lile rī kí 'bāngá piri,
āzila ífē mání drīrima ā'dusīku ímí ásí 'bā
adrujọ mgbā rī sī.
76 Ífē lētáná mídrī āmbógó rī 'bā ũmñī áma ásí,
cécé mání íjọ lā azijó ātí'bó mídrī ní rī áni.
77 Ímí ásí 'ba adru mání ịgbẹ ru āzila ma dó sī
u'á ídri rú,
ā'dusīku má ịsụ āyīkō āzítáná mídrī agá.
78 Ífē 'bá āfó ru rī 'ba ịsụ kí drīnzá ĩ'bā kí mārú
íjọ usújọ ĩnzō rú rī sī,

- wó ma 'i rĩ gá ma ímbátáná mídrĩ kí drĩ gá
íjọ ũrã.
- 79 Ífě āma ícì āma 'bá ímì ìnzìlèpì rá rĩ kí abe,
kí 'bá pírì āzítáná mídrĩ kí nílèpì rá rĩ kî.
- 80 Ífě āma ásì 'bā adru ālá ru āzítáná mídrĩ kí vù
ũbǐjọ,
āzìla ífě má ịsụ drĩnzá ku.
- 81 Mánì ímì tẹ agá sī āma pajó Úpí, āma ũkpó de
ru rá
ā'dusìku á'bā ásì íjọ mídrĩ drĩ gá.
- 82 Áma mǐfì āndě kí dó íjọ mínì azìlé rĩ 'bā ru
idējó rĩ drĩ tējó ndrejó rĩ gá rá,
ájọ, “Mì dó amụ āma āzā kolé ā'dụtúrĩ?”
- 83 Ma dó āzì kóru cécé íníríkó wáyīnī drĩ 'belé
ásé gá rĩ áni,
wó má āvĩ íjọ āzítáná mídrĩ kí drĩ gá ku.
- 84 Ma dó ímì tẹ sáwā íngōpí yā?
Mì dó 'bá āma ìcōcōṅālèpì rĩ kí drĩ gá íjọ lì
ā'dụtụ yā?
- 85 'Bá āfó ru āzítáná mídrĩ kí ā'ílèpì ku rĩ
ga kí 'bù sī āma ũgǐjọ.
- 86 Āzítáná mídrĩ kí sī pírì ála 'bāngá ásì tị rá,
ípa ma ā'dusìku 'bá kí āma ìcōcōṅā ìnzō sī.
- 87 Apá kí tí dó āma 'dì sī rá,
wó má a'be āzítáná mídrĩ kí ku.
- 88 Lētáná mídrĩ āmbógó rĩ sī, ífě mánì ídrĩ rá,
íjọ 'dĩ sī ma dó sī āzítáná mídrĩ kí vù ũ'bĩ.
- 89 Úpí, íjọ mídrĩ la adru jā'dā,
uja 'bāngá ru 'bùgālè ku.
- 90 Íjọ mgbā mídrĩ uja ru 'bá ílì pírì kí agá rĩ 'baní
ku,
í'bā ándrá ụnókù rá āzìla tu pá āngũ la gá.

- 91 Āko pírí ace kí drī kpere āndrū ī'badrī āngū
gá āzítáná mídrī sī,
ā'dusīku kí pírí āti'bo mídrī kí.
- 92 Āzítáná mídrī drī tá adru agá íjọ mání sī āyīkō
ìsújọ rī 'i ku la,
ádrā tá nō ūcōgō mádrī agá 'bo.
- 93 Má ícọ ímbátáná mídrī kí āvīlé ku,
ā'dusīku kí íjọ sī ímba áma tā ídri rú.
- 94 Ma mí áni, ípa ma!
Má ỳ'bī āzítáná mídrī kí vú ūbīlé rá.
- 95 'Bá ūnzí rī kí áma ūtē 'dīlé,
wó ma íjọ ūrā āzítáná mídrī kí drī gá.
- 96 Íjọ mání ỳnīlé rī agá átā íjọ pírí rī kí 'bā āsīnǎ
cí,
wó āzítáná mídrī 'bāngá āsīnǎ kóru.
- 97 Álē āzítáná mídrī kí āvā āmbógó la sī!
Ma íjọ ūrā kí drī gá ỳtūrī.
- 98 Íjọ mídrī fē kí má acá ūndūwá ru ndē mērọ'bá
mádrī kí rá,
ā'dusīku kí áma drī ce sáwā pírí sī.
- 99 Ma íjọ vā ndē 'bá áma ímbálépi rī kí pírí rá,
ā'dusīku sáwā pírí sī ma íjọ ūrā íjọ mídrī kí
drī gá.
- 100 Ma íjọ vā ndē 'bá āmbogo rú rī kí rá,
ā'dusīku ámba āzítáná mídrī kí tā rá.
- 101 Ásu áma pá íjọ ūnzí pírí rī kí agá ku,
ā'dusīku álē āzítáná mídrī kí tāmبالé rá.
- 102 Ágā drī āzítáná mídrī kí ku,
ā'dusīku mí ímbápi mádrī 'i.
- 103 Íjọ mídrī kí ājī ambamba rú
ndē kí átā ānū ājī sī rá!
- 104 Má ìsú ūndūwā āzítáná mídrī kí agá,

- ijô 'dî sî ángũ dó sî ijô ũnzî rî kí pírî ũnzî
105 ijô mídrî ĩ'di lám̃āṇá áma pá drî 'i
āzila ĩ'di đizā rú gẽrî mání acíjô rî agá.
106 Ma ũyô mání nalé rî tām̃ba,
sî āzítāṇá mídrî kí tām̃bajô.
107 Úpí, drîcîrî mání įsûlé rî dó ambamba,
ífẽ má adru ídri rú cécé míní azilé rî áni.
108 Úpí, mí ā ĩ įcúṇá mání sî ími įcújô rî 'i,
āzila mí imbá mání āzítāṇá mídrî kî.
109 Áma ídri sáwā pírî sî drîlẽ ũnzî agá,
wó má āvĩ drî ijô āzítāṇá mídrî kí drî gá ku.
110 'Bá ũnzî rî 'be kí ímbá sî áma rujó,
wó má ícô ijô mídrî kí a'belé ku.
111 Āzítāṇá mídrî kí málĩ míní fêlé mání jâ'dâ rî
kî,
ā'dusĩku kí áma ásı ní āyĩkô fẽ.
112 Ma āzítāṇá mídrî kí vú ũbĩ ásı pírî sî
kperé mání drā agā.
113 Ángũ 'bá ásısıṇá ĩrî trũ rî kí ũnzî,
wó álẽ āzítāṇá mídrî kí rá.
114 Mí 'bá áma tām̃balépi āzila áma andre tēlépi
rî 'i,
á'bā ásı ijô míní azilé rî drî gá.
115 ĩmi ĩdā ĩmi mārú 'dâ rá, ĩmi 'bá ũnzî 'dĩ.
Ma dó sî āzítāṇá Ādróná mádrî drî kí vú ũbĩ.
116 Ímba áma tã cécé míní azilé rî áni āzila ma
dó sî u'á ídri rú,
lẽ ífẽ má įsû drĩnzá ásı 'bāṇá mádrî agá ku.
117 Mí ídrẽ ma urugá ma dó sî áma pa,
āzila ma dó sî ụ'dụ pírî sî ásı 'bā āzítāṇá
mídrî kí drî gá.

- 118 Ígā 'bá ālu ālu āzītáná mídrī kí gālēpi sī rī kí
pírí úmgbé,
ā'dusīku íjọ í'bā kí itúlé rī acá kí dó āzị kóru.
- 119 Mí 'bá ūnókú gá 'dā ūnzí rī kí ūsū ásé gá cécé
kórōná ūsūjọ rī áni,
íjọ 'dī sī álē āzītáná mídrī kí rá.
- 120 Áma uru'bá la yā ími íjọ sī yā-yā,
ma idé ūrī sī íjọ míní lilé rī kí sī.
- 121 Má idé íjọ pìrì āzila múké rī kí rá,
lē mí a'be jọ ma mērọ'bá mádrī kí drílẹ gá
ku.
- 122 Lē ina úyọ ru mí ātí'bó mídrī āzāko rá,
mí a'be jọ ma 'bá ásị ūnzí áma íkpālẹpi rī kí
drí gá ku.
- 123 Áma mífí la ūrō mání āzākoma ūtē agá,
patáná míní azilẹ rī be mídrī lé.
- 124 Mí idé íjọ ātí'bó mídrī rú lētáná mídrī
āmbógó rī sī
āzila mí imbá ma āzītáná mídrī kí sī.
- 125 Ma ātí'bó mídrī 'i, ífē mání íjọ vājọ,
íjọ 'dī sī ma dó sī íjọ míní imbálẹ rī kí nī
- 126 Úpí, sáwā míní sī íjọ idéjọ rī acá dó 'bo,
ā'dusīku 'bá lē kí āzītáná mídrī kí vú ūbílẹ
ku.
- 127 Álē āzītáná mídrī kí gólūdī ní āndānī,
ndē átā gólūdī ālápítí āndānī rá.
- 128 Āndá-āndá ru āzītáná mídrī kí píri rī gá pìrì,
ángū gērī ūnzí rī kí píri ūnzí.
- 129 Āzītáná mídrī kí ūsūtáná ru,
ma kí vú ūbī ásị píri sī.
- 130 Údrī íjọ mídrī kí imbá rá, kí adru dīzā rú,
āzila í'di ūndūwā fē 'bá ūndūwá kóru rī nī.

- 131 Mání āzītáná mídrī kí vī tajó rī sī,
ma tī āfū mgbo āzila ma yā yā.
- 132 Mí amú āzila mí i'da mání ásī īgbē
cécé míní idélé 'bá pírí ímī lēlépī rī 'baní rī
áni.
- 133 Cécé míní azilé mī áma atrī a'dé agá rá rī áni,
mí a'be ma ndélé 'bá ūnzí rī 'baní ku.
- 134 Ípa ma 'bá áma īkpālēpī rī kí drī gá rī sī,
ma dó sī āzītáná mídrī kí vū ūbī.
- 135 Mí ajá tī ātī'bó mídrī rū 'dōlé lētáná sī
āzila mī imbá ma āzītáná mídrī kí sī.
- 136 Áma mīndrē la asu cécé īyī áni,
ā'dusīku 'bá ūbī kí āzītáná mídrī kí vū ku.
- 137 Úpí, mī ālá ru
āzila āzītáná mídrī kí 'bāngá pīrī.
- 138 Āzītáná míní 'bālē rī kí 'bāngá
múkē āzila pīrī.
- 139 Áma ásī ve ūmbā sī cécé ācí áni,
ā'dusīku mērō'bá mádrī gā kí ījō mídrī kí
úmgbé.
- 140 Ījō míní azilé rī kí 'bāngá pīrī,
ījō 'dī sī álē āzītáná mídrī kí ambamba.
- 141 Ádrī tání adru were rú āzila 'bá 'bá drī kí tání
áma 'bā idemará ru tí,
wó má a'be drī ímbátáná mídrī kí ku.
- 142 Ālāpītī mídrī ī'di ukólēpī ku la,
āzila āzītáná mídrī kí sáwā pírí sī pīrī.
- 143 Ūcōgō āzila cāndí afí áma ásī gá,
wó āzītáná mídrī ají kí áma ásī gá āyīkō.
- 144 Āzītáná mídrī kí sáwā pírí sī pīrī,
ífē mání ījō mídrī kí vālē āzila ma dó sī u'á
ídri rú.

- 145 Ma ími umve ásí pírí sī,
 Úpí, mí umvi ma āzila ma dó āzítáná mídrī
 kí vú ūbī rá!
- 146 Ma ími umve, ípa ma
 ma dó sī āzítáná mídrī kí tām̄ba.
- 147 Ma angá āngūsārā sī āzila ma awá sī
 āzākoma a'íjò,
 á'bā áma ásí íjò míní azilé rī drī gá.
- 148 Ábī mífī ku ínī ārā,
 ári āzítáná mídrī kí 'a amvilé.
- 149 Lētáná mídrī 'bā ru ujaíjò ku rī sī, Úpí, mí are
 ma,
 mí i'da mání ásí ĩgbē āzila ímba ídri mádrī
 tā!
- 150 'Bá ūnzí rī kí áma andre gá āni rú,
 kí 'bā āzítáná mídrī kí tām̄balépi ku rī kí
- 151 Wó Úpí, mí áma andre gá ānirú,
 āzila āzítáná mídrī kí pírí adru jā'dā.
- 152 Má ūnī íjò āzítáná mídrī kí drī gá ándrá ídu,
 ífē ĩ'baní adrujò jā'dā.
- 153 Índre drī ūcōgō mání adrujò ala gá 'dī 'i āzila
 ípa ma,
 ā'dusīku má a'be āzítáná mídrī kí ku.
- 154 Ādróná, Ílī íjò mádrī 'i ūnī mídrī gá rī sī āzila
 ítrū ma rá,
 ípa ma cécé míní azilé rī áni
- 155 'Bá ūnzí rī icó kí ru palé ku
 ā'dusīku mba kí āzítáná mídrī kí tā ku.
- 156 Wó Úpí, ími ásí ndrī ambamba,
 mí i'da mání ásí ĩgbē āzila ípa ma.
- 157 Mēró'bā mádrī kí 'bā áma ĩkpālēpi rī kí abe
 ũ'bí ru,

- wó má a'be äzítáná mídrĩ kí vú ũbĩná ku.
158 Ádrĩ 'bá ũnzĩ rĩ kí ndre, ma adru ũcōgō sī,
ā'dusīku mba kí ijó mídrĩ kí tā ku.
159 Úpĩ, índre drĩ álē äzítáná mídrĩ kí íngōpĩ yā
rĩ 'ĩ.
Lētáná mídrĩ icó ru ukólé ku, ijó 'dĩ sī ípa
ma.
160 Äzítáná mídrĩ kí 'bāngá pírĩ pírĩ,
äzila ijó lĩná mídrĩ kí 'bāngá pírĩ pírĩ äzila
jā'dā
161 Drĩlēka kí áma ĩcōcōñā wó má idé ijó äzĩ ku
rú,
wó má ũsũ ijó mídrĩ sī ũsũ-ũsũ.
162 Ma äyĩkō sī äzítáná mídrĩ kí sī,
cécé 'bá mālĩ ĩsúlēpĩ ā'dĩ gá ĩyō rú rĩ 'bā
adrujō äyĩkō sī rĩ ānĩ.
163 Ängũ ijó ĩnzō rú rĩ kí pírĩ ũnzĩ,
wó álē äzítáná mídrĩ kí rá.
164 U'dú ālu ālu sī ma ímĩ rú ĩcú pālē äzĩrĩ,
ā'dusīku ijó lĩná mídrĩ kí pírĩ.
165 'Bá äzítáná mídrĩ kí tāmbalēpĩ rá rĩ kí adru
ásĩ ĩgbē agá
äzila ijó äzĩ icó kí pá sīlé ku.
166 Úpĩ, ma patáná mídrĩ ũtē,
äzila ma äzítáná mínĩ azilē rĩ kí tā mba rá.
167 Ámba äzítáná mínĩ imbálē rĩ kí tā rá,
álē kí áma ásí pírĩ sī.
168 Ámba äzítáná mídrĩ kí tā ímbátáná mídrĩ kí
abe rá,
ā'dusīku ínĩ ijó ālu ālu mánĩ idélé rĩ kí rá.

Äzākoma zijó Úpĩ tĩ gá rĩ

- 169 Úpí lě áwáná mání sī āzākoma zijó ími tị gá
rĩ 'bã ca mí rûlé rá fô!
Ífě mání íjọ kí vǎlé cécé míní azilé rĩ áni.
- 170 Mí are íjọ mání zilé ími tị gá rĩ 'i,
ípa ma cécé míní íjọ la azijó rĩ áni!
- 171 Ma ụ'dụ pírí sī ími ịcụ,
ā'dusīku mí áma imbá āzítáná mídrị kí sī mi
'i.
- 172 Ma āzítáná mídrị kí ngo úngó ru,
ā'dusīku āzítáná mídrị kí pịrị.
- 173 Mí adru sáwǎ pírí sī bábá sī áma āzākojọ,
mání āzítáná míní imbálé 'dĩ kí vú ūbījọ rĩ
sī.
- 174 Úpí ma patáná mídrị vị ta,
má ịsụ āyīkō āzítáná mídrị kí agá rá.
- 175 Ífě má adru ídri rú ma dó sī ími ịcụ,
ífě āzítáná mídrị 'bã ko kí áma āzā rá fô.
- 176 Má āvī gērī mídrị rá cécé kǎbīlō āvīlépi rá rĩ
áni,
índrū ma ā'dusīku ma ātí'bó mídrị 'i,
má āvī íjọ āzítáná mídrị kí drī gá ku.

120

Āzākoma zijó Úpí drī

- ¹ Sǎwǎ íjọ ní ándrá áma ịsújọ rĩ sī, má umve Úpí
'i,
Úpí umvi ma rá.
- ² Úpí, ípa ma
'bá ĩnzō alílépi ri kí drígá 'bá íjọ jolépi
mūlūmbē sī rĩ kí abe.
- ³ Īmi 'bá ĩnzō alílépi 'dĩ, Ādróná la mụ ĩmi rú
ā'du idélé yǎ?

- 1 I'di mu ĩminí drĩrĩma fělé íngoní yā?
 4 I'di mu ĩminí drĩrĩma fělé 'é sị ácí ášĩkárĩ 'badrĩ
 sị,
 I'di mu ĩminí drĩrĩma fělé ácí kúlú ika rĩ sị.
 5 Áma drĩlé ũnzí mání u'ájó 'bá Měsẹkĩ gá rĩ kí
 drĩdrĩnĩ,
 jōku Kédā gá rĩ kí drĩdrĩnĩ gá rĩ sị.
 6 Má u'a sáwā āzo rú
 'bá ásị ịgbẹ ngǔlépi ũnzí rĩ kí abe.
 7 Ma mâ ngá 'bá ásị ịgbẹ lėlépi la,
 Wó ádrĩ ịjọ jọ kí lẹ ā'dị 'dìlé má be.

121

Úpí ĩ'di 'bá āma tām̄balépi rĩ 'i

- 1 Ándre āngũ 'bé agálé;
 āzākoma mádrĩ la dó angá íngólé yā?
 2 Āzākoma mádrĩ la angá Úpí 'bũ kí ũ'bālépi
 ũnókú be rĩ drĩ.
 3 Icó fělé ímí pá ní ĩtrĩjó ku,
 'bá ímí andre tėlépi rĩ ko 'bāngá ụ'dụ ku.
 4 'Bá Ịsịrayílị tām̄balépi rĩ
 āndē 'bāngá ku jōku ko ụ'dụ ku.
 5 Úpí la ímí andre tē nĩ;
 ĩ'di ímí andre gá sị ímí tām̄bajó.
 6 Ịtúkā icó ímí zālé ịtụ sị ku,
 ĩmbá icó ímí fúlé ịgbẹ rú ịnị sị ku.
 7 Úpí la ímí tām̄ba ịjọ ũnzí rĩ kí agá pírí nĩ,
 ĩ'di ímí tām̄ba ịjọ kóru.

8 Úpí la ímí tām̃ba m̃níní f̃u agá āmṽélé āz̃íla m̃níní
afí agá l̃ic̃ó gá,
ĩ'di m̃níní ĩj̃ó 'dĩ nga ú'dĩ'da āz̃íla j̃ā'dā.

122

Ỹerús̃alēmũ ĩcújó rĩ

- 1 Má u'á ándrá āỹĩkō s̃ĩ m̃ā w̃or̃ĩka 'baní joj̃óla
m̃ání,
“Ām̃u kí jó Úpí dr̃ĩ ag̃alé rĩ s̃ĩ.”
- 2 Táwũnĩ Ỹerús̃alēmũ;
ú'dĩ'da ātu dó pá k̃ēj̃ĩt̃ĩ m̃idr̃ĩ gá 'a g̃ās̃ĩ.
- 3 Ỹerús̃alēmũ ĩ'di táwũnĩ āmbógó la,
jó s̃il̃é alagá rĩ íc̃í kí ru ālu ũnĩ-ambamba rú.
- 4 'Dĩ táwũnĩ s̃ur̃ú 'bā kí s̃ĩ m̃uj̃ó ala gá rĩ 'ĩ,
s̃ur̃ú Úpí dr̃ĩ kí m̃u ala g̃alé
āz̃ít̃áñá la 'bāj̃ó 'bá ĩs̃ĩraỹĩl̃ĩ dr̃ĩ 'baní rĩ ání,
s̃ĩ āw̃ā'dĩf̃ō f̃ēj̃ó rú Úpí dr̃ĩnĩ.
- 5 Ỹerús̃alēmũ ĩ'di táwũnĩ ũpi 'bā kí s̃ĩ rij̃ó úmṽúke
ĩ'badr̃ĩ kí dr̃ĩ gá s̃ĩ ĩj̃ó m̃úké rĩ lij̃ó rĩ 'ĩ,
'dĩ kí úmṽúke 'bāl̃é jó D̃āw̃úd̃ĩ dr̃ĩ agá rĩ k̃ĩ.
- 6 Ĭz̃ĩ Ādr̃óñá, 'bā aj̃í s̃ĩ ás̃ĩ ĩgb̃ē táwũnĩ
Ỹerús̃alēmũ dr̃ĩ agá.
'Bá p̃ír̃ĩ Ỹerús̃alēmũ l̃él̃ēpi rá rĩ kí dr̃ĩl̃ēba ĩs̃ú
rá.
- 7 Ás̃ĩ ĩgb̃ē 'bā adru b̃ör̃ō táwũnĩ Ỹerús̃alēmũ dr̃ĩ
kí agá,
ás̃ĩ ĩgb̃ē 'bā adru 'bá l̃ic̃ó úpí dr̃ĩ agá rĩ kí dr̃ĩ
gá.
- 8 Ma Ādr̃óñá z̃ĩ má ádr̃ĩp̃ĩka āz̃íla m̃ā w̃or̃ĩka kí
ĩj̃ó s̃ĩ

- ma jọ la, “Ásị ịgbẹ́ 'ba adru mí be!”
⁹ Jó Úpí Ẽdróná ẵmadrị drị 'bã ịjọ sị,
 ẵlẹ́ drịlẹ́ba 'bã ca mí rụlẹ́ rá.

123

Ásị ịgbẹ́ zijó Úpí drị

- ¹ Úpí, ma ẵngũ ndre mịrụ,
 ma ẵngũ ndre 'bũgá ẵngũ úmvúke mịdrị ní
 adrujọ rị gá.
² ẵma ẵngũ ndre Úpí Ẽdróná ẵmadrị rụ:
 cécé ẵti'bo izonzi rú rị 'bã kí ásị tịjọ ẵmbógó
 ẵbadrị ẵkú ru rị drị gá rị áni,
 ịjọ 'dị sị mịfị ẵmadrị kí Úpí Ẽdróná ẵmadrị drị
 gá kpere ẵ'diní ẵmaní ásị ịgbẹ́ i'da agá.
³ Mí andré ẵmã ịzákĩzã fô, Úpí, mí andré ẵmã
 ịzákĩzã,
 ẵ'dusĩku ẵcōgō ga ẵma ásị gá tré ála 'bání
 ẵma idelẹ́ ide idẹ́ rị sị.
⁴ ẵta idemará 'bá ẵfó ru rị 'bã kí sị ẵma idejọ
 ambamba rị 'bã tị
 ẵkpānā ẵ'bã kí ẵma ẵkpājọ rị be rá.

124

Ẽdróná la 'bá ẵ'didrị kí andre tẹ nĩ

- ¹ Lẹ Ịsịrayịlị 'bã jọ,
 Úpí drị tá fi agá ẵmaní ku la,
² Sáwã mẹrọ́ 'bá 'bã kí ẵ'dị 'dijọ ẵma be rị sị,
 Úpí drị tá fi agá ẵmaní ku la,
³ mẹrọ́ 'bá uti kí tánō ẵma kí agá ịdri rú ẵmbã kí
 rụlẹ́pi ẵmaní
 ẵcị ru 'dã sị.

⁴ Ịyị tịlépí rĩ wũ tá nŏ ăma 'bo

ịyị kũ tá nŏ ăma drĩ 'bo,

⁵ Ịyị 'delépi kũrũ rĩ,

dị tá nŏ ăma trũ 'bo.

⁶ Ăfē kí Úpí ní ăwă'difô,

ĩ'di 'bă ăma fējó méró' bá 'badrị sĩ ăma ucejó

sị sĩ ỉzá áni ku rĩ sĩ.

⁷ Ăma apá ăma cécé ăríná 'bă ru apájó

'bă ăríná ũ'bălépi rĩ 'bă mătégô gá rĩ áni;

Úpí anu mătégô rá,

ăma drị dó sĩ mgbọ.

⁸ Ăzākoma ămadrị ăfũ Úpí

'bũ kí ũ'bălépi ụnókũ be rĩ drị.

125

Úpí la 'bă ỉ'didrị kí tămba nĩ

¹ 'Bă ásí tịlépi Úpĩ drị gá ri kí cécé 'bé Zịyónĩ

ăkô ázị 'bă ỉcólé ayalé ku rĩ áni, wó ỉ'di pá
tu jă'dă.

² Úpí la 'bă ỉ'didrị kí andre ce

ủ'dụ ălu ălu sĩ ăzıla vâ jă'dă,

cécé 'bé 'bă kí Yěřúsălēmũ andre cejó
trôkịlịrị rĩ áni.

³ 'Bă ũnzị rĩ ỉcô ũpĩ nalé

ăngũ fėlé 'bă ălá rĩ 'baní rĩ agá ku,

drĩ na la rá, ỉ'di 'bă ălá ri kí ũnĩmĩ

sĩ ỉjọ ũnzị ngájó rá.

⁴ Úpí mí idé mũkē 'bă múké rĩ 'baní

'bă ăzítáná mídri kí tămbalépi rĩ kí abe.

⁵ Wó Úpí míní 'bá ru ujalépi gěřĩ gó'dó ri kí agá
rĩ 'baní drĩrĩma fě agâ,
ífě vâ drĩrĩma 'bá įjő ũnzĩ ngalépi rĩ 'baní
ĩndĩ.
Ásĩ įgbě 'bã adru Įsırayılĩ drĩ gá.

126

Ādróná zijó sĩ 'bá unzejó įjő ũnzĩ agá

¹ Sává Úpí 'bã ándrá āma ująjó vúlé Yěrusālēmũ
gá rĩ sĩ,
ĩ'dĩ ándrá indré urobí la 'bã rĩ āma ũbĩ nĩ rĩ
áni.
² Āgũ dó 'bāngá āma āgũná sĩ, āngo dó 'bāngá
āma úngó āyĩkō drĩ kí sĩ!
'Dã 'bã ũngúkú gá, súrũ āzĩ ri i'dó kí dó įjő
jólé āma uringũ'gá gá,
jọ kí, "Úpí idé dó ĩ'baní įjő āmbógó la 'bo yã."
³ Ē, āndá Úpí idé āmaní įjő āmbógó la rá,
āyĩkō ga dó sĩ āma ásĩ gá ambamba!
⁴ Úpí, ífě āmaní drĩlěba ĩdĩ fô,
cécé uzogó 'bã įyĩ ajjó á'bu 'a nzulépi rá rĩ
agá rĩ áni,
⁵ 'bá ũri salépi mĩndre ũsũná trũ ri
kí mu ākónã ũkũnālě āyĩkō sĩ.
⁶ 'Bá fulépi āmvélé áwáná trũ ũri saná gá rĩ
la āgō ākónã ũkũnāná gálé rĩ sĩ āyĩkō sĩ
ĩ'dinĩ āgō agâ ākónã trũ 'dĩgá 'dã.

127

Ásĩ tĩjó Úpĩ drĩ gá įjő pĩrĩ sĩ

- ¹ Úpí drī jó sị nĩ ku,
 āzị 'bá jó sịlépi rĩ 'bã kí ngalé rĩ la adru úyé.
 Úpí drī táwũnĩ andre tẽ nĩ ku,
 'bá andre la tēlépi rĩ la tẽ la úyé.
- ² Ídrī āzị nga ịtụrụ sị ākónā ịsụjọ
 i'dójó ụ'bụti nịnị kpere ịnị ágágá ũrātáná
 trũ,
 mí icó āko āzị ịsúlé ku rá,
 ā'dusĩku Úpí la 'bá ị'diní lélé rĩ ní ākónā fẽ
 nalé rá drī táni adru ụ'dụ gá tí.
- ³ Índre, Úpí la 'bání anzị kí fẽ nĩ.
 Kí ũyá angálépi ị'didrị ri kí.
- ⁴ Anzị tilé kārīlẹ sị ri kí cécé,
 'é 'bá ā'dị 'dịlépi rĩ 'bã drị gá rĩ kí áni.
- ⁵ 'Bá anzị trũ ũ'bí rĩ
 ị'di drīlẹba rú;
 ị'di adru cécé 'bá 'é trũ tré bọlọ gá rĩ áni;
 drī táni āwā méré' 'bá ị'didrị be dũwánĩ gá,
 ũrị icó ị'di rulé ku.

128

Ūrōdrị Úpí rujó rĩ

- ¹ 'Bá Úpí ịrīlẹpi,
 acīlépi gẹrị ị'didrị agá ri kí pírí drīlẹba rú.
- ² Mí āzị míní ngalé rĩ 'bã ũrōdrị ịsụ rá,
 mí dó sị adru drīlẹba rú āzila málĩ trũ.
- ³ Ūkú mídrị la mụ anzị kí tilé wēwē rú lịcọ mídrị
 gá 'dāá
 cécé zābībũ kalépi kũlũ rĩ áni;
 cécé ife mīzēyítũ drị azólépi ú'dí rĩ 'bã kí ife
 mīzēyítũ drị ũkụ rĩ andre cejó rĩ áni,

- anzī mīdrī kí dó mụ adrulé wēwē rú ĩ'baní ri
 agá ākónā naná gá méjā mīdrī tị gá 'dāā.
- ⁴ Īndre, 'bá Úpī ũrīlépi rá rī
 la drīlēba ịsụ 'dī 'bā áni.
- ⁵ Úpí 'bā fē míní drīlēba angájó Jó ĩ'didrī Zīyónī
 gá rī gá,
 'bā fē míní drīlēba sī ịjọ idélé múké
 Yērúsālēmũ gá rī kí ndrejó ími mịfị sī
 ụ'dú míní adrujó ídri rú rī kí agá pírí.
- ⁶ 'Bā fē míní anzī mīdrī kí 'bā anzī kí ndrejó ími
 mịfị sī rá!
- Ásị ịgbē 'ba adru Ịsịrayílị drī gá!

129

Ādróná zījọ mērọ'bá kí ịjọ sī

- ¹ Ịsịrayílị 'bā jo,
 “Mērọ'bá ị'dó kí áma ịcōcōñālé angájó kārīlē
 sī,
- ² ịcōcōñā kí ma ũnzí ũnzí,
 wó ndē kí drī ma ku.
- ³ Co kí áma ũngúkú,
 áma ũngúkú ũsī dó sī ru cécé ámvụ sōlé ācọ
 tị drī sī rī 'bā ru ũsịjó rī áni.”
- ⁴ Wó Úpí ĩ'di múké,
 ātrū ma 'bá ũnzí rī kí drīgá rá.
- ⁵ Lē 'bá pírí Zīyónī ngŭlépi ũnzí rī kí
 'ba ịsụ kí drīnzá āzıla 'ba uja kí tị sī apájó.
- ⁶ Lē 'ba adru kí cécé ásé angálépi jó drī gá rī áni,
 ásé la 'i rá 'dī sī zo drī ku rú.
- ⁷ 'Bá ámvụ sōlépi rī drī kí unze,
 ịcọ kí galé ĩ'didrī gá ku.
- ⁸ 'Bá āzị alīlépi ĩ'di andre gāsī rī ịcọ kí jọlé la,

“Úpí 'bã fê míní drĩlêba,
ãzĩla ãwi míní sũsũ rú Úpí drĩ sĩ.”

130

Ādróná zijó sĩ ãzãkoma a'ijó

¹ Úpí, ma ími zĩ sĩ áma ãzãkojó ũcõgõ mádrĩ
ãmbógó rĩ sĩ.

² Úpí, mí are drĩ ú'dúkó mádrĩ 'i!
Mí ajá ími bĩlê
sĩ māmálá mání 'bãlé rĩ arejó!

³ Úpí, ídrĩ tá ijó ũnzĩ ãmadrĩ kí ũsĩ vũ gá la,
ã'di la tá ru pa ijó lĩná gá nĩ yã?

⁴ Wó mi 'bá trũ ijó ũnzĩ sĩ rá,
'bá kí dó sĩ ími ũrĩ ijó 'dĩ sĩ.

⁵ Ma Úpĩ ũtê áma ásí pírĩ sĩ,
ma ásí tĩ ijó ĩ'didrĩ drĩ gá.

⁶ Áma ásí la Úpĩ tẽ
ndê 'bá ãngũ aga tēlépi 'bã ũ'bútĩ tējó rĩ rá,
ndê 'bá ãngũ aga tēlépi 'bã ũ'bútĩ tējó rĩ rá.

⁷ Ĩmi 'bá ĩṣṛayĩlĩ drĩ 'dĩ, lē ĩtĩ ásí Úpĩ drĩ gá,
ã'dusĩku lētáná Úpĩ drĩ ukó ku,
ãzĩla ĩ'di ú'dú pírĩ sĩ ĩmi unze ijó ũnzĩ kí agá
rĩ sĩ rá.

⁸ ĩ'di mũ 'bá ĩṣṛayĩlĩ drĩ kí unzelé
ijó ũnzĩ ĩ'badrĩ kí agá pírĩ rá.

131

Ru irijó vũrú Úpĩ drĩlê gá

- ¹ Úpí, áma ásí adru ãfó sī ku;
 má inga áma mīfī urugá ãfó sī ku;
 á'bã áma ásí ïjọ ãmbogo ãmbogo rì kí drī gá ku.
 Á'bã ásí ïjọ mání mbalépi mba-mbã rì kí drī
 gá ku jòku ïjọ mání ỳsũtáná ru rĩ kí drī gá
 ku.
- ² Wó ïjọ mání adrujọ ala gá rĩ ca kí má sī rá,
 ma dríná cécé ngótíná tị nzelé ìbã gá rá
 idélépi ãndrē 'bã ìbã sī ku rĩ áni,
 áma úríní ì'di cécé ngótíná tị nzelé ìbã gá
 rá rĩ drī áni.
- ³ Ìmi 'bá Ịsịrayílì drī 'dĩ, ìtī ásí Úpí drī gá
 ì'dójó sáwã 'dĩ sī ǎzıla ǎsíná kóru.

132

Úpí pē Ziyónĩ nĩ

- ¹ Úpí, mí ǎvĩjọ ïjọ Dǎwúđì drī gá ku,
 mí ǎvĩjọ ïjọ ùcōgō ì'díní ịsúlé rì kí drī gá pírí
 ku fô!
- ² Úpí, mí igá ïjọ ïjọ ándrá ì'di 'bã azilé rĩ drī gá,
 ũyō ándrá ì'di 'bã nalé Úpí Ûkpó 'Dípì,
 ǎdróná Yǎkó'bō drīnì, ì'di 'bã sī jọjọ la,
- ³ “Má icó filé jó mádrī agálé ku,
 jòku tülé gbóló mádrī sígá ku,
- ⁴ má icó áma mīfī kí bīlé sī ỳ'dụ kojó ku,
 jòku áma ínzókó'bí kí akulé cí ku,
- ⁵ kpere mání ǎngũ ịsú agá sī jó sịjọ Úpí ní,
 ǎngũ Úpí Ûkpó 'Dípì, ǎdróná Yǎkó'bō drīnì
 sī u'ájó rĩ sịjọ ráká.”

- 6 Īndre, āma are Sāndūkū Tī icíma drī ándrá
Īfūrátā gá;
āma īsū dó ĩ'di ámvú Yāārī drī agá.
- 7 Ājọ dó, “Lē āmụ kí jó Úpí drī agâlê;
lē āfē kí ĩnzītáná úmvúke ĩ'didrī drīlê gá!”
- 8 Úpí, mí angá, ífi āngū míní avíjọ rī gá,
ífi Sāndūkū Tī icíma drī trū. Sāndūkū 'dī ĩ'di
ícétáná ũkpó mídrī gá rī drī 'i.
- 9 Lē ātalo mídrī 'bā nga kí sáwā pírí sī ĩjọ pírí rī
kí;
āzıla lē 'bá mídrī ālá rī 'bā ngo kí úngó āyīkō
sī.
- 10 ĩjọ ándrá míní azílê Ātí'bó mídrī Dāwúđī ní rī
'bā ĩjọ sī,
lē mí āvījō ĩjọ úpí míní ādu ũsūjọ drī la gá
'bo rī drī gá ku.
- 11 Úpí na ándrá ũyō sī 'bání ásí tǐjọ drī la gá rá
la Dāwúđī ní,
ũyō ándrá ĩ'di 'bā nalé rī icólé ujalé ku la:
Jọ, “Ma mụ ngótíná āfūlépí ímí ụrụ'bá gá rī
irilé úmvúke mídrī drī gá.
- 12 Anzị mídrī drī kí tī icíma mádrī tām̄ba rá
āzıla drī kí ĩjọ mádrī mání icélé ĩ'baní rī 'bā
ĩndụ nze rá,
anzíná ĩ'badrī kí vā mụ
adrulé úpí ru ímí kējí gá jǎ'dā.”
- 13 Ā'dusīku Úpí pē Zīyónī nī;
lē 'bā adru āngū ĩ'díní sī u'ájọ rī rú:
- 14 “Dī āngū mání mụjọ avíjọ ala gá jǎ'dā rī 'i;
ma mụ u'álé ala gá 'dā, ā'dusīku 'dī āngū
mání pēlé rī 'i.

- 15 Ma mụ sũsũ ãmbógó la wilé táwũñĩ 'dĩ drĩ gá
 ãzĩla ma ì'di fẽ adrulé málĩ trũ;
 ma mụ 'bá ala gá lēmērí rì kí fẽ agalé ãkónã
 sĩ rá.
- 16 Ma mụ ãtalo ala gá rì kí tãmbalé;
 'bá ãlá ala gá rì kí mụ úngó ngolé ãyĩkõ sĩ.
- 17 Ma dó mụ ũkpõ Dāwúđĩ drĩ ìtúlé 'dǎá;
 'bá mǎni mǎnĩ sĩ ãdu ũsũjó drĩ la gá rĩ la dó
 acá tárã rú 'bá mádrĩ 'banĩ.
- 18 Ma mụ mērǒ 'bá ì'didrĩ 'banĩ drĩnzá fēlé rá,
 wó ì'di dó mụ adrulé úpí ãzĩ đĩzã rú la."

133

Mũkē adrujọ tị icíma agá rĩ

- 1 Ìndre drĩ, ádrípì 'banĩ u'ájó tị icítánjá sĩ rĩ
 'bã ũñĩ kí ãyĩkõ la be 'dĩ áni yǎ!
- 2 Ì'di cécé ãdu ãjẹ rú sũlé 'bá drĩ gá,
 dīlēpi vūgālé tị'bị gāsĩ,
 tị'bị Ǻrónĩ drĩ gāsĩ rĩ áni!
 Dị vūgālé kǎnzũ 'bã kálã gāsĩ.
- 3 Ádrípì drĩ kí u'á tị icítánjá agá, ì'di cécé andrēlì
 'bé Hẹrĩmónĩ drĩ gá,
 kalēpi 'bé Zịyónĩ 'bã drĩ gá rĩ áni,
 ádrípì drĩ kí u'á tị icítánjá agá, Úpí azị 'I ì'banĩ
 drīlēba fē rá.

134

'Bá kí umvejọ sĩ Úpí ìcújọ

- 1 Ìmi amú, ìmi ãnzĩ Úpí 'i, ìmi 'bá adrulépi ì'di 'bã
 ǎtí'bólú 'dĩ,

ĩmi 'bá amúlépi āzı ngalépi ını sı jó Úpı drı
agá 'dĩ!

² Ĩmi inga ĩmi drı kı ırugá āngũ Úpı drı ālá rı
gálé
āzıla ĩmi ıćı ĩ'di!

³ Lē Úpı 'bũ kı 'bālépi ũnókũ be rı
'bã fē ĩminı drıléba angájó Zıyónı drı gálé!

135

Úngó sı 'bá ıćıjó rı

¹ Ĩmi ıćı Úpı 'i!

Ĩmi ıćı rı ĩ'didrı 'i,
ĩmi ātı'bó Úpı drı 'dĩ, ĩmi ıćı Úpı 'i.

² Ĩmi ātı'bo pá tulépi jó Ādróná drı agá,
āzı ngalépi jó ĩ'didrı agá 'dĩ, ĩmi ıćı Úpı 'i!

³ Ĩmi ıćı Úpı 'i, ā'dusıku Úpı ĩ'di ālá ru;
ıngo úngó kı sı ĩ'di rı ıćıjó, ā'dusıku ĩ'di ıjó
āzı ũnı-ambamba la sı rı la ungojó,

⁴ ā'dusıku Úpı pē Yākó'bō 'i 'bá ĩ'di āni la rı
pē ıırayılı ĩ'di 'bã āko rı.

⁵ Ānı rá Úpı 'i āmbógó ru,
āzıla Úpı āmadrı ĩ'di ādrona pırı kı drılé gá.

⁶ ıjó cí Úpı ní āyıkō fēlépi
'bũ gálé āzıla vũ drı gá 'dâ,
mıřı agá āzıla mıřı ındú gá vũ gálé rı ĩ'di nga
la rá.

⁷ ĩ'di ıřıtı kı fē tılé ũnókũ 'bã drı gá 'dâ pırı nı,
ĩ'di āvi fē ũnılé uzogó ní sı 'dıjó nı

āzila ī'di ūlī fē lilé angájó āngū ī'diní si tā la
mbajó rī gá.

- 8 Fē kājānī Mīṣīrī gá rī 'baní īlīkījó nī,
kājānī 'bá 'badrī kí ānākpá 'badrī kí abe.
- 9 Idé táli kí ijó ícétáná ru rī kí abe Mīṣīrī gálé,
idé kí Fārāwū ury'ba gá āmbogo ī'didrī kí
abe.
- 10 Fē sūrú ū'bí 'baní īlīkījó rá
āzila ụ'dī ūpi ūkpó trū 'dī kí rá.
- 11 'Dī Sīhōnī, úpí 'bá Āmōrī drī 'badrī rá,
Ūgī, úpí Bāsānī drī rá
āzila ụ'dī ūpi Kānānī gá rī kí rá
- 12 fē dó sī āngū ī'badrī āwītā rú,
āwītā rú 'bá ī'didrī Iṣīrayīlī 'baní.
- 13 Úpí, rú mīdrī la pá tu jā'dā,
Úpí, ála mụ rú mīdrī 'bā ijó igálé jā'dā,
- 14 ā'dusīku Úpí la mụ ijó pīrī rī lilé 'bá ī'didrī
'baní rá,
ī'di mụ āti'bo ī'didrī kí ízákīzā ndrelé rá.
- 15 Ādroṇa sūrú āzī rī 'badrī kí sīlīvā kí gólūdī be,
'dī kí āko 'bá 'baní idélé drī sī la kí.
- 16 Ādroṇa ĭnzō rú 'dī kí tī trū, wó icó kí ijó jolé
ku;
kí mīfī trū, wó icó kí āngū ndrelé ku.
- 17 Kí bīlḗ trū wó are kí ijó ku,
kí ūmvu trū wó se kí ává ku.
- 18 'Bá ādroṇa 'dī kí idélēpi rī kí adru cécé kí áni,
'bá ásí tīlēpi kí drī gá ri kí vā adru cécé kí
áni.
- 19 Īmi 'bá Iṣīrayīlī drī 'dī, ĩmi icú Úpí 'i!

- Īmi ātalo āfūlēpi Ārōnī rū 'dī, ĩmi ịcụ Úpí 'i!
 20 Īmi 'bá Léví drị 'dī, ĩmi ịcụ Úpí 'i!
 Īmi 'bá Úpí rulépi 'dī, ĩmi ịcụ Úpí 'i!
 21 Īmi ịcụ Úpí 'i angájó Ziyónī gá,
 ā'dusīku ĩ'di u'á Yērúsālēmũ gá!

Īmi ịcụ Úpí 'i!

136

Úngó sī Āwā'dīfô fējó rī

- 1 Īfē āwā'dīfô Úpí ní, ā'dusīku ĩ'di múké,
 lētáná ĩ'didrị āmbógó rī ĩ'di jǎ'dâ.
 2 Īfē āwā'dīfô Ādróná āmbógó ru ādroṇa kí drịlẹ
 gá rī ní,
 lētáná ĩ'didrị āmbógó rī ĩ'di jǎ'dâ.
 3 Īfē āwā'dīfô Úpí āmbógó ru ũpi kí drịlẹ gá rī ní,
 lētáná ĩ'didrị āmbógó rī ĩ'di jǎ'dâ.
 4 Īfē āwā'dīfô ĩ'diní, ĩ'di lú tálí ũkpó rī kí idé rá
 la nĩ,
 lētáná ĩ'didrị āmbógó rī ĩ'di jǎ'dâ.
 5 Īfē āwā'dīfô 'bá 'bũ kí ũ'bālẹpi ũndũwā āmbógó
 sī rī nĩ,
 lētáná ĩ'didrị āmbógó rī ĩ'di jǎ'dâ.
 6 Īfē āwā'dīfô 'bá vũ 'bālẹpi ịyị kịrị rī 'bǎ drị gá
 rī nĩ,
 lētáná ĩ'didrị āmbógó rī ĩ'di jǎ'dâ.
 7 Īfē āwā'dīfô 'bá ịtụ kí ũ'bālẹpi ĩmbá be rī nĩ,
 lētáná ĩ'didrị āmbógó rī ĩ'di jǎ'dâ.
 8 'Bǎ ịtụ 'i āngũ jilé ịtụ sī,
 lētáná ĩ'didrị āmbógó rī ĩ'di jǎ'dâ.
 9 'Bǎ ĩmbá 'i lělẹgó kí abe āngũ jilé ịnị sī,

- lētáná ĩ'didrī āmbógó rĩ ĩ'di jǎ'dâ.
- 10 Īfě āwā'dīfô Ādróná ní ĩ'di 'bǎ 'bá kǎjānī āzila
ānākpá tìlě drī-drī Mīsīrī drī kí ụ'díjọ rĩ sī,
lētáná ĩ'didrī āmbógó rĩ ĩ'di jǎ'dâ.
- 11 Anzé 'bá Ịsịrayílí drī kí angájọ Mīsīrī gá rĩ sī,
lētáná ĩ'didrī āmbógó rĩ ĩ'di jǎ'dâ.
- 12 Anzé kí drī ũkpó ĩ'didrī sī āzila drī ĩ'di 'bǎ ajalé
rĩ sī;
lētáná ĩ'didrī āmbógó rĩ ĩ'di jǎ'dâ.
- 13 Īfě āwā'dīfô 'bá Mīrī Ika rĩ awalépi ịrī rĩ nī,
lētáná ĩ'didrī āmbógó rĩ ĩ'di jǎ'dâ.
- 14 Ce 'bá Ịsịrayílí drī kí drī ịyị ru awalépi rĩ agá
sī,
lētáná ĩ'didrī āmbógó rĩ ĩ'di jǎ'dâ.
- 15 Ịmvụ úpí Mīsīrī drī kí āsíkárī ĩ'didrī kí abe Mīrī
Ika rĩ agá rá;
lētáná ĩ'didrī āmbógó rĩ ĩ'di jǎ'dâ.
- 16 Īfě āwā'dīfô 'bá 'bá ĩ'didrī kí drī celépi kótórō
agá sī rĩ nī,
lētáná ĩ'didrī āmbógó rĩ ĩ'di jǎ'dâ.
- 17 Īfě āwā'dīfô 'bá ũpi ũkpó-ũkpó rí kí ụ'dílépi rĩ
nī,
lētáná ĩ'didrī āmbógó rĩ ĩ'di jǎ'dâ.
- 18 Ụ'dí ũpi rụ kulépi ambamba rĩ kí rá,
lētáná ĩ'didrī āmbógó rĩ ĩ'di jǎ'dâ.
- 19 'Dị úpí Āmórī 'badrī Sịhónī 'i rá,
lētáná ĩ'didrī āmbógó rĩ ĩ'di jǎ'dâ.
- 20 'Dị úpí Bāsánī 'badrī Ụgị rá,
lētáná ĩ'didrī āmbógó rĩ ĩ'di jǎ'dâ.
- 21 Fě āngū ĩ'badrī 'bá ĩ'didrī 'baní āwítā rú,
lētáná ĩ'didrī āmbógó rĩ ĩ'di jǎ'dâ.
- 22 Fě āngū 'dǎ āwítā rú átí'bó ĩ'didrī Ịsịrayílí nī,

- lētáná ĩ'didrī āmbógó rĩ ĩ'di jǎ'dâ.
 23 Āvī ĩjọ āma drī gá sáwā ándrá āma ndějọ rá rĩ
 sĩ ku,
 lētáná ĩ'didrī āmbógó rĩ ĩ'di jǎ'dâ.
 24 Apá āma mērọ'bá āmadrī kí drīgá rá,
 lētáná ĩ'didrī āmbógó rĩ ĩ'di jǎ'dâ.
 25 ĩ'di 'bá ākónā fēlépi āko pírí ídri trũ rĩ 'baní
 nĩ rĩ 'i,
 lētáná ĩ'didrī āmbógó rĩ ĩ'di jǎ'dâ.
 26 Īfē āwā'dīfō Ādróná 'bũ gá rĩ nĩ,
 lētáná ĩ'didrī āmbógó rĩ ĩ'di jǎ'dâ.

137

'Bá Ịsịrayīlị drị 'bā kí awájọ Bābŭlónị gá rĩ

- 1 Ịyị Bābŭlónị drị 'bā tị gá 'dǎá,
 āma uri ándrá vũ gá, āma awá dó
 Zịyónị 'bā ĩjọ 'bā agájọ āmaní rĩ sĩ.
 2 Āma ũgĩ ándrá ụ'dị āmadrī kí
 mŭrịjịjị ịyịtị gá rĩ kí 'bā kénĩ kí agá,
 3 ā'dusīku 'bá āma rŭlépi ātí'bó ru rĩ
 lě kí ándrá āngo ĩ'baní úngó,
 'bá āmaní ũcōgō fēlépi rĩ jọ kí,
 “Īngo āmaní úngó ĩminí jō sĩ āyīkō idéjọ
 Zịyónị gá la 'bā āzị ālu!”
 4 Āma icó dó úngó Úpí drị ngolé
 āmíyóná 'bā āngũ gá íngoní ru?
 5 Yẹrúsālémŭ, ádrī ĩjọ āvī ími drị gá rá,
 lě áma drị āndá rĩ 'bā co dó ụ'dị ịdị ku!
 6 Ádrī ĩjọ āvī ími drị gá rá,
 ádrī Yẹrúsālémŭ 'bā

ijó mání āyīkō fēlépi rī kí drīlẹ́ gá āndānī ku,
lẹ́ áma ĭdra 'bā ĭbī ru áma atrákūlẹ́ gá cí.

⁷ Úpí, mí igá drī ijó 'bá
Ídōmū drī 'bā kí idélé rī kī,
mí agá drī ijó ụ'dụ ándrá sī Yērúsālēmū 'dụjọ,
ụ'dụ ĭ'bā kí sī jojó la “ĭmi andi ĭ'di vū gá, ĭmi
andi ĭ'di vū gá rī 'bā drī gá!”

⁸ Bābūlōnī, ála mụ ími andilé rá.
Drīlẹ́ba 'bá ími ũfēlépi
ijó míní idélé āma ụrụ'bá gá rī sī rī 'banī.

⁹ Drīlẹ́ba 'bá anzịná ĭmidrī kí 'dụlépi
sī kí ũgbājó bōrō ụrụ'bá gá rī 'banī!

138

ĭfē āwā'dīfō Úpí nī

¹ Ma āwā'dīfō fē Úpí míní áma ásị pírí sī;
ma úngó ngo sī ími ịcụjọ ādrona kí drīlẹ́ gá.

² Ma āvū jó mídrī alá rī gálẹ́ ru
sī āwā'dīfō fējọ rụ mídrī ní
ā'dusīku lētáná mídrī āmbógó rī ĭ'di jā'dā
āzila ijó mídrī kí ijó mgbā rī kī,
mí inga rụ mídrī 'i

ijó mídrī kí abe ụrụgá āko pírí 'baní āndānī.

³ Ụ'dụ mání ími zịjọ 'dā sī, mí umvi ma rá;
ífē mání ũkpó ũkpō mídrī sī.

⁴ Ũpi ụnókú drī gá 'dā rī kí pírí mụ Úpí míní
āwā'dīfō fēlé,
ā'dusīku are kí ijó āfūlépi ími tị gá rī kí rá.

- ⁵ Kí mụ úngó ngolé òjọ́ Úpí míní ngalé rí kí drí gá,
 āzila dīzā Úpí mídrí āmbógó rí drí gá,
⁶ Úpí 'bā tání adru agá ọ̀rúgá wílíwílí rá tí, ì'di
 'bá ru irilépi vù gá rí kí tām̄ba rá,
 wó ì'di ru ọ̀gbó 'bá āfó ru rí 'barú rí sī rá-rá ru.
⁷ Ìjọ́ ùkpó-ùkpó rí drí kí tání áma andre ce agá nī rá tí,
 mī mụ áma tām̄balé ùmbā m̄ẹrọ́'bá mádrí 'badrí agá rí sī rá.
 Mī ā'dí 'dì m̄ẹrọ́'bá mádrí adrulépi mání ùmbā sī rí kí abe,
 āzila mī áma pa ùkpō mídrí sī rá.
⁸ Úpí la mụ òjọ́ ì'di 'bā itúlé mání rí kí ngalé rá;
 ā'dusíku lētáná ì'didrí āmbógó rí ì'di jā'dā.
 Úpí, mī a'bejō āzì míní ngalé 'bo rí ku.

139

Ādróná nī òjọ́ pírí kí cé

- ¹ Úpí, índrú así mádrí 'a 'bo
 āzila ínī òjọ́ mání adrujọ́ ala gá rí kí pírí cé!
² Ínī sáwā mání rijó vù gá rí kí mání angájọ́ ọ̀rúgá rí be rá;
 ínī ọ̀gátáná mádrí kí mání adru agá alá-álí ru pírí cé.
³ Mī áma ndre mání ací agá ḡẹrī gāsī āzila mání áma la agá vù gá;
 ínī òjọ́ mání idélé rí kí pírí rá.
⁴ Átā òjọ́ āfū drí áma tì gá ku rú,
 Úpí, ínī ma mụ ā'du òjọ́ jolé yā rí cé.

- 5 Íce áma andre wókō pírí gāsī,
mi áma tām̄ba ũkpó mīdrī sī.
- 6 Íjọ míní nīlẹ́ áma drī gá rī ĩ'di ẓsūtáná ru āzila
álí ambamba;
má ícọ́ dó sī ĩ'di vālé ku!
- 7 Má ícọ́ dó áma zīlẹ́ Úrindí mīdrī sī íngōlẹ́?
Má ícọ́ dó apálẹ́ mí sī íngōlẹ́?
- 8 Ádrī tẹ 'bū gālẹ́, mí 'dāá cí;
ádrī fi áma lalẹ́ ĩnádrī agá, mí 'dāá cí.
- 9 Ádrī tá nga āngū ĩtú 'bā sī agájọ rī gālẹ́,
ádrī mọ u'álẹ́ āngū álí ĩtú 'bā 'dejọ rī gá,
- 10 átā mí adru 'dāá cí sī áma drī cejó
āzila mí adru 'dāá cí sī áma āzākojó.
- 11 Ádrī jọ la, “Āngū ĩnị 'bā aku ma cí,
āzila dīzā áma andre gá rī 'ba acá ĩnị ru,”
- 12 wó átā ĩnị ícọ́ 'bāngá áma zīlẹ́ míní ku;
ĩnị ĩ'di 'bāngá míní imve tará-tará ĩtú áni
ā'dusīku ĩnị ají kí 'bāngá ru míní dīzā be ālu.
- 13 Mí idé áma ọrọ́ 'bá 'a gālẹ́ ru rī kí mí 'i;
mí ícọ́ ma ākọ́ ālu rú m̄ āndrē 'bā 'a gālẹ́ mí
'i.
- 14 Ma ímí ịcụ́, ā'dusīku mí idé ma túlì-túlì āzila
ũnī-ambamba rú.
Āzị míní ngalẹ́ rí kí ẓsūtáná ru;
ánĭ ĩjọ́ 'dī áma ásí pírí sī.
- 15 Sāwā áma ĩfākā kí ũ'bājọ́ 'dā sī,
ù'dú áma ịcị́jọ́ ũnì-ũnì ru m̄ āndrē 'a gālẹ́
'dāsī,
āko āzì ru zīlẹ́pí míní cí la ándrá 'dáyọ.

16 Índre ándrá áma ʔrʔ'ba drī ũ'bālé ku 'dā
kí cé;
ísī ándrá ʔ'dú mádrī kí
'bā kālāfe búkũ mídrī agá pírí cí
'dī sī ʔ'dú āzīla alī drī ālu ku rú.

17 Ādróná, ígátáná mídrī áma drī gá ri kí mání
ʔrōdrī ru!

Má icó kí kālāfe lālé ku!

18 Ádrī tá kí lā yā áni,
ndē kí kālāfe sī cínákí rá!
Ádrī angá ʔ'dú gá rī sī,
ma isú la mi drī ngá má be cí!

19 Ādróná, ídrī tá 'bá íjọ ũnzí ngalépi rī kí ʔ'dí rá
la múké fô!

Ìmi 'bá 'bá kí ʔ'dílépi 'dī, ìmi ìdā ìmi áma
andre gá rī sī rá.

20 Kí íjọ jọ ími ʔrʔ'ba gá ígátáná ũnzí sī;
mérọ'bá mídrī kí ími rú iza.

21 Úpí, ángũ 'bá ími ngũlépi ũnzí ri kí ũnzí!
Ángũ 'bá íjọ mídrī kí lēlépi ku rī kí ũnzí!

22 Ángũ kí ũnzí āndá āndá ru;
Ma kí lā mā mérọ'bá ru.

23 Ādróná, índrũ áma ásí 'a, mi dó sī íjọ áma ásí
gá rī kí nĩ!

Mí ũ'bī ma āzīla ínī dó sī íjọ mání ũcōgō
fēlépi rī kī!

24 Índre drī íjọ āzī ũnzí la kí nō áma 'a gá cí yā
áni,
āzīla íce áma drī gērī sī ídri ukólépi ku rī
isújó rī gá.

140

Úpí zijo tām̃baṇá ijó sī

- ¹ Úpí, ípa ma 'bá ũnzĩkãṇā ngalépi rĩ kí drĩlé gá,
ím̃ba áma tã 'bá ũmbã rú rĩ kí ijó sī.
- ² Kí ú'dú pírí sī ijó ũnzí itú kí ásí gá áma ụrụ'bá
gá,
ú'dú pírí sī kí lē ā'dị tị nzĩlé 'bá kí abe.
- ³ Kí ìdra ì'di cécé ìnĩ ũmbá rĩ 'bã ìdra áni,
ijó āfũlépi kí tị gá rĩ la 'bá idé ũnzí cécé
gala'bá 'bã ũjũ áni.
- ⁴ Úpí, ím̃ba áma tã 'bá ũnzí rĩ kí drĩlé gá,
ím̃ba áma tã 'bá ũmbã rú
'bá ijó itúlépi má ìlĩkĩ rú sī rá rĩ kí drĩlé gá.
- ⁵ 'Bá āfó ru rĩ ũgĩ kí mání ìbáká sī lējó áma rụjó,
'be kí mání ímbá
āzĩla 'bã kí mání mātégō gērĩ gá sī áma rụjó.
- ⁶ Ájọ Úpí ní, “Mì Ādróná mádrị 'i.”
Úpí, mí are áma áwáṇá mání sī āzākoma
a'ijó mídrị rĩ 'i!
- ⁷ Úpí ũkpó 'dịpị, mì 'bá ũkpó trũ áma palépi rĩ,
ím̃ba áma tã ú'dú ā'dịdrị sī rá.
- ⁸ Úpí, ifē 'bá ũnzí rĩ 'baní āko ì'bã kí vỊ talé rĩ kí
ku fō,
ifē ijó ì'bã kí itúlé rĩ 'bã ìkũlẽnĩ kí ku, jō ìni
ku kí mụ acálé āfó ru rá.
- ⁹ Mí a'be jō mērọ'bá mádrị kí áma ndélé ku,
ifē ijó ũnzí ì'bã kí itúlé áma drị gá rĩ 'bã vúná
'bã ìlĩkĩ kí nĩ.
- ¹⁰ Lē ācíkúlú 'ba asu kí drị gá,
lē ú'bé kí ācị gá

jōku 'bū álí la agá, 'bā āfū kí dó sī āmvé 'dōlé
ĩdĩ ku.

11 Lē ífē 'bá ĩnzó rĩ 'bā ịsụ kí drīlẹba āngū āmadrī
agá 'dā ku,

ífē ịjọ ũnzí 'bā a'dé 'bá ũnzí rĩ kí drī gá
ĩmgbátrátrá āzıla 'bā andi kí rá.

12 Ánī rá Úpí la ịjọ 'bá ĩkpālẹ ĩkpā-ĩkpā rĩ 'badrī
lị pịrị rá,

āzıla ĩ'di 'bá lēmērí rĩ kí 'bā hákĩ fē rá.

13 Āndá-āndá ru 'bá ālá rĩ kí mụ ími ịcùlẹ rá,
ā'dusīku kí mụ adrulẹ ími drīlẹ gá.

141

Ādróná zijo sī 'bá drī cejó

1 Úpí, ma ími umve, mí are ma!

Mí are áma ụ'dụkọ ádrī ími umve rĩ gá.

2 Ịjọ mání zílẹ mídrī rĩ 'bā adru míní cécé ādu ājị
vīrī rĩ áni;

áma drī mání ingalẹ ụrụgá rĩ 'ba adru kí
cécé ídétáná ĩndró sī rì áni!

3 Úpí, ífē ájọ ịjọ ũnzí la kí áma tị sī ku fô,
ímba áma tị tã!

4 Ífē áma ásị 'bā uja ru ịjọ ũnzí gá ku,
ịjọ ũnzí idéjọ

'bá ũnzīkānā idélẹpi rĩ abe ku.

Ífē ána ākónā ĩ'ba abe sáwā ĩ'baní ru trajó
ādroṇa ĩ'badrī kí ĩnzījọ rĩ kí agá ku.

5 'Bá ālá rì drī kí áma co ímbátáná ru nĩ, ĩ'di adru
mání ásị ịgbẹ rú,

drī kí uzá áma drī gá, ĩ'di adru ādu ũsūjó
áma drī gá rĩ áni,

lẹ dó sī ágā ịjọ ādu ũsūjó áma drī gá rĩ ku.

Wó ma mu drī gá Ādróná zīnā trū 'bá ijó ũnzí
ngalépi rī 'baní ijó ũnzí ĩ'badrī kí ijó sī.

⁶ Údrī 'bá ĩ'badrī drīlẹ ru rī kí a'bé 'bé sị gâlé,
'bá ũnzí rī kí dó nīla rá ijó mání jolé rī kí ijó
mgbā la.

⁷ Ála 'bá ũnzí rī 'bā ĩfākā kí iré 'bụ tị gá 'dāá
cécé 'bá ámvụ sōlépi rī 'bā írā iyájó āmvé rī
áni.

⁸ Wó á'bā mīfī mí rụ Úpí ũkpó 'dípì;
ma áma zī ímí 'a gá, ífē ma drālé ku.

⁹ Ímba áma tā ímbá ĩ'ba kí 'belé mání rī sī,
āzila mātégō ĩ'baní 'bālé mání rī sī.

¹⁰ Lē 'bá ũnzí rī 'ba 'de kí ímbá ĩ'baní 'belé rī 'bā
vúnjá gá nī,
ma dó sī alì ijó kọlì.

142

Āzākoma a'ijó Ādróná drī

¹ Má awá rere Úpí drī āzākoma a'ijó,
á'bā māmálá Úpí drī sī ásị ĩgbẹ a'ijó.

² Má ají ununúná mádrī ĩ'di drīlégá,
Ánze ijó mádrī cāndí fēlépi rī kí ĩ'di nī.

³ Ijọ ní áma ndējó 'bo rī sī,
ínī gērī mádrī cé la mi 'i.

Gērī mání acíjọ rī gá,
mérọ'bá mádrī ũ'bā kí ma mātégō sī.

⁴ Ándrū 'bá āzị amúlé āzila áma āzākolé,
'bá āzị asílẹpi áma ijó sī la yu.

'Bá āzị áma tā mbalépi la yu,
'bá āzị áma ídri tā mbalépi la yu.

⁵ Má awá mí ru Úpí;

Ájọ míní, “Mí āngũ mání sī áma zījó rō.
Mí mání āko pírí mání lélé ídri 'dī agá 'dā rī
kí fē nī.”

- ⁶ Mí are áma áwáná fô,
ā'dusīku ijó ndē ma rá;
ípa ma méré'bá mádrī áma ndrīlépi rī 'badrī,
ā'dusīku kí mání ũkpó ru āndá nī.
⁷ Mí anzé ma ũcōgō agá rī sī,
ma dó sī ími icú 'bá mídrī ālá ru tralépi rī kí
drīdrīnī gá,
mūkē mídrī ídri mádrī agá rī sī.

143

Āzākoma a'ijó Ādróná drī

- ¹ Úpí, mí are áma áwáná fô,
mí are māmálá mání 'bālé ími drīlé gá 'dī 'i!
Mí umvi ma mūkē mídrī sī;
mí amú áma āzākolé.
² Í'bā ātí'bó mídrī ijó líná gá ku,
ā'dusīku 'bá āzī ũnókú drī gá 'dā ídri rú ími
drīlé gá ālá ru la 'dáyū.
³ Méré'bá kí áma ndrī,
andi kí ma kpékpé;
'bā kí ma mābúsū gá āngũ inī gá,
ma dó sī cécé 'bá drīlépi ídu rī áni.
⁴ Ijọ 'dī úrindí mádrī a'dé dó rá,
má acá dó sī ásí agá ũkpó kó ru.
⁵ Má agá ijó ándrá ú'dú alīlépi 'bo rī sī rí kí,
má ũrā ijó āko pírí míní idélé rí kí drī gá,
āzila á'bā ásí āzī míní ngalé rí kí drī gá.

⁶ Má aja áma drī kí ími drīlẹ́ gá mání ími zị agâ;
 áma ídri lẹ́ mi cécé ǎngũ ǎ'í rĩ 'bá uzogó lẹ́jọ
 rĩ áni.

⁷ Mí umvi ma gbörú, Úpí,
 ásí 'bǎṇá mádrī ukó rá,
 Ízị mi mání ku fô,
 jô ini ku ma mụ adrulé cécé 'bá filépi ñádrī
 gá rí kí áni!

⁸ Ífě má are íjọ lẹ́táná mídrī ukólépi ku rĩ drī
 ǔ'bútị sī
 ma dó sī ásí 'bǎ ími drī gá.
 Mí i'da mání gẹ́rī mání sī mụjọ rĩ,
 ǎ'dusīku áfě áma ídri pírí mídrī.

⁹ Úpí, ípa ma méré' 'bá mádrī kí drī gá
 ǎ'dusīku mi ǎngũ mání sī áma zījọ rĩ 'i.

¹⁰ Mí ímbá ma íjọ míní lẹ́lé rĩ idéjọ,
 ǎ'dusīku mi ǎdróná mádrī 'i,
 úrindí mídrī ǎlá rĩ
 'bǎ ce ámadrī ǎngũ ǎngũ múké rĩ agâ sī.

¹¹ Úpí, ímba áma ídri tǎ sī dīzǎ fẹ́jọ rụ mídrī ní,
 mǔkẹ́ mídrī sī, mí anzé ma ǔcōgō agá rĩ sī
 rá fô!

¹² Lẹ́táná mídrī a'délépi ku rĩ sī, ífě méré' 'bá
 mádrī 'bǎ ñyǎṇǎ kí tú,
 mí ñlịkị méré' 'bá mádrī kí pírí,
 ǎ'dusīku ma ǎtí'bó mídrī 'i.

144

ǎwǎ'dīfô fẹ́jọ ǎdróná ní ǎ'dị ndēṇá sī

¹ Ma ími ịcụ Úpí, mi 'bá áma tǎ mbalépi rĩ 'i!

- Mi áma imbá sī ā'dī 'dijó,
 āzila mi áma itú sī ā'dī 'dijó.
- ² Mi Ādrónjá áma lēlépi āzila áma tāmبالépi rī
 'i,
 mi bōrō ũkpó mádrī 'i āzila 'bá áma palépi
 rī 'i,
 mi góbéré mádrī mání sī áma zījó rī 'i,
 mi sūrū āzī rī kí ndē rá āzila mi kí 'bā áma
 pálé gá.
- ³ Úpí, 'bá ī'di mgbā rī gá ā'du míní sī ijó ũrājó drī
 la gá,
 míní sī ijó ũrājó 'bá 'bá ru rī drī gá?
- ⁴ 'Bá ī'di cécé ũlí áni;
 ũ'dū ī'didrī kí alí cécé índréléndri áni.
- ⁵ Úpí, ĩnzī 'bū 'bā tī mgbo, āzila mí así dó sī vūrū
 'dōlé;
 mí aló 'bé kí, ācīkā 'bā fū dó sī.
- ⁶ Mí āpē āvi tī āzila mí iré mērō'bá mídrī kī;
 mí agbē 'é mídrī kí āzila 'bā apá kí dó sī.
- ⁷ Mí asú ími drī vūrū 'dōlé angájó 'bū gâlé,
 mí ánzé ma āzila ípa ma angájó ĩyí kírī rī
 agâlé,
 ípa ma ũkpó āmīyónjá 'badrī agá,
- ⁸ kí tī ga tré ĩnzō sī,
 āzila kí ĩnzō alí drī kí táni ũyō na agâ.
- ⁹ Ādrónjá, ma míní úngó ú'dí la ngo;
 ma míní úngó co ũ'dí ĩbáká mūdri rī sī.
- ¹⁰ Mí ũpi kí fē ā'dī ndēlé mi 'i,
 āzila mi 'bá ándrá ātí'bó mídrī Dāwūdī
 palépi ménénjá sī gá rī 'i.
- ¹¹ Ípa ma mērō'bá mádrī ásí ũnzí rī kí drī gá

- ípa ma ûkpó ãmíyóná 'badrî agá,
 kí tì ga tré ìnzō sī,
 āzila kí ìnzō alí drī kí tání ùyō na agā.
- 12 'Dā 'bā ũngúkú gá, lē anzī āmadrî kí 'bā kārīlē
 'ba adru kí cécé ũri zolēpi ûkpó ru rī kī áni.
 Ífē izonzī āmadrî 'ba adru kí cécé ìdīnā
 sī jó úpí drī 'bā kónā 'bājó ũnī-ambamba rī
 áni.
- 13 Ífē ìrá āmadrî 'bā ga kí tré
 ākónā ũvī pírí sī.
 Kābīlō āmadrî 'bā tì kí kālāfē sī álīfū álīfū,
 'bā adru kí álīfū mūdri sī drī gālē ru.
- 14 Tī āmadrî 'a trū rī 'ba adru kí wēwē rú,
 mvaka la 'ba a'bé kí ku jōku 'bā ũdrā kí ku.
 Ífē áwáná ũcōgō drī 'bā adru gērī āmadrî kí
 agá ku.
- 15 Drīlēba sūrú ìjō 'dī 'baní ru ngajó ì'baní rá rī
 'banī;
 drīlēba sūrú Ādróná ì'badrî 'bā adrujō Úpí 'i
 rī 'banī.

145

Úngó ìcújá drī

- 1 Ma mu ími ìcúlē Ādróná āzila úpí mādri,
 ma ími rú ìcú jā'dā āzila jā'dā.
- 2 Ma ími ìcú ù'dú pírí,
 ma ími rú ìcú jā'dā āzila jā'dā.
- 3 Úpí ì'di āmbógó ru āzila icó rá sī ì'di ìcújó;
 'bā āzī icó āmbōgō mīdrī ũ'bīlē ku.
- 4 'Bá áyi ālu agá ri kí drúzī ìjō míní ngalé rī kí
 ìcú 'bá áyi āzī rī agá rī 'banī,

- kí āzī mīdrī ũkpó míní ngalé 'dī kí vú nze.
- ⁵ Kí ìjọ jọ dīzā āzila āmbōgō mīdrī drī gá,
āzila ma mụ ìjọ ũrālé āzī ũsūtáná míní ngalé
rī kí drī gá.
- ⁶ 'Bá kí mụ ìjọ jolé ìjọ ũsūtáná ru míní ngalé rí kí
drī gá,
āzila ma mụ ìjọ ũlūlé āmbōgō mīdrī 'bā drī
gá.
- ⁷ Kí mụ ìjọ ũlūlé mūkē mīdrī kí drī gá pírí,
āzila kí mụ úngó ngolé ụ'dúké ụrụgá sī
ālāpītī mīdrī drī gá.
- ⁸ Úpí ì'di lētáná ru āzila ì'di 'bā ásì ìgbé ru.
Ũmbā rụ ì'di gbōrú ku āzila lētáná ì'didrī
ukó ku.
- ⁹ Úpí ì'di múké 'bá pírí 'baní;
ì'di ásì ìgbé ru āko pírí ì'diní ũ'bālé rī 'baní.
- ¹⁰ Úpí, āko pírí míní ũ'bālé rí kí mụ ímí ìcúlé,
āzila 'bá mīdrī ālá rí kí mụ ímí rú ìngalé
urugá.
- ¹¹ Kí ìjọ jọ dīzā sùrú mīdrī drī 'bā drī gá,
āzila kí ìjọ ũlū ũkpō mīdrī 'bā drī gá,
- ¹² ìjọ 'dī sī 'bá pírí kí dó sī ìjọ nī ìjọ míní ngalé
āmbogo rī kí drī gá
āzila dīzā sùrú mīdrī drī be cé.
- ¹³ Sùrú mīdrī ì'di sùrú jā'dā rī 'i
āzila ũpí na áyí ālu ālu sī.
- Úpí, mī ìjọ pírí míní azilé rī kí tāmbara rá
āko pírí míní idélé rī 'baní ímí ásì ìgbé ru.
- ¹⁴ Úpí la 'bá a'délépi vū gá rī kí inga pírí urugá
āzila ì'di 'bá āvūlépi tẹrí ānzí sī 'dī kí ìdrē
urugá rá.

- 15 'Bá pírí kí āngũ ndre mírú sī āzākoma ũtējó,
āzila mi ĩ'baní ākónā fě sáwā múké rĩ gá.
- 16 Ídrĩ ími drĩ nzĩ mgbọ rú,
mi ābírĩ āzila ĩyívĩ āko pírí ídri trũ rĩ 'badrĩ
kí fě ukólé rá.
- 17 Úpí ĩ'di ālá ru ĩjọ pírí ĩ'diní ngalé ri kí agá,
āzila ĩ'di lětáná ru ĩjọ pírí ĩ'diní ngalé ri kí
agá.
- 18 Úpí ĩ'di ānirú 'bá pírí ĩ'di umvelépi rĩ kí andre
gá,
ĩ'di 'bá pírí ĩ'di umvelépi ĩjọ mgbā sī rĩ 'barú
ānirú.
- 19 ĩ'di 'bá ĩ'di rulépi rĩ 'baní ĩjọ ĩ'bā ásı 'bā lēlé rĩ
kí idé rá;
ĩ'di kí áwáná are rá āzila ĩ'di kí pa rá.
- 20 Úpí la 'bá pírí ĩ'di lēlépi rĩ kí tām̄ba rá,
wó ĩ'di 'bá ũnzı ri kí ĩlĩkĩ pírí rá.
- 21 Úpí, ma ĩjọ sī ími ịcújó rĩ kí jọ,
Lē āko pírí mínı ũ'bālé 'dĩ 'bā ịcú kí ími rú
ālá rĩ
jā'dā āzila jā'dā.

146

Ādróná 'bá palépi rĩ ịcújó rĩ

- 1 ĩmi ịcú Úpí 'i,
ásı mádrĩ mí ịcú Úpí 'i!
2 Ma mụ Úpĩ ịcúná trũ drĩ gá ídri mádrĩ agá
pírí,
ma úngó ngo Ādróná mádrĩ ní ụ'dú mání
adrujó ídri rú rĩ kí agá pírí.
- 3 Ítĩ ásı 'bá drĩlẹ ru rĩ kí drĩ gá ku,

- 'bá 'bá ru rĩ ícò ímí palé ku.
- 4 'Bá drĩ drā 'bo, ĩ'di ru uja ũdrĩ ru,
 ụ'dụ 'dā sī ĩjọ ĩ'diní itúlé rí kí ǎsĩ rá.
- 5 'Bá Ādróná Yǎkó'bō drị 'bā sī ĩ'di ǎzǎkojọ nĩ rĩ
 ĩ'di drịlẹba rú,
 ǎzıla 'bá ru ǎtịlẹpi Úpí Ādróná ĩ'didrị rụ rĩ
 ĩ'di drịlẹba rú.
- 6 Ũ'bā 'bũ kí ụnọkụ be nĩ,
 mĩrĩ kí ǎko ala gá rĩ kí abe pírí nĩ.
 ĩ'di ụ'dụ pírí sī ũyō ĩ'diní nalé rĩ 'bā tām̄ba
 rá.
- 7 ĩ'di ĩjọ lị 'bá ĩkpālẹ ĩkpā-ĩkpā rí kí drị gá múké
 ǎzıla ĩ'di 'bá ǎbịrị trũ rĩ 'baní ǎkónǎ fẹ rá.
- 8 Úpí la 'bá mịfị ǎzịlẹpi cí rĩ kí mịfị nzị rá.
 ĩ'di 'bá u'delẹpi vũ gá rĩ kí inga ụrụgá rá.
 Úpí lẹ 'bá ǎlǎ rí kí rá.
- 9 Úpí la 'bá ǎmịyóná ru u'álẹpi ǎmadrị ǎngũ gá
 rĩ kí tām̄ba rá,
 ĩ'di ǎwụzị kí tām̄ba ĩmvú kí abe rá,
 wó mba 'bá ũnzị rĩ kí tǎ ku.
- 10 Úpí la adru úpí ru jǎ'dā.
 Zịyónĩ, Ādróná mídrị la mụ ụpĩ nalé sǎwǎ
 pírí sī nĩ.
 ĩmí ịcụ Úpí 'i!

147

Úpí la 'bá kí ǎsị ũm̄hĩ nĩ

- 1 ĩmí ịcụ Úpí 'i!
 ĩ'di múké ǎmaní úngó ngojọ sī Ādróná ǎmadrị
 ịcụjọ,
 ĩ'di ĩjọ ǎyĩkō rú la ǎzıla mgbǎ la sī ĩ'di ịcụjọ.

- 2 Úpí la Yērúsālēmũ sị ú'dí ru nĩ,
ĩ'di 'bá Ịsịrayíłĩ drị ấsĩkárĩ Bābũlónĩ drị 'bã
kí ándrá 'dụlé mǎbũsũ rú rĩ kí ají vúlé rá.
- 3 Ỉ'di 'bá ũcōgō rú ri kí ấsị ẫnmĩ rá
ẫzıla ỉ'di ẫkōzá kí ấsị gá rĩ fẽ jalé rá.
- 4 Ỉ'di lělęgó kí 'bã kǎlǎfe lǎ nĩ,
fẽ lělęgó ẫlu ẫlu ní rụ pírí cí.
- 5 Úpí ẫmadrị ỉ'di ẫmbógó ru ẫzıla ẫkpō ỉ'didrị
ẫmbógó ru,
'bá ẫzị ịcọ ẫvǎnǎ ỉ'didrị ẫ'bĩlé ku.
- 6 Úpí la 'bá ru ịrilépi vũ gá ri kí inga ụrụgá,
wó ỉ'di 'bá ẫjọ ẫnzị ngalépi rĩ kí ịsị vũ gá.
- 7 Ỉngo úngó ẫwǎ'difō fējó ri kí Úpí ní,
ịcọ úngó ẫdrónǎ ẫmadrị ní ẫ'dị sị!
- 8 Aku 'bũ kí ịrịtị sị cí,
ỉ'di uzogó fẽ 'dịlé ẫnọkụ drị gá nĩ;
ỉ'di ấsé fẽ dụlé 'bé kí drị gá nĩ.
- 9 Ỉ'di ẫkónǎ fẽ ẫnǎkpá ấsé agá rĩ 'baní nĩ,
ỉ'di ẫkónǎ fẽ kúrúke mvaka 'baní drị kí awá
ẫbịrị sị rĩ gá.
- 10 Adru ẫyĩkō sị ẫkpō fǎrásị drị sị la ku,
jōku adru ẫyĩkō la ỉ'di fụ ấsĩkárĩ ấsị ẫkpó ri
kí sị la ku,
- 11 wó Úpí la u'á ẫyĩkō sị la 'bá ỉ'di ẫrịlépi rá rĩ kị
sị,
ỉ'di u'á ẫyĩkō sị la 'bá ấsị ẫlẹpi lếtánǎ ỉ'didrị
ẫmbógó rĩ drị gá rĩ kị sị.
- 12 Yērúsālēmũ, mí ịcụ Úpí 'i!
Zịyónĩ, mí ịcụ ẫdrónǎ mídrị 'i,
- 13 ẫ'dusĩku fẽ kējítị mídrị 'baní adrujọ ẫkpó ru

- āzila fē drīlēba 'bá bōrō mídrī agá 'dā 'dī
'baní nī.
- 14 Ī'di ásī ĭgbē aji sùrú mídrī agá pírí
āzila ĩ'di ābīrī mídrī de ākónā múké āndānī
rī sī.
- 15 Ī'di āzítáná fē ũnókú drī gá 'dā pírí
ĭjọ ĩ'didrī la acī ũnókú drī gá 'dā gbōrú!
- 16 Ī'di ũfú iré cécé kābīlō 'bíkó imve rī áni,
ĩ'di andrēlī imve sí áni rī iré cécé úfóró áni.
- 17 Ī'di sí fē zólé cécé írā áni;
'bá āzī icó ũlī ĭgbē ĩ'di 'bā tị āpēlé rī 'bā tị
talé ku!
- 18 Wó āzítáná ĩ'di 'bā fēlé rī sī sí la ra rá,
ĩ'di ũlī ĩ'didrī tị āpē āzila ĭyí la dị rá.
- 19 Ī'di ĭjọ ĩ'didrī kí i'da Yākó'bō ní,
ĩ'di āzítáná ĩ'didrī kí icé ĭjọ lịná ĩ'didrī be
İsrayīlī ní.
- 20 Idé ĭjọ 'dī kí sùrú āzī ndú la ní ku,
nī kí āzítáná ĩ'didrī kí ku.
- Īmi ịcụ Úpí 'i!

148

Īmi ịcụ rụ Úpí drī 'i

- 1 Īmi ịcụ Úpí 'i!
- Īmi ịcụ Úpí 'i 'bū gâlé,
ĩmi ịcụ ĩ'di āngū ụrụ gâlé rī kí agá!
- 2 Īmi mālāyīkā ĩ'didrī 'dī, ĩmi pírí 'bā ịcụ kí ĩ'di,
ĩmi ịcụ ĩ'di ĩmi āsīkārī ĩ'didrī 'būgá 'dī!
- 3 Ịtụ 'bā ịcụ kí ĩ'di ĩmbá be,
ĩmi lēlēgó pírí đīlēpī 'dī, ĩmi ịcụ ĩ'di!
- 4 Īmi ữrụ 'bū ụrụgá āndānī 'dī, ĩmi ịcụ ĩ'di,

- ĩmi ĩyĩ ũrũ'bũ kí drĩlé gâlé 'dĩ, ĩmi ĩcũ ĩ'di!
5 Lẽ ģko ũ'bâlé ũ'bã-ũ'bã 'dĩ 'bã ĩcũ kí Úpĩ 'i,
 ã'dusĩku Úpĩ ũ'bã kí āzĩtáná ĩ'di 'bã fêlé rĩ sĩ
 rá.
6 Fẽ ĩ'banĩ pá tulé āngũ ĩ'banĩ sĩ adrujó rĩ gá jã'dâ,
 fẽ āzĩtáná āzĩla icó ukólé ku.
7 ĩmi ĩcũ Úpĩ 'i angájó vũ gâlé,
 ĩmi ānākpá āmbogo āmbogo ĩyĩ agá āzĩla
 mĩrĩ kĩrĩ rĩ agá 'dĩ,
8 āvi kí sí be, ũfũ, ũrũ'bũ,
 ālúkúkũ kí abe pĩrĩ āzĩtáná ĩ'didrĩ kí vú ũbĩ.
9 'Bé kí túpũ kí abe,
 ife āka nalé nānā rĩ kí ife āka nalé ku rĩ kí
 abe,
10 ānākpá áse agá rĩ kí lĩcọ gá rĩ kí abe,
 ānākpá ru selépi kũbũdrĩ sĩ rĩ kí āriṇa kí abe,
11 ũpi ũnókũ drĩ gá ri kí 'bá pĩrĩ kí abe,
 drĩléka kí 'bá ĩjó lĩlépi rĩ kí abe,
12 kārĩlẹ kí izonzĩ kí abe,
 ĩdranigo kí anzĩ nĩrĩ kí abe
13 'bã ĩcũ kí pĩrĩ Úpĩ rũ,
 ã'dusĩku rũ ĩ'didrĩ ndě āmbōgō sĩ rũ pĩrĩ kí
 rá,
 đĩzã ĩ'didrĩ alĩ vũ kí drĩlé gāsĩ 'bũ be cáká'dá.
14 Fẽ 'bá ĩ'didrĩ 'banĩ acájó ũkpó ru,
 ĩjó 'dĩ sĩ 'bá ĩ'di lēlépi rá rĩ ĩsũ kí dó sĩ
 ārútáná,
 'Dĩ kí 'bá ĩṣĩrayĩlĩ drĩ ĩ'di 'bã lēlé ambamba
 rĩ kĩ.
ĩmi ĩcũ Úpĩ 'i!

149

Úngó ịcúḡá drị

¹ Ĩmi ịcú Úpí 'i!

Ĩngo úngó ú'dí la Úpí ní,
ĩmi ịcú ĩ'di 'bá ĩ'didrị ịjọ pịrị ngalépi ru
tralépi āngũ ālu gá rì kí drīdrīḡ gá!

² Ĩmi 'bá Ịsịrayīlị drị 'dĩ, lē ĩmi u'á āyīkō sī 'bá
ĩmi ũ'bālépi rĩ sī;
lē 'bá Ziyónī drị 'bā u'á kí āyīkō sī úpí ĩ'badrị
sī!

³ Ĩmi ịcú rụ ĩ'didrị úngó tuná sī;
ĩco árí kí ũ'dí kí abe sī ĩ'di ĩnzījó,

⁴ ā'dusīku Úpí la u'á āyīkō 'bá ĩ'didrị kí sī;
ĩ'di 'bá ru irilépi vūrụ rì kí fē ịjọ kí ndēlé rá.

⁵ Lē 'bá ālá rĩ 'bā u'á kí āyīkō sī ĩ'baní ịjọ ndējó
rĩ sī;
'bā ngo kí úngó āyīkō sī gbólọ ĩ'badrị kí sịgá
ĩnị ārā.

⁶ Lē 'bā ngo kí úngó sī Ādróná ịcújọ rĩ kí ụ'dúkọ
urugá sī,
lē ménéná sị ĩrĩ rĩ 'bā adru kí drịgá cí,

⁷ sī ārígótị ũfējó sūrụ kí urụ 'bá gá
āzila drịrịma fējó 'bá 'banī.

⁸ Kí dó sī ũpi ĩ'badrị kí umbé nōrórō sī,
āzila āmbogo ĩ'badrị kí umbé nōrórō aya rú
rĩ kí sī,

⁹ sī ĩ'baní drịrịma sīlé kí urụ 'bá gá rĩ fējó!
'Dĩ ịjọ ārútáná ajílépi 'bá Ādróná drị 'baní rĩ
'i.

Ĩmi ịcú Úpí 'i!

150

Āko pírí 'bā ịcụ kí Úpí 'i

¹ Īmi ịcụ Úpí 'i!

Īmi ịcụ Ādrónjá 'i jó ĩ'didrị agá!

 Īmi ịcụ ĩ'di 'bụ gá āngũ ũkpó ĩ'didrị 'bā sī
 adrujó rĩ gá!

² Īmi ịcụ ĩ'di ịjọ ũkpó ĩ'di 'bā ngalé rĩ kī sī;

 ĩmi ịcụ ĩ'di āmbōgō ĩ'didrị ndēlépi rá rĩ sī!

³ Īmi ịcụ ĩ'di gũká vuná sī;

 ĩmi ịcụ ĩ'di ụ'dị werenjá rĩ kī sī ụ'dị āmbogo
 rĩ kí abe!

⁴ Īmi ịcụ ĩ'di kùlìmvá sī āzıla úngó tuná sī;

 ĩmi ịnzị ĩ'di ụ'dị ndú ndú 'dĩ kī sī āzıla jaligó
 sī!

⁵ Īmi ịnzị ĩ'di aya colé ụ'dụkọ ụlépi ụrụgá rĩ kī
 sī;

 ĩmi ịnzị ĩ'di aya colé ụ'dụkọ ụlépi cāyĩ-cāyĩ
 rĩ kī sī!

⁶ Lē āko pírí ídri trũ rĩ 'bā ịcụ kí Úpí 'i!

Īmi ịcụ Úpí 'i!

Aringa

The Holy Bible in the Aringa language of Uganda

copyright © 2018-2025 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Aringa)

Contributor: SIL International (in Africa)

This is the New Testament in the Aringa language, with 17 books of the Old Testament. Aringa is a Nilo-Saharan language spoken in the Northwestern part of Uganda, West Nile region in the Yumbe district. All rights reserved.

2025-07-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 26 Jul 2025 from source files dated 9 Jul 2025

695104cf-f1e1-5cdd-8e7e-1df2480da505